
Projekt prognozy oddziaływania na środowisko *warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*

Zamawiający:
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
w Szczecinie
ul. Tama Pomorzańska 13A
70-030 Szczecin

Wykonawca:
Fundacja WWN
Al. Przyjaźni 7/2
44-100 Gliwice

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Praca zrealizowana przez zespół w składzie:

inż. Katarzyna Banaszak

mgr inż. Magdalena Dołęga

mgr inż. Monika Gajda

mgr inż. Małgorzata Komosa

mgr inż. Agnieszka Stachura-Węgierek

Spis treści

1. Wstęp	6
1.1. Podstawa sporządzenia prognozy	6
1.1.1. Podstawa prawna i zakres prognozy	6
1.1.2. Przedmiot i cel prognozy	9
1.2. Cel i treść analizowanego dokumentu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy	10
2. Metoda opracowania prognozy	13
3. Proponowane metody analizy skutków realizacji dokumentu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy	17
4. Potencjalne oddziaływania transgraniczne	18
5. Charakterystyka zlewni Wieprzy (położenie i rzeźba terenu)	20
6. Obszary chronione wyznaczone na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne	26
7. Uwarunkowania realizacji analizowanego dokumentu.....	28
7.1. Obecny stan środowiska na obszarze objętym oddziaływaniem postanowień /ustaleń warunków.....	28
7.1.1. Powierzchnia ziemi i gleby	28
7.1.2. Wody powierzchniowe, w tym identyfikacja istotnych oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych	32
7.1.3. Wody podziemne	60
7.1.4. Powietrze.....	69
7.1.5. Klimat.....	70
7.1.6. Krajobraz.....	70
7.1.7. Zasoby naturalne.....	72
7.1.8. Formy ochrony przyrody, w szczególności obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczna.....	78
7.1.9. Zabytki	83
7.1.10. Ludzie i ich zdrowie, dobra materialne	85
7.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień warunków, zwłaszcza dotyczące obszarów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody oraz dotyczące obecnego stanu wód, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych wyznaczonych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne.....	87
7.3. Ocena powiązań analizowanego projektu warunków z innymi dokumentami na szczeblu unijnym, krajowy i regionalnym	90
7.3.1. Analiza dokumentów w aspekcie ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego powiatów i gmin objętych uregulowaniami i ograniczeniami w zakresie korzystania z wód	109
7.4. Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.....	132
7.4.1. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby w przypadku braku realizacji dokumentu warunków.....	132
7.4.2. Wpływ na wody powierzchniowe w przypadku braku realizacji dokumentu warunków .	133
7.4.3. Wpływ na wody podziemne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków....	134
7.4.4. Wpływ na powietrze w przypadku braku realizacji dokumentu warunków	134

7.4.5.	Wpływ na klimat w przypadku braku realizacji dokumentu warunków	134
7.4.6.	Wpływ na krajobraz w przypadku braku realizacji dokumentu warunków	135
7.4.7.	Wpływ na zasoby naturalne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków....	135
7.4.8.	Wpływ na formy ochrony przyrody, w szczególności na obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczną w przypadku braku realizacji dokumentu warunków.....	135
7.4.9.	Wpływ na zabytki w przypadku braku realizacji dokumentu warunków.....	136
7.4.10.	Wpływ na ludzi i dobra materialne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków	136
7.5.	Wpływ na środowisko w przypadku realizacji dokumentu warunków (oddziaływania znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe, chwilowe)	137
7.5.1.	Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby w przypadku realizacji dokumentu warunków	137
7.5.2.	Wpływ na wody powierzchniowe w przypadku realizacji dokumentu warunków	138
7.5.3.	Wpływ na wody podziemne w przypadku realizacji dokumentu warunków	146
7.5.4.	Wpływ na powietrze w przypadku realizacji dokumentu warunków	151
7.5.5.	Wpływ na klimat w przypadku realizacji dokumentu warunków.....	152
7.5.6.	Wpływ na krajobraz w przypadku realizacji dokumentu warunków	152
7.5.7.	Wpływ na zasoby naturalne w przypadku realizacji dokumentu warunków	154
7.5.8.	Wpływ na formy ochrony przyrody, w szczególności na obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczną w przypadku realizacji dokumentu warunków.....	154
7.5.9.	Wpływ na zabytki w przypadku realizacji dokumentu warunków	163
7.5.10.	Wpływ na ludzi i dobra materialne w przypadku realizacji dokumentu warunków ...	163
7.5.11.	Oddziaływania skumulowane.....	167
7.5.12.	Podsumowanie oddziaływań (oddziaływania znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne)	168
8.	Ocena wpływu warunków na JCW z uwagi na wyznaczone cele środowiskowe	174
9.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji warunków, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	178
10.	Rozwiązania alternatywne w stosunku do zapisów zawartych w warunkach	178
11.	Analiza możliwości pojawienia się w wyniku ustaleń warunków potencjalnych konfliktów społecznych i gospodarczych	183
11.1.	Działania łagodzące konflikty społeczne i gospodarcze	184
11.2.	Ocena możliwości wystąpienia potencjalnych obszarów konfliktowych na styku dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości oraz zakazów/nakazów/ograniczeń wynikających z warunków.....	185
11.3.	Analiza potencjalnych uzasadnionych i nieuzasadnionych roszczeń wynikających z wprowadzenia zakazów/ nakazów/ograniczeń.....	190
11.4.	Sposób wyceny utraconych korzyści wynikających z konieczności zmiany dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości	192

11.5. Sposób wyceny korzyści środowiskowych wynikających z wprowadzenia poszczególnych zakazów/nakazów/ograniczeń	192
12. Wskazanie napotkanych trudności przy opracowywaniu prognozy, wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	194
13. Wnioski i rekomendacje	194
14. Streszczenie	197
15. Literatura	213
Spis tabel	217
Spis rysunków.....	218
Spis załączników	219

1. Wstęp

1.1. Podstawa sporządzenia prognozy

1.1.1. Podstawa prawna i zakres prognozy

Konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wraz z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko wynika z zapisów art. 46 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.) dalej zwaną ustawą OOS.

Wedle zapisów ww. ustawy, strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko podlegają m.in. projekty polityk, strategii, planów lub programów z zakresu gospodarki wodnej, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, została opracowana zgodnie z zapisami art. 51 i 52 ustawy OOS oraz z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości dokumentu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie i z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska Gdańsku (pisma znak: WOPN-OS.410.82.2017.MP, WOPN-OS.411.25.2017.MP, RDOŚ-Gd-WOO.410.24.2017.ES.3) oraz Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku (ONS.9022.2.8.2017.AR). Prognoza uwzględnia także wskazania zawarte w Opisie Przedmiotu Zamówienia.

Dyrektor Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie opracowuje warunki korzystania z wód zlewni Wieprzy oraz przeprowadza strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko tychże warunków.

Zgodnie z zapisami art. 51 ust. 2, art. 52 ust. 1, art. 52 ust. 2 ustawy OOS, prognoza powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu dokumentu oraz częstotliwości ich przeprowadzania;
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- oświadczenie autora, bądź kierującego zespołem o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiącego załącznik nr 5 do prognozy;
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.);
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;

- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- przedstawić rozwiązania alternatywne¹ do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (biorąc pod uwagę cele i zasięg geograficzny projektu dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru).

W myśl art. 52 ust. 2 ustawy OOS w prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Informacje zawarte w prognozie opracowano zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zakresu i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (art. 52 ust. 1 ustawy OOS).

Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia szczegółowe zalecenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazane w piśmie WOPN-OS.410.82.2017.MP, WOPN-OS.411.25.2017.MP z dnia 03 kwietnia 2017 r. (załącznik nr 1).

Zgodnie z ww. pismem (załącznik nr 1) przedmiotowa prognoza uwzględnia wskazania wynikające z art. 51 ust. 2 ustawy OOS, przy zachowaniu warunków zawartych w art. 52 ust 1 i 2, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu realizacji ustaleń wynikających z *Warunków* na poszczególne elementy środowiska, w tym na stan zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 występujących na terenie zlewni Wieprzy, tj.:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Drawska PLB320019;

¹ W myśl art. 5 Dyrektywy SEA (Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko) prognoza powinna zawierać rozsądne rozwiązania alternatywne uwzględniające cele i geograficzny zasięg projektu.

5.1. W przypadku, gdy na mocy art. 3 ust. 1 wymagana jest ocena wpływu na środowisko, przygotowuje się sprawozdanie, w którym zostanie zidentyfikowany, opisany i oszacowany potencjalny znaczący wpływ na środowisko wynikający z realizacji planu lub programu oraz rozsądne rozwiązania alternatywne uwzględniające cele i geograficzny zasięg planu lub programu (...)

5.2. Sprawozdanie dotyczące środowiska, przygotowane zgodnie z ust. 1, zawiera informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, z uwzględnieniem obecnego stanu wiedzy i metod oceny, zawartości i poziomu szczegółowości planu lub programu, jego stadium w procesie podejmowania decyzji oraz zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwiej ocenione na różnych etapach tego procesu, w celu uniknięcia powielania oceny (...)

- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: Słowińskie Błoto PLH320016, Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038, Dolina Bielawy PLH320053, Janiewickie Bagno PLH320008, Dolina Grabowej PLH320003 i Jezioro Bobięcińskie PLH320040 oraz Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, Jezioro Bukowo PLH320041, Jezioro Kopań PLH320059, Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy PLH320068 i Przymorskie Błota PLH220024.

Zgodnie z pismem RDOŚ, skonfrontowano zapisy projektu *Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*, ze wskazaniami wynikającymi z planów zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000.

Przeanalizowano także wpływ zapisów *Rozporządzenia* na środowisko przyrodnicze rezerwatów przyrody: „Słowińskie Błota”, „Sławieńskie Dęby”, „Janiewickie Bagno”, „Wieleń”, „Rezerwat na rzece Grabowej”, „Jezioro Iłowatka”, „Łazy” i „Zaleskie Bagna” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Pas Pobreża na zachód od Ustki”, „Koszaliński Pas Nadmorski”, „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic”, „Okolice Polanowa” oraz „Okolice Żydowo-Biały Bór”.

Wskazania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obejmują również konieczność przeanalizowania i przedstawienia:

- uwarunkowań wynikających z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wskazań na ograniczanie w korzystaniu z wód zlewni lub jej części dla wskazanych jednolitych części wód, niezbędne dla osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych, w szczególności wynikających z ochrony ekosystemów od wód zależnych, zwłaszcza w granicach obszarów prawnie chronionych;
- charakterystyki obszarów chronionych ujętych w rejestrze obszarów chronionych, zwłaszcza obszarów wyznaczonych w celu ochrony siedlisk i gatunków, ustanowionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych, zwłaszcza oceny biologicznego, fizyko – chemicznego i chemicznego stanu wód powierzchniowych, a także oceny reżimu hydrologicznego stanu wód powierzchniowych, oceny morfologicznego stanu wód powierzchniowych oraz oceny stanu obszarów chronionych.

Zgodnie z pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.410.24.2017.ES.3 (załącznik nr 2) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie zgodnie z art. 51 oraz 52 ustawy OOS, ze szczególnym uwzględnieniem celów ochrony oraz możliwości realizacji działań ochronnych wyznaczonych dla obszarów Natura 2000.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismo znak: ONS.9022.2.8.2017.AR – załącznik nr 3) wskazał, iż prognoza powinna uwzględniać zapisy ustawy OOS.

Opracowany dokument *Warunków* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie poddany opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (art. 54.1. ustawy OOS). Ponadto Organ opracowujący dokument zapewnia udział społeczeństwa w myśl zapisów Rozdziałów 1 i 3 Działu III ustawy OOS. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie zobowiązany jest do rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, a także do wzięcia pod uwagę zarówno ustaleń wynikających z prognozy, jak i opinii Organów tj.: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Do przyjętego dokumentu *Warunków* zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty, jeżeli z przeprowadzonej oceny wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 (art. 55 ust. 2 ustawy OOŚ), a jednocześnie nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

1.1.2. Przedmiot i cel prognozy

Przedmiotem niniejszego opracowania jest wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy. Projekt rozporządzenia ustala warunki korzystania z wód zlewni, określając szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni Wieprzy wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni lub jej części albo dla wskazanych jednolitych części wód niezbędne do osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, który stanowi aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami², tj. PGW.

Głównym zadaniem prognozy jest:

- ocena wpływu realizacji ustaleń *warunków* na stan wód, ekosystemów od wód zależnych i obszarów chronionych wyznaczonych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2017 poz. 1121) oraz na stan i funkcjonowanie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.),
- analiza i ocena aktualnego stanu środowiska naturalnego objętego przewidywanym znaczącym oddziaływaniem wynikającym z realizacji projektu *warunków*,
- ocena stopnia uwzględnienia w opracowanym projekcie *warunków* celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym,
- wskazanie możliwości wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska i ludzi wynikających z realizacji zaproponowanych w projekcie zapisów, z określeniem charakteru i czasu trwania tych oddziaływań (pozytywne/negatywne; bezpośrednie/pośrednie; wtórne; skumulowane; stałe i chwilowe; krótko, długo i średnioterminowe),

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967)

- zaproponowanie działań sprzyjających złagodzeniu potencjalnych konfliktów społecznych i gospodarczych, mogących wystąpić w wyniku wprowadzenia ustaleń *warunków*,
- zaproponowanie sposobu wyceny korzyści oraz utraconych korzyści wynikających z wprowadzenia ustaleń *warunków*,
- wskazanie działań polegających na zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być skutkiem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- zaproponowanie rozwiązań alternatywnych do zapisów zawartych w *warunkach*,
- ocena możliwości wystąpienia oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

1.2. Cel i treść analizowanego dokumentu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy

Wedle zapisów art. 113 ust. 1 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2017 poz. 1121) zwanej dalej ustawą PW, warunki korzystania z wód zlewni to jeden z podstawowych dokumentów planistycznych w gospodarce wodnej, który ma bezpośredni wpływ na kierunki rozwoju oraz sposób zagospodarowania obszaru zlewni.

Zgodnie z zapisami art. 125 ustawy PW, pozwolenia wodnoprawne nie mogą naruszać ustaleń warunków korzystania z wód. Ustalenia *warunków* mają bezpośredni wpływ na miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 73 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska – Dz.U. z 2017 r. poz. 519).

Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy jest wymagane zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stanowiącego aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967). Wykonane *warunki* mają wspomagać osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych³.

Wedle zapisów art. 115 ust. 1 ustawy Prawo wodne, warunki korzystania z wód określają szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni lub jej części albo dla wskazanych JCW niezbędnych do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych.

Zgodnie z art. 120 ust. 1 ustawy PW warunki korzystania z wód są ustalane w drodze rozporządzenia przez Dyrektora RZGW, zatem mają charakter prawa miejscowego.

Projekt *Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy* był poprzedzony analizami stanu zasobów

³ Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, podziemnych ustalane są zgodnie z zapisami art. 4 RDW. W PGW za cele środowiskowe dla ww. części wód przyjęto, że:

- dla naturalnych JCWP jest nim dobry stan ekologiczny i chemiczny;
- dla silnie zmienionych i sztucznych JCPW jest nim dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny;
- dla JCWPd jest nim dobry stan ilościowy i chemiczny.

Celem środowiskowym dla obszarów chronionych jest natomiast „osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami” dla każdego z obszarów chronionych.

wodnych w zlewni, oddziaływań antropogenicznych oraz sporządzeniem bilansu wodno-gospodarczego (ilościowego i jakościowego). Na podstawie wyników powyższych analiz, wskazano szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, priorytety oraz ograniczenia w korzystaniu z wód. W odniesieniu do szczegółowych wymagań w zakresie stanu wód zlewni Wieprzy wskazano:

§ 2. Utrzymanie dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w jednolitej części wód podziemnych nr 10 wymaga niepowodowania ascenzji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego.

W projekcie rozporządzenia wskazano priorytety w zakresie korzystania z wód w celu zaspokajania potrzeb wodnych w zlewni:

§ 3. 1. Ustala się następujące priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni Wieprzy:

- 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe;*
- 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych;*
- 3) na zapewnienie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych;*
- 4) na potrzeby przemysłu;*
- 5) na potrzeby chowu i hodowli zwierząt;*
- 6) na potrzeby upraw rolnych i leśnych;*
- 7) na potrzeby energetyki wodnej;*
- 8) na potrzeby związane z turystyką, sportem i rekreacją.*

2. Priorytety, o których mowa w ust. 1 obowiązują w przypadku, gdy występuje zapotrzebowanie na jednoczesne wykorzystanie zasobów wodnych przez więcej niż jednego użytkownika, z wyłączeniem sytuacji określonych w przepisie art. 123 ust. 1a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

3. O wyższości priorytetu, o którym mowa w ust. 1, decyduje kolejność wskazana w ust. 1.

W projekcie Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie, wprowadzono ograniczenia w zakresie korzystania z wód w zlewni Wieprzy, tj.:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

- 1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;*
- 2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.*

3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

4. Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.

5. Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.

§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm^3 .

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

W ramach wykonanej prognozy oddziaływania na środowisko autorzy dokumentacji proponują zmianę zapisu § 5 ust. 2, z uwagi na konieczność zapewnienia dostępności zasobów wodnych dla obecnych użytkowników wód. Aktualna forma zapisu powyższego ustępu uniemożliwia wykonywanie nowych studni np. zastępczych, czy awaryjnych na potrzeby istniejących już ujęć wód podziemnych w granicach miasta Darłowo. Dlatego proponuje się przeformułowanie zapisu § 5 ust. 2 w następujący sposób:

§ 5. 2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm^3 .

2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm^3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na miesiąc;

3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm^3 .

3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm^3 ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm^3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasoleni

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na kwartał.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O₂/dm³.

§ 8.1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,
- b) Kwisno Duże,
- c) Kwisno Małe,
- d) Dolskie,
- e) Skąpe,
- f) Obierowo,
- g) Oczko;

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

2. Metoda opracowania prognozy

W sporządzonej prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy oceniono aktualny stan środowiska naturalnego, kulturowego oraz oceniono możliwość wystąpienia oddziaływań wynikających z realizacji dokumentu. W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia oddziaływań negatywnych, rozważano minimalizację tych oddziaływań. W dokumencie

przeanalizowano zgodność celów *Warunków* z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz zaproponowano sposób monitoringu skutków realizacji projektu *warunków*.

Podjęto następujące kroki w celu realizacji wskazanego powyżej zakresu prognozy:

KROK 1. Przeanalizowano zapisy projektu *Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*. Jak również przeanalizowano wyniki przeprowadzonych analiz, które zostały wykonane w celu opracowania projektu *Warunków*. Zapoznano się z materiałami przekazanymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie, jako materiałami wyjściowymi do sporządzenia wstępnej prognozy. Zapisy dokumentu *warunków* były analizowane w aspekcie wyznaczonych celów, możliwości ich osiągnięcia oraz zgodności z celami wyznaczonymi na poziomie krajowym, międzynarodowym.

Krok nr 1 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 1.2. *Cel i treść analizowanego dokumentu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*.

KROK 2. Zapoznano się z zakresem wskazanym przez RDOŚ Szczecin oraz RDOŚ Gdańsk, jak również PPWIS Gdańsk. Wskazania Organów uwzględniono w opracowywanym dokumencie.

Krok nr 2 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziałach prognozy: 1.1.1 *Podstawa prawna i zakres prognozy*, 4. *Potencjalne oddziaływania transgraniczne*, 5. *Charakterystyka zlewni Wieprzy (położenie i rzeźba terenu)*, 7. *Uwarunkowania realizacji analizowanego dokumentu*, 8. *Ocena wpływu warunków na JCW z uwagi na wyznaczone cele środowiskowe*, 9. *Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji warunków, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru*, 10. *Rozwiązania alternatywne w stosunku do zapisów zawartych w warunkach*, 12. *Wskazanie napotkanych trudności przy opracowywaniu prognozy, wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy*, 14. *Streszczenie*.

KROK 3. Zgromadzono i przeanalizowano materiały niezbędne do realizacji prac nad prognozą:

- warstwy tematyczne (.shape), pozwalające na opracowanie charakterystyk aktualnego stanu środowiska objętego oddziaływaniem wynikającym z realizacji projektu *Warunków*;
- dostępne charakterystyki terenu;
- dokumenty strategiczne, akty prawa krajowego, miejscowego, wspólnotowego pozwalające na scharakteryzowanie celów środowiskowych wyznaczonych dla analizowanego obszaru;
- inne dostępne dokumenty/materiały zawierające zapisy istotne dla wykonania prognozy, jak również analiza materiałów/dokumentów udostępnionych przez Zamawiającego.

Krok nr 3 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziałach prognozy: 5. *Charakterystyka zlewni Wieprzy (położenie i rzeźba terenu)*, 6. *Obszary chronione wyznaczone na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne*, 7.1 *Obecny stan środowiska na obszarze objętym oddziaływaniem postanowień /ustaleń warunków*, 7.2 *Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień warunków, zwłaszcza dotyczące obszarów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody oraz dotyczące obecnego stanu wód, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych wyznaczonych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne*, 7.3 *Ocena powiązań analizowanego projektu warunków z innymi dokumentami na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym*.

KROK 4. Przeanalizowano dokumenty strategiczne, akty prawa krajowego, miejscowego, wspólnotowego istotne z punktu widzenia analizowanych *Warunków*, pozwalające na

scharakteryzowanie dla ocenianego obszaru celów środowiskowych oraz zapisów istotnych dla realizacji dokumentu prognozy.

Krok nr 4 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 7.3 *Ocena powiązań analizowanego projektu warunków z innymi dokumentami na szczeblu unijnym, krajowy i regionalnym prognozy.*

KROK 5. Przeanalizowano i oceniono aktualny stan środowiska naturalnego. Starano się zidentyfikować istotne problemy w aspekcie środowiskowym obszaru (obszaru objętego *warunkami*, jak również objętego przewidywanym znaczącym oddziaływaniem). Oceniany obszar objęty zakresem *Warunków* został przeanalizowany pod kątem walorów przyrodniczych. Charakterystyka poszczególnych komponentów środowiska została wykonana wykorzystując dane literaturowe, dane przekazane przez Zamawiającego. Przeanalizowano zgodność celów środowiskowych pomiędzy analizowanym dokumentem *Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*, z celami, które zostały ustanowione w dokumentach na szczeblu krajowym oraz międzynarodowym. Dokument prognozy zawiera także identyfikację istotnych oddziaływań antropogenicznych oraz ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych.

Krok nr 5 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziałach prognozy: 7.1. *Obecny stan środowiska na obszarze objętym oddziaływaniem postanowień /ustaleń warunków*, 7.2 *Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień warunków, zwłaszcza dotyczące obszarów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody oraz dotyczące obecnego stanu wód, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych wyznaczonych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne*, 7.3 *Ocena powiązań analizowanego projektu warunków z innymi dokumentami na szczeblu unijnym, krajowy i regionalnym.*

Krok 5 stanowił materiał wyjściowy do oceny wpływu na środowisko i zdrowie ludzi z uwagi na wprowadzenie zapisów *warunków*.

KROK 6. Dokonano identyfikacji i oceny oddziaływania na środowisko zapisów zawartych w dokumencie *Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*. Określono rodzaj oraz skalę zidentyfikowanych oddziaływań. Starano się zidentyfikować oddziaływania określając ich charakter tj. bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, pozytywne i negatywne oraz czas trwania: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe.

Po wykonaniu analizy aktualnego stanu środowiska (krok 5) ustalono rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko zapisów zawartych w *warunkach* ze szczegółowością odpowiadającą charakterowi dokumentu. Skonfrontowano ustalenia dokumentu *warunków*, w porównaniu z celami ochrony środowiska i przyrody, możliwymi do zidentyfikowania w obrębie zlewni. Pierwsze kroki (1-5) służące zebraniu podstawowych informacji o środowisku w zlewni pozwoliły na identyfikację, w jakim zakresie wdrożenie *warunków* może wpłynąć na zaspokojenie potrzeb środowiska.

Ocena wpływu poszczególnych zapisów *warunków* na komponenty środowiska i na ludzi została dostosowana do szczegółowości ocenianego dokumentu. Należy zaznaczyć, iż prognoza wykonywana dla dokumentów planistycznych, jakimi są *warunki* wymaga odmiennego sposobu podejścia niż analogiczne dokumenty sporządzane dla konkretnych przedsięwzięć, gdzie istnieje możliwość wskazania konkretnych oddziaływań wynikających z planowanego zakresu inwestycji. W przypadku takich dokumentów jak *warunki* powinno się analizować potencjalne, możliwe do wystąpienia oddziaływania. Dlatego też poziom wykonanych w ramach prognozy analiz był dostosowany do charakteru ocenianego dokumentu planistycznego.

Wykonana ocena wpływu obejmowała takie komponenty jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, jak również uwzględnia zależności między elementami oraz między oddziaływaniami na te elementy.

Przy wykonywanej ocenie wpływu zapisów *warunków* zespół realizujący prognozę zwrócił szczególną uwagę na możliwość wystąpienia oddziaływań na stan wód, ekosystemów od wód zależnych i obszary chronione wyznaczone na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 poz. 1121), oraz na stan i funkcjonowanie obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 poz. 2134 ze zm.).

Zgodnie ze wskazaniem RDOŚ zwrócono uwagę na oddziaływania, jakie mogłyby wystąpić w wyniku realizacji *warunków* na stan zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 występujących w obrębie zlewni, jak również na środowisko przyrodnicze rezerwatów przyrody i obszarów chronionego krajobrazu.

Oceniono także możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania wynikającego z realizacji dokumentu *warunków*, jak również identyfikację potencjalnych konfliktów wynikających z możliwego oddziaływania.

Krok nr 6 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziałach: 4. *Potencjalne oddziaływania transgraniczne*, 7.5 *Wpływ na środowisko w przypadku realizacji dokumentu warunków (oddziaływania znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe, chwilowe)*, 8. *Ocena wpływu warunków na JCW z uwagi na wyznaczone cele środowiskowe*.

KROK 7. Po zidentyfikowaniu oddziaływań przeanalizowano możliwość wskazania działań minimalizujących wpływ. Mając na względzie charakter dokumentu (tj. strategiczna ocena oddziaływania na środowisko), rozwiązania minimalizujące powinny zostać wskazane dla tych zapisów, które mogą mieć negatywne skutki. Z uwagi, iż na etapie wykonywanej oceny wpływu nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań, dlatego też w prognozie nie wskazuje się działań minimalizujących.

Krok nr 7 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 9. *Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji warunków, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru*.

KROK 8. Jednym z elementów prognozy jest ocena wpływu na środowisko w przypadku braku realizacji postanowień zawartych w projekcie. Takiej oceny dokonano w odniesieniu do poszczególnych komponentów (różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne).

Krok nr 8 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 7.4 *Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu prognozy*.

KROK 9. W ramach wykonywanej prognozy przeanalizowano możliwości wystąpienia w wyniku wprowadzenia ustaleń *warunków* potencjalnych konfliktów społecznych i gospodarczych. Analiza obejmowała identyfikację możliwości wystąpienia obszarów konfliktowych oraz wskazania działań łagodzących potencjalne konflikty. Przeanalizowano także potencjalne uzasadnione oraz nieuzasadnione roszczenia wynikające z wprowadzenia zapisów *warunków*, zwłaszcza wprowadzonych ograniczeń. Opracowano propozycję sposobu wyceny utraconych korzyści

wynikających z konieczności zmiany dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości, jak również propozycję sposobu wyceny korzyści środowiskowych wynikających z wprowadzenia ograniczeń.

Krok nr 9 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 11. *Analiza możliwości pojawienia się w wyniku ustaleń warunków potencjalnych konfliktów społecznych i gospodarczych, prognozy.*

KROK 10. Po przeprowadzaniu wszystkich w/w analiz (kroki 1-9) sformułowano wnioski stanowiące podsumowanie całości prac nad prognozą.

Krok nr 10 został zrealizowany poprzez analizy wykonane w rozdziale 13. *Wnioski i rekomendacje prognozy.*

Realizacja wszystkich powyższych punktów umożliwiła powstanie prognozy, która wraz z ocenianym dokumentem zostanie poddana konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu przez odpowiednie Organy (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego).

Prognoza jest dokumentem o charakterze rozpoznawczym, identyfikującym potencjalne skutki realizacji ocenianego projektu na obszarze zlewni Wieprzy. Opracowując prognozę wykorzystano dostępne materiały i raporty środowiskowe, jak również materiały udostępnione przez Zamawiającego. Ocena oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska została dostosowana do poziomu szczegółowości dokumentu *warunków*. Oceniając oddziaływania opierano się o prognozowanie poprzez analogię, wykorzystując ocenę wpływu dokonaną w innych dostępnych dokumentach o podobnym charakterze.

3. Proponowane metody analizy skutków realizacji dokumentu *Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*

Realizacja projektu pn.: „*Opracowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*” obejmuje Zadanie II, którego celem jest opracowanie metodyki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień *projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy*.

Opracowana metodyka zawiera:

- zestawienie wskaźników stopnia realizacji postanowień *warunków*, z podaniem ich szczegółowych charakterystyk oraz proponowanej dla poszczególnych wskaźników skali ocen,
- zestawienie wskaźników skuteczności postanowień *warunków*, z podaniem ich szczegółowych charakterystyk oraz proponowanej dla poszczególnych wskaźników skali ocen,
- zakres informacji i danych dla potrzeb prowadzenia przedmiotowego monitoringu,
- szczegółowe określenie częstotliwości, form oraz sposobów przekazywania ww. informacji i danych,
- wykaz instytucji/osób, które zobowiązane byłyby dostarczać przedmiotowe dane i informacje wraz z podaniem podstaw prawnych egzekwujących realizację tych zobowiązań,
- opis monitoringu potrzeb aktualizacji warunków korzystania z wód zlewni.

Propozycje zawarte w metodyce prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień *warunków* oraz częstotliwości jego przeprowadzania są ściśle powiązane z celami *warunków*, ich zapisami oraz uwarunkowaniami ich realizacji.

Szczegółowy zakres i sposób monitoringu przedstawiony został w opracowaniu stanowiącym odrębne zadanie (Zadanie II).

4. Potencjalne oddziaływania transgraniczne

Zlewnia rzeki Wieprzy zlokalizowana jest w północnej części Polski. Obszar ten graniczy z Morzem Bałtyckim, do którego uchodzi Wieprza. Położenie zlewni w stosunku do granic państwa przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Lokalizacja zlewni Wieprzy względem granic Polski (źródło: opracowanie własne w oparciu o warstwę Państwowego Rejestru Granic)

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) reguluje zagadnienia dotyczące oddziaływań o zasięgu transgranicznym i w myśl art. 104 tejże ustawy: „w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek: (...) realizacji projektów, polityk, strategii, planów lub programów (...) – przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko”.

Analizując zapisy projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy uznano, iż nie będą one powodować negatywnych oddziaływań transgranicznych.

Zadaniem projektu warunków jest zwiększenie poziomu ochrony zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, tak by sprzyjać osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Wprowadzone wymagania, priorytety, ograniczenia w korzystaniu z wód generować będą pozytywny wpływ na środowisko wodne i komponenty z nim powiązane.

Dlatego też na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie przewiduje się negatywnego wpływu zapisów zawartych w projekcie warunków na środowisko naturalne analizowanego obszaru, jak również Morza Bałtyckiego. Zatem nie przewiduje się potrzeby przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

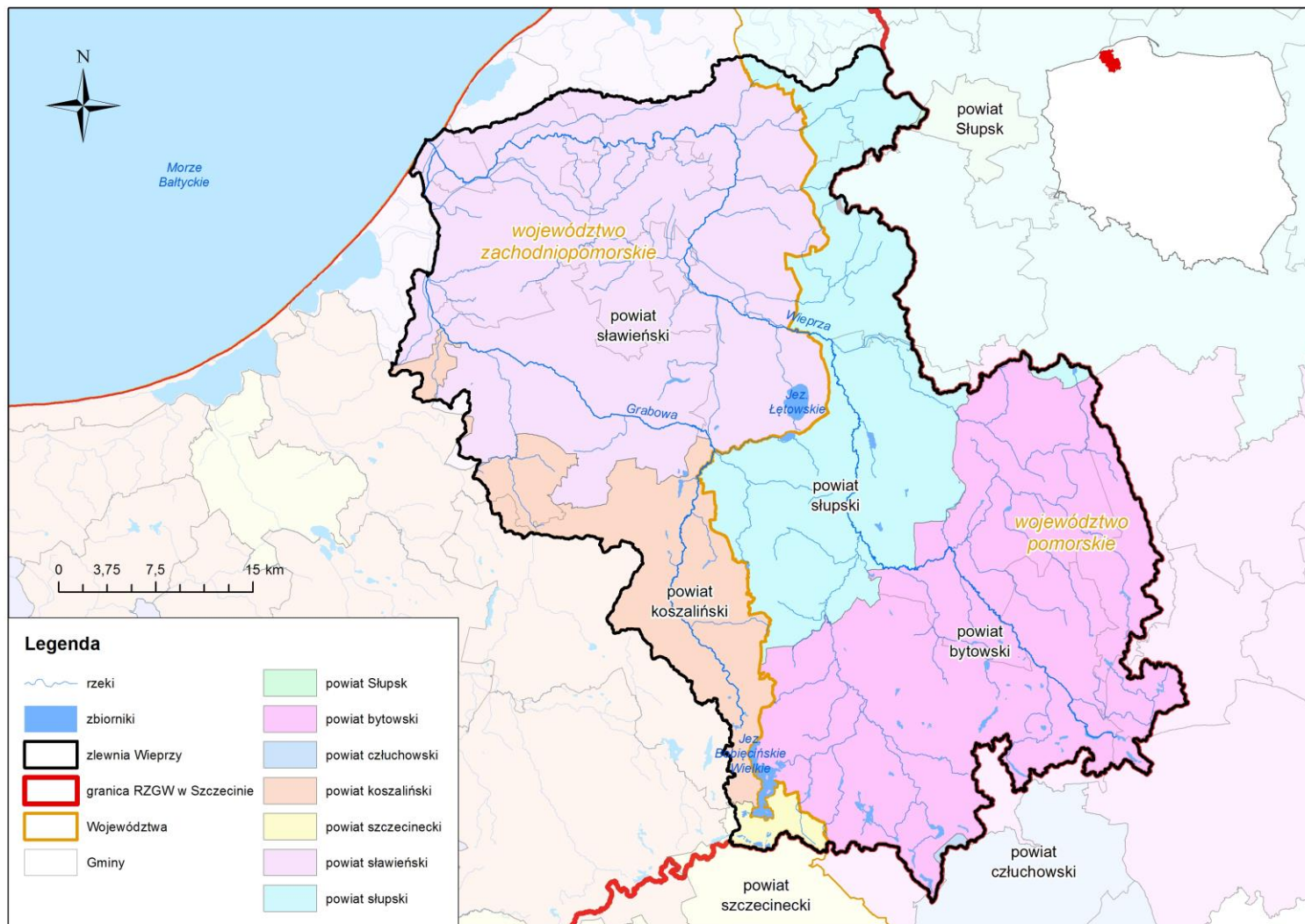
Z uwagi, iż analizowana zlewnia zlokalizowana jest w obrębie regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego przeanalizowano także dokumentację sporządzoną dla warunków korzystania z wód regionu wodnego. Zapisy prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu, wykazują jedynie pozytywny charakter ich oddziaływań.⁴ Zatem nie przewidziano możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań o charakterze transgranicznym. Należy podkreślić, iż warunki dla zlewni doprecyzowują, bądź wskazują dodatkowe warunki korzystania z wód w stosunku do zapisów zawartych w regionie wodnym, w celu lepszej i pełniejszej ochrony wód.

5. Charakterystyka zlewni Wieprzy (położenie i rzeźba terenu)

Zlewnia Wieprzy zlokalizowana jest w północnej części Polski (Rysunek 2). Administracyjnie analizowana zlewnia położona jest na terenie dwóch województw:

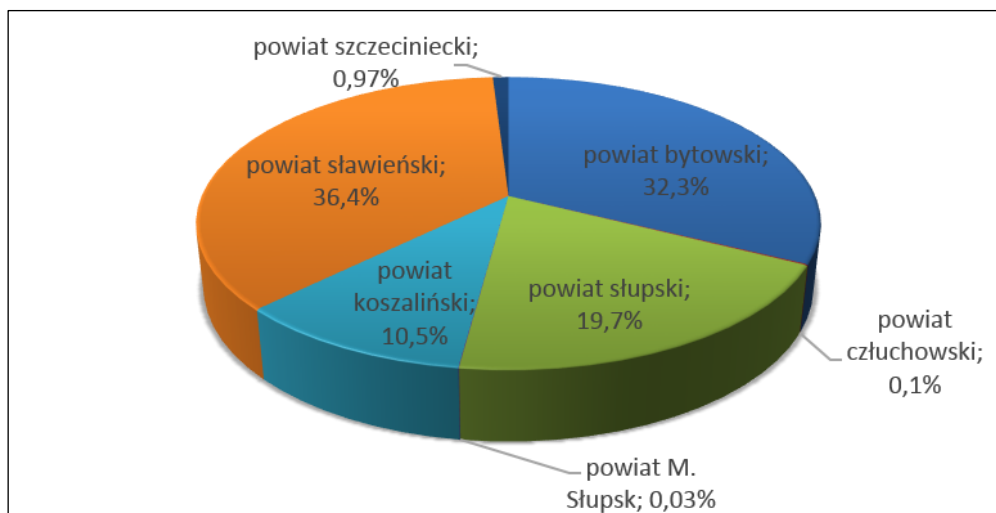
- pomorskiego, w przeważającej części w powiatach: bytowskim i słupskim oraz fragmentarycznie w powiatach: człuchowskim i M. Słupsk,
- zachodniopomorskiego, w przeważającej części w powiatach: sławieńskim i koszalińskim oraz fragmentarycznie w powiecie szczecineckim.

⁴ Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionów wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego

Rysunek 2. Zlewnia Wieprzy na tle podziału administracyjnego Polski (źródło: opracowanie własne w oparciu o warstwy Państwowego Rejestru Granic)

Powierzchnia zlewni Wieprzy wynosi 2 212,07 km². Procentowy udział poszczególnych powiatów w całkowitej powierzchni zlewni został przedstawiony na wykresie.

Rysunek 3. Procentowy udział poszczególnych powiatów w całkowitej powierzchni zlewni (źródło: opracowanie własne, na podstawie warstwy Państwowego Rejestru Granic)

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz gmin położonych na terenie zlewni Wieprzy wraz z ich procentowym udziałem.

Tabela 1. Wykaz gmin położonych w granicach zlewni Wieprzy (źródło: warstwy Państwowego Rejestru Granic)

Gmina	Powierzchnia gminy	Powierzchnia gminy w granicach zlewni	% powierzchni gminy w granicach zlewni
	km ²	km ²	%
WOJ. POMORSKIE			
POW. BYTOWSKI			
Kołczygłowy (gmina wiejska)	169,91	61,16	36
Lipnica (gmina wiejska)	308,63	5,02	2
Miastko (gmina miejsko-wiejska)	466,19	405,02	87
Trzebielino (gmina wiejska)	225,06	217,73	97
Tuchomie (gmina wiejska)	110,06	26,17	24
POW. SŁUPSKI			
Dębica Kaszubska (gmina wiejska)	299,20	5,83	2
Kępice (gmina wiejska)	292,80	286,19	98
Kobylnica (gmina wiejska)	243,65	87,77	36
Słupsk (gmina wiejska)	261,48	50,73	19
Ustka (gmina wiejska)	217,33	4,68	2

Gmina	Powierzchnia gminy	Powierzchnia gminy w granicach zlewni	% powierzchni gminy w granicach zlewni
	km ²	km ²	%
<i>POW. CZŁUCHOWSKI</i>			
Koczała (gmina wiejska)	223,01	2,31	1
<i>POW. M. SŁUPSK</i>			
M. Słupsk (gmina miejska)	43,11	0,67	2
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
<i>POW. SŁAWIEŃSKI</i>			
M. Darłowo (gmina miejska)	20,20	19,47	96
M. Sławno (gmina miejska)	15,82	15,82	100
Darłowo (gmina wiejska)	269,24	165,73	62
Malechowo (gmina wiejska)	226,28	220,80	98
Postomino (gmina wiejska)	226,67	98,45	43
Sławno (gmina wiejska)	284,14	284,14	100
<i>POW. KOSZALIŃSKI</i>			
Polanów (gmina miejsko-wiejska)	393,04	189,22	48
Sianów (gmina miejsko-wiejska)	226,61	43,74	19
<i>POW. SZCZECINIECKI</i>			
Biały Bór (gmina miejsko-wiejska)	269,73	21,41	8

W poniższej tabeli przedstawiono położenie zlewni Wieprzy względem podziału fizycznogeograficznego Polski według Kondrackiego.⁵

Tabela 2. Położenie zlewni Wieprzy względem podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego

Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion
Niż Środkowoeuropejski	Pobrzeża Południowobałtyckie	Pobrzeże Koszalińskie	Wybrzeże Słowińskie
			Równina Słupska
	Pojezierza Południowobałtyckie	Pojezierze Zachodniopomorskie	Wysoczyzna Polanowska
			Pojezierze Bytowskie
		Pojezierze Południowopomorskie	Dolina Gwdy
			Równina Charzykowska

⁵ Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1998 r.

Poniżej scharakteryzowano poszczególne regiony fizjograficzne znajdujące się w zasięgu granic zlewni Wieprzy.

Makroregion Pobrzeża Koszalińskiego rozciąga się z zachodu od doliny dolnej Parsęty po przylądek Rozewie na wschodzie. W granicach Polski ten makroregion zajmuje ok. 6,5 tys. km² i dzieli się na sześć mezoregionów, z czego dwa są częściowo zlokalizowane w obrębie zlewni Wieprzy.

Wybrzeże Słowińskie – obszar ten położony jest w północnej części analizowanej zlewni i rozciąga się wąskim pasem wzdłuż brzegu Bałtyku. Obszar ten biegnie przez plaże, nadmorskie wydmy, nadbrzeżne jeziora i bagna oraz moreny polodowcowe. W analizowanej zlewni Wybrzeże Słowińskie obejmuje ujściowy odcinek rzeki Wieprzy.

Równina Słupska – położona jest na południe od Wybrzeża Słowińskiego. Powierzchnia terenu jest mało urozmaicona, miejscami płaska, a wysokość wznosi się od 40 do 60 m n.p.m. Równia jest poprzecinana szerokimi dolinami rzek Wieprzy i Grabowej. Pod względem zagospodarowania jest to region wykorzystywany głównie rolniczo.

Makroregion Pojezierza Zachodniopomorskiego położony jest na południe od makroregionu Pobrzeża Koszalińskiego. Pojezierze Zachodniopomorskie obejmuje powierzchnię 9,7 tys. km² i dzieli się na siedem mezoregionów (dwa z nich są częściowo zlokalizowane w obrębie zlewni Wieprzy).

Wysoczyzna Polanowska – jest to region przejściowy między Równiną Słuską o Pojezierzem Bytowskim. Teren osiąga wysokość ponad 100 m n.p.m. i jest poprzecinany przez rzeki: Grabowa i Wieprza. Wzdłuż północnej granicy regionu ciągną się moreny czołowe, a od Pojezierza Bytowskiego dzieli je obniżenie wypełnione przez piaski lodowcowo rzeczne, stąd jest to region zajęty w dużej części przez lasy.

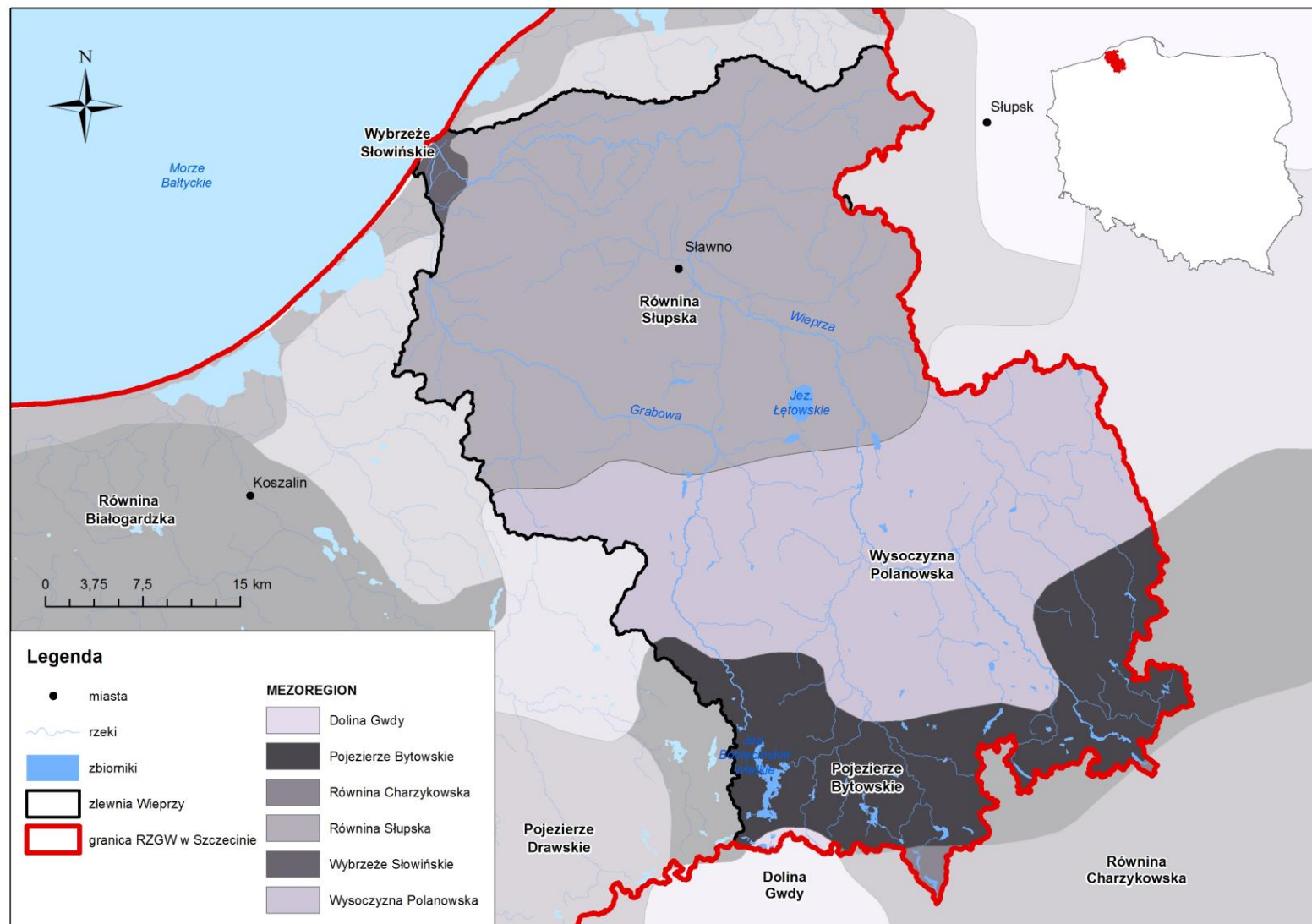
Pojezierze Bytowskie – położone jest na południe do Wysoczyzny Polanowskiej. Ten mezoregion obejmuje obszar wzgórz morenowych, które w wielu miejscach przekraczają wysokość 200 m n.p.m. Rzeźba terenu jest urozmaicona przez dolinę górnej Wieprzy oraz znaczną liczbę jezior, przeważnie jednak o niewielkiej powierzchni. Największym jeziorem jest tutaj Jezioro Bobięcińskie Wielkie o powierzchni 5,25 km² i głębokości do 48 m.

Makroregion Pojezierza Południowopomorskiego położony jest na południe od makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię 17,8 tys. km² i dzieli się na 12 mezoregionów, z czego dwa z nich są fragmentarycznie położone na terenie zlewni Wieprzy.

Dolina Gwdy – położona jest w środkowej części Pojezierza Południowopomorskiego. Region graniczy od północy z Pojezierzem Bytowskim. Sandr Gwdy łączy się na wschodzie z Równiną Charzykowską w dorzeczu Brdy.

Równina Charzykowska – obejmuje obszar sandru w górnym dorzeczu Brdy na południe od Pojezierza Bytowskiego. Równina sąsiaduje również od zachodu z Doliną Gwdy.

Przebieg granic mezoregionów przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Położenie zlewni Wieprzy względem podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego (źródło: opracowanie własne)

6. Obszary chronione wyznaczone na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne

W celu wypełnienia zapisów art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121) Dyrektor RZGW w Szczecinie sporządza rejestr wykazów obszarów chronionych, który zawiera wykazy wszystkich obszarów wymagających szczególnej ochrony, w celu zachowania dobrego stanu znajdujących się tam wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla utrzymania siedlisk i gatunków bezpośrednio uzależnionych od wody.

Wyróżnia się następujące wykazy obszarów chronionych wskazanych dla ochrony wód powierzchniowych i wód podziemnych:

- wykazy jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- wykaz jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- wykaz wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- wykaz obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie,
- wykazy obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (obecnie nie opracowano).

Niniejszy rozdział został opracowany w oparciu o Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, stanowiący aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Celem wyjaśnienia zależności pomiędzy rejestrem wykazów obszarów chronionych, a wykazami wód dodać należy, iż:

- znajdujący się w rejestrze wykazów obszarów chronionych wykaz „*jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*” - jest tożsamy z „*wykazem wód powierzchniowych (ZL-1) i podziemnych (ZL-2) wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*”.
- znajdujący się w rejestrze wykazów obszarów chronionych wykaz „*jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych*” jest tożsamy z „*wykazem wód powierzchniowych śródlądowych (RK-1) oraz przejściowych i przybrzeżnych (RK-2) wykorzystywanych do celów rekreacyjnych*”.

Spośród wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (rzecznych i jeziornych) zidentyfikowanych w granicach zlewni Wieprzy, żadna nie została zakwalifikowana do:

- wykazu wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (ZL-1),
- wykazu wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- wykazu wód powierzchniowych śródlądowych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych (RK-1).

JCWPd nr 10 (PLGW600010), w obrębie której zlokalizowana jest zlewnia Wieprzy, jest zawarta w wykazie wód podziemnych przeznaczonych do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (wykaz ZL-2).

Wszystkie JCWP w granicach zlewni Wieprzy, podobnie jak obszar całego kraju, zostały zakwalifikowane do wykazu obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. W związku z powyższym Dyrektywa 91/271/EWG wdrażana jest na całym terytorium Polski poprzez realizację m.in. Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Dnia 1 lutego 2017 r., Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie wydał Rozporządzenie w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (DZ. URZ. WOJ. LUBUSKIEGO 2017.270). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, obszarem szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć, jest m.in. teren obejmujący region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, a więc jednocześnie cały obszar zlewni Wieprzy. Wyznaczenie całego obszaru regionu wodnego jako OSN, wynika z konieczności uwzględnienia przy jego wyznaczaniu zasady przestrogi, jak również eutrofizacji wód, w szczególności eutrofizacji Morza Bałtyckiego, co zostało Polsce wskazane przez Komisję Europejską.

Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków został wykonany w oparciu o opracowanie „Ustalenie celów środowiskowych...”⁶, zgodnie z którym na terenie zlewni Wieprzy występuje 31 obszarów chronionych zależnych od wód, które w całości lub w części zlokalizowane są w granicach analizowanego obszaru. Należą do nich:

- 1 park krajobrazowy,
- 8 rezerwatów przyrody,
- 8 obszarów chronionego krajobrazu,
- 11 obszarów o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW),
- 3 obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

W poniższej tabeli zestawiono obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków występujące w granicach analizowanej zlewni.

Tabela 3. Wodozależne obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków

Lp.	Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego
1	park krajobrazowy	PK111	Park Krajobrazowy Dolina Słupi
2	rezerwat przyrody	REZ418	Janiewickie Bagno
3		REZ375	Wieleń
4		REZ414	Rezerwat na Rzece Grabowej
5		REZ387	Jezioro Iłowatka
6		REZ935	Torfowisko Zieliń Miastecki

⁶ Hobot A. i in. (praca zbiorowa): Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i obszarów chronionych, Gliwice, 2013 r.

Lp.	Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego
7		REZ934	Torfowisko Potoczek
8		REZ401	Sławieńskie Dęby
9		REZ406	Słowińskie Błota
10	obszar chronionego krajobrazu	OCHK366	Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic
11		OCHK203	Okolice Polanowa
12		OCHK345	Jezioro Bobięcińskie ze Skibską Górą
13		OCHK146	Koszaliński Pas Nadmorski
14		OCHK360	Źródłiskowy Obszar Brdy i Wieprzy na Wschód od Miastka
15		OCHK993	Okolice Żydowo-Biały Bór
16		OCHK991	Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic (Zachodniopomorskie)
17		OCHK347	Fragment Borów Tucholskich
18	obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW)	PLH220079	Ostoja Borzyszkowska
19		PLH320003	Dolina Grabowej
20		PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy
21		PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli
22		PLH320040	Jezioro Bobięcińskie
23		PLH220062	Ostoja Masłowiczki
24		PLH320053	Dolina Bielawy
25		PLH220085	Torfowisko Trzebielino
26		PLH320016	Słowińskie Błoto
27		PLH320008	Janiewickie Bagno
28		PLH220041	Miasteczkie Jeziora Lobeliowe
29	obszar Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków (OSO)	PLB220002	Dolina Słupi
30		PLB320019	Ostoja Drawska
31		PLB990002	Przybrzeżne wody Bałtyku

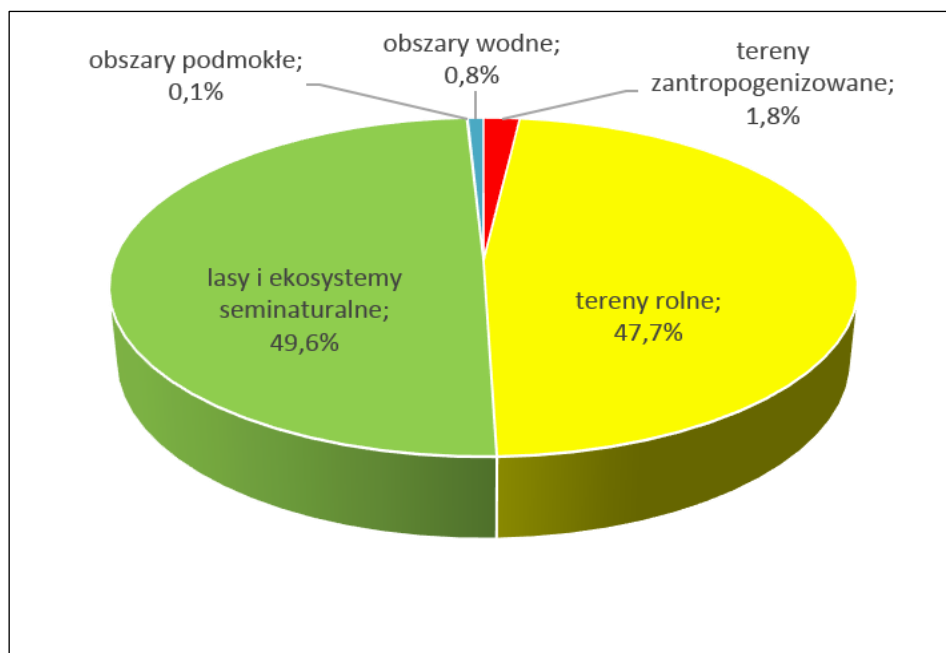
7. Uwarunkowania realizacji analizowanego dokumentu

7.1. Obecny stan środowiska na obszarze objętym oddziaływaniem postanowień /ustaleń warunków

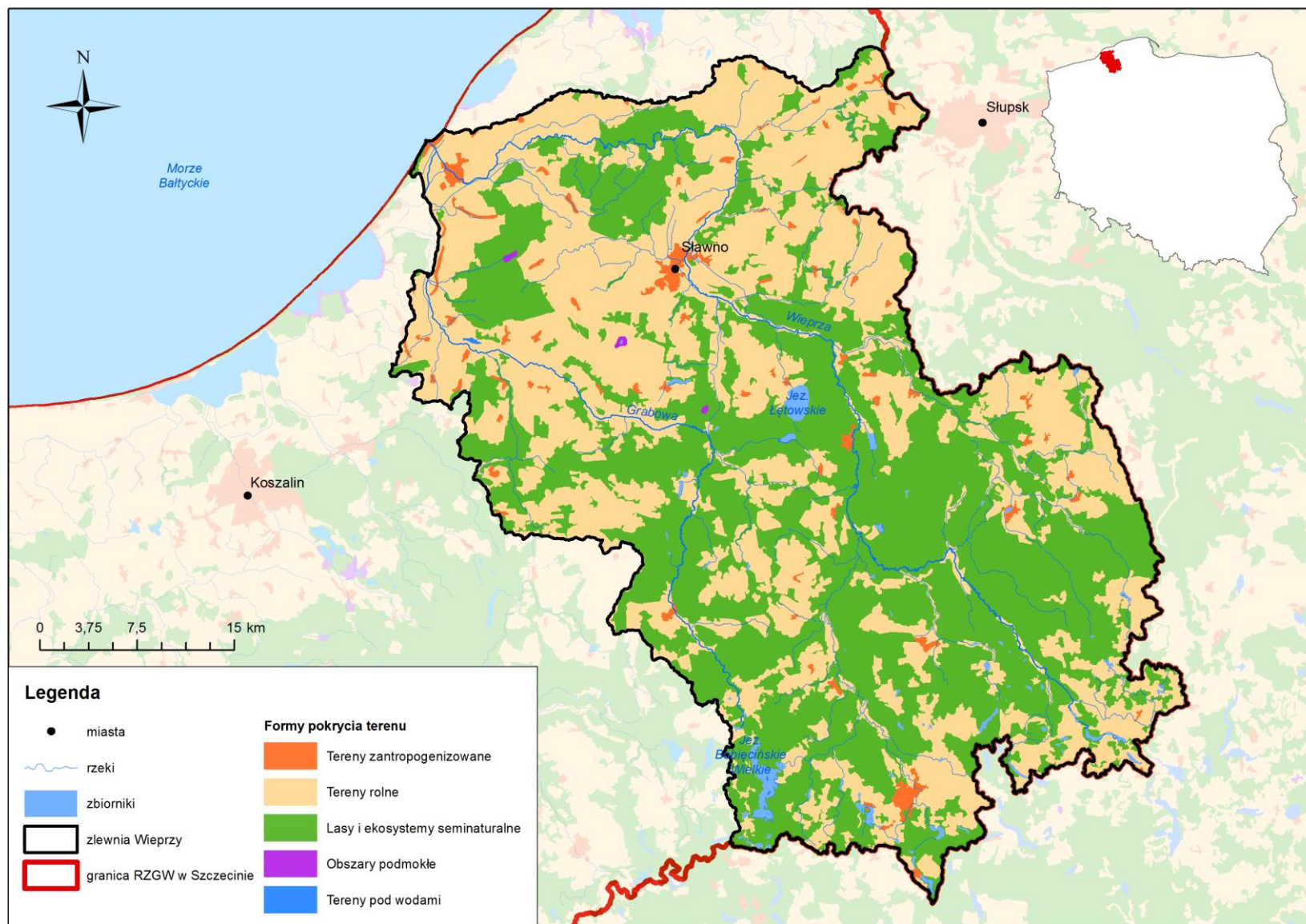
7.1.1. Powierzchnia ziemi i gleby

Użytkowanie gruntów na terenie zlewni Wieprzy określono na podstawie projektu Corine Land Cover 2012. Zlewnia Wieprzy ma charakter rolno-leśny. Lasy i ekosystemy seminaturalne stanowią około 49,6 % powierzchni zlewni, a obszary rolnicze, takie jak grunty orne, łąki i strefy upraw mieszanych, około 47,7% powierzchni zlewni. Tereny zantropogenizowane, wśród których znajdują się zarówno strefy zurbanizowane, jak i strefy przemysłowe, handlowe i komunikacyjne, zajmują jedynie 1,8% powierzchni rozpatrywanego obszaru. Znajdują się one głównie na obszarach miejscowości Sławno, Miastko i Darłowo. Najmniejszy udział w powierzchni analizowanego obszaru stanowią tereny wodne i tereny podmokłe, których udział wynosi 0,8 i 0,1%.

Na Rysunku 5 przedstawiono procentowy udział różnych form zagospodarowania terenu w granicach zlewni Wieprzy. Natomiast na poniższej mapie (Rysunek 6), zobrazowano przestrzenne rozmieszczenie tych form.

Rysunek 5. Procentowe zestawienie udziału poszczególnych form zagospodarowania terenu na terenie zlewni Wieprzy (źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2012)

Rysunek 6. Zagospodarowanie terenu zlewni Wieprzy (źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2012)

Na analizowanym obszarze gleby cechują się różnorodnością spowodowaną przez litologię podłoża, oraz rzeźbę terenu, a także warunki klimatyczne. Gleby występujące w analizowanej zlewni należą do następujących typów:^{7 8 9 10 11 12 13 14 15 16}

- brunatne kwaśne i wyługowane,
- bielcowe oraz pseudobielcowe,
- czarne ziemie,
- torfowe i mułowo-torfowe,
- mady.

W rejonie ujścia rzek Wieprzy i Grabowej, na obszarach ulegających częstym zalewom przeważają mady¹⁷ - gleby wytworzone z żyznych namułów rzecznych (osadów aluwialnych), osadzanych przez rzeki w czasie wylewów. W obniżeniach dolin rzecznych oraz bezodpływowych zagłębieniach morenowych występują głównie ziemie torfowe – torfów niskich – bardzo zróżnicowane pod względem miąższości i stopnia zamulenia. Często występują torfy pokryte warstwą piasku. Niektóre torfy po obniżeniu wód gruntowych w efekcie tzw. zabiegów agrotechnicznych – melioracji, na skutek zakłócenia procesów torfotwórczych uległy procesom murszenia.¹⁸ Na terenach, dawniej zabagnionych, a następnie osuszonych gleb łąkowo - błotnych, wykształciły się z kolei czarne ziemie. Pozostały obszar zlewni pokryty jest glebami zaliczanymi do grupy gleb polodowcowych, wśród których przeważają gleby brunatne i bielcowe. Wśród gleb brunatnych najczęściej występują gleby brunatne kwaśne, sporadycznie brunatne kwaśne i wyługowane wytworzone z piasków gliniastych lekkich, rzadziej piasków gliniastych mocnych, z natury bardzo kwaśnych, zalegających głęboko lub średnio głęboko na glinach. W ich sąsiedztwie zalegają gleby pseudobielcowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich.

Zlewnia charakteryzuje się wysokim udziałem użytków rolnych, jednakże warunki glebowe są tutaj średnio korzystne dla rolnictwa. Gleby na obszarze zlewni Wieprzy zaliczają się do niskich klas bonitacyjnych. Brak jest właściwie gruntów należących do klasy I i II, a także niewielki odsetek stanowią gleby należące do III klasy bonitacyjnej. Dominują tutaj gleby orne średniej i słabej jakości, które należą do IV, V i VI klasy bonitacyjnej^{19 20 21}. Plony roślin uprawianych na glebach IV klasy bonitacyjnej są wyraźnie niższe niż gleby klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne i mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (albo zbyt suche, albo zbyt wilgotne). Gleby orne słabe (klasa

⁷ Program Ochrony Środowiska Powiatu Bytowskiego na lata 2004-2007

⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępice 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 (aktualizacja)

⁹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzebielino 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 (aktualizacja)

¹⁰ Program Ochrony Środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sławieńskiego na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022

¹² Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Polanów na lata 2004 – 2006 i na lata 2007 - 2013

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Malechowo, 2004

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sławno na lata 2009 – 2013 z perspektywą do roku 2017

¹⁵ Program ochrony środowiska dla Gminy Darłowo na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021

¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019

¹⁷ *Ibidem*

¹⁸ *Ibidem*

¹⁹ Program Ochrony Środowiska Powiatu Bytowskiego na lata 2004-2007, *op.cit.*

²⁰ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sławieńskiego na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, *op.cit.*

²¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępice 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 (aktualizacja), *op.cit.*

V) są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Z kolei najłabsze gleby orne (klasa VI) w praktyce nadają się tylko do zalesiania, posiadają bardzo niski poziom próchnicy.

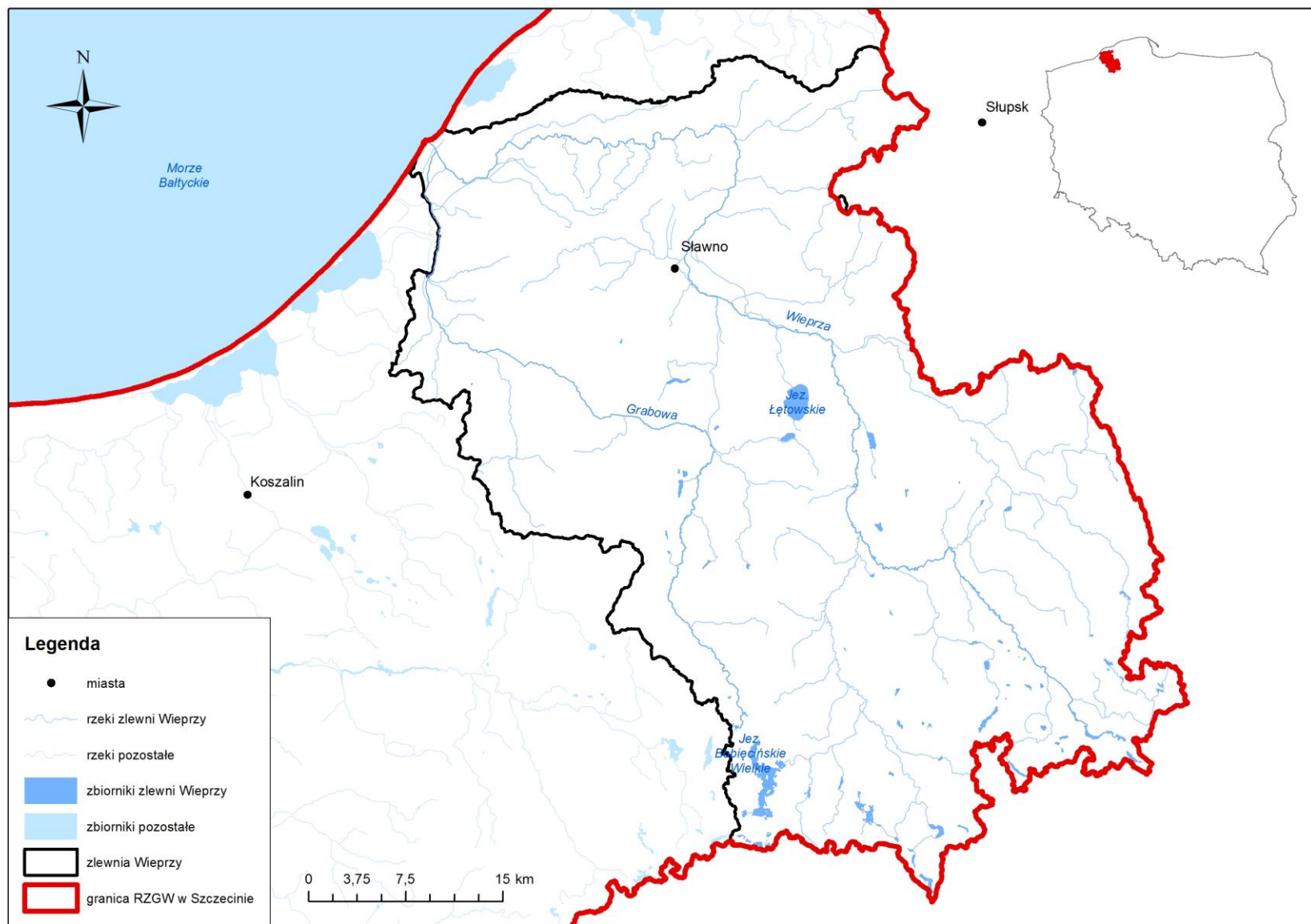
7.1.2. Wody powierzchniowe, w tym identyfikacja istotnych oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych

Zlewnia Wieprzy ma powierzchnię równą 2 212,07 km². Położna jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP 2010) sieć hydrograficzna analizowanej zlewni jest dobrze rozwinięta, a jej całkowita długość wynosi ok. 926,22 km. Najdłuższą rzeką na obszarze rozpatrywanego obszaru jest Wieprza, która ma długość 126,63 km. Najważniejszymi rzekami w analizowanej zlewni oprócz Wieprzy są: Grabowa, Studnica, Bystrzenica, Pokrzywna, Moszczenica, Stobnica, Broczynka.

Ze względu na lokalizację zlewni w pasie pojezierzy, na jej terenie występują 133 zbiorniki wodne. Wśród tych jezior sześć zostało wyznaczonych jako jednolite części wód: Bobięcińskie Wielkie (ok. 5 km²), Łętowskie (3,9 km²), Kościelne (0,66 km²), Obłęskie (0,62 km²), Skąpe (0,61 km²) oraz Studzieniczno (0,58 km²).

Jeziora dla których wprowadzono w projekcie rozporządzenia ograniczenia w korzystaniu z wód to jeziora: Byczyńskie, Kwisno Duże, Kwisno Małe, Dolskie, Obierowo, Oczko i Skąpe. Są to jeziora lobeliowe, szczególnie cenne ze względu na występującą w nich unikatową roślinność. Jeziora lobeliowe są traktowane jako ekosystemy wymagające szczególnej troski. W Polsce występują niemal wyłącznie na Pomorzu. Na obszarze zlewni Wieprzy jeziorami lobeliowymi są również wyżej wspomniane jeziora: Bobięcińskie Wielkie i Kościelne.

Szczegółową hydroografię zlewni Wieprzy przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 7. Hydrografia zlewni rzeki Wieprzy (źródło: opracowanie własne na podstawie MPHP 2010)

Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP), zgodnie z art. 9 ust. 4c. ustawy Prawo wodne to „oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych”. W zlewni rzeki Wieprzy wyznaczono 43 JCWP rzeczne oraz 6 JCWP jeziornych. Wykazy JCWP rzecznych i jeziornych zestawiono odpowiednio w Tabeli 4 i Tabeli 6, natomiast ich przestrzenne rozmieszczenie zaprezentowano na Rysunku 8.

Tabela 4. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w zlewni Wieprzy (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²²)

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	RW6000046876	Rów Wiekowski	17	SCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
2	RW6000174619	Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
3	RW6000174624	Pokrzywna do Kunicy	17	SZCW	ZŁY	NIEZAGROŻONA
4	RW6000174626	Korzyca	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
5	RW6000174628	Ślizień	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
6	RW6000174632	Dopływ ze Smólna	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
7	RW60001746349	Broczynka	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
8	RW60001746449	Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczno i Bobięcino Wielkie	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
9	RW60001746452	Dopływ z Kamnicy	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
10	RW6000174646	Świerzynka	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
11	RW60001746474	Dopływ z Przytocka	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
12	RW6000174648	Dzika	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
13	RW60001746514	Dopływ z jeziora Obłęskiego	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
14	RW60001746529	Bystrzenica	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
15	RW6000174654	Dopływ z jez. Łętowskiego	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
16	RW60001746592	Cierniak	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
17	RW6000174669	Moszczenica	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
18	RW60001746712	Wrześniczka	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
19	RW60001746716	Pałowska Struga	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA

²² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
20	RW60001746729	Moszczeniczka	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
21	RW60001746732	Pijawica	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
22	RW60001746734	Jasienica	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
23	RW6000174676	Stobnica	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
24	RW6000174678	Krupianka	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
25	RW60001746792	Łąkawica	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
26	RW6000174682	Grabowa do Wielinki	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
27	RW60001746832	Dopływ z jez. Nidno (Długiego)	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
28	RW60001746849	Grabówka	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
29	RW60001746852	Jasienica	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
30	RW60001746856	Białka	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
31	RW60001746869	Bielawa	17	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
32	RW60001746872	Świernica	17	SZCW	DOBRY	NIEZAGROŻONA
33	RW60001746889	Dąbrowa	17	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
34	RW600017468922	Dopływ z Domosłowic	17	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
35	RW6000194629	Pokrzywna od Kunicy do ujścia	19	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
36	RW6000194639	Wieprza od Pokrzywnej do Studnicy	19	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
37	RW6000194649	Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia	19	SZCW	ZŁY	NIEZAGROŻONA
38	RW60001946599	Wieprza od Studnicy do Moszczenicy	19	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
39	RW60001946791	Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy	19	NAT	ZŁY	ZAGROŻONA
40	RW6000224699	Wieprza od Łąkawicy do ujścia	22	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
41	RW60002346569	Ściegnica	23	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
42	RW60002346589	Reknica	23	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
43	RW60002446891	Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo	24	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA

Objaśnienia:

SZCW – silnie zmieniona część wód,

NAT – naturalna część wód,

SCW – sztuczna część wód.

Zgodnie z powyższą Tabelą 4, w zlewni Wieprzy zidentyfikowano pięć typów rzek:

- Typ 17 – potok nizinny piaszczysty,
- Typ 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta,
- Typ 22 – rzeka przyujściowa pod wpływem wód słonych,
- Typ 23 – potok organiczny,
- Typ 24 – rzeka organiczna.

Zlewnia Wieprzy jest zdominowana przez małe cieki należące do typu potoku nizinnego piaszczystego (79% cieków w zlewni). Jest również kilka cieków o typie rzeki nizinnej piaszczysto-gliniastej, które stanowią 11% cieków w zlewni. Pozostałe typy zostały przypisane dla pojedynczych cieków.

W zlewni Wieprzy najwięcej jest JCWP naturalnych (NAT), stanowiących prawie 54% wszystkich JCWP. Wody silnie zmienione (SZCW) stanowią 44% z wszystkich JCWP, natomiast sztuczne części wód (SCW) 2% (1 JCWP posiada taki status).

Spośród wszystkich JCWP rzecznych znajdujących się w analizowanej zlewni 21 JCWP jest zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, co stanowi 49% wszystkich JCWP w zlewni Wieprzy. Pozostałe 22 JCWP, czyli 51% części wód w zlewni, nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W poniższej tabeli zestawiono JCWP zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz ze wskazaniem odstępstw.

Tabela 5. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w zlewni Wieprzy zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²³)

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwa od osiągnięcia celów wg PGW	Termin osiągnięcia celów środowiskowych
1	RW6000174619	Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny	zagrożona	4(4) - 1	2027
2	RW60001746349	Broczynka	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
3	RW6000174646	Świerzynka	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
4	RW60001746592	Cierniak	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
5	RW6000174669	Moszczenica	zagrożona	4(4) - 1	2027
6	RW60001746712	Wrześniczka	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
7	RW60001746716	Pałowska Struga	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
8	RW60001746732	Pijawica	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
9	RW60001746734	Jasienica	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
10	RW60001746792	Łąkawica	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
11	RW6000174682	Grabowa do Wielinki	zagrożona	4(4) - 1	2027
12	RW60001746832	Dopływ z jez. Nidno (Długiego)	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021

²³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwa od osiągnięcia celów wg PGW	Termin osiągnięcia celów środowiskowych
13	RW60001746856	Białka	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
14	RW60001746869	Bielawa	zagrożona	4(4) - 1	2021
15	RW600017468922	Dopływ z Domosłowic	zagrożona	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021
16	RW6000194639	Wieprza od Pokrzywnej do Studnicy	zagrożona	4(4) - 1	2027
17	RW60001946599	Wieprza od Studnicy do Moszczenicy	zagrożona	4(4) - 1	2027
18	RW60001946791	Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy	zagrożona	4(4) - 1	2027
19	RW6000224699	Wieprza od Łąkawicy do ujścia	zagrożona	4(4) - 1	2027
20	RW60002346569	Ściegnica	zagrożona	4(4) - 1	2027
21	RW60002446891	Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo	zagrożona	4(4) - 1	2027

Objaśnienia:

4(4) – 1 – odstępstwo czasowe – brak możliwości technicznych,

4(4) – 2 – odstępstwo czasowe – dysproporcjonalne koszty.

Dla ww. JCWP w zlewni Wieprzy jako uzasadnienie wyznaczenia odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych wskazano przedłużenie terminu osiągnięcia dobrego stanu wód do roku 2021 lub 2027 ze względu na brak możliwości technicznych wdrożenia działań, a w niektórych przypadkach dodatkowo ze względu na dysproporcjonalne koszty koniecznych do wdrożenia działań. Dla tych części wód zostały zaplanowane działania mające doprowadzić określone części wód do ustalonych celów środowiskowych w określonym terminie. Poniżej wskazano przyczyny wyznaczenia odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP w zlewni Wieprzy.

Dla JCWP Broczynka, Świerzynka, Cierniak, Wrześniczka, Pawłowska Struga, Pijawica, Jasienica, Łąkawica, Dopływ z jez. Nidno (Długiego), Białka, Dopływ z Domaśławic z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu, nie było możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. W związku z tym w tych JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego tj. przeprowadzenie monitoringu wód. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostaną działania mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności w wydłużonym terminie.

W przypadku JCWP Moszczenica, Bielawa, Ściegnica, Wieprza od Pokrzywnej do Studnicy nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości wód. Wobec tego zaplanowano dla tych JCWP, szczegółowe rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu. Rozpoznanie przyczyn zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod

kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych. Realizacja tych działań umożliwi prawidłowe zaplanowanie działań naprawczych i osiągnięcie celów środowiskowych w kolejnych latach.

W przypadku JCWP Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny i Wieprza od Studnicy do Moszczenicy przyczyną wyznaczenia odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych była presja hydromorfologiczna. W programie działań zaplanowano działania obejmujące opracowanie programu renaturyzacji JCWP, którego celem jest szczegółowe rozpoznanie możliwości redukcji presji tak, aby możliwe było osiągnięcie dobrego stanu w najbardziej efektywny sposób. Z uwagi jednak na czas jaki jest niezbędny dla wdrożenia tego działania, a następnie okres niezbędny dla realizacji zaplanowanych prac, dobry stan będzie mógł być osiągnięty dopiero do roku 2027. W programie działań zaplanowano działanie „opracowanie wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na odcinku ciekę istotnego Wieprza wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz.

W JCWP Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy oraz Wieprza od Łąkawicy do ujścia zidentyfikowano presję niską emisję i hydromorfologię, które uznano za przyczyny wskazania odstępstw od terminu osiągnięcia celów środowiskowych. Zatem w bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście konieczności osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego JCWP. Dla JCWP Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy w programie działań zaplanowano działanie dotyczące „opracowania wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na ciekę Wieprza wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej”, obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mające na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz. Z kolei dla JCWP Wieprza od Łąkawicy w programie działań zaplanowano wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Budowa przepławki dla ryb - Wyspa Łososiowa", którego skutkiem będzie przywrócenie możliwości migracji ichtiofauny na wskazanym odcinku ciekę w JCWP. Jednak ze względu na długi czas reakcji ichtiofauny na zmiany warunków morfologicznych, poprawy ich stanu należy oczekiwać dopiero po kilku latach. W programie działań zaplanowano również dla obu JCWP działanie pn.: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, w celu szczegółowego rozpoznania i w rezultacie ograniczenia presji niska emisja tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu wód. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Dla JCWP Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo przyczyną wyznaczenia odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych była presja niska emisja. W programie działań zaplanowano działanie pn.: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, w celu szczegółowego rozpoznania i w rezultacie ograniczenia tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu wód. Jednakże ze względu na czas jaki jest niezbędny dla wdrożenia tego działania, wskazania działań naprawczych, a także okres niezbędny żeby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Tabela 6. Jednolite części wód powierzchniowych jeziornych w zlewni Wieprzy (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²⁴)

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	LW20887	Bobięcińskie Wielkie	1a	SZCW	ZŁY	ZAGROŻONA
2	LW20926	Skąpe	1a	NAT		ZAGROŻONA
3	LW20931	Studzieniczno	3a	SZCW		ZAGROŻONA
4	LW20935	Kościelne	1a	NAT		NIEZAGROŻONA
5	LW20942	Obłęże	3a	NAT	DOBRY	NIEZAGROŻONA
6	LW20943	Łętowskie	2b	NAT		NIEZAGROŻONA

Objaśnienia:

SZCW – silnie zmieniona część wód,

NAT – naturalna część wód,

SCW – sztuczna część wód.

Zgodnie z powyższą Tabelą 6, w zlewni Wieprzy zidentyfikowano trzy typy jezior:

- Typ 1a – jezioro o niskiej zawartości wapnia, stratyfikowane,
- Typ 2b – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wpływie zlewni, niestratyfikowane,
- Typ 3a – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane.

Trzem spośród sześciu jezior został przypisany typ jezior o niskiej zawartości wapnia, stratyfikowanych. Następnie dwóm jeziorom przypisano typ jezior o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, niestratyfikowanych, a jednemu typ jezior o wysokiej zawartości wapnia, o małym wpływie zlewni, niestratyfikowanych.

W zlewni Wieprzy cztery JCWP jeziorne mają status naturalnych (NAT), a dwie JCWP status wód silnie zmienionych (SZCW).

Spośród sześciu JCWP jeziornych znajdujących się w analizowanej zlewni, 3 są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Dla zagrożonych JCWP jeziornych: Bobięcińskie Wielkie, Skąpe, Studzieniczno jako uzasadnienie wyznaczenia odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych wskazano przedłużenie terminu osiągnięcia dobrego stanu wód do roku 2021 ze względu na brak możliwości technicznych wdrożenia działań (4(4)-1). Dla JCWP Bobięcińskie Wielkie zostały zaplanowane działania mające doprowadzić jezioro do dobrego stanu w przesuniętym terminie. W przypadku pozostałych dwóch JCWP zaplanowano monitoring wód, którego wyniki pozwolą na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości.

Zlewnia Wieprzy graniczy z JCWP przybrzeżną Jarosławiec-Sarbinowo (kod JCWP - CWIIIWB7). JCWP ma status naturalnej części wód, charakteryzuje się złym stanem wód i jest zagrożona

²⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jako uzasadnienie odstępstwa (przedłużenie terminu osiągnięcia dobrego stanu wód do roku 2021) wskazano, warunki naturalne JCWP, uniemożliwiające poprawę stanu wód w obecnym cyklu (4(4)-3) oraz brak możliwości technicznych wdrożenia działań (4(4)-1). Aktualnie w osadach JCWP przybrzeżnej zakumulowane są związki biogenne i substancje zanieczyszczające pochodzące z wieloletniego oddziaływania antropogenicznego. Zanieczyszczenia te są uwalniane z osadów, a dostawy z lądu nadal są kontynuowane²⁵.

Jakość wód powierzchniowych

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych w zlewni Wieprzy została zaprezentowana w oparciu o dane zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²⁶, a także ocenę JCWP wykonaną w 2015 roku przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz w Szczecinie.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry podstawą do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w latach 2010-2012 był projekt rozporządzenia Ministra Środowiska „o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych” oraz opracowanie, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, pn. „Wytyczne dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w sprawie: wykonania weryfikacji oceny jednolitych części wód powierzchniowych (rzek, zbiorników zaporowych, wód przejściowych i przybrzeżnych) za lata 2010 i 2011, sporządzenia oceny dla JCWP ww. kategorii za rok 2010”. Zgodnie z ww. projektem rozporządzenia, zaklasyfikowaniu podlegały elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne, z uwzględnieniem typu oraz kategorii części wód. Ocena opierała się na wynikach badań jakości wód w rzekach, przeprowadzonych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w latach 2010, 2011 i 2012. Należy tutaj zaznaczyć, że niektóre oceny uwzględniono w drodze dziedziczenia tj. poprzez przeniesienie wyników oceny elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i chemicznych na następny rok jeżeli nie były w nim objęte monitoringiem. Sposobem oceny JCWP niemonitorowanych była ocena z przeniesienia, tzn. ocena dokonywana na podstawie przeniesienia oceny wykonanej dla innej JCWP monitorowanej o podobnym charakterze ze względu na typ, wielkość, sposób zagospodarowania zlewni czy występujące presje.

Końcowa ocena stanu JCWP składa się z:

- oceny stanu ekologicznego sporządzanej dla cieków naturalnych, jezior, zbiorników naturalnych, wód przejściowych i przybrzeżnych lub potencjału ekologicznego sporządzanego dla sztucznych i silnie zmienionych części wód. Ocena opiera się na stanie elementów biologicznych z uwzględnieniem elementów fizykochemicznych oraz hydromorfologicznych.
- oceny stanu chemicznego przeprowadzonej na podstawie badań substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających.

Z kolei podstawą do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w 2015 roku było *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku, w sprawie sposobu*

²⁵ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2016r.

²⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2014 poz. 1482), a także procedury opracowane w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska. Podstawą oceny były badania wód zrealizowane zgodnie z programami Państwowego Monitoringu Środowiska województwa pomorskiego oraz zachodniopomorskiego na lata 2010-2012 oraz 2013-2015.

Ocenę wód za rok 2015 wykonano zgodnie z zasadami dziedziczenia, co oznacza, że obejmuje ona wszystkie jednolite części wód, co do których dysponuje się aktualnymi danymi, pochodzącymi nie tylko z badań zrealizowanych w 2015 roku. Do oceny części wód wykorzystano uzupełniającą wyniki badań z lat 2010-2014. Dane archiwalne zostały zweryfikowane w oparciu o aktualnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku, w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Klasyfikację ogólną stanu wód przeprowadzono na podstawie oceny stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego, weryfikując ją w przypadku wód znajdujących się na obszarach chronionych o spełnienie dodatkowych celów środowiskowych. Dobry stan przypisano częściom wód, których stan ekologiczny i chemiczny nie odbiegał od dobrego, zaś cele środowiskowe wyznaczone dla obszarów chronionych zostały osiągnięte. Zły stan przypisano również JCWP o stanie ekologicznym gorszym niż dobry pomimo braku oceny stanu chemicznego. Dla części wód, dla których nie badano stanu chemicznego, a stan/potencjał ekologiczny badanych JCWP oceniono jako dobry, ocena stanu nie została wykonana w 2015r.²⁷

Ponadto dla JCWP nieuwzględnionych w programach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa pomorskiego oraz zachodniopomorskiego na lata 2010-2012 oraz 2013-2015, ze względu na brak danych nie wykonano oceny stanu, ani nie dokonano oceny z przeniesienia, tzn. oceny na podstawie przeniesienia oceny wykonanej dla innej JCWP monitorowanej.

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę stanu JCWP rzecznych w zlewni Wieprzy.

²⁷ <https://www.gdansk.wios.gov.pl/wios/aktualnosci/54-aktualnosci-publikowane-w-2016-roku/493-ocena-jcwp-wykonana-w-2015-roku.html>

Tabela 7. Ocena stanu JCWP rzecznych w zlewni Wieprzy (źródło: GIOŚ; WIOŚ w Gdańsku; WIOŚ w Szczecinie)

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Kod JCW	Status N - Naturalna T - Sztuczna lub silnie zmieniona	Ocena za lata 2010-2012 na potrzeby PGW (2016)				Ocena za 2015 r.			
				Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW	Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW
1	Rów Wiekowski	PLRW6000046876	T	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
2	Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny	PLRW6000174619	T	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
3	Pokrzywna do Kunicy	PLRW6000174624	T	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
4	Korzyca	PLRW6000174626	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
5	Ślizień	PLRW6000174628	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
6	Dopływ ze Smólna	PLRW6000174632	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
7	Broczynka	PLRW60001746349	T	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
8	Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczo i Bobięcino Wielkie	PLRW60001746449	T	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
9	Dopływ z Kamnicy	PLRW60001746452	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
10	Świerzynka	PLRW6000174646	T	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Kod JCW	Status N - Naturalna T - Sztuczna lub silnie zmieniona	Ocena za lata 2010-2012 na potrzeby PGW (2016)				Ocena za 2015 r.			
				Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW	Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW
11	Dopływ z Przytocka	PLRW60001746474	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
12	Dzika	PLRW6000174648	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
13	Dopływ z jeziora Obłęskiego	PLRW60001746514	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
14	Bystrzenica	PLRW60001746529	T	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
15	Dopływ z jez. Łętowskiego	PLRW6000174654	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
16	Cierniak	PLRW60001746592	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
17	Moszczenica	PLRW6000174669	N	M	SŁABY	DOBRY	ZŁY	M	UMIARKOWANY	-	ZŁY
18	Wrześniczka	PLRW60001746712	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
19	Pałowska Struga	PLRW60001746716	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
20	Moszczeniczka	PLRW60001746729	T	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
21	Pijawica	PLRW60001746732	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
22	Jasienica	PLRW60001746734	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
23	Stobnica	PLRW6000174676	T	NM	CO NAJMNIEJ	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-

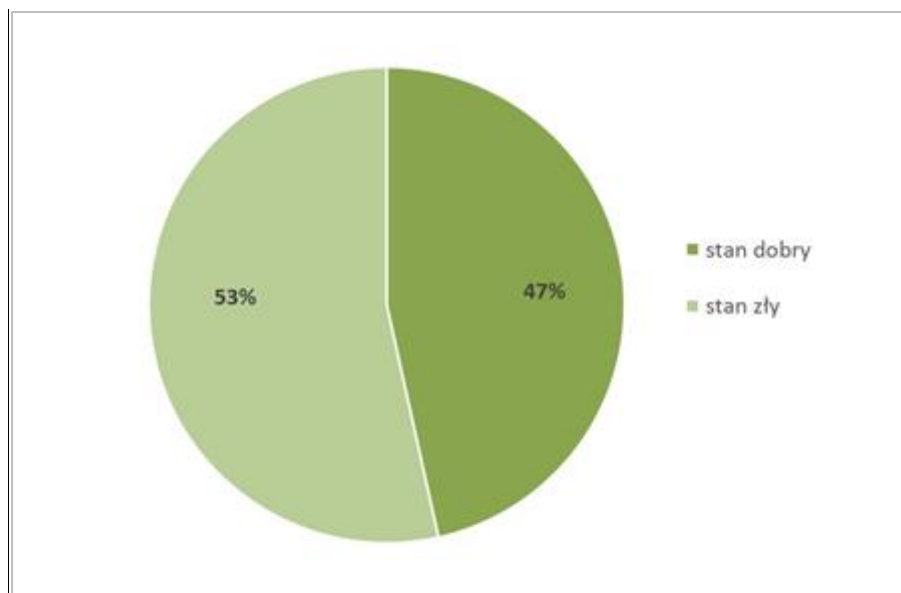
Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Kod JCW	Status N - Naturalna T - Sztuczna lub silnie zmieniona	Ocena za lata 2010-2012 na potrzeby PGW (2016)				Ocena za 2015 r.			
				Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW	Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW
					DOBRY						
24	Krupianka	PLRW6000174678	T	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
25	Łąkawica	PLRW60001746792	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
26	Grabowa do Wielinki	PLRW6000174682	T	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY
27	Dopływ z jez. Nidno (Długiego)	PLRW60001746832	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
28	Grabówka	PLRW60001746849	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
29	Jasienica	PLRW60001746852	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
30	Białka	PLRW60001746856	T	NM	PONIŻEJ DOBREGO	PSD	ZŁY	NM	-	-	-
31	Bielawa	PLRW60001746869	T	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
32	Świernica	PLRW60001746872	T	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
33	Dąbrowa	PLRW60001746889	N	NM	CO NAJMNIEJ DOBRY	DOBRY	DOBRY	NM	-	-	-
34	Dopływ z Domosłowic	PLRW600017468922	N	NM	PONIŻEJ DOBREGO	DOBRY	ZŁY	NM	-	-	-
35	Pokrzywna od Kunicy do ujścia	PLRW6000194629	N	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
36	Wieprza od	PLRW6000194639	N	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Kod JCW	Status N - Naturalna T - Sztuczna lub silnie zmieniona	Ocena za lata 2010-2012 na potrzeby PGW (2016)				Ocena za 2015 r.			
				Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW	Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW
	Pokrzywnej do Studnicy										
37	Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia	PLRW6000194649	T	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	PSD	ZŁY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
38	Wieprza od Studnicy do Moszczenicy	PLRW60001946599	T	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	-	brak oceny
39	Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy	PLRW60001946791	N	M	DOBRY	PSD	ZŁY	M	DOBRY	PSD	ZŁY
40	Wieprza od Łąkawicy do ujścia	PLRW6000224699	T	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY
41	Ściegnica	PLRW60002346569	T	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY	M	UMIARKOWANY	-	ZŁY
42	Reknica	PLRW60002346589	N	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY	M	DOBRY	-	brak oceny
43	Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo	PLRW60002446891	T	M	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	PSD	ZŁY	M	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY

Objaśnienia:

PSD – poniżej stanu dobrego

Z powyższej tabeli wynika, iż ocena stanu za lata 2010-2012 z PGW, 2016 r. została opracowana dla wszystkich 43 JCWP wyznaczonych w zlewni Wieprzy. Biorąc pod uwagę wyniki tej oceny stwierdzono, iż JCWP rzeczne o dobrym stanie stanowiły 46,5%, natomiast JCWP o stanie złym - 53,5% wszystkich JCWP w zlewni Wieprzy.

Rysunek 9. Ocena stanu JCWP rzecznych za lata 2010-2012, wg PGW 2016 r.

Ocena stanu za 2015 rok została opracowana jedynie dla 14 JCWP rzecznych. Wyniki oceny stanu za 2015 rok wskazują, że stan sześciu JCWP został oceniony jako dobry, zaś osiem JCWP charakteryzuje się złym stanem. Dla siedmiu JCWP dostępne są jedynie informacje o stanie/potencjale ekologicznym (stanu chemicznego nie monitorowano). Pozostałe 22 JCWP nie zostały ocenione, co oznacza że dla tych JCWP aktualna ocena jest dostępna za lata 2010-2012. W poniższej tabeli przedstawiono zbiorczą ocenę stanu JCWP rzecznych zlewni Wieprzy.

Tabela 8. Zbiorcza ocena stanu JCW rzecznych zlewni Wieprzy

Aktualna ocena stanu JCWP rzecznych (rok wykonanej oceny)	Stan dobry	Stan zły	brak oceny*	Σ
2015	6	8	7	21
2010 - 2012	12	10	-	22
				43

Objaśnienia:

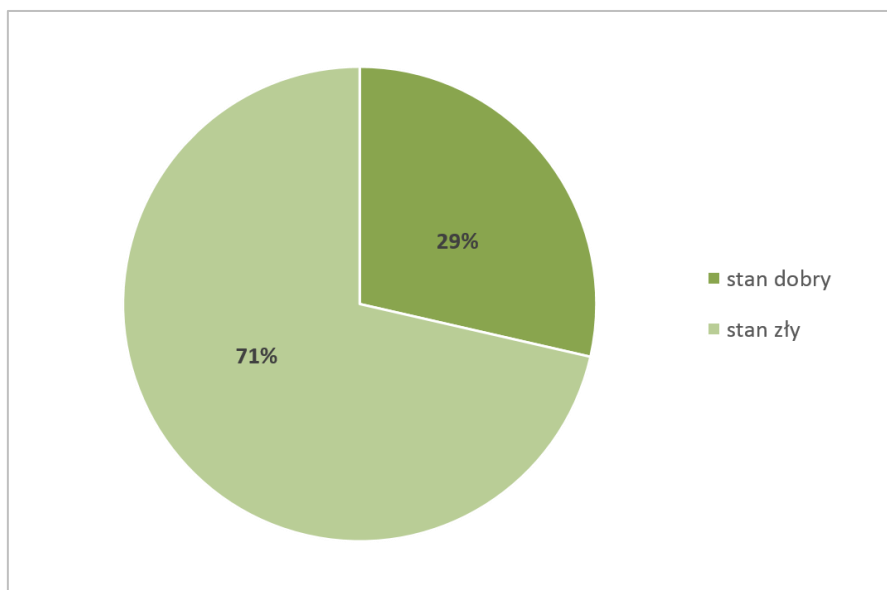
*- opracowano ocenę stanu/potencjału ekologicznego

Szczegółowa analiza zmian jakie nastąpiły w ocenie stanu wód na przełomie ostatnich lat jest możliwa dla 14 JCWP. Niniejsze JCWP rzeczne zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

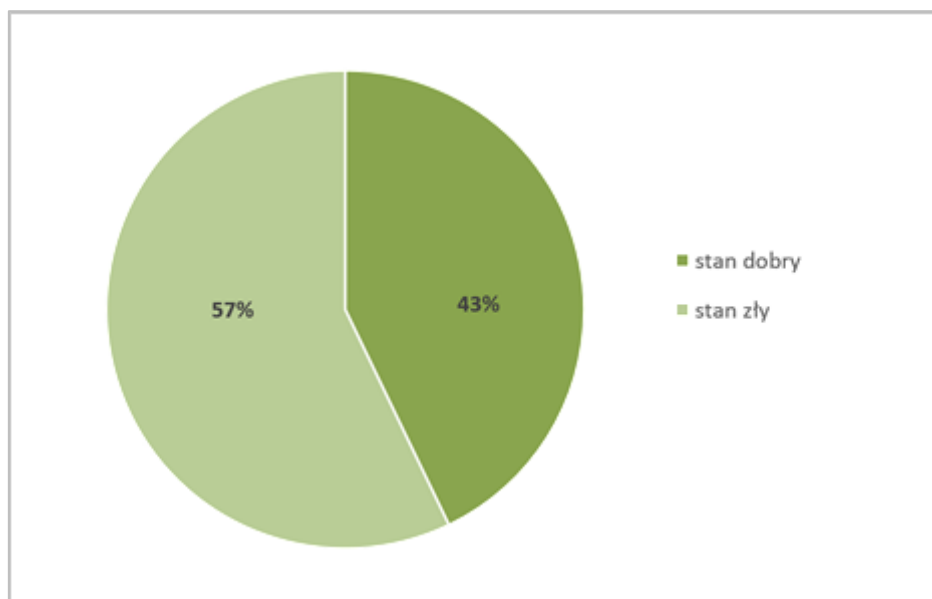
Tabela 9. JCWP rzeczne, dla których ocena stanu została wykonana w latach 2012-2012 i 2015

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Ocena stanu za lata 2010-2012	Ocena stanu za 2015 rok
1	Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny	PLRW6000174619	ZŁY	ZŁY
2	Korzyca	PLRW6000174626	DOBRY	DOBRY
3	Ślizień	PLRW6000174628	DOBRY	DOBRY
4	Broczynka	PLRW60001746349	ZŁY	DOBRY
5	Dzika	PLRW6000174648	DOBRY	DOBRY
6	Moszczenica	PLRW6000174669	ZŁY	ZŁY
7	Grabowa do Wielinki	PLRW6000174682	ZŁY	ZŁY
8	Pokrzywna od Kunicy do ujścia	PLRW6000194629	DOBRY	DOBRY
9	Wieprza od Pokrzywnej do Studnicy	PLRW6000194639	ZŁY	ZŁY
10	Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia	PLRW6000194649	ZŁY	DOBRY
11	Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy	PLRW60001946791	ZŁY	ZŁY
12	Wieprza od Łąkawicy do ujścia	PLRW6000224699	ZŁY	ZŁY
13	Ścięgnica	PLRW60002346569	ZŁY	ZŁY
14	Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo	PLRW60002446891	ZŁY	ZŁY

Ocena stanu za lata 2010-2012 wskazuje na to, iż stan czterech JCWP został oceniony jako dobry, a stan 10 JCWP zostało ocenione jako złe. Biorąc pod uwagę ocenę stanu za 2015 rok stwierdzono, iż stan JCWP uległ poprawie, bowiem zgodnie z tą oceną stan sześciu JCWP zostało ocenione jako dobre, zaś pozostałe osiem JCWP charakteryzuje się złym stanem.

Rysunek 10. Ocena stanu 14 JCWP rzecznych za lata 2010-2012

Rysunek 11. Ocena stanu 14 JCWP rzecznych za 2015 rok

Szczegółowa analiza zmian jakie nastąpiły w ocenie stanu wód na przełomie lat dla wskazanych w tabeli 9 14 JCWP wykazała, że ocena uległa poprawie w przypadku dwóch JCWP (JCWP Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia, JCWP Broczynka).

Przyczyn powyższych zmian w ocenie stanu JCWP należałoby poszukiwać m.in. w dokonanych zmianach w zakresie sposobu oceny stanu wód. Ocena stanu w latach 2010 – 2012, jak wspomniano na wstępie rozdziału, została opracowana na podstawie projektu rozporządzenia Ministra Środowiska

„o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych” oraz z zastosowaniem wytycznych z opracowania GIOŚ pn. „Wytyczne dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w sprawie: wykonania weryfikacji oceny jednolitych części wód powierzchniowych (rzek, zbiorników zaporowych, wód przejściowych i przybrzeżnych) za lata 2010 i 2011, sporządzenia oceny dla JCW ww. kategorii za rok 2010”.

Ocena stanu za 2015 rok została wykonana w oparciu o aktualnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku, w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2014 poz. 1482), a także procedury opracowane w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska.

Powyższe różnice w podejściu do oceny JCWP uniemożliwiają wyciągnięcie jednoznacznych wniosków w zakresie przyczyn poprawy stanu JCWP rzecznych.

Można zakładać, iż częściowo do poprawy stanu wód przyczyniło się wdrożenie działań naprawczych, ukierunkowanych na poprawę stanu wód dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych (działania wskazane w Programie wodno-środowiskowym kraju) oraz inne dodatkowe działania wynikające z istniejących planów i programów ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska.

Wobec powyższego wskazuje się, że przedstawione w niniejszym rozdziale zmiany w stanie JCWP rzecznych mogą być spowodowane wdrożeniem działań naprawczych ukierunkowanych na poprawę stanu wód, ale także zmianami zasad oceny stanu JCWP rzecznych.

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę stanu JCWP jeziornych w zlewni Wieprzy.

Tabela 10. Ocena stanu JCWP jeziornych w zlewni Wieprzy (źródło: GIOŚ; WIOŚ w Gdańsku; WIOŚ w Szczecinie)

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Kod JCW	Status N - Naturalna T - Sztuczna lub silnie zmieniona	Ocena za lata 2010-2012 na potrzeby PGW, 2016				Ocena za 2015 r.			
				Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW	Czy jednolita część wód była monitorowana? M - monitorowana NM - niemonitorowana	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCW
1	Bobięcińskie Wielkie	LW20887	SZCW	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	M	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
2	Skąpe	LW20926	NAT	NM	-	-	-	M	DOBRY	DOBRY	DOBRY
3	Studzieniczno	LW20931	SZCW	NM	-	-	-	NM	-	-	--
4	Kościelne	LW20935	NAT	NM	-	-	-	NM	-	-	--
5	Obłęż	LW20942	NAT	M	DOBRY	-	brak oceny	M	DOBRY	-	brak oceny
6	Łętowskie	LW20943	NAT	NM	-	-	-	M	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY

Z powyższej tabeli wynika, iż ocena stanu za lata 2010 -2012 została opracowana tylko dla JCWP Jez. Bobięcińskie Wielkie. Jej stan oceniono jako zły. Dla JCWP Jez. Obłęże dostępne są jedynie informacje o stanie ekologicznym (stanu chemicznego nie monitorowano). Pozostałych JCWP nie oceniono ze względu na brak danych monitoringowych.

Ocena stanu za 2015 r. została opracowana dla trzech JCWP. Biorąc pod uwagę wyniki tej oceny stwierdzono, że stan jednej JCWP został oceniony jako dobry (Jez. Skąpe), zaś trzy JCWP charakteryzują się złym stanem. Dla JCWP Jez. Obłęże dostępne są jedynie informacje o stanie ekologicznym (stanu chemicznego nie monitorowano). Pozostałe dwie JCWP nie zostały ocenione, ze względu na brak danych.

Szczegółowa analiza zmian jakie nastąpiły w ocenie stanu wód jeziornych na przełomie ostatnich lat jest niemożliwa do wykonania, gdyż brak jest danych porównawczych. Aktualna ocena stanu, tj. z 2015 r. zarówno Jez. Bobięcińskiego jak i Jez. Obłęskiego opiera się na wynikach dziedziczonych z lat 2010 i 2012.

Identyfikacja istotnych oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych

Do najważniejszych oddziaływań antropogenicznych wpływających na stan wód powierzchniowych w zlewni Wieprzy zaliczono:

- zrzuty ścieków komunalnych, przemysłowych oraz stawów hodowlanych,
- pobory wód powierzchniowych dla stawów pstrągowych i karpowych oraz zakładów przemysłowych,
- zrzuty nieoczyszczonych ścieków pochodzące z miejsc nie posiadających połączenia z siecią kanalizacyjną,
- depozycja atmosferyczna,
- spływy powierzchniowe z terenów zurbanizowanych,
- spływy powierzchniowe z terenów wykorzystywanych rolniczo,
- zabudowę poprzeczną rzek,
- prace regulacyjne na rzekach i potokach.

Na terenie zlewni Wieprzy zlokalizowano 36 obiektów odprowadzających ścieki komunalne lub bytowe, 6 obiektów odprowadzających ścieki przemysłowe; zarejestrowano 66 zrzutów ścieków pochodzących z hodowli ryb, głównie ze stawów pstrągowych (53 zrzuty)²⁸.

Zrzuty ścieków komunalnych zarejestrowano w poniższych 20 JCWP:

- RW6000046876 - Rów Wiekowski,
- RW6000174619 - Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny,
- RW6000174624 - Pokrzywna do Kunicy,
- RW60001746349 – Broczynka,
- RW60001746449 - Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczno i Bobięcino Wielkie,
- RW60001746474 - Dopływ z Przytocka,
- RW60001746529 – Bystrzenica,
- RW6000174654 - Dopływ z jez. Łętowskiego,

²⁸ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

- RW6000174669 – Moszczenica,
- RW60001746712 – Wrześniczka,
- RW60001746729 – Moszczeniczka,
- RW6000174682 - Grabowa do Wielinki,
- RW60001746869 – Bielawa,
- RW60001746872 – Świernica,
- RW600017468922 - Dopływ z Domostówic,
- RW6000194629 - Pokrzywna od Kunicy do ujścia,
- RW6000194649 - Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia,
- RW60001946599 - Wieprza od Studnicy do Moszczenicy,
- RW60001946791 - Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy,
- RW60002446891 - Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo.

Zrzuty ścieków przemysłowych zostały zidentyfikowane w pięciu JCWP:

- RW6000174619 - Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny,
- RW60001746529 - Bystrzenica,
- RW6000174682 - Grabowa do Wielinki,
- RW60001746869 - Bielawa,
- RW60001946599 - Wieprza od Studnicy do Moszczenicy.

Z kolei zrzuty ścieków ze stawów hodowlanych zidentyfikowano w następujących 25 JCWP:

- RW6000174619 - Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny,
- RW6000174624 - Pokrzywna do Kunicy,
- RW60001746349 – Broczynka,
- RW60001746449 - Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczno i Bobięcino Wielkie,
- RW6000174646 – Świerzynka,
- RW60001746474 - Dopływ z Przytocka,
- RW6000174648 – Dzika,
- RW60001746514 - Dopływ z jeziora Obłęskiego,
- RW60001746529 – Bystrzenica,
- RW6000174654 - Dopływ z jez. Łętowskiego,
- RW60001746592 – Cierniak,
- RW60001746712 – Wrześniczka,
- RW60001746729 – Moszczeniczka,
- RW6000174682 - Grabowa do Wielinki,
- RW60001746849 – Grabówka,
- RW60001746856 – Białka,
- RW60001746869 – Bielawa,
- RW600017468922 - Dopływ z Domostówic,
- RW6000194649 - Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia,
- RW60001946599 - Wieprza od Studnicy do Moszczenicy,
- RW60001946791 - Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy,
- RW6000224699 - Wieprza od Łąkawicy do ujścia,
- RW60002346569 – Ściegnica,
- RW60002346589 – Reknica,
- RW60002446891 - Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo.

Ścieki komunalne oraz ze stawów hodowli ryb zawierają ładunki biogenów oraz substancje organiczne, natomiast ścieki przemysłowe często zawierają dodatkowo zanieczyszczenia z grupy substancji szczególnie szkodliwych. Zanieczyszczenia komunalne, przemysłowe, czy z gospodarstw hodowli ryb wpływają niekorzystnie na stan wód powierzchniowych poprzez pogorszenie stanu elementów biologicznych (fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna) i fizykochemicznych. Dodatkowo przyczyniają się one do intensyfikacji procesu eutrofizacji wód.

W zlewni Wieprzy największe oddziaływanie na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty wód pochodzących ze stawów pstrągowych. Problemy z utrzymaniem wartości wskaźników zanieczyszczeń biogenych (BZT₅, Nog i Pog) w granicach stanu dobrego zidentyfikowano na rzece Grabowej (w JCWP Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo - 19 zrzutów ze stawów). Wyniki bilansu jakościowego wód powierzchniowych wykazały, że obniżenie ładunków stężeń BZT₅ w wodach odprowadzanych ze stawów do wód Grabowej przyczyni się również do obniżenia stężeń Nog i Pog do wartości wymaganych dla II klasy czystości (stanu dobrego). Wobec tego w warunkach korzystania z wód zlewni Wieprzy dla stawów pstrągowych, zlokalizowanych na JCWP Grabowa do Wielinki i Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo oraz na ich dopływach wprowadzono ograniczenia związane z koniecznością wyposażenia obiektów chowu i hodowli ryb w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych w zakresie BZT₅.

W analizowanej zlewni zidentyfikowano 114 ujęć wód powierzchniowych, w tym:

- 68 ujęć do zasilania stawów pstrągowych,
- 13 ujęć do zasilania stawów karpowych,
- 8 ujęć na cele przemysłowe,
- 1 ujęcie na cele komunalne,
- 14 ujęć na potrzeby MEW,
- 10 ujęć dla celów nawodnieniowych.

Pobór wód powierzchniowych zidentyfikowano w 27 JCWP:

- RW6000174619 - Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny,
- RW6000174624 - Pokrzywna do Kunicy,
- RW60001746349 - Broczynka,
- RW60001746449 - Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczno i Bobięcino Wielkie,
- RW60001746452 - Dopływ z Kamnicy,
- RW6000174646 - Świerzynka,
- RW60001746474 - Dopływ z Przytocka,
- RW6000174648 - Dzika,
- RW60001746514 - Dopływ z jeziora Obłęskiego,
- RW60001746529 - Bystrzenica,
- RW6000174654 - Dopływ z jez. Łętowskiego,
- RW60001746592 - Cierniak,
- RW60001746712 - Wrześniczka,
- RW60001746729 - Moszczeniczka,
- RW6000174682 - Grabowa do Wielinki,
- RW60001746849 - Grabówka,
- RW60001746856 - Białka,
- RW60001746869 - Bielawa,

- RW600017468922 - Dopływ z Domostówic,
- RW6000194649 - Studnica od Pierskiej Strugi do ujścia,
- RW60001946599 - Wieprza od Studnicy do Moszczenicy,
- RW60001946791 - Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy,
- RW6000224699 - Wieprza od Łąkawicy do ujścia,
- RW60002346569 – Ściegnica,
- RW60002346589 – Reknica,
- RW60002446891 - Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo.

Pobór wód powierzchniowych powoduje często zmianę stosunków wodnych oraz może powodować szczypanie zasobów wodnych, szczególnie w miejscach dużego zagęszczenia użytkowników wód. Analiza wyników ilościowego bilansu wodnogospodarczego wód powierzchniowych przeprowadzona w opracowaniu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy stanowiącym podstawę opracowania niniejszej prognozy wskazała, że w niektórych JCWP w zlewni Wieprzy występowały problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych i/lub zaspokojeniem potrzeb wodnych różnego typu użytkowników. Wobec powyższego w warunkach korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadzono ograniczenia związane z możliwością lokowania nowych poborów bezzwrotnych (użytkowników, którzy częściowo lub całkowicie zużywają pobraną wodę, np. przemysł, nawodnienia) w 17 JCWP. Ograniczenia te powinny uchronić zasoby wód powierzchniowych przed nadmierną eksploatacją, która mogłaby być powodem degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych.

Tabela 11. JCWP rzeczne, dla których wprowadzono ograniczenie poborów wód powierzchniowych

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
1	Białka	RW60001746856
2	Bielawa	RW60001746869
3	Broczynka	RW60001746349
4	Cierniak	RW60001746592
5	Dopływ z jeziora Obłęskiego	RW60001746514
6	Dopływ ze Smólna	RW6000174632
7	Dzika	RW6000174648
8	Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo	RW60002446891
9	Grabówka	RW60001746849
10	Korzyca	RW6000174626
11	Pokrzywna do Kunicy	RW6000174624
12	Pokrzywna od Kunicy do ujścia	RW6000194629
13	Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczo i Bobięcino Wielkie	RW60001746449
14	Ślizień	RW6000174628
15	Świerzynka	RW6000174646

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
16	Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny	RW6000174619
17	Wieprza od Studnicy do Moszczenicy	RW60001946599

Istotne zagrożenie dla jakości wód stanowią również zanieczyszczenia obszarowe, w tym m.in. brak kanalizacji w mniejszych miejscowościach. Zanieczyszczenia obszarowe pochodzące z obszarów niepodłączonych do kanalizacji, są przyczyną wzrostu stężenia substancji biogenych w wodach oraz pogorszenia ich stanu sanitarnego. Z danych GUS za rok 2015 wynika, iż na analizowanym obszarze położone są powiaty, w których podłączenie do kanalizacji kształtuje się na poziomie około 77%. Przykładowo w powiecie sławieńskim jedynie 62,8% ludności jest podłączona do sieci kanalizacyjnej, podobnie w powiecie koszalińskim, gdzie podłączenie do kanalizacji ma zapewnione 67 % mieszkańców. Natomiast w powiecie M. Słupsk wynik kształtuje się na poziomie 94,6%. Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej powoduje konieczność wyboru alternatywnych możliwości usuwania ścieków, które zawsze są mniej korzystne dla środowiska. Odprowadzanie nieoczyszczonych, bądź niedostatecznie oczyszczonych ścieków może powodować pogarszanie się stanu wód, przez pogorszenie parametrów fizykochemicznych oraz biologicznych.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych poprzez spływy powierzchniowe z terenów zurbanizowanych powodują wzrost w wodach powierzchniowych związków ropopochodnych oraz stężeń węglowodorów aromatycznych i alifatycznych. Wobec powyższego należałoby spodziewać się największego zagrożenia z powyższych źródeł w JCWP, gdzie znaczący jest udział obszarów zurbanizowanych, np. w JCWP: Wieprza od Łąkawicy do ujścia (obszar Darłowa), Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczno i Bobięcino Wielkie (obszar Miastka), Wieprza od Studnicy do Moszczenicy (obszar Sławna).

Spływy powierzchniowe z terenów wykorzystywanych rolniczo stwarzają potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi. Nadmierny wzrost stężenia biogenów w wodzie powierzchniowej, powoduje proces eutrofizacji wód. Wyniki bilansu jakościowego wód powierzchniowych w zlewni Wieprzy przeprowadzonego dla rzek monitorowanych ilościowo i jakościowo: Wieprzy, Studnicy, Moszczeniczki oraz Grabowej, wskazują, iż zanieczyszczenia te nie wywierają istotnego wpływu na stan ekologiczny cieków. Jednak niemonitorowane JCWP, dla których określono zły stan w PGW 2016, były pod wpływem niekorzystnych oddziaływań pochodzenia rolniczego (głównie dopływy zanieczyszczeń obszarowych). W przypadku JCWP jeziornych rolnictwo obok zabudowy rozproszonej jest wskazywane jako jeden z czynników powodujących znaczące presje.

Na terenie zlewni Wieprzy zostanie wdrożonych szereg działań ukierunkowanych na zmniejszenie odpływu do wód zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rolniczych w związku z wejściem w życie rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dn. 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. Działania mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, niewątpliwie zapobiegą potencjalnemu pogorszeniu stanu wód w wyniku działalności rolniczej w przyszłości.

Obiekty piętrzące wodę negatywnie oddziałują na wody powierzchniowe poprzez przerwanie ciągłości morfologicznej cieków. Obiekty nie wyposażone w przepławki utrudniają migrację organizmów wodnych, co może być przyczyną pogorszenia stanu wód i może być zagrożeniem dla

osiągnięcia ustanowionych celów środowiskowych. Z kolei prace związane z regulacją rzek i potoków powodują zmiany w strukturze brzegów i koryt, przepływie wód oraz w sposobie zasilania cieków. W wyniku tych prac obniża się zwierciadło wód gruntowych, dno cieków zostaje pogłębione i zmniejsza się możliwość retencyjna zlewni. W związku z tym możliwe jest zanikanie istniejących ostoi, baz pokarmowych, miejsc tarłowych oraz kryjówek dla ryb. W analizowanej zlewni w skutek regulacji koryt, prac utrzymaniowych i zakłócenia ciągłości cieków przez budowle piętrzące dla MEW, stawy pstrągowe i melioracje, ograniczana jest ilość siedlisk do bytowania organizmów wodnych. Pobory wód powierzchniowych na potrzeby MEW i stawów hodowlanych mają charakter zwrotny, zatem ich oddziaływanie na ekosystemy wodne występuje przede wszystkim pomiędzy przekrojami poboru i zrzutu wody, a odcinki zmniejszonego przepływu pogarszają warunki ekologicznej ciągłości (i drożności) cieków. W zlewni Wieprzy na wielu ciekach występują budowle piętrzące, m.in. na Wieprzy, Grabowej, Studnicy, Bystrzenicy.

Większość ze zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych może powodować negatywne oddziaływanie na parametry biologiczne i fizykochemiczne jakości wód. Pogorszenie stanu wód powierzchniowych wpływa jednocześnie negatywnie m.in. na środowisko przyrodnicze, czy walory krajobrazowe. Oddziaływanie to odczuwalne jest przede wszystkim dla gatunków wodnych i wodno-lądowych. Zanieczyszczenie wód, głównie na skutek zrzutów ścieków, spływów powierzchniowych, powoduje wzrost eutrofizacji, a to może powodować negatywne oddziaływanie na stenotopowe gatunki roślin oraz zwierząt. Pod uwagę należy wziąć także obecność obszarów chronionych na terenie zlewni Wieprzy. Wszystkie ze zidentyfikowanych istotnych oddziaływań antropogenicznych mogą powodować pogorszenie parametrów jakości wód, co może potencjalnie wpływać na formy ochrony przyrody.

Na terenie analizowanej zlewni zlokalizowane są obszary chronione wyznaczone zgodnie z art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Są to wody przeznaczone do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych oraz obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków. Zidentyfikowane w zlewni Wieprzy oddziaływania antropogeniczne będą negatywnie wpływać na te obszary, zaś w niektórych przypadkach, wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, są bezpośrednią przyczyną ich wyznaczenia. Oddziaływania antropogeniczne mogą potencjalnie prowadzić do pogorszenia stanu wód, a tym samym niekorzystnie wpływać na stan siedlisk i gatunków, zależnych od wód.

Na terenie zlewni Wieprzy występują również obszary chronione wyznaczone na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Są to obszary Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków, obszary Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu i rezerwaty przyrody. Przykładowo w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 wśród zagrożeń dla zachowania właściwego stanu przedmiotu ochrony siedlisk i gatunków podano: zanieczyszczenie wód powierzchniowych z zabudowy rozproszonej, intensyfikację rolnictwa, budowa obiektów piętrzących, hydroenergetycznych na ciekach. Podobne zagrożenia zostały wskazane w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, m.in. zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków komunalnych i bytowych, działalności rolniczej. Zidentyfikowane w zlewni presje takie jak zrzuty ścieków, spływy powierzchniowe z obszarów użytkowanych rolniczo czy budowa obiektów piętrzących, mogą być przyczyną negatywnych oddziaływań na obszary chronione.

Wobec powyższego stwierdza się, iż możliwą odpowiedzią na zidentyfikowane presje oraz ich negatywne oddziaływanie na stan wód powierzchniowych jest konieczność ustalenia ograniczeń w korzystaniu z wód w analizowanej zlewni. Nie wszystkie zidentyfikowane w zlewni presje i oddziaływania są możliwe do uregulowania zapisami warunków korzystania z wód zlewni czy regionu wodnego, co wynika z braku regulacji prawnej w tym zakresie. Niemniej jednak do zmniejszenia oddziaływania zidentyfikowanych presji przyczynią się również zapisy innych dokumentów, takich jak: Plan gospodarowania wodami wraz z aktualizacją Programu wodno-środowiskowego kraju, gminne i powiatowe programy ochrony środowiska czy wojewódzkie plany gospodarki odpadami oraz zapisy planów i programów dla obszarów chronionych, które identyfikują szczegółowe działania będące odpowiedzią na zidentyfikowane dla tych obszarów zagrożenia.

7.1.3. Wody podziemne

Wody podziemne w obszarze zlewni Wieprzy występują w utworach piaszczysto-żwirowych czwartorzędu, piaszczystych trzeciorzędu (miocenu, oligocenu) oraz spękanych margli i wapieni górnej kredy, tworząc wielowarstwowy system wodonośny.

Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje w obrębie piasków i żwirów dolin rzecznych, dolin kopalnych, rynien polodowcowych, sandrów. Poziomy wodonośne tego piętra nie są ciągłe, wydzielono tutaj cztery poziomy – poziom gruntowy, międzyglinowy górny, międzyglinowy środkowy i podglinowy (spągowy)²⁹. Miąższość utworów wodonośnych wynosi od 5 m do 20 m, miejscami do 40-50 m. Poziomy wodonośne lokalnie zanikają. Jakość wód podziemnych jest dobra, wymaga najczęściej uzdatniania do celów pitnych, głównie ze względu na zwiększoną zawartość żelaza i manganu. Jedynie w rejonie Darłowa poziom czwartorzędowy charakteryzuje się zasoleniem, zawartość chlorków powyżej 140 mg Cl/dm³, na skutek ascenzji zasolonych wód z podłoża.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje w obrębie serii piasków miocenijskich i oligocenijskich³⁰. Poziom oligocenijski, który jest rozpoznany tylko w północnej części zlewni, występuje w piaskach różnoziarnistych o miąższości od 5 do 15 m. Poziom miocenijski, rozpoznany i ujmowany w środkowej i północnej części zlewni Wieprzy, tworzą piaski drobno- lub średnioziarniste, lokalnie pylaste, o miąższości od 10 do 30 m. W układzie krążenia systemu wodonośnego Wieprzy, poziom miocenijski kontaktuje się z czwartorzędowym poziomem międzyglinowym i podglinowym. Wody podziemne tego obszaru charakteryzują się dobrą jakością. Jedynie w rejonie Darłowa dolne warstwy poziomu miocenijskiego wykazują wysoką zawartość chlorków (charakter geogeniczny) do wartości rzędu 360 mg Cl/dm³.

Górnokredowy poziom wodonośny, rozpoznany tylko w strefie przymorskiej, występuje w utworach spękanych margli i wapieni.³¹ Użytkowe znaczenie tego poziomu ogranicza występujące w nim zasolenie. W rejonie Jarosławia zawartość chlorków w wodach poziomu górnokredowego wynosi od 11 do 115 mg Cl/dm³, a w Darłowie i Mońdzanowie zawartość chlorków w wodach przekracza 250 mg Cl/dm³. Zatem w tym pierwszym przypadku wody podziemne nadają się do spożycia, a w drugim zasolenie dyskwalifikuje je jako wodę pitną Górnokredowy poziom wodonośny pozostaje

²⁹ Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy zlewni Wieprzy i Przymorza. Część I - Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza, 1996 r.

³⁰ *Ibidem*

³¹ *Ibidem*

w kontakcie hydraulicznym z poziomami piętra trzeciorzędowego i czwartorzędowego, co stwarza zagrożenie ascensyjnego zasolenia tych wód, jak ma to miejsce w rejonie Darłówka.

Na przeważającym obszarze zlewni Wieprzy i Przymorza, czwartorzędowy poziom wodonośny jest powszechnie wykorzystywany do zaopatrzenia w wodę. Pozostałe użytkowe poziomy wodonośne, czyli miocenijskie, oligocenijskie i górnokredowe mają znaczenie drugorzędne. Zasoby eksploatacyjne zatwierdzone dla ujęć wód podziemnych z poziomów czwartorzędowych wynoszą 76 % całości zasobów eksploatacyjnych ujęć tego regionu bilansowego. Natomiast zasoby eksploatacyjne dla ujęć wód z poziomów trzeciorzędowych wynoszą 22 %, zaś z poziomu górnokredowego zaledwie 2 % całości zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w zlewni Wieprzy i Przymorza³².

Analizy bilansowe wód podziemnych zostały przeprowadzone dla obszaru większego niż zlewnia Wieprzy objęta warunkami korzystania z wód. Ocenę zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych wykonano dla obszaru regionu bilansowego zlewni Wieprzy i przyległego Przymorza (S-XV) w obrębie dziesięciu rejonów bilansowych (w rejonach wodnogospodarczych). W obrębie zlewni Wieprzy objętej warunkami korzystania z wód wydzielono osiem rejonów bilansowych:

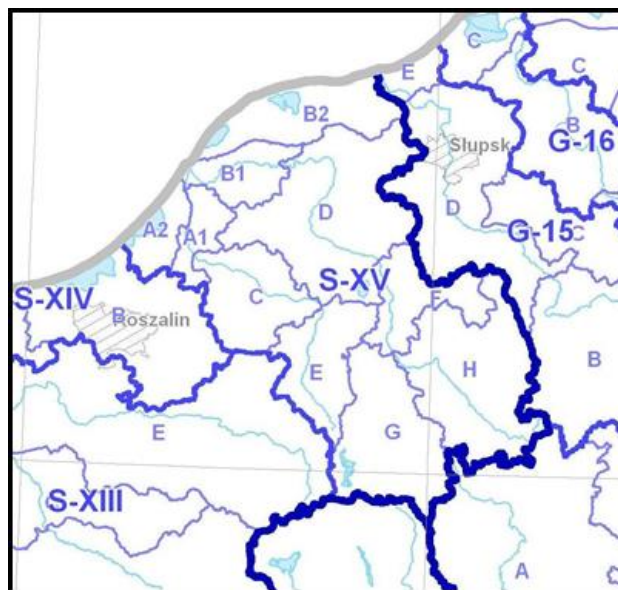
- A1 - Dolna Grabowa,
- B1 - Przymorze Wieprzy,
- C - Środkowa Grabowa,
- D - Dolna Wieprza,
- E - Górna Grabowa,
- F - Środkowa Wieprza,
- G – Studnica,
- H - Górna Wieprza.

W obrębie przyległego Przymorza wydzielono dwa rejon bilansowy:

- A2 - Zlewnia Jeziora Bukowo,
- B2 - Przymorze W-S.

Na poniższym rysunku przedstawiono granice rejonów bilansowych (rejonów wodnogospodarczych).

³² Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy zlewni Wieprzy i Przymorza. Część I - Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza, 1996 r.

Rysunek 12. Podział regionu bilansowego S-XV na rejony wodnogospodarcze ³³

W regionie bilansowym zlewni Wieprzy i przyległego Przymorza ustalone zasoby odnawialne i dyspozycyjne wód podziemnych wynoszą odpowiednio 703 041 m³/d i 542 976 m³/d. Analiza zasobów wykazała bardzo wysoki stosunek zasobów dyspozycyjnych do zasobów odnawialnych, wynoszący w całym obszarze zasobowym ponad 77%. Najniższe zasoby występują w północnej części regionu bilansowego, tj. w strefie Przymorza, znajdującej się poza zlewnią Wieprzy objętą projektem warunków korzystania z wód (A2 i B2) oraz w zlewni dolnej Grabowej (A1) i zlewni Przymorze Wieprzy (B1).

Tabela 12. Charakterystyka zasobów wód podziemnych w zlewni bilansowej rzeki Wieprzy i Przymorza w podziale na jednostki wodnogospodarcze³⁴

Rejon bilansowy (rejon wodnogospodarczy)	Zasoby odnawialne ZO	Zasoby dyspozycyjne ZD	Udział zasobów dyspozycyjnych w odnawialnych ZD / ZO
	m ³ /d	m ³ /d	[%]
A1 - Dolna Grabowa	23 470	15 255	65,0
A2 - Zlewnia Jeziora Bukowo (rejon poza zlewnią Wieprzy)	5 652	3 970	70,2
B1 - Przymorze Wieprzy	18 724	15 327	81,9
B2 - Przymorze W-S (rejon poza zlewnią Wieprzy)	14 539	12 013	82,6
C - Środkowa Grabowa	88 652	66 644	75,2
D - Dolna Wieprza	157 844	119 541	75,7

³³ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

³⁴ *Ibidem*

Rejon bilansowy (rejon wodnogospodarczy)	Zasoby odnawialne ZO	Zasoby dyspozycyjne ZD	Udział zasobów dyspozycyjnych w odnawialnych ZD / ZO
	m ³ /d	m ³ /d	[%]
E - Górna Grabowa	92 888	71 210	76,7
F - Środkowa Wieprza	40 812	32 804	80,4
G - Studnica	143 836	108 398	75,4
H - Górna Wieprza	116 624	97 814	83,9
S-XV - Zlewnia Wieprzy i przyległego Przymorza	703 041	542 976	77,2

Przeprowadzony w ramach opracowania projektu warunków korzystania z wód zlewni rzeki Wieprzy³⁵ bilans wodnogospodarczy wód podziemnych, wykazał, że rezerwy zasobów dyspozycyjnych są najniższe w rejonach wodnogospodarczych znajdujących się poza zlewnią Wieprzy, dla której opracowano projekt warunków korzystania z wód, tj. w strefie Przymorza (rejony A2 i B2), co w warunkach stale rosnącego zapotrzebowania na wodę może doprowadzić do wystąpienia deficytu zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych. Jednocześnie nadmierny pobór wód podziemnych może doprowadzić do zasolenia użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód wgłębnych.

W rejonie wodnogospodarczym B1 – Przymorze Wieprzy na terenie gminy miejskiej Darłowo wyniki bilansu wodnogospodarczego wód podziemnych wykazały, że średnioroczny pobór według pozwoleń wodnoprawnych z ujęć zlokalizowanych w obszarze Darłowa wynosi $UP = 4\,371,13\text{ m}^3/\text{d}$, co stanowi 84,3% poboru dopuszczalnego ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w rejonie bilansowym B1, zaś średnioroczny pobór rzeczywisty UR z tych ujęć w latach 2012-2013 ($UR=2\,757,07 \div 2\,840,39\text{ m}^3/\text{d}$) stanowił $86,2 \div 87,4\%$ poboru rzeczywistego UR ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w rejonie bilansowym B1 ($UR=3\,288 \div 3\,365\text{ m}^3/\text{dobe}$)³⁶. Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych rejonu bilansowego B1 ustalono w wysokości $15\,327\text{ m}^3/\text{dobe}$ ³⁷. Z tego względu na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne powinno być wykonywanie nowych studni służących do ujmowania wód podziemnych. W pozostałych rejonach wodnogospodarczych rezerwy zasobowe są na tyle wysokie, że przy umiarkowanym wzroście poboru wód podziemnych rejonu te nie są zagrożone deficytem zasobów dyspozycyjnych.

Zgodnie z Mapą wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie w skali 1:500 000 w zlewni Wieprzy dominuje duża podatność na zanieczyszczenie pierwszego poziomu, gdzie czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu mieści się w przedziale od 5 do 25 lat.³⁸ Obszary o dużej podatności na zanieczyszczenie dominują w rejonach wodnogospodarczych A1, C i D (czas wymiany wód w profilu strefy aeracji wynosi 5 - 25 lat). Bardzo duża podatność na zanieczyszczenie pierwszego od powierzchni poziomu wodonośnego, gdzie czas wymiany wód w strefie aeracji jest krótszy niż

³⁵ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

³⁶ *Ibidem*

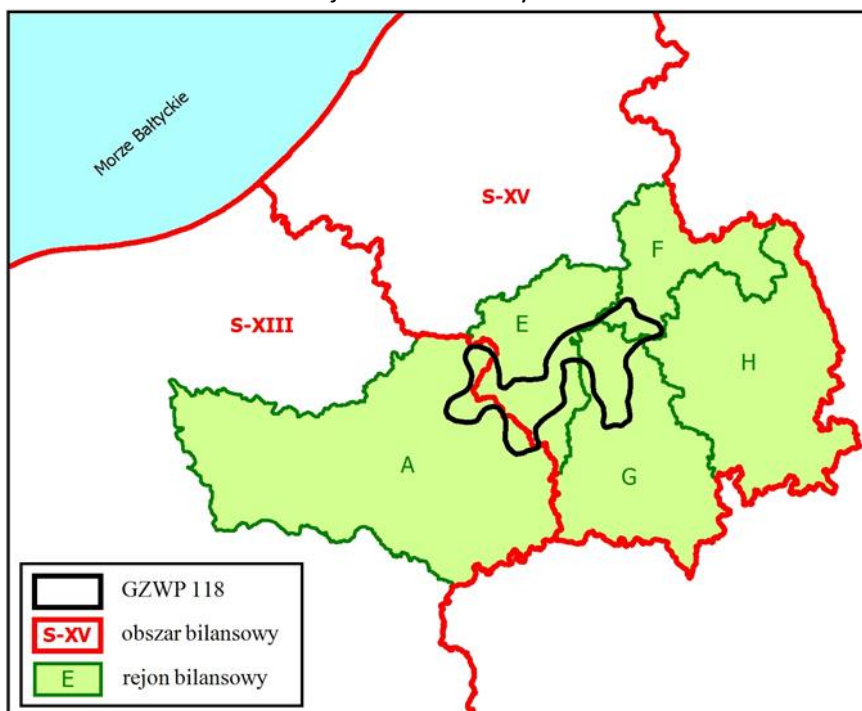
³⁷ Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy..., *op. cit.*

³⁸ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

5 lat, występuje w rozległym obszarze zlewni środkowego i dolnego biegu Pokrzywniej, Wieprzy w rejonie ujścia Pokrzywniej oraz w obniżeniu otaczającym Jez. Łętowskie i w przyległym odcinku doliny Wieprzy (rejon H), wąskimi odcinkami dolin głównych rzek (rejony G, D, B1). Średnia podatność na zanieczyszczenie pierwszego od powierzchni poziomu wodonośnego, gdzie czas wymiany wód w strefie aeracji wynosi od 25 do 50 lat, występuje przede wszystkim w obszarze zlewni Studnicy (rejon G), w południowej części górnej Wieprzy (rejon H) oraz lokalnie w całym regionie bilansowym.

W związku z dużą podatnością na zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego, autorzy dokumentacji hydrogeologicznej zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza³⁹, zalecili wprowadzenie zakazów i nakazów w sposobie korzystania na obszarach, gdzie potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego jest krótszy niż 10 lat, m.in.: zakaz wprowadzania ścieków do wód lub ziemi.

Obszar zlewni Wieprzy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 118 - Zbiornik międzymorenowy „Polanów”. GZWP 118 ma powierzchnię równą 160,5 km² z czego ok. 80% powierzchni położona jest w obrębie analizowanej zlewni⁴⁰. Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację GZWP 118 na tle obszarów i rejonów bilansowych.

Rysunek 13. Lokalizacja GZWP 118 na tle obszarów i rejonów bilansowych⁴¹

GZWP 118 został wydzielony w utworach czwartorzędu i trzeciorzęd w ośrodku wodonośnym typu porowego. W dokumentacji hydrogeologicznej GZPW 118⁴² wskazano do ustanowienia obszarów ochronny zlokalizowany w dwóch miejscach: w rejonie Polanowa i Gilewa oraz w rejonie Pustowa. Są

³⁹ Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy..., *op. cit.*

⁴⁰ Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych” Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 118 – Zbiornik międzymorenowy Polanów, Warszawa, 2015 r.

⁴¹ *Ibidem*

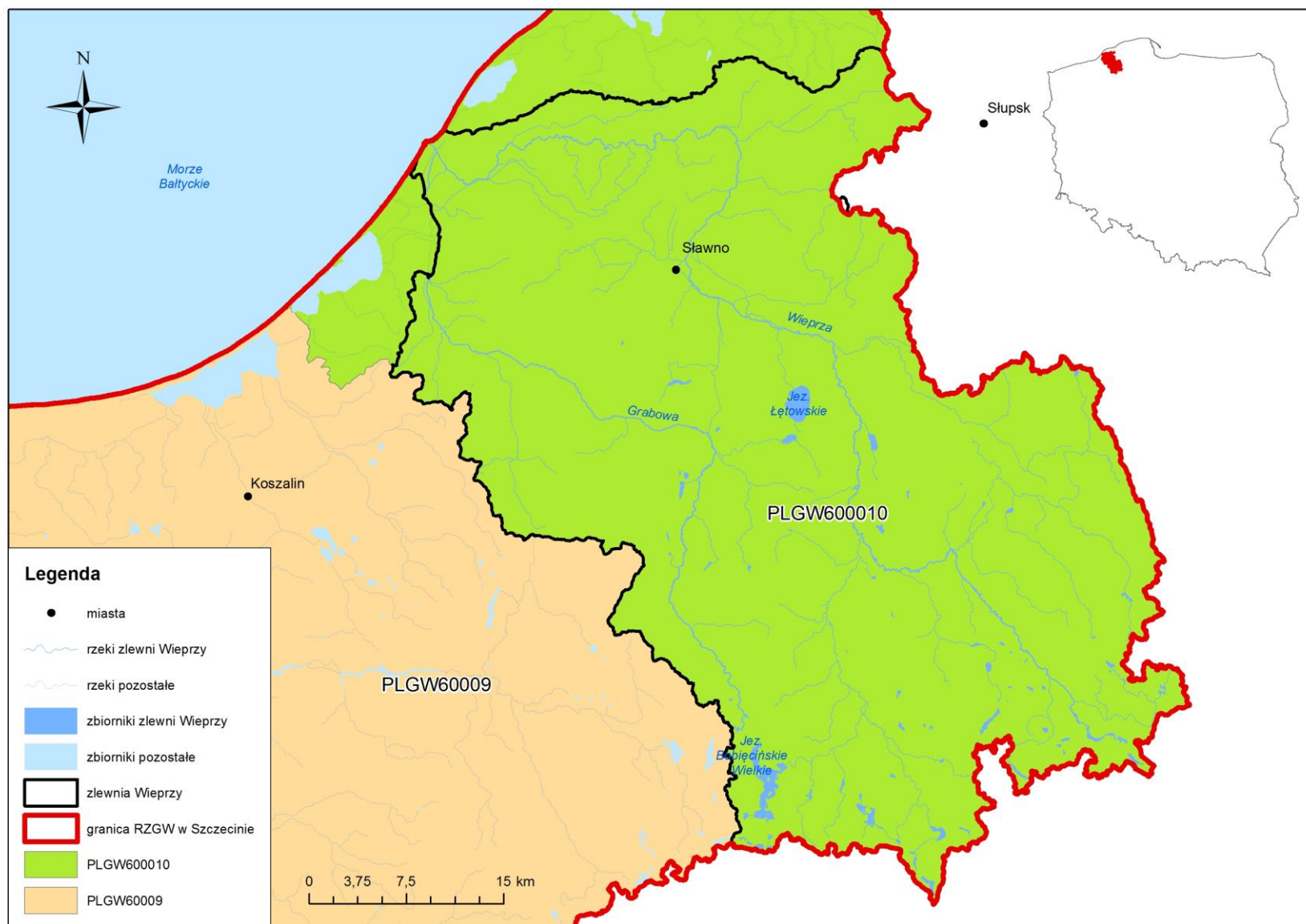
⁴² *Ibidem*

to niewielkie obszary w skali całego zbiornika, obejmujące zaledwie 2,4% ogólnej powierzchni GZWP 118 (3,8 km²), gdzie czas pionowej migracji zanieczyszczeń jest krótszy niż 25 lat.

Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych

Zgodnie z podziałem na 161 jednolite części wód podziemnych obszar zlewni Wieprzy znajduje się w obrębie JCWPd nr 10 o kodzie PLGW680010 oraz o kodzie PLGW600010, według obowiązującego od 2016 r. nowego podziału na 172 części wód.

Jednolita część wód podziemnych nr 10 znajduje się w ok. 86 % w zasięgu analizowanej zlewni. W całości JCWPd nr 10 została wyznaczona na obszarze zlewni Wieprzy i przyległego Przymorza. Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację JCWPd w zlewni Wieprzy.

Rysunek 14. Jednolite części wód podziemnych na tle zlewni Wieprzy

Podstawową charakterystykę JCWPd nr 10 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Charakterystyka JCWPd nr 10 (źródło: <http://www.psh.gov.pl>)

Kod JCWPd	Powierzchnia JCWPd [km ²]	Powierzchnia JCWPd w granicach zlewni [km ²]	% powierzchni JCWPd w granicach zlewni	Obszar bilansowy	Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski (1995 r.)	Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski (1995 r.)	Głębokość występowania wód stodkich [m]	Stratygrafia pięter wodonośnych	GZWP występujący na obszarze JCWPd w granicach zlewni	Wykorzystanie zasobów [%]
PLGW600010	2559	2212	86%	S-XV Wieprza i Grabowa	V- pomorski	Zachodnio pomorski (RZP), Dolnej Odry (RDO)	ok. od <5 m do 25 m,, lokalnie >25 m	Q, Tr, K ₃	GZWP nr 118 - Zbiornik międzymorenowy „Polanów”	3,3

Ocena stanu JCWPd

Ocena stanu JCWPd nr 10 została wykonana w oparciu o wyniki monitoringu prowadzonego w punktach badawczych sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych (SOBWP). Obserwacje i analizy wykonuje Państwowa Służba Hydrogeologiczna w Państwowym Instytucie Geologicznym – PIB na zamówienie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Monitoring stanu wód podziemnych w obrębie JCWPd nr 10 jest prowadzony w 6 otworach hydrogeologicznych – w punktach SOBWP. Na obszarze zlewni Wieprzy zlokalizowanych jest 5 na 6 punktów (punkt Jezierzany zlokalizowany jest poza zlewnią). Zestawienie punktów monitoringu jakości wód podziemnych w regionie bilansowym Wieprza i przyległe Przymorze przedstawiono poniżej.

Tabela 14. Zestawienie punktów monitoringu jakości wód podziemnych w regionie bilansowym Wieprza i przyległe Przymorze

Lp.	Identyfikator punktu SOH	Nazwa punktu	Rejon wodnogoś podarczy	Zwierciadło wody	Stratygrafia ujętego poziomu wodonośnego	Współrzędne geograficzne	
						X 1992	Y 1992
1	II/415/1	Polanów	E	SW	Q	348702,547	696666,139
2	II/1023/1	Trzebielino	H	N	Q	374642,040	704333,050
3	II/1026/1	Jezierzany	B2	N	K2+OI	343416,896	743783,923
4	II/1029/1	Malechowo	C	N	M	338602,188	719197,113
5	II/1031/1	Dolsko	H	N	M	376967,760	686123,759
6	II/414/1	Staniewice	D	N	Q	353504,233	730664,115

Objaśnienia:

Zwierciadło wody: SW - zwierciadło swobodne, N - zwierciadło napięte,

Stratygrafia: Q – czwartorzęd; K2 – kreda górna; OI – oligocen; M – miocen

Ocena stanu JCWPd nr 10 dokonana została w oparciu o dane przedstawione w opracowaniu z 2013 r. wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy pt. „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2012–2014 - Raport o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012”. W tabeli poniżej przedstawiono ocenę stanu JCWPd w podziale zarówno na 161 części wód, jak i na 172 części.

Tabela 15. Ocena stanu JCWPd nr 10 w podziale na 161 części wód i 172 części

Kod JCWPd w podziale na 161	Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (MP Nr 40 z 2011 r. poz. 45)			Kod JCWPd w podziale na 172	Raport o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012			
	Ocena stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		Ocena stanu		Ocena stanu ogólnego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
	ilościowego	chemicznego			ilościowego	chemicznego		
PLGW680010	dobry	dobry	niezagrożona	PLGW600010	dobry	dobry	Dobry	niezagrożona

Zgodnie z metodyką przyjętą w ww. opracowaniu ocena stanu JCWPd nr 10 została dokonana w oparciu o wyniki 6 z 9 testów klasyfikacyjnych: ogólna ocena stanu chemicznego (test C.1), bilans swobodny z uwzględnieniem analizy położenia zwierciadła wody (test I.1), ocena wpływu ingresji i ascensji wód słonych lub innych wód zdegradowanych na stan wód podziemnych (testy C.2 i I.2

wykonane razem), ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych (test I.3), ochrona wód powierzchniowych (test C.4).

Ogólny stan wód JCWPd nr 10 oceniony został jako **DOBRY**, zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym.

Według *Planu gospodarowania wodami, 2016*⁴³, jednolita część wód podziemnych nr 10 nie została uznana za zagrożoną nieosiągnięciem celów RDW.⁴⁴ Wobec powyższego JCWPd nr 10 została pominięta w badaniach monitoringu operacyjnego prowadzonego w latach 2013 i 2014.

Działania jakie zostały zaproponowane w *Programie wodnośrodowiskowym kraju, 2016*, mają na celu utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód oraz zapobieganie pogarszaniu się jakości wód przeznaczonych do spożycia. Pośród głównych działań wymienia się m.in. przegląd i wydawanie nowych pozwoleń wodnoprawnych uwzględniających faktyczne zapotrzebowanie na wodę oraz dostępne zasoby wód podziemnych, a nie możliwości techniczne poboru wody z ujęcia, wykonanie rocznego raportu i badań z prowadzonych pomiarów dla każdego ujęcia w tym dla każdej jego studni z przekazaniem do organu właściwego do wydania pozwolenia.

7.1.4. Powietrze

Jakość powietrza w zlewni Wieprzy została określona na podstawie oceny jakości powietrza opracowanej na poziomie województw zachodniopomorskiego i pomorskiego^{45 46}. Ocena ta została wykonana w celu ochrony zdrowia w oparciu o kryteria ustanowione dla następujących substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon (O₃),
- pył zawieszony (PM₁₀),
- pył zawieszony (PM_{2.5}),
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM₁₀.

Jakość powietrza w zlewni Wieprzy została opracowana na podstawie wyników opracowanych dla dwóch stref: strefy zachodniopomorskiej (woj. zachodniopomorskie) oraz strefy przymorskiej (woj. pomorskie).

⁴³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

⁴⁴ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Monitor Polski z 2011 r. Nr 40 poz. 451)

⁴⁵ Roczna oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok, WIOŚ Szczecin

⁴⁶ Roczna oceny jakości powietrza w województwie pomorskim za 2016 rok, WIOŚ Gdańsk

W strefie zachodniopomorskiej wyniki badań wykazują przekroczenia stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. W przypadku pyłów zawieszonych PM₁₀ nie wykazano przekroczeń średniorocznych, natomiast występują przekroczenia 24-godzinne. W strefie przymorskiej występuje natomiast problem przekroczeń stężeń średniorocznych przez pył zawieszony PM₁₀ oraz benzo(a)piren zawarty w pyłe. Wysokie stężenia pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu występują podczas sezonu grzewczego. Wiąże się to głównie z tzw. „niską emisją” pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań, małych kotłowni, sektora transportu kołowego oraz przemysłu. Źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem są niewłaściwe materiały opałowe stosowane w paleniskach domowych, produkty ścierania opon i hamulców samochodowych oraz nawierzchni dróg.

Już w 2013 roku Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwalił dla strefy zachodniopomorskiej program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych. Również w 2013 roku Sejmik Województwa Pomorskiego uchwalił dla strefy pomorskiej program ochrony powietrza na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata następne, gdzie przekroczone zostało dopuszczalne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu.

7.1.5. Klimat

Warunki klimatyczne jakie panują na obszarze zlewni Wieprzy są kształtowane przez wpływ Morza Bałtyckiego. Wpływ klimatu morskiego kształtuje pogodę raczej łagodną i wilgotną z mniejszą roczną amplitudą temperatur oraz dłuższym i cieplejszym niż na pozostałym obszarze kraju okresem zimowym. Klimat jest chłodniejszy niż w Polsce centralnej, ze średnią temperaturą powietrza 6-8°C^{47, 48}. Rozkład rocznej sumy opadów atmosferycznych wskazuje na występowanie wartości w przedziale od około 650 mm do około 1000 mm^{49,50}. Przebieg opadów w ciągu roku wskazuje na występowanie wysokich sum opadów w lipcu. Niskie sumy opadów wyróżniają wrzesień, listopad i grudzień. Przestrzenny rozkład średniej rocznej wilgotności względnej powietrza na większości obszaru zlewni wskazuje na zmienność tego parametru w przedziale od 78% do 84%^{51,52}. Najwyższe wartości wilgotności względnej występują wzdłuż linii brzegowej.

7.1.6. Krajobraz

Zgodnie z Mapą krajobrazową Polski⁵³, na analizowanym obszarze dominuje krajobraz pól uprawnych oraz lasów iglastych i liściastych. W północnej części zlewni występuje głównie krajobraz pól uprawnych, poprzecinany lasami liściastymi i mieszanymi - kompleksem Lasów Sławińskich. Centralna i południowa części zlewni Wieprzy charakteryzuje się głównie krajobrazem lasów iglastych, a na południowych krańcach zlewni występują pola uprawne. Na terenie analizowanej zlewni ochrona krajobrazu realizowana jest m.in. poprzez utworzone w tym celu formy ochrony przyrody tj. 1 park krajobrazowy oraz 8 obszarów chronionego krajobrazu.

⁴⁷ Roczna oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok, WIOŚ Szczecin

⁴⁸ Program ochrony środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019

⁴⁹ *Ibidem*

⁵⁰ Program Ochrony Środowiska dla gminy Miastko na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

⁵¹ *Ibidem*

⁵² Roczna oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok, WIOŚ Szczecin

⁵³ Mapa krajobrazowa Polski w skali 1:500 000, <http://www.geoportal.gov.pl/dane/mapy-tematyczne>

Park krajobrazowy „Dolina Słupi” zlokalizowany jest częściowo we wschodniej części zlewni Wieprzy (2,2% powierzchni Parku leży w granicach zlewni). Park obejmuje ochroną 65-kilometrowy odcinek środkowego biegu rzeki Słupi. Zlokalizowany jest w obrębie wysoczyzn morenowych i charakteryzuje się dużą dynamiką rzeźby terenu. Większość powierzchni Parku zajmują zbiorowiska leśne.

Istotnym pod kątem ochrony walorów krajobrazowych doliny rzeki Wieprzy jest szczególnie Obszar chronionego krajobrazu „Źródłiskowy Obszar Brdy i Wieprzy na Wschód od Miastka”. Obszar ten wyróżnia się dużą lesistością i bogactwem wód. Na terenie tym występują naturalne fitocenozy, rezerваты i inne osobliwości przyrodnicze, a także cenne pamiątki historyczne i kulturowe.⁵⁴

Na terenie zlewni ochroną objęto również walory krajobrazowe występujących tu jezior. Utworzone zostały obszary chronionego krajobrazu „Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic” oraz „Jezioro Bobięcińskie ze Skibską Górą”.

„Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” to obszar utworzony dla ochrony malowniczych przełomów i zakoli w dolinie Wieprzy oraz rozległych kompleksów leśnych z łęgowskimi bielika, rybołowa, błotniaka stawowego, bąka i perkoza. Obszar obejmuje dwa duże jeziora wytopiskowe (Łętowskie i Obłęskie), stawy rybne, naturalne „oczka wodne” oraz różnorodne typy ekosystemu.⁵⁵

Obszar chronionego krajobrazu „Jezioro Bobięcińskie Wielkie ze Skibską Górą” – obejmuje Jezioro Bobięcińskie Wielkie oraz pagórkowaty teren wokół Skibskiej Góry (227,3 m n.p.m.). W jeziorze Bobięcińskim występuje polodowcowa roślinność relikтовая reprezentowana przez lobelię jeziorną.⁵⁶

Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Park Nadmorski”, powołany został w celu ochrony walorów krajobrazowych i bioróżnorodności, utrzymania dotychczasowych wartości krajobrazu naturalnego i kulturowego, ochrony nadmorskich łąk podmokłych oraz ochrony szlaku wędrownego ptaków wróblowatych i drapieżnych.⁵⁷

Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa”, obejmuje fragment rzeki Grabowej na północ od Polanowa oraz tereny na wschód od doliny rzeki Grabowej. Obszar ten powołany został ze względu na urozmaicony charakter krajobrazu, na który składają się liczne drzewostany lasów liściastych i świerczyn posiadających liczne wysokie wzniesienia, pagórki oraz wąwozy. Na terenie obszaru stwierdzono największą koncentrację „cennych” gatunków zwierząt stale występujących (np. derkacz, świerszczak, pliszka górską, zimą również pluszcz) bądź też związanych pośrednio z tego typu ekosystemem (np. orlik krzykliwy).

Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo - Biały Bór” jest to duży kompleks leśny obejmujący niemal wszystkie typy siedliskowe lasów, różnego rodzaju tereny podmokłe, duże zbiorniki wodne. Urozmaicona rzeźba terenu była głównym argumentem za powołaniem tego obszaru chronionego krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu „Bory Tucholskie” charakteryzuje się dużą lesistością drzewostanów sosnowych i siedliskami borowymi oraz niespotykanymi specyficznymi krajobrazami.⁵⁸

Poza obszarami służącymi ochronie walorów krajobrazowych, występują także inne formy ochrony przyrody, które mają wpływ na krajobraz analizowanego terenu. Szczegółowa charakterystyka wszystkich obszarów chronionych położonych na terenie zlewni Wieprzy znajduje się w załączniku nr 4. Natomiast ich lokalizacja została przedstawiona na Rysunkach 17 i 18, w rozdziale 7.1.8 prognozy.

⁵⁴ Strzelecki K. „Atrakcyjność krajobrazowa i turystyczna gminy Miastko”, Słupskie Prace Geograficzne, 2007 r.

⁵⁵ <http://www.warcino.szczecinek.lasy.gov.pl/> - strona internetowa lasów państwowych

⁵⁶ EKO-LOG Sp z o.o. „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miastko na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 r.”,

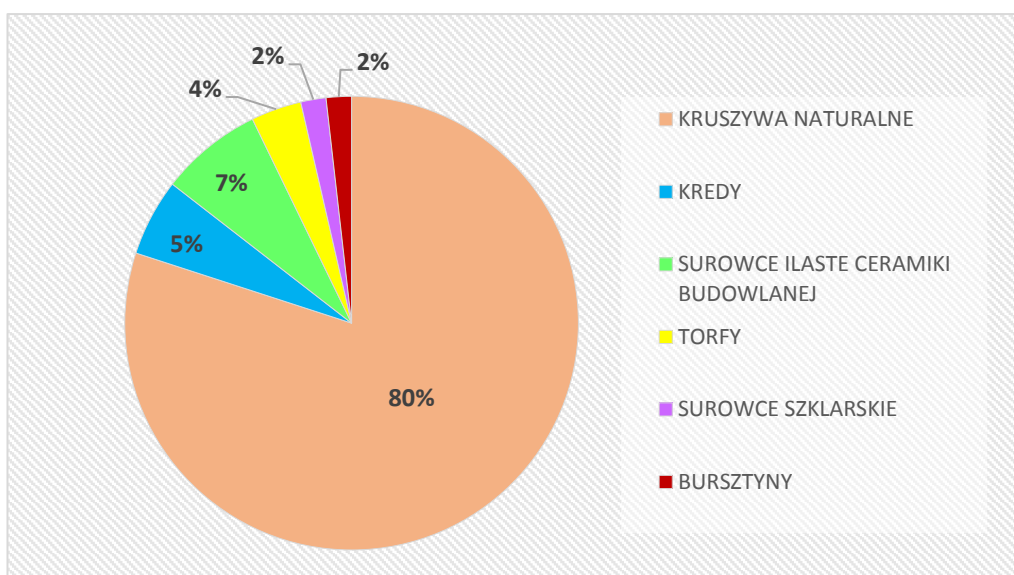
⁵⁷ Załącznik do Uchwały Nr VI/29/2007 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 23 marca 2007 r.

⁵⁸ www.lubichowo.gdansk.lasy.gov.pl/

7.1.7. Zasoby naturalne

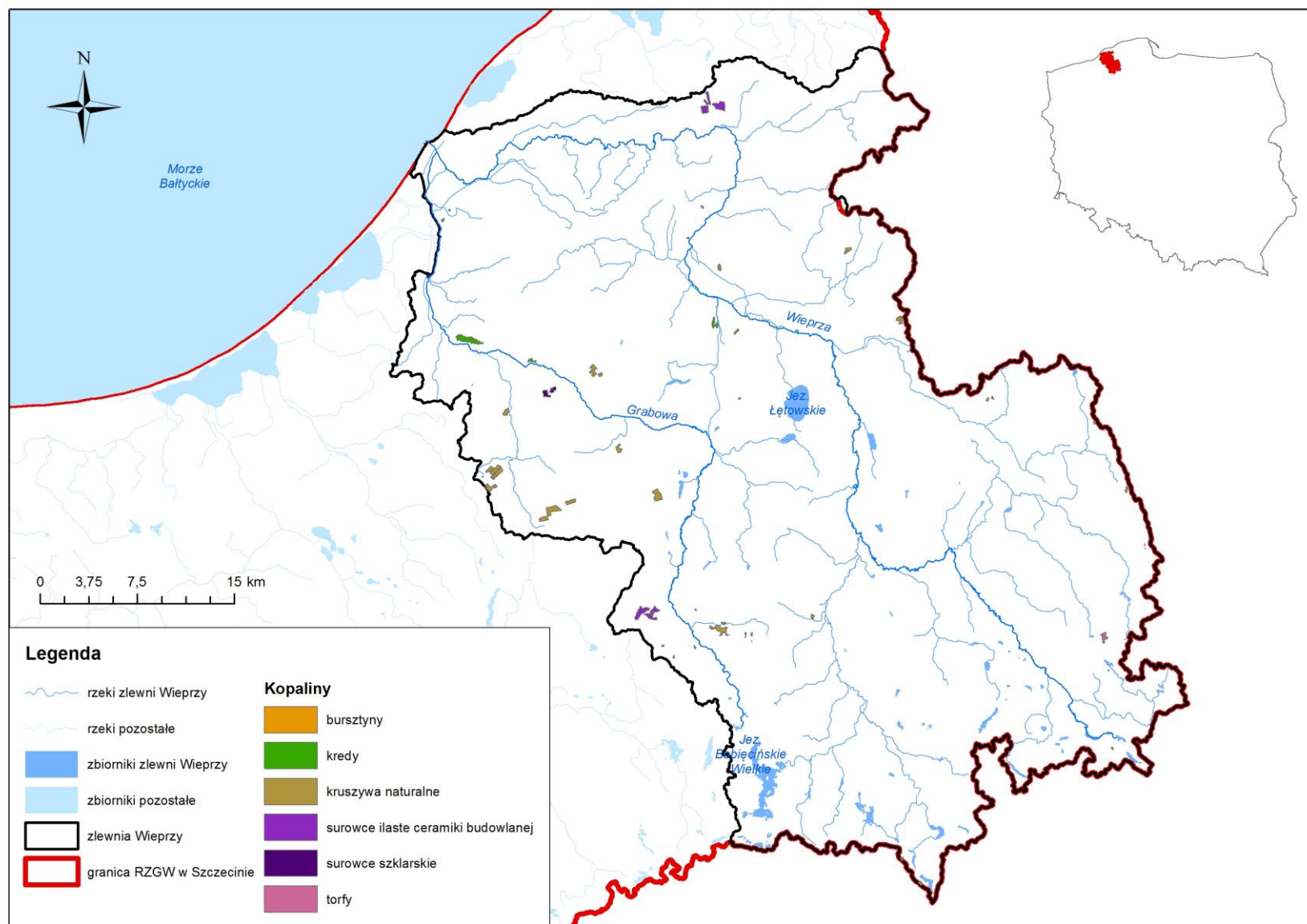
Na podstawie danych uzyskanych z portalu MIDAS prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny (*aktualność danych: czerwiec 2017 r.*), na obszarze zlewni Wieprzy zidentyfikowano 55 udokumentowanych złóż kopalin. Największe znaczenie mają złoża kruszyw naturalnych, stanowiące 44 złóż. Procentowy udział poszczególnych rodzajów złóż na terenie zlewni Wieprzy przedstawiono na Rysunku 15, natomiast ich położenie zostało zobrazowane na Rysunku 16. W obszarze objętym przedmiotową analizą zinwentaryzowano złoża następujących kopalin:

- kruszyw naturalnych,
- kredy,
- surowców ilastych ceramiki budowlanej,
- torfów,
- surowców szklarskich,
- bursztynów.

Rysunek 15. Procentowe zestawienie udziału złóż naturalnych w zlewni Wieprzy (*źródło: opracowanie własne na podstawie portalu MIDAS*)

Rozmieszczenie złóż w granicach zlewni Wieprzy przedstawiono na Rysunku 16.

Rysunek 16. Granice złóż w zlewni Wieprzy (źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z portalu MIDAS)

Poniższe charakterystyki poszczególnych złóż występujących w granicach zlewni Wieprzy, sporządzono w oparciu o Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce.⁵⁹

Złoża **kruszyw naturalnych** występują powszechnie na terenie analizowanej zlewni, koncentrując się w centralnej oraz zachodniej części zlewni. Do kruszyw naturalnych zalicza się piaski oraz żwiry, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: kruszywa grube, w skład których wchodzi żwiry i pospółki oraz kruszywa drobne - piaszczyste. Zdecydowana większość kruszyw naturalnych pochodzi z czwartorzędu, choć miejscami spotyka się złoża plioceńskie, mioceńskie lub liasowe.

W północnej Polsce przeważają złoża o genezie lodowcowej (akumulacyjne moreny czołowe) i wodnolodowcowej (sandry, ozy) oraz rzecznej. Na analizowanym terenie dominują złoża żwirowo-piaszczyste, zawierające głównie skały skandynawskie - utwory krystaliczne i wapienie z domieszką kwarcu i piaszczowców.

Kreda to miękka i porowata skała wapienna charakteryzująca się wysoką zawartością węgla wapnia i strukturą bardzo drobnoziarnistą. Ma szerokie zastosowanie w wielu gałęziach gospodarki takich jak: przemysł gumowy, papierniczy, chemiczny, farmaceutyczny, kosmetyczny, ceramiczny, cementowy, produkcja farb i lakierów, tworzyw sztucznych, materiałów budowlanych, rolnictwie i hodowli zwierząt. Ze względu na pochodzenie złoża kredy można podzielić na złoża kredy piszącej oraz jeziornej. Na rozpatrywanym terenie (w północnej części zlewni), występują złoża kredy jeziornej, która powstaje w wyniku biochemicznego wytrącania się i gromadzenia osadów węglanowych na dnach zbiorników wodnych. Najczęściej występuje w postaci wilgotnej mazistej masy o barwie białej, szarej, lub biało-żółtej. Oprócz węglanów, osady kredy jeziornej zawierają także materiał organiczny oraz osady pochodzące z powierzchni łąd.

Surowce ilaste ceramiki budowlanej składają się ze zróżnicowanych skał ilastych, cechujących się tworzeniem plastycznej, poddającej się formowaniu masy po zarobieniu wodą oraz z piasków schudzających charakteryzujących się polepszaniem właściwości masy ceramicznej po dodaniu ich do surowca ilastego. W północnej części Polski, w tym w granicach zlewni Wieprzy, wykorzystywane są głównie złoża wieku czwartorzędowego w postaci ilów i mułków zastoiskowych, a także lessów, glin lodowcowych, glin aluwialnych, glin zwietrzelinowych oraz piasków. Złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej na rozpatrywanym terenie występują w północnej i zachodniej części zlewni.

Torfy są osadami czwartorzędowymi, powstałymi głównie w holocenie. Powstają w wilgotnych warunkach, gdzie występuje wysoki poziom wód gruntowych, lecz niewielki dopływ powietrza. Torfy wykorzystywane są głównie w rolnictwie, sadownictwie, ogrodnictwie i rekultywacji. Poprawiają one strukturę gleby oraz warunki powietrzno-wodne. Oprócz tego torfy mogą być wykorzystywane w balneologii, w produkcji produktów leczniczych. Na terenie zlewni Wieprzy występują 2 złoża torfu: Witkowo i Witkowo II, zlokalizowane w południowo-wschodniej części zlewni.

Do **surowców szklarskich** zalicza się piasek szklarski, będący podstawowym surowcem do produkcji szkła. Piaski szklarskie pozyskuje się ze złóż piasków i słabo zwięzłych piaszczowców kwarcowych, posiadających odpowiednie uziarnienie i niewielką zawartość tlenków barwiących. W granicach analizowanej zlewni występuje jedno złożo surowców szklarskich, o nazwie Sulechowo 1, zlokalizowane w gminie Malechowo.

Na terenie zlewni Wieprzy, występuje również 1 złożo **bursztynów** o nazwie Możdżanowo. Bursztyny występują tam w osadach trzeciorzędowych, w piaskach i żwirach górnoeoceńskich, tworzących krę glacialną w osadach czwartorzędowych. Seria bursztynonośna występuje tam na głębokości ok. 11 m.

Wykaz zasobów złóż kopalin znajdujących się w obszarze zlewni Wieprzy zestawiono w poniższej tabeli.

⁵⁹ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015 r. PIG, Warszawa, 2016 r.

Tabela 16. Wykaz głównych zasobów złóż znajdujących się w granicach zlewni Wieprzy (źródło: „Bilans zasobów złóż kopalin...”)

Nazwa kopaliny	Nazwa Złoża	Jednostka	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
				geologiczne/ bilansowe	przemysłowe	
Kruszywo naturalne	Zielenica	tys. t	złoże eksploatowane	4 264	4 264	25
	Sławsko II		złoże eksploatowane	73	-	11
	Gumieniec		złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	676	-	-
	Miłocice		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	3515	-	-
	Rzeczycza		złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	13 236	-	-
	Wietrzno II		złoże eksploatowane	148	-	19
	Warszkowo		bd	bd	bd	bd
	Laski		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2 539	-	-
	Rzeczycza		złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	15 211	11 765	-
	Przytocko		złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	1 430	-	-
	Komorczyn		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	294	-	-
	Święcianowo IV		złoże eksploatowane	2 033	447	36
	Gwiazdowo		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 043	-	-
	Kusice		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 561	-	-
	Warblewo		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	71	-	-
	Wietrzno III		bd	bd	bd	bd
	Zagórki III		złoże eksploatowane	3 633	3 578	248
	Słosinko 2		złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	821	-	-
	Ratajki VI		złoże eksploatowane	14 433	12 358	331
	Głodowo		złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	674	-	-
	Ratajki X		bd	bd	bd	bd

Nazwa kopaliny	Nazwa Złoża	Jednostka	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
				geologiczne/ bilansowe	przemysłowe	
	Święcianowo VI		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	4 595	-	-
Kruszywo naturalne	Komorowo	tys. t	złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	43	-	-
	Zagórki II		złożo eksploatowane	2 067	2 067	107
	Sowno		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	10 546	-	-
	Słosinko		złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo	476	-	-
	Kczewo		złożo eksploatowane	594	421	33
	Łubno p. B-C-D		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	65	-	-
	Ratajki IX		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2 172	-	-
	Ratajki VIII		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 004	-	-
	Ratajki V		złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo	2 701	2 701	-
	Wietrzno		złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	-	-	-
	Ratajki VII		złożo eksploatowane	5 687	5 687	118
	Jezierze		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	405	-	-
	Ratajki II		złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	537	-	-
	Ratajki III		złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	44	-	-
	Barnowiec V		złożo eksploatowane	1 644	1 644	66
	Janiewice		bd	bd	bd	bd
	Sławsko		złożo eksploatowane	73	-	11
	Rusko		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	45	42	-
	Jezierze II		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	320	-	-
	Porzecze		złożo eksploatowane	575	575	112
	Święcianowo V		złożo eksploatowane	3 644	3 644	162

Nazwa kopaliny	Nazwa Złoża	Jednostka	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
				geologiczne/ bilansowe	przemysłowe	
	Możdżanowo		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	22	-	-
Kreda	Grabowo	tys. t	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	659	-	-
	Gwiazdowo-Kwasowo		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 043	-	-
	Malechowo		złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	336	-	-
Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Pieńkowo II	tys. m ³	złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	1 822	653	-
	Polana		złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	109	-	-
	Polanów		złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	155	-	-
	Zwycięstwo w Pieńkowie		złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	1 797	-	-
Torfy	Witanowo	tys. m ³	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	198	-	-
	Witanowo II		złożo eksploatowane	383	207	0
Surowce szklarskie	Sulechowo 1	tys. t	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	10 777.30	-	-
Bursztyny	Możdżanowo	t	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	10	-	-

Oznaczenia:

bd- brak danych

7.1.8. Formy ochrony przyrody, w szczególności obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczna

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Polski wg Matuszkiewicza, zlewnia Wieprzy należy do:⁶⁰

- Prowincji: Morza Bałtyckiego,
- Prowincji: Środkowoeuropejskiej,
- Podprowincji: Południowobałtyckiej,
- Działu: Pomorskiego,
- Krain: Pobrzeża Południowobałtyckiego,
Pojezierzy Środkowopomorskich,
Sandrowych Przedpoli Pojezierzy Środkowopomorskich.

Według mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski⁶¹, obszar analizowanej zlewni charakteryzuje się w części północnej obecnością następujących potencjalnych zbiorowisk:

- *Melico Fagetum* (żyzna buczyna niżowa),
- *Stellario-Carpinetum* (grąd subatlantycki, seria uboga),
- *Betulo-Quercetum* (acydofilny pomorski las brzoźowo-dębowy),
- *Fraxino-Alnetum* (niżowy łęg jesionowo-olszowy),
- *Carici elongatae-Alnetum* (olsy środkowoeuropejskie).

W części centralnej zlewni występują głównie:

- *Leucobryo-Pinetum* (suboceaniczny bór sosnowy),
- *Quercu-Pinetum* (kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe),
- *Melico Fagetum* (żyzna buczyna niżowa),
- *Luzulo pilosae-Fagetum* (uboga buczyna niżowa).

W południowej części zlewni Wieprzy dominują:

- *Leucobryo-Pinetum* (suboceaniczny bór sosnowy),
- *Quercu-Pinetum* (kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe),
- *Luzulo pilosae-Fagetum* (uboga buczyna niżowa),
- *Fago-Quercetum petraeae* (acydofilny pomorski las bukowo-dębowy).

Obszary chronione

Ustawa o ochronie przyrody definiuje formy ochrony przyrody, do których zalicza się: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, a także stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów.⁶² W niniejszej prognozie scharakteryzowano najważniejsze z nich, tj. obszary Natura 2000, rezerваты przyrody oraz parki krajobrazowe, jako obszary dla których opracowuje się plany ochrony/ plany zadań ochronnych. Zwrócono szczególną uwagę przy prowadzonych analizach na obszary chronione wskazane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Uwzględniono obszary chronionego

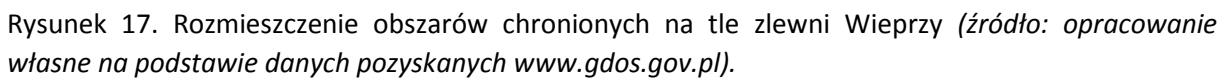
⁶⁰ Matuszkiewicz J. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGI PAN, Warszawa, 2008 r.

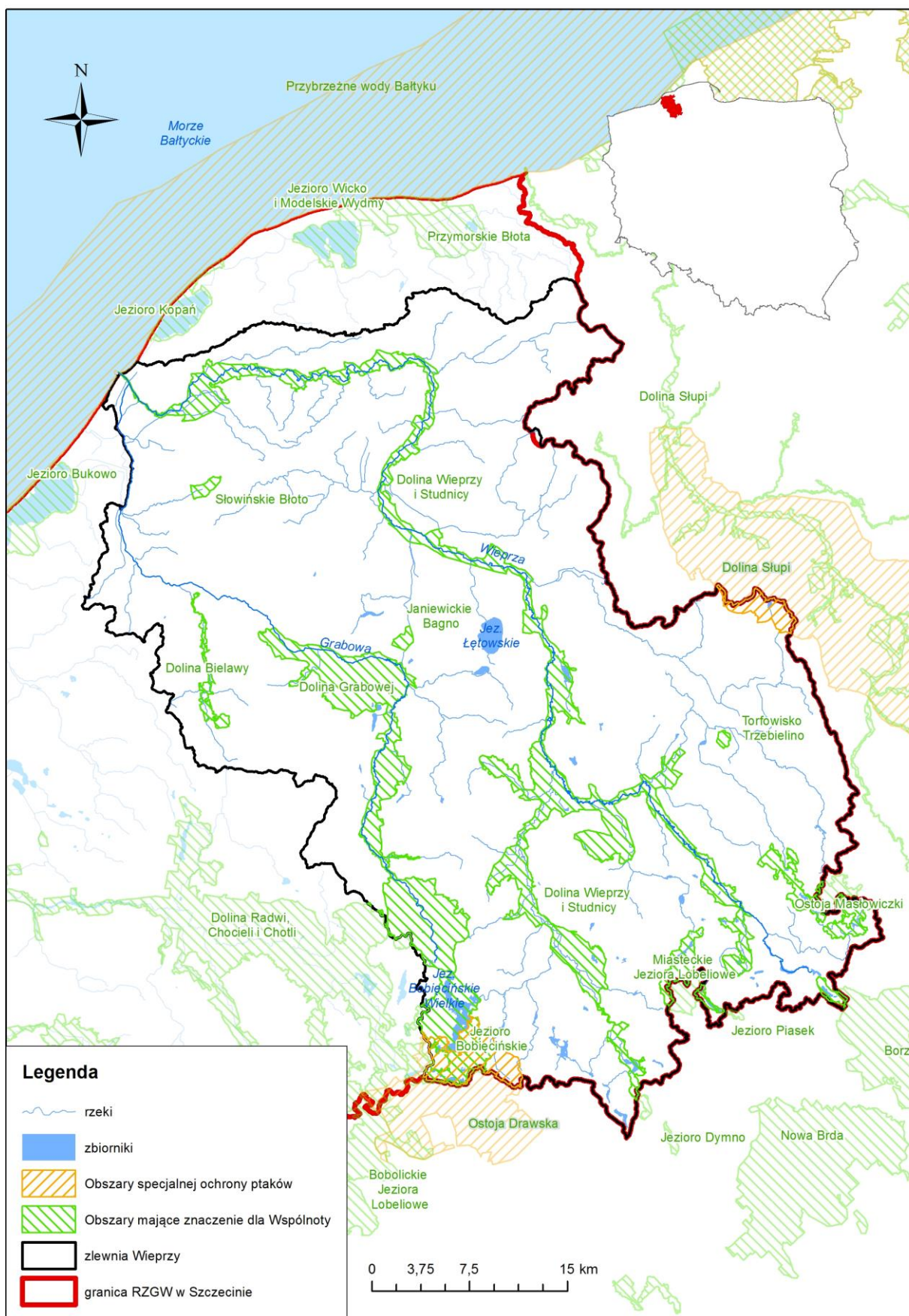
⁶¹ Matuszkiewicz J. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGI PAN, Warszawa, 2008 r.

⁶² Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134 ze zm.)

krajobrazu - istotne ze względu na ochronę krajobrazu ze zróżnicowanymi ekosystemami. W niniejszym dokumencie postanowiono analizować jedynie te formy ochrony przyrody, których ujęcie jest celowe i istotne ze względu na zakres przestrzenny dokumentu warunków korzystania z wód zlewni zakładając, że mniejsze obszarowe formy ochrony przyrody będą poddane pozytywnym skutkom realizacji *warunków*.

W opisie ujęto te formy ochrony, które leżą w całości lub w części w granicach zlewni Wieprzy (tj. w obszarze objętym analizą oddziaływania *warunków*), a także część z tych obszarów które położone są poza analizowaną zlewnią lecz mogą mieć znaczenie podczas analiz (w szczególności wskazane w piśmie RDOŚ w Szczecinie dot. uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy). Dla wymienionych form ochrony przyrody przytoczono cele oraz przedmioty ochrony. Na terenie analizowanej zlewni znajdują się liczne obszary chronione, w tym: 3 obszary Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków, 11 obszarów Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty, a także 8 rezerwatów przyrody, 1 park krajobrazowy oraz 8 obszarów chronionego krajobrazu. Na rysunkach 17 i 18 przedstawiono rozmieszczenie obszarów chronionych w granicach zlewni Wieprzy.

Rysunek 18. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 na tle zlewni Wieprzy (źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych www.gdos.gov.pl).

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz obszarów chronionych położonych na terenie analizowanej zlewni oraz zlokalizowanych poza zlewnią, ale mogących mieć znaczenie podczas analiz (oznaczone „*”). Charakterystyki tych terenów zaprezentowane zostały w załączniku nr 4 do opracowania.

Tabela 17. Wykaz obszarów chronionych położonych na terenie zlewni Wieprzy oraz wybranych obszarów zlokalizowanych poza zlewnią, mogących mieć znaczenie podczas analiz

Lp.	Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego
1	park krajobrazowy	PK111	Park Krajobrazowy Dolina Słupi
2	rezerwat przyrody	REZ418	Janiewickie Bagno
3		REZ375	Wieleń
4		REZ414	Rezerwat na Rzece Grabowej
5		REZ387	Jezioro Iłowatka
6		REZ935	Torfowisko Zieliń Miastecki
7		REZ934	Torfowisko Potoczek
8		REZ401	Sławieńskie Dęby
9		REZ406	Słowińskie Błota
10		REZ409	Łazy*
11		REZ1379	Zaleskie Bagna*
12	obszar chronionego krajobrazu	OCHK366	Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic
13		OCHK203	Okolice Polanowa
14		OCHK345	Jezioro Bobięcińskie ze Skibską Górą
15		OCHK146	Koszaliński Pas Nadmorski
16		OCHK360	Źródłiskowy Obszar Brdy i Wieprzy na Wschód od Miastka
17		OCHK993	Okolice Żydowo-Biały Bór
18		OCHK991	Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic (Zachodniopomorskie)
19		OCHK347	Fragment Borów Tucholskich
20		OCHK370	Pas Pobrzeża na Zachód od Ustki*
21	obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW)	PLH220079	Ostoja Borzyszkowska
22		PLH320003	Dolina Grabowej
23		PLH220038	Dolina Wieprzy i Studnicy
24		PLH320022	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli
25		PLH320040	Jezioro Bobięcińskie
26		PLH220062	Ostoja Masłowiczki
27		PLH320053	Dolina Bielawy
28		PLH220085	Torfowisko Trzebielino
29		PLH320016	Słowińskie Błoto
30		PLH320008	Janiewickie Bagno
31		PLH220041	Miasteckie Jeziora Lobeliowe
32		PLH320041	Jezioro Bukowo*
33		PLH320059	Jezioro Kopań*
34		PLH320068	Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy*
35		PLH220024	Przymorskie Błota*

Lp.	Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego
36	obszar Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków (OSO)	PLB220002	Dolina Słupi
37		PLB320019	Ostoja Drawska
38		PLB990002	Przybrzeżne wody Bałtyku

- obszary zlokalizowane poza zlewnią

7.1.9. Zabytki

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.), zabytkiem określa się nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia. Zabytki dzielimy na:

- nieruchome,
- ruchome,
- archeologiczne.

W myśl art. 4 ww. ustawy, ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej takich działań, które pozwolą stworzyć warunki prawne, organizacyjne i finansowe do m.in. trwałego zachowania, zagospodarowania i utrzymania zabytków, zapobiegania zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości, udaremnienia niszczenia i niewłaściwego z nich korzystania, kontroli ich stanu zachowania i przeznaczenia, jak również uwzględniania zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowywaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Zgodnie z ww. ustawą uznanymi formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji lokalizacyjnej. Wpis do rejestru zabytków to jeden z najbardziej powszechnie stosowanych form ochrony.

Do zabytków nieruchomych zalicza się przede wszystkim krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne oraz zespoły budowlane. Do tej grupy klasyfikuje się także dzieła architektury i budownictwa, w tym również budownictwa obronnego; obiekty techniki (zwłaszcza kopalnie huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe), formy zieleni zaprojektowanej, w tym m.in.: cmentarze, parki, ogrody; oraz miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, działalność wybitnych osób lub instytucji.

Do zabytków ruchomych zalicza się m.in. dzieła sztuk plastycznych rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty i pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła.

Trzecia grupa zabytków to zabytki archeologiczne, które mogą być zarówno ruchome, jak i nieruchome. W niniejszym rozdziale skupiono się przede wszystkim na obiektach nieruchomych i archeologicznych, na które mogą mieć wpływ zapisy warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy. W granicach zlewni zlokalizowanych jest ponad 500 zabytków nieruchomych. Wartościowymi elementami dziedzictwa kulturowego są również licznie występujące zabytki archeologiczne, będące świadectwem bogatych dziejów regionu.

Wśród obiektów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się w granicach zlewni Wieprzy, należy wymienić m.in. liczne obiekty sakralne, w tym kościoły, kaplice; obiekty użyteczności publicznej tj. szkoły, zabudowę mieszkaniową, kamienice, pałacyki, dwory, spichlerze, cmentarze.

W granicach zlewni Wieprzy, szczególnie interesujące pod względem występujących zabytków jest Stare Miasto w Darłowie, z unikatowym średniowiecznym układem urbanistycznym. W niedalekiej odległości od rzeki Wieprzy zlokalizowany jest Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie – jedyny w Polsce nadmorski gotycki zamek, obecnie siedziba Muzeum. Ponadto na terenie miasta występują: pozostałości murów obronnych z XIV-XV w., Brama Wysoka (Kamienna), ul. Powstańców Warszawskich z XIV/XV w., ratusz z 1725 r. Do obiektów zabytkowych zaliczono również most zwodzony na rzece Wieprzy (z pocz. XX w.) oraz latarnię morską z budynkiem pilotów z 1855 r. W tabeli poniżej zestawiono gminy, znajdujące się w granicach zlewni Wieprzy, wraz z ilością zabytków wpisanych do rejestru zabytków (stan na 31 marca 2017 r.).⁶³

Tabela 18. Wykaz gmin, znajdujących się w granicach zlewni Wieprzy wraz z ilością zabytków wpisanych do rejestru zabytków (zabytki nieruchome i archeologiczne)

Gmina	Powierzchnia gminy	Powierzchnia gminy w granicach zlewni	% powierzchni gminy w granicach zlewni	Liczba zabytków wpisanych w rejestr zabytków
	km ²	km ²	%	
WOJ. POMORSKIE				
POW. BYTOWSKI				
Kołczygłowy (gmina wiejska)	169,91	61,16	36	12
Lipnica (gmina wiejska)	308,63	5,02	2	3
Miastko (gmina miejsko-wiejska)	466,19	405,02	87	25
Trzebielino (gmina wiejska)	225,06	217,73	97	11
Tuchomie (gmina wiejska)	110,06	26,17	24	4
POW. SŁUPSKI				
Dębica Kaszubska (gmina wiejska)	299,20	5,83	2	21
Kępice (gmina wiejska)	292,80	286,19	98	25
Kobylnica (gmina wiejska)	243,65	87,77	36	25
Słupsk (gmina wiejska)	261,48	50,73	19	44
Ustka (gmina wiejska)	217,33	4,68	2	44
POW. CZŁUCHOWSKI				
Koczała (gmina wiejska)	223,01	2,31	1	3
POW. M. SŁUPSK				
M. Słupsk (gmina miejska)	43,11	0,67	2	89
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE				
POW. SŁAWIEŃSKI				
M. Darłowo (gmina miejska)	20,20	19,47	96	24
M. Sławno (gmina miejska)	15,82	15,82	100	15
Darłowo (gmina wiejska)	269,24	165,73	62	35
Malechowo (gmina wiejska)	226,28	220,80	98	21
Postomino (gmina wiejska)	226,67	98,45	43	26

⁶³ www.nid.pl – strona internetowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Gmina	Powierzchnia gminy	Powierzchnia gminy w granicach zlewni	% powierzchni gminy w granicach zlewni	Liczba zabytków wpisanych w rejestr zabytków
	km ²	km ²	%	
Sławno (gmina wiejska)	284,14	284,14	100	29
<i>POW. KOSZALIŃSKI</i>				
Polanów (gmina miejsko-wiejska)	393,04	189,22	48	41
Sianów (gmina miejsko-wiejska)	226,61	43,74	19	31
<i>POW. SZCZECINIECKI</i>				
Biały Bór (gmina miejsko-wiejska)	269,73	21,41	8	12

W zlewni rzeki Wieprzy występują liczne zabytki nieruchome i archeologiczne, wpisane do rejestru zabytków. Podczas sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, należy zatem uwzględnić i przeanalizować wpływ wdrażania dokumentu na dziedzictwo kulturowe tego terenu.

7.1.10. Ludzie i ich zdrowie, dobra materialne

Niniejsza charakterystyka została wykonana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego (m.in. z Banku Danych Lokalnych). Analiza została przeprowadzona w odniesieniu do jednostek administracyjnych, w obrębie których znajduje się obszar zlewni Wieprzy. W analizie nie zostały uwzględnione gminy, zajmujące niewielką część powierzchni zlewni (poniżej 5%).

Obszar analizowanej zlewni znajduje się w granicach województw pomorskiego i zachodniopomorskiego. Analizowany teren położony jest na obszarze 7 powiatów oraz 21 gmin. Spośród wszystkich gmin, jedynie gmina Sławno (miejska oraz wiejska) położona jest w całości na obszarze zlewni, a 5 gmin (Lipnica, Dębica Kaszubska, Ustka, Koczała, M. Słupsk), zajmuje mniej niż 5% powierzchni zlewni.

Obszar zlewni Wieprzy, o powierzchni 2 212,07 km², zamieszkuje blisko 100 tys. osób (0,3% ludności całego kraju). Średnia gęstość zaludnienia na tym obszarze jest nieznacznie wyższa od średniej dla obszaru Polski i wynosi 125 osób na 1 km². Największe skupiska ludności występują w gminach Sławno i Darłowo. Rozkład gęstości zaludnienia w gminach, w obrębie których znajduje się zlewnia Wieprzy, jest nierównomierny. Największa gęstość zaludnienia występuje w gminie miejskiej Sławno, i wynosi 802 os/km², a najmniejsza w gminie wiejskiej Trzebielino, i wynosi 16 os/km².

Tabela 19. Zestawienie liczby mieszkańców na km² w poszczególnych gminach zlewni Wieprzy ⁶⁴

Gmina	Powierzchnia gminy	Powierzchnia gminy w granicach zlewni	% powierzchni gminy w granicach	Liczba mieszkańców/ 1 km ²
	km ²	km ²	%	
WOJ. POMORSKIE				
POW. BYTOWSKI				
Kołczygłowy (gmina wiejska)	169,91	61,16	36	25
Lipnica (gmina wiejska)	308,63	5,02	2	17
Miastko (gmina miejsko-wiejska)	466,19	405,02	87	43
Trzebielino (gmina wiejska)	225,06	217,73	97	16
Tuchomie (gmina wiejska)	110,06	26,17	24	38
POW. SŁUPSKI				
Dębica Kaszubska (gmina wiejska)	299,20	5,83	2	33
Kępice (gmina wiejska)	292,80	286,19	98	32
Kobylnica (gmina wiejska)	243,65	87,77	36	47
Słupsk (gmina wiejska)	261,48	50,73	19	65
Ustka (gmina wiejska)	217,33	4,68	2	38
POW. CZŁUCHOWSKI				
Koczała (gmina wiejska)	223,01	2,31	1	15
POW. M. SŁUPSK				
M. Słupsk (gmina miejska)	43,11	0,67	2	2144
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE				
POW. SŁAWIEŃSKI				
M. Darłowo (gmina miejska)	20,20	19,47	96	693
M. Sławno (gmina miejska)	15,82	15,82	100	802
Darłowo (gmina wiejska)	269,24	165,73	62	30
Malechowo (gmina wiejska)	226,28	220,80	98	28
Postomino (gmina wiejska)	226,67	98,45	43	31
Sławno (gmina wiejska)	284,14	284,14	100	32
POW. KOSZALIŃSKI				
Polanów (gmina miejsko-wiejska)	393,04	189,22	48	23
Sianów (gmina miejsko-wiejska)	226,61	43,74	19	61
POW. SZCZECINIECKI				
Biały Bór (gmina miejsko-wiejska)	269,73	21,41	8	20

Poziom bezrobocie w powiatach w na terenie zlewni kształtuje się na stosunkowo wysokim poziomie. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik stopy bezrobocia w 2016 roku w powiatach leżących w granicach zlewni, kształtował się średnio na poziomie 16,5%. Najwyższy

⁶⁴ Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2016 r., GUS, Warszawa, 2016 r.

wskaźnik bezrobocia odnotowano w powiatach: szczecineckim (20,2%), sławieńskim (18%) i koszalińskim (17,3%). Wyniki te są wyższe od średniej stopy bezrobocia w województwach pomorskim i zachodniopomorskim, która wynosiła w 2016 r. odpowiednio 7,3% oraz 11%.⁶⁵

Analizując podmioty gospodarcze według podziału na sekcje gospodarki PKD 2007, w 2016 roku dominującym sektorem gospodarki w zlewni była pozostała działalność (usługi), obejmująca 72% wszystkich zarejestrowanych podmiotów. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą w sektorze przemysł i budownictwo stanowiły 23% wszystkich podmiotów, a w sektorze rolnictwo, leśnictwo i rybactwo - 5%.

Obszar zlewni Wieprzy, zarówno z uwagi na walory przyrodnicze, krajobrazowe, jak również i historyczne, jest obszarem intensywnie wykorzystywanym turystycznie, zwłaszcza w rejonie nadmorskim (gmina Darłowo).

7.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień warunków, zwłaszcza dotyczące obszarów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody oraz dotyczące obecnego stanu wód, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych wyznaczonych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy Prawo wodne

Z punktu widzenia realizacji postanowień warunków istotnymi problemami ochrony środowiska w zlewni Wieprzy jest znaczny pobór wód, a także zrzuty ścieków.

W odniesieniu do poboru wód powierzchniowych, problem ten dotyczy szczególnie tych rejonów zlewni, gdzie występuje intensywna i skoncentrowana eksploatacja zasobów wód powierzchniowych. Na terenie zlewni Wieprzy wody powierzchniowe wykorzystywane są przede wszystkim do zaopatrzenia stawów hodowlanych (81 punktów poboru), na potrzeby MEW (14 punktów poboru), na cele przemysłowe (8 punktów), służące nawodnieniu (10 punktów)⁶⁶. W sytuacji dużych poborów wód pojawiają się problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych i/lub zaspokojeniem potrzeb wodnych różnego typu użytkowników. Analiza wyników ilościowego bilansu wodnogospodarczego wód powierzchniowych przeprowadzona w opracowaniu warunków wykazała, że ww. problem pojawiał się w 17 JCWP:

- 1) Białka - RW60001746856,
- 2) Bielawa - RW60001746869,
- 3) Broczynka - RW60001746349,
- 4) Cierniak - RW60001746592,
- 5) Dopływ z jeziora Obłęskiego - RW60001746514,
- 6) Dopływ ze Smólna - RW6000174632,
- 7) Dzika - RW6000174648,
- 8) Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo - RW60002446891,
- 9) Grabówka - RW60001746849,
- 10) Korzyca - RW6000174626,
- 11) Pokrzywna do Kunicy - RW6000174624,

⁶⁵ Bank Danych Lokalnych, GUS.

⁶⁶ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

- 12) Pokrzywna od Kunicy do ujścia - RW6000194629,
- 13) Studnica do Pierskiej Strugi z jeziorami Studzieniczo i Bobięcino Wielkie -RW60001746449,
- 14) Ślizień - RW6000174628,
- 15) Świerzynka - RW6000174646,
- 16) Wieprza do Pokrzywny bez Pokrzywny - RW6000174619,
- 17) Wieprza od Studnicy do Moszczenicy -RW60001946599.

Zapisy projektu rozporządzenia regulują korzystanie z wód, w zakresie opisanego problemu, wskazując jako niedopuszczalny pobór bezzwrotny w ww. 17 JCWP oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych, które są dopływami tych części wód.

Problem stanowi także duża koncentracja ujęć wód podziemnych i ich nadmierna eksploatacja w nadmorskich rejonach turystycznych, która może powodować zasolenie użytkowego poziomu wodonośnego spowodowane ascencją wód zasolonych z wgłębnych poziomów wodonośnych. Napływ zasolonych wód wgłębnych jest powodowany obniżeniem piezometrycznego zwierciadła wód podziemnych piętra czwartorzędowego w obrębie lejów depresji intensywnie eksploatowanych ujęć. W rejonie Darłowa w czwartorzędowym piętrze wodonośnym zidentyfikowano występowanie wysokich zawartości jonu chlorkowego (ponad 140 mg Cl/dm^3), pochodzącego z ascenzyjnego napływu wód słonych (do $270\div 360 \text{ mg Cl/dm}^3$) z niżej leżących poziomów wodonośnych piętra górnokredowego i trzeciorzędowego⁶⁷. Zasolenie poziomów użytkowych, powoduje ograniczenie wysokości poboru z ujęć, a jednocześnie limituje stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych. Dalszy rozwój skoncentrowanego poboru wód podziemnych w obrębie miasta Darłowo może spowodować pogłębienie i poszerzenie leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośnym i dalszy rozwój procesu ascencji zasolonych wód wgłębnych do piętra czwartorzędowego. Kolejnym efektem rozwoju regionalnego leja depresji będzie obniżenie zwierciadła dynamicznego w studniach wszystkich ujęć na terenie miasta i pogorszenie hydraulicznych warunków ich eksploatacji⁶⁸. Stanowi to zagrożenie dla zaspokojenia potrzeb ludności na wodę do spożycia pochodzącą z miejscowych ujęć wód podziemnych. Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, a także ograniczenia w korzystaniu z wód, których wprowadzenie jest niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych. W celu zapobieżenia wystąpienia wyżej omówionych zagrożeń dla jakości wód i pracy studni w istniejących ujęciach komunalnych miasta Darłowa, projektowane rozporządzenie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy ogranicza możliwość wykonywania nowych studni do ujmowania wód podziemnych w Darłowie. Ponadto, na obszarze zlewni Wieprzy w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascencji wód słonych z poziomów wgłębnych, ogranicza pobór wód podziemnych w zależności od stopnia ich zasolenia określanego przez zawartość chlorków wyrażoną w mg Cl/dm^3 .

Zanieczyszczenie wód w zlewni Wieprzy spowodowane jest między innymi licznymi zrzutami ścieków, które zawierają przede wszystkim ładunki biogenów oraz substancje organiczne. Na obszarze zlewni

⁶⁷ Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy zlewni Wieprzy i Przymorza. Część I - Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza, 1996 r.

⁶⁸Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

znajduje się 66 punktów zrzutu ścieków z hodowli ryb, głównie ze stawów pstrągowych (53 zrzuty), 36 punktów zrzutu ścieków komunalnych, 6 punktów zrzutu ścieków przemysłowych⁶⁹. Największe oddziaływanie na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty wód pochodzących ze stawów pstrągowych, które zawierają znaczne ładunki biogenów oraz substancje organiczne. Wyniki analizy presji oraz bilansu jakościowego wód powierzchniowych wykazały dla wskaźnika BZT₅ przekroczenia wartości granicznej dla stanu dobrego w zlewni Grabowej. Zanieczyszczenie wód jest jednym z istotniejszych problemów zlewni zwłaszcza biorąc pod uwagę występowanie na analizowanym terenie obszarów chronionych, jak również mając na względzie przedmioty ochrony tych obszarów. Zanieczyszczenie wód ma negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy ogranicza możliwość wprowadzania ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektu chowu lub hodowli ryb łososiowatych do określonych rzek oraz cieków naturalnych i urządzeń wodnych będących ich dopływami: Grabowa do Wielinki i Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo.

Istotnym problemem z zlewni Wieprzy jest również wprowadzanie do ziemi zrzutów ścieków pochodzących z infrastruktury komunikacyjnej, instalacji przemysłowych i ścieków socjalno-bytowych. Ścieki pochodzenia komunikacyjnego, czyli spływy wód opadowych z dróg i parkingów oraz ścieki z instalacji przemysłowych (wody popłuczne) często zawierają zanieczyszczenia z grupy substancji szczególnie szkodliwych. Natomiast zrzuty ścieków socjalno-bytowych z obszarów, które nie są objęte systemem kanalizacji (zabudowa rozproszona) – ładunki biogenów oraz substancji organicznych. Z danych GUS za rok 2015 wynika, iż na analizowanym obszarze położone są powiaty, w których podłączenie do kanalizacji kształtuje się na poziomie około 77%. Przykładowo w powiecie sławieńskim jedynie 62,8% ludności jest podłączona do sieci kanalizacyjnej, podobnie w powiecie koszalińskim, gdzie podłączenie do kanalizacji ma zapewnione 67 % mieszkańców. Zrzuty ścieków do ziemi mogą powodować zanieczyszczenie płytkich użytkowych poziomów wodonośnych o wysokim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. Większość tych zrzutów występuje w rejonach, gdzie ich potencjalny czas dotarcia z powierzchni terenu do wód podziemnych pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego nie przekracza 10 lat⁷⁰. Zlewnia Wieprzy charakteryzuje się dużą podatnością na zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego, gdzie czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu mieści się w przedziale od 5 do 25 lat. Zanieczyszczenie wód podziemnych stanowi zagrożenie dla zaspokojenia potrzeb ludności na wodę do spożycia. Projektowane rozporządzenie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy ogranicza możliwość wprowadzania ścieków do ziemi pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

Zrzuty ścieków do wód lub do ziemi są jednym z potencjalnych czynników degradacji jezior lobeliowych. Jeziora te ze względu na rzadkość występowania, zostały zaliczone do ekosystemów wymagających ochrony w ramach programu Natura 2000. Jeziora te są wrażliwe na dopływy zanieczyszczeń, w szczególności związków biogenych. Wymagają zatem zapewnienia szczególnej ochrony przed wzrostem zawartości tych substancji w wodach, w celu uniknięcia przekształcenia ekosystemów jezior. Zapisy projektu rozporządzenia regulują korzystanie z wód, w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi w pasie 200 m od linii brzegu jezior: Byczyńskie, Kwisno

⁶⁹ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

⁷⁰ *Ibidem*

Duże, Kwisno Małe, Dolskie, Skąpe, Obierowo, Oczko. W projekcie rozporządzenia uwzględniono głównie jeziora niestanowiące JCWP oraz Jez. Skąpe (kod JCWP - LW20926), a zakres ograniczeń dostosowano do zapisów zawartych w ustanowionych planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000: Dolina Wieprzy i Studnicy oraz Miasteczkie Jeziora Lobeliowe. Jeziora lobeliowe, które stanowią jednolite części wód powierzchniowych, zostały zaliczone do jezior priorytetowych pod względem ochrony w Rozporządzeniu nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego.

7.3. Ocena powiązań analizowanego projektu warunków z innymi dokumentami na szczeblu unijnym, krajowy i regionalnym

W rozdziale przeprowadzono analizę podstaw prawnych oraz oceniono zgodność celów wynikających z dokumentów powiązanych z ocenianymi warunkami z celami wynikającymi z projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Tabela 20. Uwarunkowania realizacji dokumentu na poziomie międzynarodowym i krajowym

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
1.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/W tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), jest jednym z najważniejszych aktów prawnych, regulujący zagadnienia gospodarowania wodami. <i>„Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, które:</i> <i>a) zapobiegają dalszemu pogarszaniu oraz chronią i poprawiają stan ekosystemów wodnych oraz, w odniesieniu do ich potrzeb wodnych, ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych;</i> <i>b) promują zrównoważone korzystanie z wód oparte na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;</i> <i>c) dążą do zwiększonej ochrony i poprawy środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne środki dla stopniowej redukcji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych oraz zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych;</i> <i>d) zapewniają stopniową redukcję zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegają ich dalszemu zanieczyszczaniu, oraz przyczyniają się do zmniejszenia skutków powodzi i susz”.</i> W RDW system planowania gospodarowania wodami wprowadza się z uwzględnieniem podziału na dorzecza.	Poprzez ustawę Prawo wodne zapisy RDW zostały zaimplementowane do prawa polskiego, gdzie wprowadzono uregulowania dotyczące wdrożenia działań służących osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych, czyli osiągnięcia dobrego stanu wód. Konieczność sporządzenia warunków korzystania z wód zlewni wynika z Planu Gospodarowania Wodami (PGW), stanowiącego aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016, poz. 1967). PGW wedle zapisów RDW mogą być uzupełniane <i>„poprzez opracowywanie bardziej szczegółowych programów i planów gospodarowania dla zlewni, sektora, zagadnienia lub typu wód, celem zajęcia się poszczególnymi aspektami gospodarki wodnej”</i>⁷¹. Sporządzenie warunków korzystania z wód stanowi uzupełnienie PGW w myśl RDW. Wprowadzenie zapisów zawartych w warunkach korzystania z wód umożliwiać będzie pełniejszą ochronę środowiska wodnego i sprzyjać osiągnięciu celów środowiskowych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

⁷¹ RDW art. 13 ust. 5.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		Głównym zadaniem RDW jest doprowadzenie do osiągnięcia przez wody dobrego stanu.	
2.	Konwencja o różnorodności biologicznej, ratyfikowana w 1996 r. (Dz. U. 2002 nr 184, poz. 1532)	Jednym z zadań Konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, jak również zrównoważone użytkowanie jej elementów. W Konwencji zawarto zapisy, które zobowiązują m.in. do: • <i>identyfikacji elementów różnorodności biologicznej istotnych dla jej ochrony i zrównoważonego użytkowania; identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczący negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, oraz monitoringu ich skutków</i> (art. 7), • <i>wspierania z punktu widzenia środowiska racjonalnego i zrównoważonego rozwoju na obszarach sąsiadujących z obszarami chronionymi, mając na uwadze wzmocnienie ochrony tych obszarów; odtwarzania i przywracania do stanu poprzedniego ekosystemy, które uległy degradacji oraz popierania restytucji zagrożonych gatunków, poprzez opracowanie i wprowadzanie w życie odpowiednich planów lub innych strategii zarządzania; dążenie do zapewnienia niezbędnych warunków umożliwiających zharmonizowanie praktyk użytkowania różnorodności biologicznej z zasadami jej ochrony i zrównoważonego użytkowania jej elementów</i> (art. 8), • <i>włączania w proces podejmowania decyzji na szczeblu krajowym problematyki ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów biologicznych; w miarę możliwości stosowania środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na</i>	W warunkach korzystania z wód zlewni zawarto zapisy, które pozwalać będą na poprawę stanu wód, a przez to poprawiać będą stan środowiska przyrodniczego, w głównej mierze uzależnionego od stanu wód. Zachowanie odpowiedniej ilości i jakości wód powierzchniowych, podziemnych sprzyjać będzie ochronie środowiska naturalnego. Wprowadzone w rozporządzeniu zapisy nie będą prowadzić do negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, a wręcz będą służyć jego ochronie m.in. poprzez poprawę jakości i ilości wód. W projekcie rozporządzenia wprowadzono zapisy (§ 4), których celem było zabezpieczenie przed nadmierną eksploatacją zasobów wód powierzchniowych, która mogłaby być powodem degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych. Ponadto zawarto ograniczenie (§ 9), które ma na celu wyeliminowanie jednego z potencjalnych czynników degradacji jezior lobeliowych, które występują w obszarach Natura 2000. Dlatego można uznać, iż występuje zgodność pomiędzy zapisami Konwencji i Warunków z uwagi na konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi, jak również wspierania zrównoważonego rozwoju.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		<i>różnorodność biologiczną (art. 10).</i>	
3.	Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 poz. 1121)	W ustawie Prawo wodne (PW) zawarto uregulowania dotyczące opracowywania warunków korzystania z wód zlewni. W myśl zapisów ustawy (art. 115 ust. 1) warunki korzystania z wód określają: • <i>szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych</i> - wymagania zostały zawarte w rozdziale 2 analizowanego rozporządzenia; • <i>priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych</i> – stanowią rozdział 3 analizowanego rozporządzenia; • <i>ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni lub jej części albo dla wskazanych jednolitych części wód niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych</i> - zostały zawarte w rozdziale 4 ocenianego rozporządzenia. W ustawie PW (art. 115 pkt. 2) wskazuje się, iż przy sporządzaniu warunków korzystania z wód <i>uwzględnia się: 1) ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego; 2) ustalenia zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych dotyczących w szczególności ustalenia zasobów wód podziemnych oraz określenia warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych.</i> W myśl art. 120 pkt. 2 ustawy PW, dyrektor RZGW, <i>ustalając warunki korzystania z wód (...), zapewnia możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji</i>	Ustawa PW reguluje zasady sporządzania warunków korzystania z wód, wskazując m.in. zakres jaki powinien być ujęty w dokumencie. Ustawa wskazuje, iż warunki korzystania z wód są jednym z elementów procesu planowania w gospodarowaniu wodami. W trakcie opracowywania niniejszych warunków korzystania z wód uwzględniano ustalenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego, jak również ustalenia zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych. Przy formułowaniu zapisów projektu rozporządzenia uwzględniano wnioski z przeprowadzonych analiz powyższych dokumentów. Warunki korzystania z wód zostały opracowane zgodnie z zapisami ustawy PW, regulując elementy wskazane w tejże ustawie.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		<i>o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353).</i> Warunki korzystania z wód ustala w drodze aktu prawa miejscowego dyrektor RZGW. Warunki muszą zostać uzgodnione z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, oraz uwzględniać ustalenia wynikające z przyjętego dla danego regionu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 120 pkt. 1 ustawy PW).	

Tabela 21. Dokumenty szczebla unijnego, międzynarodowego i krajowego

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
1.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	KPZK jest najważniejszym dokumentem strategicznym określającym sposób kształtowania ładu przestrzennego kraju. W dokumencie zawarto cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego kraju do roku 2030, jak również przedstawiono zasady dotyczące sposobu realizacji działalności człowieka w przestrzeni. Dokument obejmuje zapisy dot. podjęcia działań m.in. w obszarach: – <u>4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego.</u> W KPZP zapisano, iż w strategicznych dokumentach planistycznych (na poziomie krajowym, regionalnym) zawarte zostaną zapisy pozwalające na koordynację działań wynikających z Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK). W planowaniu	Cele i kierunki KPZK realizowane będą m.in. poprzez zapisy ocenianego dokumentu warunków. W KPZK podkreśla się konieczność podjęcia działań w zakresie racjonalizacji gospodarowania wodami oraz poprawy stanu tych wód. Wskazuje się potrzebę uwzględniania działań wynikających z PWŚK, jak i zapisów innych dokumentów planistycznych wynikających z uregulowań zawartych w RDW, w tym właśnie zapisów warunków korzystania z wód. Wprowadzenie i przestrzeganie uregulowań zapisanych w projekcie Warunków, sprzyjać będzie realizacji celów Koncepcji, poprzez właściwe gospodarowanie zasobami wodnymi oraz poprawę stanu wód. Zawarte w projekcie rozporządzenia ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków w obszarze wskazanych fragmentów zlewni, bądź całości zlewni redukować będą źródła zanieczyszczeń wód, prowadząc do poprawy jakości tych wód. Uregulowania dotyczące poboru wód ograniczać będą negatywny wpływ na stan tych wód. Zapisy projektu rozporządzenia, poprzez wprowadzone ograniczenia, priorytety i wymagania sprzyjać będą poprawie stanu wód, co jest zgodne z przyjętymi kierunkami działań w KPZP.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		krajowym, regionalnym i miejscowym uwzględniać się będzie pozostałe instrumenty planistyczne gospodarki wodnej, wynikające m.in. z Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Powodziowej, w tym m.in. warunki korzystania z wód zlewni. – <u>4.5. wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.</u> Wdrożenie działań ma na celu ograniczenie deficytu wód, jak również ochronę jej jakości. Planuje się zintegrowane podejście w zakresie poboru wód i odprowadzania ścieków, w obrębie jednostek bilansowych zlewni. W przypadku obszarów o zasięgu transgranicznym planuje się kontynuację oraz rozwój dotychczasowej współpracy umożliwiającej zarządzanie wspólnymi zasobami wodnymi, tak by osiągnąć dobry stan wód.	
2.	Plan ochrony zasobów wodnych Europy	W Planie opisano narzędzia, które mają przyczynić się do usprawnienia gospodarki wodnej, w ujęciu regionalnym, krajowym, jak również w odniesieniu do dorzecza. Przy sporządzaniu Planu skoncentrowano się na ochronie wód Europy. Na poziomie unijnej współpracy sugeruje się by priorytetowo traktować: „<i>dostęp do bezpiecznej wody pitnej, usług sanitarnych, zrównoważone rolnictwo i poprawę zarządzania zasobami wodnymi za pomocą zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi (...)</i>”⁷².	W planie ochrony zasobów wodnych promuje się narzędzie służące usprawnieniu gospodarki wodnej. Podkreśla się potrzebę odpowiedzialnego i zrównoważonego gospodarowania wodami. Zapisy warunków mają na celu wspomaganie procesu zarządzania zasobami wodnymi, prezentując zasady użytkowania wód. Poprzez wprowadzone uregulowania zawarte w projekcie rozporządzenia będzie następować poprawa ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a przez to dostęp do wód o odpowiedniej jakości. Zatem nie występuje sprzeczność pomiędzy założeniami obydwu dokumentów, zapisy Warunków wspierają założenia Planu.
3.	Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej	Strategia wskazuje ramy dla działań UE, sprzyjające wypełnieniu celu, jaki jest powstrzymanie utraty	Projekt Warunków zawiera szereg uregulowań obejmujących zlewnię, które mają sprzyjać poprawie jakości i ilości wód powierzchniowych

⁷² Plan ochrony zasobów wodnych Europy.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
	na okres do 2020 r.	różnorodności biologicznej i degradacji ekosystemów w UE do 2020 r. W Strategii sformułowano sześć wzajemnie wspierających się celów, które mają sprzyjać zmniejszeniu kluczowych zagrożeń dla przyrody. Wskazano sześć celów priorytetowych: <i>Cel 1. Pełne wdrożenie dyrektywy ptasiej i siedliskowej.</i> <i>Cel 2. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów i ich usług.</i> <i>Cel 3. Zwiększenie wkładu rolnictwa i leśnictwa w utrzymanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej.</i> <i>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego wykorzystania zasobów rybnych.</i> <i>Cel 5. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych.</i> <i>Cel 6. Pomoc na rzecz zapobiegania utracie światowej różnorodności biologicznej.</i>	i podziemnych, przez co wpisuje się w założenia Strategii. Poprawiając stan środowiska wodnego będącego istotnym elementem środowiska przyrodniczego sprzyja celom Strategii. Wprowadzone w projekcie rozporządzenia wymagania, ograniczenia i priorytety prowadzić będą do osiągnięcia celów środowiskowych przez poszczególne JCW, a przez to pozytywnie będą oddziaływać na walory przyrodnicze analizowanej zlewni i sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej obszaru. Rozporządzenie zawiera ograniczenie dot. możliwości lokowania nowych poborów bezzwrotnych. Jednym z celów wskazanego zapisu jest zabezpieczenie przed nadmierną eksploatacją zasobów wód powierzchniowych, która mogłaby być powodem degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych⁷³. Zapisy projektu rozporządzenia nie będą stanowiły zagrożenia dla zachowania fauny i flory analizowanej zlewni.
4.	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych wraz z aktualizacjami	Głównym instrumentem wdrożenia zapisów dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych jest KPOŚK. Program poprzez realizację wskazanych w nim działań ma na celu ograniczenie zrzutów niewłaściwie oczyszczanych ścieków, w konsekwencji ochronę środowiska wodnego przed zanieczyszczeniami. KPOŚK wraz z aktualizacjami to szereg inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków, budowy i modernizacji zbiorczych systemów kanalizacji. Wszystkie te działania mają na celu ochronę zasobów wodnych przed niepożądanym wpływem niedostatecznie oczyszczanych ścieków.	Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy zawiera ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi. Ograniczenia te wynikają z konieczności zredukowania ładunków zanieczyszczeń, które dostają się do wód, a w konsekwencji doprowadzą do nieprzekraczania wartości granicznych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego. W projekcie rozporządzenia wprowadza się ograniczenia dot. wprowadzania ścieków w ramach wskazanych JCW i ich dopływów, z uwagi iż te JCW zostały wyznaczone jako silnie zmienione części wód i zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021 r. Kolejne ograniczenie dot. wprowadzania ścieków do ziemi ma na celu ochronę jakości wód podziemnych, w obrębie płytkich poziomów

⁷³ Źródło: Opracowanie projektu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, 2016 r.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
			wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami z powierzchni terenu. Respektowanie tychże zapisów pozwoli na ograniczenie negatywnego wpływu na wody i sprzyjać będzie poprawie ich jakości, bądź utrzymaniu dobrego stanu oraz osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Cel warunków jest zgodny z celem KPOŚK. Zarówno w Warunkach, jak i KPOŚK wprowadza się zapisy/działania, które mają służyć ograniczeniu negatywnego wpływu na wody i sprzyjać ochronie środowiska wodnego.
5.	Program wodno - środowiskowy kraju i jego aktualizacja tj. obowiązujący obecnie Program wodno – środowiskowy kraju	Ustawa PW wskazuje, iż Program wodno-środowiskowy kraju (PWŚK) w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami jest jednym z podstawowych dokumentów planistycznych. PWŚK zawiera program działań służący osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych, zapewniając tym samym realizację zapisów RDW. Działania zawarte w PWŚK (zarówno podstawowe, jak i uzupełniające) mają na celu poprawę lub utrzymanie dobrego stanu wód w obrębie poszczególnych dorzeczy w Polsce. PWŚK w kategorii „<i>Działania organizacyjno-prawne i edukacyjne</i>” zawiera m.in. działanie „<i>Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni rzeki Wieprzy</i>”. W aPWŚK poddano weryfikacji działania, które zostały zaplanowane w PWŚK, po względem stopnia ich realizacji i skuteczności. Wskazano również zaktualizowane działania dla JCW oraz obszarów chronionych, które powinny zapewnić osiągnięcie założonych celów środowiskowych. W aPWŚK wskazano działania dla JCWP rzecznych i jeziornych w regionie bilansowym analizowanej zlewni Wieprzy.	Sporządzenie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy pozwoli na wypełnienie założeń PWŚK i aPWŚK. W projekcie warunków wskazano szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych, ograniczenia w zakresie korzystania z wód, co jest zgodne z założeniami i celami aktualnie obowiązującego PWŚK. Obydwa dokumenty mają służyć osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych, jak również są podstawowymi dokumentami planistycznymi w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami i są elementem wspomagającym wdrażanie polityki wodnej kraju.
6.	Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu	W Polityce wodnej państwa (PWP) wskazano cel nadrzędny, który polega na zapewnieniu powszechnego dostępu ludności do czystej wody, jak również ograniczeniu zagrożeń, które	W projekcie Warunków wskazano wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych oraz sformułowano ograniczenia

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
	2016)	związane są z powodzią i suszą. Cel ten wyznaczono z uwzględnieniem zachowania dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy uzasadnionych potrzebach gospodarki wodnej. PWP zawiera cele strategiczne służące osiągnięciu celu nadrzędnego: – <i>osiąganie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów;</i> – <i>zapewnienie dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki;</i> – <i>ograniczenie negatywnych skutków powodzi i suszy (...);</i> – <i>wdrożenie systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami⁷⁴.</i> W dokumencie podkreślono, iż zarządzanie zasobami wodnymi powinno być prowadzone poprzez uwzględnienie m.in.: planów gospodarowania wodami, warunków korzystania z wód.	w korzystaniu z wód niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych. Istnieje zbieżność pomiędzy dokumentem Warunków, a PWP w aspekcie utrzymania bądź osiągnięcia dobrego stanu wód. Zaproponowane ograniczenia w zakresie poborów wód powierzchniowych i podziemnych oraz odprowadzania ścieków powinny sprzyjać poprawie wskaźników mających wpływ na ocenę stanu wód w obrębie zlewni Wieprzy.

Tabela 22. Dokumenty szczebla regionalnego

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
1.	Plan Gospodarowania Wodami na obszarze	Zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne, dokumenty planistyczne takie jak Plany gospodarowania wodami (PGW)	Opracowanie warunków wynika z zapisów PGW, gdzie oceniana zlewnia wymaga określenia szczególnych zasad ochrony zasobów

⁷⁴ Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
	dorzecza Odry	oraz PWŚK ukierunkowują oraz wspomagają proces osiągania celów środowiskowych w obrębie wszystkich obszarów dorzeczy w Polsce. Obydwa dokumenty (PGW i PWŚK) zawierają działania, których zadaniem jest osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych tj.: nie pogarszania stanu części wód oraz osiągnięciu dobrego stanu wód. Dla wód powierzchniowych celem środowiskowym jest dobry stan ekologiczny i chemiczny, w przypadku wód podziemnych - dobry stan chemiczny i ilościowy. Działania wskazane w PGW mają sprzyjać osiągnięciu wyznaczonych celów przez poszczególne JCW. W PGW stanowiącym aktualizację dotychczasowego PGW, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (DZ.U. poz. 1967) wskazano zlewnię Wieprzy, jako obszar, dla którego konieczne jest określenie szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych.	wodnych, zwłaszcza ochrony ilości i jakości wód w celu osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych. Wykonany projekt Warunków wypełnia zapisy PGW i służy wdrażaniu działań mających na celu osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych. Projekt rozporządzenia zawiera zapisy dotyczące wymagań, ograniczeń w korzystaniu z wód, które przybliżyć będą do osiągnięcia przez poszczególne JCW ustalonych celów środowiskowych. W obrębie zlewni Wieprzy obowiązują zapisy rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Przestrzeganie zapisów ustalonych w warunkach dla regionu będzie już w pozytywny sposób oddziaływać na wody analizowanej zlewni. Dlatego warunki dla zlewni wprowadzają dodatkowe zapisy w stosunku do uregulowań zawartych w warunkach dla regionu, które są istotne dla wód zlewni by osiągnąć wyznaczone cele środowiskowe. W projekcie rozporządzenia wprowadzono zapisy, które ograniczać będą aktualnie występujące presje związane z wprowadzaniem ścieków do wód/ziemi, czy też poborem wód. Uregulowania i ograniczenia dot. wód podziemnych (§ 2, 5, 6), sprzyjać będą ograniczeniu identyfikowanej presji na stan tych wód i przybliżyć do osiągnięcia wyznaczonych celów tj. utrzymania dobrego stanu JCWPd nr 10. Celem wprowadzenie ograniczenia dot. poboru bezzwrotnego wód powierzchniowych (§ 4) jest zabezpieczenie przed nadmierną eksploatacją zasobów tych wód i ograniczenie negatywnego wpływu na ekosystemy wodne i od wód zależne. Wprowadzone ograniczenie dotyczy tych części wód, w których stwierdzono problem z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych. Rozporządzenie reguluje także kwestie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. W PGW, 2016 r. JCW objęte ograniczeniem w § 7

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
			projektu rozporządzenia zostały wyznaczone jako silnie zmienione części wód i zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021. Dla obydwu JCW wskazano derogacje (odstępstwo czasowe do 2027 r, brak możliwości technicznych). Celem środowiskowym dla tych JCW jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. By osiągnąć dobry potencjał ekologiczny musi nastąpić utrzymanie wartości wskaźnika BZT₅ na poziomie nieprzekraczającym wartości granicznej dla II klasy jakości wód powierzchniowych określonej w rozporządzeniu (Dz.U.z 2016, poz. 1187). Z uwagi, iż w zlewni Grabowej obejmującej JCW objęte ograniczeniami wpływ na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty ze stawów, dlatego wprowadzono zapisy § 7, mający wpływ na ograniczenie identyfikowanej presji. Poprzez zapisy wprowadzone § 8 rozporządzenia nastąpi ograniczenie zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na jakość wód podziemnych w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. Natomiast poprzez ograniczenie wprowadzone § 9 zostanie wyeliminowany jeden z potencjalnych czynników degradacji jezior lobeliowych. Wprowadzenie i przestrzeganie zapisów sprzyjać będzie poprawie, bądź utrzymaniu dobrego stanu wód zlewni. Projekt rozporządzenia wprowadza uregulowania, które ograniczać będą identyfikowany aktualnie negatywny wpływ na wody i sprzyjać będą osiąganiu celów środowiskowych. Zapisy projektu warunków są zgodne z celami i założeniami PGW.
2.	Rozporządzenie WKW RW Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Rozporządzenie WKW RW Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego zmieniające	Według ustawy PW warunki korzystania z wód regionu wodnego, są sporządzane przez Dyrektora RZGW oraz podobnie jak warunki korzystania z wód zlewni są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych w zakresie gospodarowania wodami. Dokument Warunków korzystania z wód regionu wodnego	Warunki korzystania z wód zlewni mają na celu uszczegółowienie/rozszerzenie uregulowań przedstawionych w warunkach dla regionu wodnego. Przy formułowaniu zapisów warunków dla zlewni, które mają sprzyjać poprawie stanu wód uwzględnia się lokalne uwarunkowania i problemy obszaru zlewni. Projekt Warunków dla zlewni uszczegóławia/zaostrza zapisy

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
	WKW RW Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	zawiera szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód regionu wodnego, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w regionie wodnym, ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze regionu wodnego lub jego części albo dla wskazanych jednolitych części wód, niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych (art. 115 ust 1 ustawy Prawo wodne). Rozporządzenie nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Rozporządzenie nr 12/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego określa: 1) <i>szczególne wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych; w szczególności dot.:</i> – <i>wartości przepływu nienaruszalnego;</i> – <i>wymagań w zakresie zachowania ciągłości morfologicznej cieku;</i> – <i>wymagań dot. nieprzekraczania naturalnej tolerancji jezior;</i> – <i>wymagań dot. korzystania z wód podziemnych.</i> 2) <i>priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych;</i> 3) <i>ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności zapisy</i>	przedstawione w Warunkach dla regionu i zawiera: 1) szczególne wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych; dot.: – niepowodowania ascenzji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego w celu utrzymania dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w JCWPd nr 10. Zgodnie z Opracowaniem projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy⁷⁵: <i>utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych JCWPd nr 10, obejmującej zlewnię Wieprzy i przyległe Przymorze</i>, wiąże się m.in. z koniecznością braku <i>ingresji wód morskich i ascenzji zasolonych wgłębnych wód podziemnych do poziomów wodonośnych, stanowiących istniejące lub potencjalne źródło zaopatrzenia w wodę oraz kształtujących stan ekosystemów.</i> 2) priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych; Wskazana kolejność użytkowania zasobów wodnych Wieprzy była stosowana we wszystkich wykonanych wariantach obliczeniowych bilansu wodnogospodarczego wód. Zaproponowana hierarchizacja dostępności zasobów wynikała z analizy struktury użytkowania zasobów wód zlewni Wieprzy i dostępności tych zasobów wodnych. Analizy zostały przeprowadzone na potrzeby opracowania projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy. 3) ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności zapisy związane

⁷⁵ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, 2016 r.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		związane z ograniczeniami w zakresie: – korzystania z wód powierzchniowych; – wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych; – budowli piętrzących, – rolniczego wykorzystania ścieków; – wielkości poborów wód podziemnych.	z ograniczeniami w zakresie: – poboru bezzwrotnego wód; – poboru wód podziemnych; – wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Wprowadzone ograniczenia dot. poboru bezzwrotnego wód mają w głównej mierze zabezpieczać <i>przed nadmierną eksploatacją zasobów wód powierzchniowych, która mogłaby być powodem degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych</i>⁷⁶. Zaproponowano ograniczenie dot. wprowadzania ścieków w zakresie dopuszczalnego przyrostu wartości BZT₅. Ponadto <i>w celu ochrony zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania w obszarze zlewni Wieprzy o bardzo dużej i dużej podatności na zanieczyszczenie z powierzchni terenu</i>⁷⁷ zaproponowano ograniczenia dotyczące odprowadzania do ziemi ścieków generowanych z instalacji służących do oczyszczania ścieków. Wprowadzone ograniczenie dot. odprowadzania ścieków z obiektów chowu i hodowli ryb łososiowatych ma na celu redukcję ładunków zanieczyszczeń oraz umożliwienie nieprzekraczania wartości granicznych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód. W projekcie rozporządzenia zaproponowano ograniczenie dot. zakazu wykonywania studni do poboru wód podziemnych, w sytuacji <i>stwierdzenia zasolenia przekraczającego określoną wartość progową jak również zakazy lub ograniczenia pobierania wód podziemnych przy określonych poziomach zasolenia</i>. Zapisy te mają na celu zapobieganie pogorszeniu – w wyniku <i>ascenzji zasolonych wód wgłębnych – stanu ilościowego i chemicznego jednolitej części wód</i>

⁷⁶ źródło: Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, 2016 r.

⁷⁷ *Ibidem*

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
			podziemnych nr 10. Zarówno powyższy zakaz, jak również zakaz wykonywania studni w mieście Darłowo ma ograniczyć wzrost zanieczyszczenia w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych dla JCWPd i odwracaniu ewentualnych rosnących trendów zasolenia wód podziemnych⁷⁸. Proponowana zmiana zapisu dot. wykonywania nowych studni w mieście Darłowo na zapis ograniczający wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych podobnie jak pierwotny zapis będzie mieć pozytywny wpływ na wody podziemne. Wymagania, priorytety i ograniczenia w korzystaniu z wód sformułowane w projekcie Warunków dla zlewni są uzupełnieniem uregulowań zawartych w warunkach dla regionu. Opracowane warunki dla regionu, jak również projekt warunków dla zlewni uzupełniają się formułując dla obszaru zlewni zestaw ograniczeń/wymagań prowadzących do osiągania wyznaczonych celów środowiskowych.
3.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ)	Plan wyznacza kierunki polityki przestrzennej województwa. W PZPWZ sformułowano główne cele, dla których wyznaczono kolejne cele m.in.: 3.3.3. <i>Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego</i>. Dla każdego z celów wyznaczono kierunek działań m.in.: <i>Ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych</i>, który planuje się zrealizować m.in. poprzez np.: – zwiększenie retencji wód w obrębie terenów zurbanizowanych, – ochronę bądź odtworzenie systemów wodno-błotnych, – renaturyzację dolin rzecznych. W dokumencie zwraca się uwagę na konieczność objęcia ochroną płytkich zbiorników wód podziemnych, które są	Uregulowania zaproponowane w projekcie warunków mają na celu ochronę i poprawę stanu środowiska wodnego, co jest zgodne z celem wyznaczonym w PZPWZ polegającym na ochronie i racjonalnym korzystaniu z zasobów wód. Zapisy rozporządzenia regulując kwestie korzystania z wód tak by ochronić zasoby wodne i poprawić jakość wód sprzyjać będą osiągnięciu celów wyznaczonych w Planie. W Warunkach wprowadza się zapis dot. braku możliwości wprowadzania ścieków do ziemi w celu ochrony wód w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami z powierzchni terenu, co jest zgodne z założeniami PZPWZ w aspekcie ochrony wód.

⁷⁸ źródło: Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, 2016 r.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		pozbawione odporności na zanieczyszczenia z zewnątrz.	
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 (PZPWP)	W PZPWP wyznaczono cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa. Jednym z kierunków jest <i>Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę (K.2.1)</i>, w którym skoncentrowano się m.in. na: <i>Ochronie i racjonalnym gospodarowaniu zasobami kopalin oraz wód</i>. W dokumencie wyznacza się sposób realizacji kierunku K.2.1. z uwzględnieniem „oszczędności i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska w zakresie m.in. wód”. Wyznaczono również kierunek K.3.3. <i>Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska</i>, w ramach którego skoncentrowano się na <i>rozwoju zbiorczych i indywidualnych systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków w celu zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzonego ze ściekami do wód i ziemi</i>. W ramach kierunku K.3.3. określono sposób realizacji tego kierunku m.in. poprzez <i>ograniczenie stosowania indywidualnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków bytowych na obszarach aglomeracji ściekowych</i>, jak również poprzez <i>stosowanie i dostosowanie rozwiązań w zakresie indywidualnych i lokalnych systemów oczyszczania ścieków do warunków środowiskowych, w tym ukształtowania terenu, warunków gruntowo-wodnych, rodzaju odbiornika, intensywności zabudowy (...)</i>.	Projekt warunków wprowadza zapisy służące ochronie wód i racjonalnemu wykorzystaniu zasobów tych wód. Zawarte w rozporządzeniu ograniczenia pozwalają będą na zmniejszenie wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, tak by nie zagrażały osiągnięciu celów środowiskowych przez JCW. Proponowane zapisy warunków są zgodne z założeniami PZPWP w aspekcie ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami wód.
4.	Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 (POŚ)	W POŚ zawarto ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć, które wynikają ze sporządzonych programów sektorowych województwa. POŚ zawiera wytyczne dla programów ochrony środowiska na poziomie powiatów, gmin i miast. POŚ zawiera cele dotyczące gospodarki wodnej i ochrony wód. Cele polegają na: osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód	Celem opracowywanych warunków jest sformułowanie zapisów, których realizacja umożliwi ochronę i poprawę stanu środowiska wodnego, pozwalając na osiągnięcie przez JCW celów środowiskowych, wynikających z RDW. Analizowany projekt rozporządzenia formułuje zapisy, które sprzyjać będą osiągnięciu wyznaczonych celów w ramach POŚ, tj. osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód i ochronę tych wód. Obydwa dokumenty wyznaczają wspólne cele, poprzez dążenie do

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		powierzchniowych oraz ochronie jakości wód podziemnych (w perspektywie długoterminowej do roku 2019); osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód przejściowych i przybrzeżnych, jak również skutecznej ochronie linii brzegowej (w perspektywie długoterminowej do roku 2019).	poprawy środowiska wodnego i osiągnięcia/ utrzymania dobrego stanu wód.
	Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (POŚ)	W POŚ wskazano cztery cele perspektywiczne, wyznaczając grupy celów realizacyjnych: <i>I. Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</i> <i>II. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska;</i> <i>III. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody;</i> <i>IV. Zrównoważone wykorzystanie energii, wody i surowców naturalnych.</i> W ramach celu nr I wyznaczono cel średniookresowy (2013-2020) polegający na <i>osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych (1 (I-1))</i>. W ramach celu przyjęto następujące kierunki działań: 1. Realizacja zobowiązań określonych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (...); 2. Realizacja inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowy i rozbudowy systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych (...); 3. Realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych. 4. Realizacja przedsięwzięć na rzecz wyposażania aglomeracji poniżej 2 000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy	Zaproponowane zapisy zawarte w projekcie warunków ograniczać będą występujące obecnie presje na stan wód, ograniczając nadmierny pobór i wprowadzanie ścieków do wód. Działania te sprzyjać będą poprawie jakości i ilości wód, prowadząc do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych przez poszczególne JCW. Przyjęty kierunek działań jest zgodny z założeniami POŚ, prowadząc do osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód. Uznaje się, iż występuje zbieżność przyjętych w obydwu dokumentach kierunków działań.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie nie jest to opłacalne ekonomicznie – indywidualnych systemów zbierania lub oczyszczania ścieków socjalno-bytowych (...). W dokumencie zawarto także cel średniookresowy w ramach celu IV: <i>racjonalizacja wykorzystywania zasobów wód podziemnych, ochrona głównych zbiorników wód podziemnych stanowiących ważne źródło zaopatrzenia w wodę (9(IV-1))</i>, który ma być realizowany m.in. poprzez: racjonalne korzystanie z wód podziemnych; tworzenie stref ochronnych ujęć wód podziemnych, zapobieganie i ograniczanie dopływu zanieczyszczeń.	
5.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny (RPO) poprzez realizację swoich zapisów sprzyja wypełnieniu założeń Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego. RPO obejmuje 10 osi priorytetowych, w ramach, których przyznawane jest wsparcie finansowe z funduszy unijnych w okresie (2014-2020) na realizację zadań, min. z dziedziny gospodarki wodnej. Element gospodarowania wodami został zawarty w obrębie III Osi priorytetowej: <i>Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu</i>. W ramach osi założono wsparcie dla priorytetu inwestycyjnego (6b): <i>Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie</i>.	Przyjęte kierunki działań mają pozwolić na finansowanie działań z zakresu ochrony środowiska. Zadania te mają prowadzić do poprawy jakości wód oraz ograniczać źródła zanieczyszczeń wprowadzanych do wody i gruntu. Przyjęte w RPO kierunki działań wspomagać będą osiągnięcie celów zawartych w Warunkach korzystania z wód zlewni. Założenia obydwu dokumentów ukierunkowane są na poprawę stanu środowiska wodnego oraz wyznaczają kierunki pozwalające na właściwe wykorzystanie jego zasobów. Występuje spójność założonych celów.
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014-2020 (RPO)	RPO realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. W dokumencie skupiono się m.in. na sferze środowiska naturalnego. Założenia RPO realizowane są poprzez 12 osi priorytetowych, z których OP 11 dotyczy projektów z zakresu środowiska. Efektem działań ma być	W ramach RPO planuje się finansowanie działań z zakresu ochrony środowiska, w tym środowiska wodnego. Efektem realizowanych działań ma być m.in. poprawa jakości wód, co jest spójne z celem projektu Warunków. Zarówno działania wskazane w RPO, jak również zapisy projektu rozporządzenia służyć mają poprawie stanu

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		m.in. <i>poprawa jakości wód powierzchniowych i wody pitnej</i> . W ramach OP nr 11 wyznaczono działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (w celu spełnienia zobowiązań akcesyjnych w odniesieniu do tematu oczyszczania ścieków), ograniczenia zagrożeń naturalnych (mające na celu zwiększenie odporności rejonu na powódzie i susze).	środowiska wodnego, co prowadzić będzie do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych wynikających z RDW.
9.	Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego	Projekt „Waloryzacji...” zawiera dane na temat poszczególnych form ochrony przyrody. Informacje zostały opracowane przy uwzględnieniu danych na dzień opracowania waloryzacji tj. 29 styczeń 2010 r. Dokument zawiera informacje dotyczące roślinności (ekosystemów wodnych, ekosystemów bagiennych, kserotermicznych i napiaskowych, leśnych, stref wybrzeża morskiego) występującej na obszarze województwa. W dokumencie zawarto wykaz: - gatunków roślin naczyniowych chronionych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1764); - gatunków grzybów chronionych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1765). Opracowanie zawiera także: - charakterystykę fauny, przy uwzględnieniu podziału na bezkręgowce, kręgowce. - wykaz gatunków zwierząt kręgowych i bezkręgowych chronionych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U. Nr 220, poz. 2237). Waloryzacja przyrodnicza obejmuje charakterystykę	Analizowany projekt rozporządzenia zawiera uregulowania, które sprzyjać będą poprawie stanu środowiska wodnego, przybliżyć do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych, co jest spójne z celami ochrony przyrody. Projekt rozporządzenia poprzez ochronę wód i właściwe gospodarowanie zasobami wodnymi przyczyniać się będzie do ochrony gatunków, siedlisk i obszarów chronionych wskazanych w opracowaniu „Waloryzacji...”.

L.p.	Nazwa dokumentu	Opis dokumentu, w tym najważniejsze cele	Powiązanie dokumentu z projektem Warunków
		obszarów i obiektów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz potencjalne obszary wyznaczone do ochrony. Przeprowadzenie prac terenowych umożliwiło zinventaryzowanie siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000.	

7.3.1. Analiza dokumentów w aspekcie ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego powiatów i gmin objętych uregulowaniami i ograniczeniami w zakresie korzystania z wód

W niniejszym rozdziale przeanalizowano zapisy poszczególnych powiatowych Programów ochrony środowiska. Analizę zapisów przeprowadzono dla tych powiatów, których powierzchnia objęta ocenianą zlewnią stanowi przynajmniej 1%.

Program ochrony środowiska - powiat słupski

Powiat obejmuje gminy wchodzące w obręb analizowanej zlewni: w. Dębica Kaszubska, m-w Kępice, w- Kobylnica, w- Słupsk, w- Ustka.

W analizowanym powiecie stopień zwodociągowania kształtuje się na poziomie 98%. Woda pozyskiwana jest z ujęć wód podziemnych. Natomiast stopień skanalizowania ulega poprawie, następuje rozbudowa infrastruktury wodno- kanalizacyjnej.

Identyfikuje się następujące czynniki mające wpływ na jakość wód powierzchniowych:

- działalność antropogeniczna, zwłaszcza niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna;
- spływy powierzchniowe z obszarów rolniczych;
- nieodpowiednia gospodarka odpadami.

W przypadku wód podziemnych podkreśla się potrzebę realizacji działań w zakresie:

- ograniczania dopływu substancji zanieczyszczających wody;
- stworzenia równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych.

W POŚ sformułowano cele dotyczące gospodarki wodnej polegające na:

- *osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym przybrzeżnych.*

Planuje się realizację celu poprzez następujące kierunki działań:

- *Realizację zobowiązań określonych w KPOŚK (...);*
- *Realizację inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowę i rozbudowę systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych,*
- *Realizację inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia (...),*
- *Realizację przedsięwzięć na rzecz wyposażenia aglomeracji poniżej 1 000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej, (...) indywidualne systemy zbierania lub oczyszczania ścieków socjalno- bytowych⁷⁹.*

Program ochrony środowiska – powiat Słupsk (Miasto na prawach powiatu).

Powiat Słupsk zlokalizowany jest w północno-zachodniej części województwa pomorskiego i jest miastem na prawach powiatu. Na terenie powiatu funkcjonuje infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna.

W POŚ wymieniono potencjalne i rzeczywiste źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i są to:

- Źródła komunalne: „dzikie wysypiska”, zrzuty ścieków, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe (...);
- Źródła transportowe: stacje paliw, szlaki komunikacyjne, obszary magazynowo-składowe;
- Źródła rolnicze: nawozy, pestycydy i środki ochrony roślin;

⁷⁹ źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słupskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku, oprac. E. Bereszyńska, M. Wojtan.

- Źródła atmosferyczne: związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem⁸⁰.

Obciążeniem dla środowiska wodnego są zrzuty oczyszczonych ścieków z oczyszczalni oraz trafiające do gruntu, bądź bezpośrednio do wód - wody opadowe i roztopowe.

Zgodnie z POŚ celami strategicznymi oraz działaniami ekologicznymi dla powiatu są m.in.:

- utrzymanie dobrej jakości wód i minimalizacja presji na zasoby wodne;
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury zaopatrzenia w wodę;
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury zw. z odprowadzeniem ścieków komunalnych, przemysłowych oraz wód opadowych, roztopowych;
- kontynuacja działań w kierunku ograniczania zużycia wody;
- kontynuacja prowadzenia kontroli odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą.

Program ochrony środowiska – powiat koszaliński

Powiat tworzy 8 gmin, z czego dwie: Polanów i Sianów znajdują się w obrębie analizowanej zlewni.

W obrębie powiatu identyfikuje się następujące źródła zanieczyszczeń wód:

- ścieki wytworzone przez przemysł i gospodarkę komunalną;
- spływy powierzchniowe głównie z pól,
- nieoczyszczone wody opadowe z obszarów zurbanizowanych;
- przedostawanie się zanieczyszczeń z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

Zakłada się przyjęcie następującego kierunku działań w celu poprawy stanu zasobów wodnych powiatu:

- *Zmniejszenie zużycia wody;*
- *Monitoring stanu i jakości wód*⁸¹.

Planuje się także działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej:

- *Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,*
- *Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,*
- *Likwidacja zbiorników bezodpływowych (szamb), budowa oczyszczalni;*
- *Zapewnienie dostępu do czystej wody;*
- *Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej*⁸².

Program ochrony środowiska – powiat sławieński

Powiat tworzy 6 gmin: m- Darłowo, w- Darłowo, w- Malechowo, w- Postomino, m- Sławno, w- Sławno, które znajdują się w analizowanej zlewni.

W obrębie powiatu wody podziemne stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Wody te wykorzystywane są także na cele przemysłowe przez małe zakłady. Wody powierzchniowe wykorzystywane są w głównej mierze do celów gospodarczych i komunalnych.

⁸⁰ Program ochrony środowiska Miasta Słupsk na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, oprac. Green Key.

⁸¹ Program ochrony środowiska dla Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 r., oprac. Zakład Technicznych Usług Komunalnych Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2016 r.

⁸² *Ibidem*

Wyróżnia się następujące źródła zanieczyszczeń wód:

- ścieki wytworzone przez przemysł i gospodarkę komunalną;
- spływy powierzchniowe, głównie z pól;
- nieoczyszczone wody opadowe z obszarów zurbanizowanych;
- zagrożenie zasoleniem wód podziemnych.

W perspektywie długoterminowej tj. do roku 2022 założono osiągnięcie *modelu zarządzania i korzystania z zasobów wodnych powiatu, pozwalającego na zaspokojenie potrzeb wodnych regionu, zapewniając ochronę ludzi i mienia przed skutkami zjawisk ekstremalnych, uwzględniającego utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód w aspekcie ekologicznym, chemicznym i ilościowym*⁸³.

Celem krótkoterminowym do roku 2018 jest:

- *Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych;*
- *Zapewnienie dobrej jakości wód użytkowych i racjonalne ich wykorzystywanie;*
- *Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej koryt rzek;*
- *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód przybrzeżnych, w szczególności zatrzymanie eutrofizacji tych wód*⁸⁴.

Celem długoterminowym do roku 2022 jest:

- *osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych;*
- *osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód przybrzeżnych oraz skuteczna ochrona linii brzegowej*⁸⁵.

Program ochrony środowiska – powiat szczecinecki

W skład powiatu wchodzi gminy: m- Szczecinek, wm-Barwice, wm-Biały Bór, wm-Borne Sulinowo, w- Grzmiąca, w- Szczecinek, z czego w obrębie zlewni znajduje się fragment gminy Biały Bór.

W obrębie powiatu wody podziemne są ważnym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Zgodnie z danymi GUS zawartymi w POŚ stan gospodarki wodno-ściekowej znacznie się poprawił tj. nastąpił wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zwiększyła się liczba osób korzystająca z oczyszczalni ścieków, jak również w wyniku modernizacji oczyszczalni, nastąpiła poprawa systemu oczyszczania ścieków.

Identyfikowanymi problemami są m.in.:

- *Zanieczyszczenia wód pochodzące z działalności rolniczej;*
- *Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna i oczyszczalnie ścieków;*
- *Niedostateczna kontrola użytkowników korzystających z zasobów wodnych;*

⁸³ Program ochrony środowiska dla Powiatu Sławieńskiego na lata 2015-2018, z perspektywą na lata 2019-2022, oprac. Zespół Zakładu Technicznych Usług Komunalnych Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2015 r.

⁸⁴ *Ibidem*

⁸⁵ *Ibidem*

- *Nadmierna eksploatacja wód powierzchniowych i podziemnych*⁸⁶.

W POŚ przyjęto cel w perspektywie długoterminowej do roku 2020 polegający na osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochronie jakości wód podziemnych. W ramach działań przewidzianych w celu ochrony wód, założono m.in. realizację działań z zakresu budowy/modernizacji kanalizacji deszczowej, prowadzenia monitoringu wód, rewitalizacji jezior, ograniczania dopływu zanieczyszczeń (zw. azotu ze źródeł rolniczych).

Program ochrony środowiska - powiat bytowski

Aktualnie przystąpiono do opracowywania nowego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bytowskiego. Program Ochrony Środowiska Powiatu Bytowskiego na lata 2004-2007 obecnie jest już nieobowiązujący. Z uwagi na powyższe nie odniesiono się do zapisów POŚ w aspekcie planowanych celów. W dalszej części rozdziału analizie poddano dokumenty gminne (POŚ, MPZP, SUIKZP) dla obszarów wchodzących w granice powiatu i zlokalizowanych w obrębie analizowanej zlewni.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUIKZP) i gminne programy ochrony środowiska (POŚ)

Wymagania i ograniczenia wprowadzone projektem rozporządzenia obszaru zlokalizowanego w obrębie 21 gmin, dla których opisano ustalenia wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i programów ochrony środowiska:

Powiat bytowski

Gmina Kołczygłowy

Gmina zlokalizowana jest w zachodniej cz. województwa pomorskiego, obejmując północną część powiatu bytowskiego. Jest to gmina wiejska, w której skoncentrowano się głównie na rolnictwie i leśnictwie. Południowa cz. gminy należy do zlewni rzeki Wieprzy⁸⁷.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową, na niewielkich fragmentach gminy ludność zaopatruje się z własnych ujęć. Sieć kanalizacyjna nie obejmuje całej gminy. Działania prośrodowiskowe, jakie przyjmuje się w celu zapewnienia dobrego stanu wód to m.in.:

- *Właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych;*
- *Tworzenie warunków do szerokiego korzystania z wód przy niepogarszaniu ich jakości;*
- *Modernizacja systemu melioracji wodnych;*
- *Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *Rozwój małej retencji*⁸⁸.

Zgodnie z SUIKZP zakłada się rozwój systemu zaopatrzenia w wodę poprzez budowę i rozbudowę sieci wodociągowej z budową/rozbudową kanalizacji sanitarnej, modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej w zwartej wsi. Planuje się także rozbudowę i budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej oraz budowę lokalnych sieci kanalizacji deszczowej⁸⁹.

⁸⁶ Program ochrony środowiska dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2013-2016, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.

⁸⁷ Program ochrony środowiska Gminy Kołczygłowy na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

⁸⁸ *Ibidem*

⁸⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołczygłowy.

MPZP ustalają zasady zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu zasad ochrony środowiska, wskazując m.in. zasady kształtowania infrastruktury technicznej. Zaopatrzenie w wodę może odbywać się w oparciu o istniejącą, bądź rozbudowaną sieć wodociągową (MPZP obręb Kołczygłowy, Barkocin, Łobzowo). Dopuszcza się do czasu realizacji sieci wodociągowej korzystanie z lokalnych studni. Wprowadza się zasady rozbudowy sieci wodociągowej. Odprowadzanie ścieków może odbywać się poprzez system kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem wskazań zawartych w miejscowym planie. Do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej dopuszcza się stosowanie zbiorników bezodpływowych (MPZP obręb Barkocin, Łobzowo, Kołczygłowy).

Gmina Lipnica

Gmina położona jest w południowo-wschodniej części powiatu bytowskiego w obrębie województwa pomorskiego. Gmina wiejska odznacza się wysokim stopniem zalesienia ok. 51%. W SUiKZP wyznaczono cele strategiczne dla gminy, m.in.: wskazano potrzebę *rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej przyczyniającej się do ochrony środowiska naturalnego, poprzez m.in. rozbudowę kanalizacji sanitarnej, deszczowej, realizację koncepcji gospodarki wodnej*⁹⁰.

Przyjęto w obrębie gminy następujące kierunki działań, które mają służyć ochronie wód:

- ograniczanie ładunku zanieczyszczeń, które trafiają do wód ze źródeł punktowych, obszarowych;
- prowadzenie skutecznej ilościowej i jakościowej ochrony wód podziemnych;
- poprawa i utrzymanie dobrego stanu wód płynących;
- zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni⁹¹.

Powyższe cele mają być osiągnięte poprzez realizację i kontynuację zadań polegających m.in. na:

- realizacji, usprawnieniu zbiorczych i indywidualnych systemów oczyszczania ścieków;
- odpowiednim zabezpieczeniu obiektów zaopatrzenia w wodę;
- kontrolowaniu obiektów pod kątem gospodarki ściekowej;
- ograniczaniu zainwestowania, które jest uciążliwe dla wód podziemnych;
- ochronie akwenów wodnych;
- ograniczaniu dopływu zanieczyszczeń do wód z obiektów dystrybucji i magazynowania paliw, środków chemicznych;
- właściwym składowaniu i przechowywaniu obornika, gnojowicy, nawozów.

Gmina Miastko

Gmina miejsko-wiejska zlokalizowana jest w zachodniej części województwa pomorskiego. Głównymi rzekami gminy są: Wieprza, Brda i Studnica oraz ich dopływy. Większą część obszaru gminy odwadnia Wieprza wraz z dopływami, która płynie przez wschodnią część obszaru⁹². Głównym użytkowym piętrzem wodonośnym w obszarze gminy jest piętro czwartorzędowe⁹³.

Zgodnie z zapisami POŚ⁹⁴ problemami, jakie występują na terenie gminy to niezadawalający stan wód powierzchniowych, oraz brak urządzeń sieciowych obejmujących wszystkich mieszkańców

⁹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica, 2012 r.

⁹¹ *Ibidem*

⁹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miastko.

⁹³ *Ibidem*

⁹⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miastko na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

analizowanej gminy, zatem brak skanalizowania całości gminy. Zgodnie z zapisami SUIKZP źródłem zanieczyszczenia wód mogą być nawozy oraz stosowane w obrębie gminy zbiorniki bezodpływowe.

W POŚ wskazano działania mające służyć osiągnięciu dobrego stanu wód m.in.:

- *Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych;*
- *Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (...);*
- *Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej (...);*
- *Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej (...);*
- *Budowa i modernizacja sieci wodociągowej (...);*
- *Bieżąca kontrola i utrzymanie cieków wodnych⁹⁵.*

W SUIKZP wskazano, iż należy prowadzić działania w zakresie gospodarki ściekowej związane z intensywną rozbudową kanalizacji sanitarnej, natomiast indywidualne rozwiązania powinny być tymczasowe. Działania powinny prowadzić do rozwoju sieci wodociągowej. Wskazuje się potrzebę ochrony wszystkich elementów sieci hydrograficznej (zbiorników wodnych, cieków, rowów, torfowisk).

W miejscowych dokumentach planistycznych wskazuje się, iż zasilanie w wodę odbywać się powinno z sieci wodociągowych (MPZP Wołcza Mała, Miastko, Węgorzynko, Bobięcino). W sytuacji braku podłączenia do sieci, można korzystać z indywidualnych ujęć (MPZP Wołcza Mała). Odprowadzanie ścieków powinno się odbywać za pomocą kanalizacji (MPZP Miastko, Kowalewice, Węgorzynko, Wałdowo, Bobięcino), w przypadku braku kanalizacji do momentu jej powstania ścieki należy gromadzić w zbiornikach bezodpływowych. Po wybudowaniu kanalizacji sanitarnej istniejące zbiorniki bezodpływowe należy zlikwidować (MPZP Węgorzynko).

Wyklucza się korzystanie z szczelnych dołów bezodpływowych (MPZP Wołcza Mała). Część z MPZP zawiera zakaz prowadzenia działalności zaliczanej do szczególnie szkodliwej dla środowiska i zdrowia ludzi (MPZP Miastko -Koszalińska i Ogrodowa, MPZP Miastko – os. Ceglana). Dopuszcza się oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach i odprowadzanie oczyszczonych ścieków do kanału, wód oraz odprowadzanie powierzchniowe wód opadowych (MPZP Kawcze- Okunino). Wprowadzono także w niektórych MPZP zapis dot. możliwości odprowadzenia wód opadowych do cieków, po ich uprzednim podczyszczeniu. Wskazuje się także w części obszarów odprowadzanie wód opadowych, roztopowych kanalizacją deszczową (MPZP Kowalewice, Węgorzynko, Bobięcino). W przypadku wód opadowych z dachów dopuszcza się ich odprowadzenie na własny nieutwardzony teren (MPZP Miastko).

Gmina Trzebielino

Gmina położona jest w zachodniej części województwa pomorskiego, w północnej cz. powiatu bytowskiego. Znaczącą część gminy stanowią lasy, zajmujące 64% powierzchni gminy. Lasy są jednym z walorów gminy, który prowadzi do rozwoju turystyki i agroturystyki. Przez teren gminy przepływa Wieprza wraz z dopływami⁹⁶. W obrębie gminy nie występują GZWP.

Gmina zaopatrywana jest w wodę wodociągami zasilanymi z głębinowych ujęć wód. Natomiast ścieki z cz. gminy odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, układami grawitacyjno- pompowymi, natomiast pozostała cz. gminy nieposiadająca kanalizacji sanitarnej odprowadza ścieki do zbiorników

⁹⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miastko na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

⁹⁶ Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebielino, 2016r.

bezodpływowych. W większości gminy nie ma kanalizacji deszczowej⁹⁷.

Zgodnie ze SUIKZP identyfikuje się następujące zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych:

- Niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej; wykorzystywanie zbiorników bezodpływowych;
- Nawozy, środki ochrony roślin wykorzystywane w rolnictwie;
- Zrzuty z oczyszczalni ścieków i istniejących zakładów i ferm.

Wskazuje się także działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych (SUIKZP):

- zachowanie obudowy biologicznej rowów odwadniających i realizacja wzdłuż nich stref buforowych – zapewniając redukcję powierzchniowego spływu zanieczyszczeń;
- wyposażenie obiektów hodowlanych w infrastrukturę ochrony środowiska,
- ochrona przed przedostawaniem się zanieczyszczeń wód opadowych z obszarów zabudowanych, komunikacyjnych, poprzez podczyszczenie,
- rozwój roślinności wzdłuż koryt cieków i rowów.

W ramach SUIKZP przyjmuje się następujące kierunki działań: modernizację i przebudowę stacji wodociągowej (Trzebielino), rozbudowę sieci wodociągowej, zwiększenie skanalizowania obszaru gminy.

Plany miejscowe zawierają wskazania w zakresie zaopatrzenia w wodę dopuszczając modernizację, budowę, przebudowę, rozbudowę urządzeń i sieci wodociągowych, jak również możliwość zaopatrzenia w wodę z indywidualnego ujęcia (MPZP obręb: Cetyń, Poborowo, Starkowo). Wskazuje się możliwość modernizacji, budowy, rozbudowy urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej; dopuszcza się także odprowadzanie ścieków sanitarnych do szczelnego zbiornika z okresowym wywozem do oczyszczalni (MPZP obręb: Cetyń, Poborowo, Starkowo). Wody opadowe z dachów mogą być odprowadzane do ziemi, natomiast zanieczyszczone wody opadowe z terenów utwardzonych należy podczyszczać przed odprowadzeniem do odbiornika.

Gmina Tuchomie

Gmina położona jest w zachodniej części województwa pomorskiego, w obrębie powiatu bytowskiego. Największą część gminy zajmują użytki rolne ok. 65% powierzchni. Południowo-zachodnią cz. gminy stanowi zlewnia Wieprzy. Kierunki działań przyjęte w obrębie gminy dotyczące ochrony środowiska wodnego polegają na intensyfikacji działań kontrolnych, ograniczając odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków, budowie, modernizacji i rozbudowie systemów kanalizacji, sieci wodociągowej, wspieraniu działań mających na celu ograniczanie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego w ściekach do wód⁹⁸.

Zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zasady dotyczące systemów infrastruktury komunalnej, wskazując możliwość korzystania z sieci wodociągowej (MPZP Kramarzyny, MPZP Trzebiatkowo), wprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej (MPZP Kramarzyny, MPZP Trzebiatkowo), czy odprowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów obiektów budowlanych i terenów utwardzonych do gruntu w ramach własnej działki, bądź do kanalizacji deszczowej. Wody opadowe z terenów utwardzonych (drogi, parkingi, place manewrowe) należy podczyścić zgodnie z obowiązującymi przepisami (MPZP

⁹⁷ Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebielino, 2016r.

⁹⁸ Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuchomie, 2008 r.

Trzebiatkowo, MPZP Kramarzyny).

Powiat człuchowski

Gmina Koczała

Gmina zlokalizowana jest na terenie powiatu człuchowskiego w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego. Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia stanowią największy udział w strukturze gminy (ok. 70%). Natomiast wody powierzchniowe stanowią niewielki procent ok. 2%. Północna część obszaru gminy znajduje się w obrębie zlewni Wieprzy. W obrębie gminy występują liczne niewielkie powierzchniowo zbiorniki wodne. Obszar gminy charakteryzuje się dobrze rozwiniętym systemem zaopatrzenia w wodę, jak również dobrze rozwiniętą gospodarką ściekową⁹⁹.

Do źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych można zaliczyć:

- Zrzuty ścieków pochodzenia bytowego;
- Zbiorniki na gnojowicę, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe;
- Oczyszczalnie ścieków;
- Składowiska odpadów.

W POŚ przyjęto następujące cele operacyjne:

- 2.1. *Realizacja inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej;*
- 2.2. *Poprawa stanu i jakości wód;*

w ramach priorytetu 2. *Ochrona wód i racjonalna gospodarka wodna* oraz cel operacyjny 6.1. *Monitoring wód (...)* w ramach priorytetu 6 *Monitoring środowiska i przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska*¹⁰⁰.

Cel 2.1. ma być realizowany poprzez działania ekologiczne polegające na:

- *Modernizacji oczyszczalni ścieków w Koczale;*
- *Działaniach wspierających budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.*

Cel 2.2. będzie realizowany poprzez działanie polegające na *rozwoju i modernizacji systemu melioracji wodnej*¹⁰¹.

Zgodnie z zapisami SUIKZP w celu ochrony zasobów wodnych zakłada się realizację zadań polegających na:

- Kompleksowym uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej; wyeliminowaniu źródeł zanieczyszczeń;
- *Ochronie źródeł i stref źródłiskowych oraz ujęć wód;*
- *Ochronie brzegów zbiorników wodnych przed dewastacją;*
- Sprzyjaniu naturalnym procesom retencji oraz samooczyszczania się cieków wodnych¹⁰².

Zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazuje się możliwość korzystania z sieci wodociągowej bądź własnych ujęć, wprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, w przypadku jej braku do czasu wybudowania przyzwala się na korzystanie

⁹⁹ Program ochrony środowiska dla Gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, 2016 r.

¹⁰⁰ *Ibidem*

¹⁰¹ *Ibidem*

¹⁰² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koczała, 2012 r.

z przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorników bezodpływowych (MPZP Łękinia).

Wody opadowe z terenów utwardzonych (drogi, parkingi, place manewrowe) należy podczyścić zgodnie z obowiązującymi przepisami i ująć w system kanalizacji deszczowej (MPZP Łękinia).

Powiat słupski

Gmina Dębica Kaszubska

Gmina położona jest w powiecie słupskim, w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Największy procent powierzchni gminy stanowią lasy ok. 51% i grunty rolne ok. 43%. Niewielki obszar gminy w południowo-zachodniej części należy do zlewni rzeki Wieprzy. Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę pitną dla ludności¹⁰³.

Jednym z zagrożeń dla jakości wód podziemnych jest zasolenie. Źródłem zanieczyszczeń wód mogą być także zrzuty nieoczyszczonych ścieków (nieszczelne zbiorniki bezodpływowe)¹⁰⁴.

W POŚ wskazano cele:

krótkoterminowe do realizacji w okresie 2014-2017:

- *modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej (...);*
- *poprawa jakości i czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych przed skażeniem na obszarze gminy;*
- *zapewnienie mieszkańcom stałych dostaw wody (...) dobrej jakości;*

cele długoterminowe do realizacji po roku 2021:

- *zachowanie dla przyszłych pokoleń zasobów środowiska przyrodniczego (...)*¹⁰⁵.

Zadaniami służącymi realizacji wskazanych celów są m.in.:

- *budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;*
- *budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej;*
- *badanie jakości odprowadzanych ścieków do odbiorników wód powierzchniowych;*
- *przewodzenie kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych;*
- *badanie jakości ujmowanej wody podziemnej*¹⁰⁶.

Zgodnie ze SUIKZP utrzymanie wód powierzchniowych powinno *polegać na zachowaniu, bądź odtworzeniu stanu ich dna lub brzegów oraz konserwacji lub remoncie istniejących budowli regulujących*. Wskazano także potrzebę ograniczania zrzutu ścieków bytowych i przemysłowych do wód. Natomiast ochrona wód podziemnych powinna polegać na realizacji działań polegających na *kompleksowej realizacji sieci infrastruktury technicznej, w tym eliminowaniu bezodpływowych zbiorników, ograniczaniu zrzutów nieoczyszczonych ścieków, ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego*¹⁰⁷.

Gmina Kępice

¹⁰³ Program ochrony środowiska dla Gminy Dębica Kaszubska na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021,

¹⁰⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska

¹⁰⁵ Program ochrony środowiska dla Gminy Dębica Kaszubska na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021

¹⁰⁶ *Ibidem*

¹⁰⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska

Gmina położona jest nad rzeką Wieprzą, w powiecie słupskim, w zachodniej części województwa pomorskiego. Większość obszaru gminy zlokalizowana jest w zlewni środkowej Wieprzy. W obrębie gminy rzeka Wieprza przyjmuje swój lewostronny dopływ Studnicę. Wody podziemne obszaru gminy należą do obszaru przymorskiego. Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi.¹⁰⁸

Zgodnie z oprac. „*Warunki korzystania z wód dorzecza Wieprzy i Przymorza*” oprac. Hydroconsult Ska z.o.o., na które powołują się autorzy Studium¹⁰⁹ gmina Kępice leży w obrębie jednostek bilansowych: część południowo – zachodnia w jednostce E- Górna Grabowa, a pozostałe części z miastem w jednostce F- Środkowa Wieprza.

Na terenie gminy zaopatrzenie w wody następuje poprzez ujęcia wód podziemnych. Sieć wodociągowa obsługuje ok. 83% mieszkańców. Natomiast stopień skanalizowania kształtuje się na poziomie ok. 60%. Wody z kanalizacji deszczowej miasta Kępice po podczyszczeniu są odprowadzane do rzeki Wieprzy¹¹⁰.

Przyjęte kierunki działań w odniesieniu do ochrony środowiska, ochrony zasobów, ochrony przyrody:

- *Wody płynące: rzeki, cieki i rowy – chronić przed zrzutami ścieków nieoczyszczonych. Stosować obudowę biologiczną;*
- *Jeziora – chronić przed dopływem ścieków i substancji biogenych. Wokół jezior tworzyć pasy trwałej zieleni¹¹¹.*

Zgodnie ze SUIKZP wskazuje się, iż utrzymanie wód powierzchniowych powinno być realizowane poprzez zachowanie lub odtworzenie stanu ich dna bądź brzegów; należy dążyć do wyeliminowania niekontrolowanego zrzutu ścieków do wód i gruntu. Dla ochrony wód podziemnych niezbędna jest poprawa stanu sanitarnego wsi oraz ograniczanie przedostawania się do wód substancji biogenych, poprzez budowę systemu kanalizacji sanitarnej, oczyszczanie ścieków, likwidację nieszczelnych zbiorników bezodpływowych; stosowanie płyt gnojowych w gospodarstwach rolnych, racjonalne korzystanie z nawozów mineralnych i organicznych¹¹².

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej ustalono:

- *rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej;*
- *docelowo należy dążyć do rozszerzenia zasięgu obsługi wodociągów (...);*
- *zapewnienie dostępu mieszkańcom do urządzeń zaopatrujących w wodę, o jakości zgodnej z obowiązującymi normami;*
- *sukcesywną modernizację gminnej oczyszczalni ścieków oraz istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej (...);*
- *budowę zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej (...);*
- *dla obszarów nieobjętych zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej preferuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków;*
- *(...)¹¹³.*

W Planach zagospodarowania wprowadza się ustalenia dotyczące obszaru GZWP nr 118 – wskazując, iż zbiornik wymaga szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniami, jak również ustalenia dot. obszaru

¹⁰⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kępice, 2015.

¹⁰⁹ *Ibidem*

¹¹⁰ *Ibidem*

¹¹¹ *Ibidem*

¹¹² *Ibidem*

¹¹³ *Ibidem*

szczególnie zagrożonego powodzią rzeki Wieprzy wskazując, iż na tym terenie obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów ustawy Prawo wodne (MPZP Barwino, Kępice, Korzybie, Mzdowo, Osowo, Płocko, Podgóry, Przytocko, Pustowo, Warcino).

Gmina Kobylnica

Gmina położona jest w województwie pomorskim, obejmując północno- zachodnią część powiatu słupskiego. Obszar gminy obejmują głównie użytki rolne stanowiące 62% powierzchni gminy, następnie 32 % to lasy, grunty zadrzewione, zakrzewione¹¹⁴.

Zgodnie z zapisami POŚ w celu ochrony wód niezbędne jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Wyróżniono następujące typy zagrożeń dla zbiorników wód podziemnych:

- *Wielkopowierzchniowe – zw. z działalności rolniczą (...);*
- *Zagrożenia obszarowe – wynikające z zanieczyszczeń powietrza, kwaśnych deszczy;*
- *Małopowierzchniowe – zw. ze składowaniem odpadów (...);*
- *Liniowe – zw. ze wzmożonym ruchem samochodów (...);*
- *Punktowe- zw. z rozwijającą się siecią dystrybucji paliw płynnych, z gospodarstwami domowymi (szamba, przydomowe wysypiska, fermy hodowlane) (...)*¹¹⁵.

W odniesieniu do wód powierzchniowych zidentyfikowano następujące potencjalne zagrożenia:

- *ścieki (surowe lub niedostatecznie oczyszczone) wprowadzone do gleb i wody;*
- *„dzikie wysypiska” odpadów;*
- *nieposiadające wymaganych zabezpieczeń stacje paliw, magazyny produktów ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych;*
- *szlaki komunikacyjne (...);*
- *fermy zwierząt;*
- *intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków,*
- *cmentarze*¹¹⁶.

Planuje się rozbudowę systemu wodociągowego, jak również rozbudowę istniejącego systemu zbierania i oczyszczania ścieków. Zgodnie z celem operacyjnym 2 dot. ochrony zasobów wodnych w gminie, wskazuje się katalog działań polegający na ograniczaniu zanieczyszczeń przenikających do wód oraz gleb. Uporządkowanie gospodarki ściekowej będzie miało wpływ na stan środowiska¹¹⁷.

W SUIKZP przyjmuje się następujące kierunki działań w zakresie ochrony wód:

- *poprawa i utrzymanie dobrego stanu jakościowego wód płynących, w szczególności poprawa stanu sanitarnego rzek;*
- *ograniczenie ładunku zanieczyszczeń (...) ze źródeł punktowych i obszarowych do wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *zapewnienie skutecznej ilościowej i jakościowej ochrony wód podziemnych (...);*
- *ochrona, zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni;*

¹¹⁴ Program ochrony środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020, z perspektywą do 2025.

¹¹⁵ Ibidem

¹¹⁶ Ibidem

¹¹⁷ Ibidem

- *udrożnienie rzek¹¹⁸.*

Zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zasady dotyczące korzystania z systemów infrastruktury komunalnej (wodociągowej i kanalizacji sanitarnej). Dopuszcza się możliwość korzystania z sieci wodociągowej, wprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, czy odprowadzania wód odpadowych i roztopowych z dachów obiektów budowlanych do gruntu w ramach własnej działki, bądź z terenów utwardzonych do kanalizacji deszczowej (MPZP obręb Kończewo). Odprowadzanie wód opadowych, roztopowych może odbywać się wyłącznie w sposób gwarantujący zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami warstwy wodonośnej (MPZP Zagórki).

Planowane zagospodarowanie nie może stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego (MPZP Kończewo).

Zagospodarowanie wód opadowych na własnej działce może odbywać się pod warunkiem nie zakłócania warunków gruntowo-wodnych na terenie działek sąsiednich i zgodnie z obowiązującymi przepisami (MPZP Reblino, Sycewice). Niezbędna jest rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (MPZP Reblino, Sycewice).

Zakazuje się lokalizacji obiektów i urządzeń, których działanie mogłoby trwale zanieczyścić wody.

Dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z ujęcia komunalnego, do celów usługowych z własnych ujęć (MPZP obręb Bolesławice). Do odprowadzania ścieków służyć będzie kanalizacja sanitarna, w przypadku wód opadowych nadmiar wód będzie odprowadzany poprzez kanalizację deszczową (MPZP obręb Bolesławice).

Gmina Słupsk

Gmina położona jest w zachodniej części województwa pomorskiego (powiat słupski). W obszarze gminy dominują użytki rolne (w 80% są to grunty rolne, ok. 17% użytki zielone). W obrębie gminy funkcjonuje system zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych, natomiast w miejscach, gdzie budowa systemu powodowałaby nadmierne koszty gospodarka ściekowa opiera się o gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych. Na terenie gminy funkcjonują zbiorowe urządzenia wodociągowe¹¹⁹.

W POŚ wskazano potencjalne i rzeczywiste źródła zanieczyszczeń wód podziemnych, do których należą:

- *komunalne: „dzikie wysypiska”, ścieki, zrzuty ścieków, ujęcia wód podziemnych;*
- *transportowe: stacje paliw, szlaki komunikacyjne, obszary magazynowo- składowe;*
- *rolnicze: nawozy, pestycydy i środki ochrony roślin, gnojownie (...);*
- *atmosferyczne: związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem;*
- *naturalne¹²⁰.*

Do źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych zalicza się:

- *wyloty ścieków;*
- *spływy zanieczyszczeń z dróg;*
- *rolnicze zanieczyszczenia związane z nawożeniem, użyciem środków ochrony roślin¹²¹.*

¹¹⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylnica, 2016.

¹¹⁹ Program ochrony środowiska dla Gminy Słupsk na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021.

¹²⁰ *Ibidem*

¹²¹ *Ibidem*

W POŚ w ramach priorytetu zachowanie zasobów wodnych, wyznaczono szereg zadań polegających na:

- uzbrojeniu terenów w sieć wodno-kanalizacyjną;
- budowie sieci wodociągowej;
- modernizacji sieci wodociągowej, modernizacji sieci deszczowej;
- realizacji działań związanych z budową i konserwacją urządzeń melioracyjnych, drenarskich;
- ochronie terenów zalewowych przed zabudową¹²².

W SUIKZP przyjęto następujące kierunki i cele w zakresie ochrony wód:

- *Zachowanie istniejących terenów hydrogenicznych - wód powierzchniowych, mokradeł, torfowisk, odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji (...);*
- *Ograniczanie ładunku zanieczyszczeń (...) ze źródeł punktowych i obszarowych do wód powierzchniowych oraz do wód podziemnych;*
- *Zapewnienie skutecznej ilościowej i jakościowej ochrony dla wód podziemnych (...);*
- *Poprawa i utrzymanie dobrego stanu jakościowego wód płynących (...);*
- *Ochrona, zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni¹²³.*

W dokumentach planistycznych wskazuje się, iż zaopatrzenie w wodę powinno odbywać się z sieci wodociągowej, w przypadku jej braku bądź budowy, z własnych ujęć (MPZP obręb Bierkowo, Swołowo). Natomiast odprowadzanie ścieków powinno odbywać się do kanalizacji sanitarnej. W przypadku jej braku bądź budowy, należy korzystać z indywidualnych rozwiązań (MPZP obręb Bierkowo, obręb Swołowo).

Wskazuje się, iż wszelkie ciekie, oczka wodne, miejscowe zbiorniki podlegają ochronie i udroźnieniu z zapewnieniem nienaruszalnego przepływu (MPZP obręb Swołowo). Dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych powierzchniowo do gruntu w granicach własnego terenu (MPZP obręb Swołowo).

Wody deszczowe z terenów utwardzonych należy odprowadzać do kanalizacji deszczowej lub do gruntu z zastosowaniem urządzeń podczyszczających (MPZP obręb Swołowo).

Gmina Słupsk – miasto

Miasto Słupsk położone jest w północno - zachodniej części województwa pomorskiego. Jest to miasto na prawach powiatu. Największy udział w strukturze użytkowania gruntów stanowią powierzchnie zabudowane i zurbanizowane (ok. 49,2%). Miasto Słupsk zaopatrywane jest w wodę do celów komunalnych z ujęć wód podziemnych. Czwartorzędowy poziom wodonośny stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę miasta Słupsk¹²⁴.

Do potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych można zaliczyć:

- *„dzikie wysypiska”, zrzuty ścieków, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe (...);*
- *stacje paliw, szlaki komunikacyjne, obszary magazynowo-składowe;*
- *nawozy, pestycydy, środki ochrony roślin;*

¹²² Program ochrony środowiska dla Gminy Słupsk na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021.

¹²³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słupsk 2014/2017.

¹²⁴ Program Ochrony środowiska Miasta Słupska na lata 2016-2020, z perspektywą na lata 2021-2024.

- związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem¹²⁵.

Ujęcia wód dla miasta zasilane są wodami z obszaru użytkowanego rolniczo oraz z obszaru leśnego. W POŚ wyznaczono cel ekologiczny polegający na: *utrzymaniu dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz minimalizacji presji na zasoby wodne*. W ramach celu zaplanowano następujące zadania:

- Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem w wodę;
- Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych, przemysłowych i opadowych;
- *Kontynuacja monitoringu wód ujmowanych na cele komunalne;*
- *Realizacja planu bezpieczeństwa wody;*
- *Kontynuacja kontroli odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą;*
- *Kontynuacja działań mających na celu zmniejszenie zużycia wody*¹²⁶.

Zgodnie ze SUIKZP przyjęto m.in. następujące kierunki działań w zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego:

- *Poprawa jakości użytkowej i ekologicznej wód powierzchniowych;*
- *Ograniczenie ładunku zanieczyszczeń (...);*
- *Zapewnienie ochrony wód podziemnych przed ich skażeniem i nadmierną eksploatacją (...)*¹²⁷.

Przyjęte kierunki działań wymagają m.in. realizacji, bądź kontynuacji działań z zakresu:

- *Budowy, rozbudowy układów kanalizacyjnych (...);*
- *Racjonalnego zagospodarowania terenu w najbliższym otoczeniu wód powierzchniowych (...);*
- *Usprawnienia istniejącej oczyszczalni ścieków*¹²⁸.

W dokumentach planistycznych wskazuje się, iż zaopatrzenie w wodę może odbywać się z sieci i zbiorczych ujęć. Natomiast odprowadzanie ścieków powinno odbywać się na warunkach ustalonych przez Zarządzającego siecią kanalizacyjną.

Dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych powierzchniowo w granicach własnego terenu. W przypadku wód opadowych z terenów utwardzonych i zanieczyszczonych, wody te powinny podlegać podczyszczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Gmina Ustka

Gmina położona jest w północnej części powiatu słupskiego, w województwie pomorskim. Od strony północnej gmina graniczy z Morzem Bałtyckim. Ponad połowa powierzchni gminy to użytki rolne ok. 56%¹²⁹. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód w obrębie gminy są:

- *Zanieczyszczenia powierzchniowe z terenów rolniczych (...);*

¹²⁵ Program Ochrony środowiska Miasta Słupska na lata 2016-2020, z perspektywą na lata 2021-2024.

¹²⁶ *Ibidem*

¹²⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupsk, 2009.

¹²⁸ *Ibidem*

¹²⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka, 2011-2013 r.

- *Spyły powierzchniowe z terenów zurbanizowanych (...);*
- *Nieuporządkowana gospodarka ściekowa (...);*
- *Komunikacja samochodowa;*
- *Środki zimowego utrzymania dróg (...);*
- *Potencjalnie uciążliwe mogą być większe obiekty hodowlane (...);*
- *Słone wody.*

Ochrona zasobów wodnych odbywa się poprzez działania takie jak:

- *Stosowanie bezściekowej technologii w produkcji przemysłowej;*
- *Oczyszczanie ścieków i unieszkodliwianie osadów ściekowych;*
- *Napowietrzanie wód stojących¹³⁰.*

Przyjęte kierunki działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- *Rozwój sieci wodociągowej w kierunku porządkowania sieci umożliwiającej zaopatrzenia w wodę ze zmodernizowanych i przebadanych ujęć;*
- *Rozwój sieci wodociągowej powinien następować w oparciu o istniejące sieci wodociągów (...);*
- *Rozwój sieci powinien odbywać się w kierunku użytkowania tych, które spełniają standardy;*
- *Koncepcje sieci wodociągowej powinny być opracowane na etapie mpzp dla terenów projektowanej zabudowy;*
- *Konieczność usprawnienia oczyszczalni ścieków i dostosowania do planowanej rozbudowy sieci kanalizacyjnej;*
- *Powinno się dążyć do zabezpieczenia ekosystemu przed negatywnym wpływem odprowadzanych do niego ścieków;*
- *Proponuje się uzupełnienie systemu poprzez wykorzystanie indywidualnych mini oczyszczalni przydomowych dla zabudowy siedliskowej i dla małych zgrupowań zabudowy znacznie oddalonych od głównych kolektorów (...) zlokalizowanych poza obszarem ochronnym GZWP;*
- *Należy uporządkować problem kanalizacji deszczowej (...)¹³¹.*

Plan zagospodarowania przestrzennego określa zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej, wskazując, iż zaopatrzenie w wodę powinno odbywać się z wodociągu komunalnego. Wprowadzono zakaz odprowadzania ścieków do gruntu i wód powierzchniowych. Odprowadzanie ścieków powinno się odbywać poprzez system zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Dopuszczono korzystanie z indywidualnych systemów zagospodarowania ścieków. Wyłącznie w przypadku braku możliwości podłączenia do systemów zbiorczych. Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych z dachów i nieutwardzonych nawierzchni do gruntu na terenie własnej działki. W przypadku nawierzchni utwardzonych wody opadowe powinny być odprowadzane do publicznego systemu kanalizacji deszczowej lub zrzutem, dla którego uzyskano pozwolenie wodno- prawne (MPZP Zaleskie).

Powiat koszaliński

Gmina Polanów

Gmina zlokalizowana jest w powiecie koszalińskim, w północno-wschodniej części województwa

¹³⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka, 2011-2013 r.

¹³¹ *Ibidem*

zachodniopomorskiego. Jest to gmina miejsko-wiejska charakteryzująca się polodowcowym krajobrazem. Gmina charakteryzuje się wysokim udziałem lasów ok. 55% i nieużytków ok. 9%. Analizowany obszar cechuje się występowaniem rzek o charakterze podgórskim oraz zlokalizowany jest w obrębie GZWP nr 118¹³². Identyfikowane zagrożenia dla środowiska naturalnego dotyczą m.in.¹³³:

- Wadliwie wykonanego wysypiska odpadów;
- Powstawania w obszarze gminy „dzikich wysypisk odpadów”,
- Niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury służącej do zbierania i oczyszczania ścieków;

Wśród zagrożeń dla stanu wód można wymienić:

- *negatywne oddziaływanie biogenów i innych substancji dostających się do wód (...);*
- *regulacja i „konserwacja” rzek;*
- *naruszenia systemów krążenia wód gruntowych;*
- *ujmowanie wód ze źródeł na potrzeby hodowli (...), co powoduje zmniejszenie zasilania rzek (...);*
- *eutrofizacja w wyniku spływu ścieków wiejskich (jez. Wielkie w Cetuniu);*
- *intensywne użytkowanie rekreacyjne (jez. Trzcińskie w Wieleniu)*¹³⁴.

W SUiKZP wskazuje się potrzebę:

- zwiększania zasobów wodnych w zlewniach cieków, z uwagi na występowanie częstych okresów posusznych;
- szczególnej ochrony GZWP Polanów, z uwagi iż GZWP stanowi źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia, jak również rezerwę do wykorzystania w przyszłości,
- kontynuacji poprawy systemu kanalizacji ściekowej¹³⁵.

W miejscowych planach dopuszczono korzystanie z istniejącej sieci wodociągowej. Zagospodarowanie ścieków komunalnych odbywać się może poprzez istniejącą sieć kanalizacji sanitarnej. Do czasu realizacji kanalizacji dopuszcza się indywidualne rozwiązania w zakresie odprowadzania ścieków (MPZP Żydowo Kierzkowo).

Dla wód opadowych odprowadzanych z terenów utwardzonych, należy stosować podczyszczenie, tak by wody spełniały wymagania określone w przepisach odrębnych (MPZP Żydowo Kierzkowo).

Wody opadowe z połaci dachów mogą być odprowadzane powierzchniowo, w sposób uniemożliwiający ich spływ na grunty sąsiednie (MPZP Żydowo Kierzkowo).

Gmina Sianów

Gmina zlokalizowana jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie koszalińskim. Większość obszaru gminy znajduje się w zlewniach jeziora Jamno i jeziora Bukowo. Do wód przybrzeżnych, które graniczą z obszarem analizowanej gminy należą jeziora: Jamno i Bukowo. Wody podziemne na terenie subregionu koszalińskiego, w ramach których zlokalizowana

¹³² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Polanów, 2016 r.

¹³³ *Ibidem*

¹³⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Polanów, 2016 r.

¹³⁵ *Ibidem*

jest analizowana gmina znajdują się głównie w obrębie osadów czwartorzędowych. W obrębie gminy wody gruntowe są głównym źródłem stałego zasilania większych i mniejszych rzek¹³⁶.

Efektom działań przyjętych w aktualizacji POŚ w perspektywie długoterminowej do roku 2020 jest: *Zrównoważony model zarządzania i korzystania z zasobów wodnych, pozwalający na zaspokojenie potrzeb wodnych – ludności i przemysłu, zapewniający ochronę ludzi i mienia przed skutkami zjawisk ekstremalnych, uwzględniający utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód w aspektach ekologicznych, chemicznych i ilościowych*¹³⁷.

W aktualizacji POŚ wskazano cel długoterminowy do roku 2020 polegający na osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu wód powierzchniowych i wód przybrzeżnych oraz ochronie jakości wód podziemnych.

Zgodnie z zapisami MPZP korzystanie z wód może odbywać się poprzez istniejącą, bądź rozbudowywaną sieć wodociągową (MPZP obręb Karnieszewice, MPZP gminy Sianów). Do czasu wybudowania sieci wodociągowej dopuszcza się pobór z indywidualnych ujęć (MPZP obręb Karnieszewice, MPZP gminy Sianów) bądź w ogóle dopuszcza się korzystanie w indywidualnych ujęć (MPZP obręb Ratajki).

Zagospodarowanie ścieków komunalnych odbywa się poprzez istniejącą, bądź rozbudowywaną sieć kanalizacji. Do czasu wybudowania kanalizacji dopuszcza się korzystanie z indywidualnych rozwiązań (zbiorniki bezodpływowe) (MPZP obręb Karnieszewice).

Odprowadzanie wód opadowych odbywać się powinno poprzez sieć kanalizacji (MPZP obręb Karnieszewice).

Dla wód opadowych odprowadzanych z terenów utwardzonych, należy stosować podczyszczenie. Planowanie gospodarki wodno-ściekowej powinno uwzględniać rozwiązania, które będą wykluczać zanieczyszczenia wód wgłębnych (MPZP gminy Sianów).

Powiat sławieński

Gmina Darłowo (wiejska i miejska)

Gmina Darłowo zlokalizowana jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w obrębie powiatu sławieńskiego. Tereny nadmorskie oddzielone są od pozostałego obszaru Gminy wąskimi pasami lasów. W obrębie analizowanej gminy gospodarka ściekowa prowadzona jest w oparciu o sieć kanalizacyjną, w przypadku rozproszonej zabudowy zagrodowej za pomocą bezodpływowych zbiorników oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy rozwija się sieć wodociągowa, jak również z każdym rokiem rośnie zużycie wody w gospodarstwach domowych. Główne źródło zaopatrzenia w wodę gminy Darłowo stanowią wody podziemne¹³⁸.

Zgodnie z POŚ jednym z priorytetów ekologicznych dla gminy Darłowo jest *ochrona jakości wód podziemnych oraz poprawa i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych*¹³⁹.

¹³⁶ Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Sianów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, 2013 r.

¹³⁷ *Ibidem*

¹³⁸ Program ochrony środowiska dla Gminy Darłowo na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021.

¹³⁹ *Ibidem*

Wśród zagrożeń dla stanu środowiska naturalnego, w odniesieniu do zasobów wodnych i jakości tych wód można zaliczyć:

- Emisję ścieków ze źródeł komunalnych;
- *Odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych, lub niedostatecznie oczyszczonych;*
- *Niewystarczające skanalizowanie Gminy;*
- *Niewłaściwy sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi;*
- *Spyw biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych;*
- *Lokalne podtopienia użytków rolniczych¹⁴⁰.*

W ramach realizacji celu strategicznego: *Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy Darłowo wody pitnej dobrej jakości*, sformułowano m.in. cele średnioterminowe do roku 2021:

- *Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych;*
- *Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i przemysłowych;*
- *Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy poprzez budowę i modernizację sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, stacji uzdatniania wody;*
- *Współpraca ponadlokalna w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych;*
- *Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią¹⁴¹.*

Zgodnie z zapisami SUIKZP Gminy Miasto Darłowo, gmina ta stanowi samodzielną jednostkę administracyjną i jest enklawą w gminie wiejskiej Darłowo. Gmina zlokalizowana jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Zespół miejski pozyskuje wodę pitną z komunalnego ujęcia wody, natomiast ścieki odprowadza poprzez system kanalizacji sanitarnej, sporadycznie stosowane są indywidualne zbiorniki bezodpływowe. Bezpośrednim wpływem cofek morskich podlegają ujściowe odcinki rzeki Wieprzy¹⁴². Miasto Darłowo zlokalizowane jest w całości w obrębie zlewni Wieprzy, gdzie większość obszaru odwadniana jest przez dolny i ujściowy odcinek Wieprzy. Wody pierwszej warstwy wodonośnej z uwagi na brak izolacji od powierzchni terenu jest narażony na zanieczyszczenia i ingresję zasolonych wód morskich¹⁴³.

W SUIKZP zakłada/planuje się m.in. następujące kierunki działań:

- *Budowa sieci wodociągowej i modernizacja systemu dostarczania wody (...);*
- *Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej (...);*
- *Likwidacja zbiorników bezodpływowych (...) i włączenie w system kanalizacji (...).*¹⁴⁴

Zgodnie z zapisami POŚ jednym z priorytetów wyznaczonych dla Miasta Darłowa jest *optymalizacja gospodarki wodno-ściekowej*. Do głównych źródeł zanieczyszczenia wód w obrębie Darłowa zalicza się:

¹⁴⁰ Program ochrony środowiska dla Gminy Darłowo na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021.

¹⁴¹ *Ibidem*

¹⁴² Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Darłowo, 2009

¹⁴³ Program ochrony środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019

¹⁴⁴ Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Darłowo, 2009.

- *Emisję ścieków ze źródeł komunalnych;*
- *Odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych;*
- *Niewystarczające skanalizowanie Miasta;*
- *Niewłaściwy sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi;*
- *Spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych;*
- *Lokalne podtopienia użytków rolniczych¹⁴⁵.*

W POŚ sformułowano cel strategiczny: *Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Miasta Darłowo wody pitnej odpowiedniej jakości¹⁴⁶.* Wyznaczono także cele średnioterminowe do roku 2019 polegające na:

- *Przywróceniu wysokiej jakości wód powierzchniowych;*
- *Ochronie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i przemysłowych;*
- *Uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej (...);*
- *Współpracy ponadlokalnej w celu ochrony wód (...);*
- *Podniesieniu skuteczności ochrony przed powodzią¹⁴⁷.*

Efektem celu średnioterminowego polegającego na *racjonalizacji gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne¹⁴⁸* będzie:

- *Zwiększenie regionalnych zasobów wodnych;*
- *Przywrócenie równowagi w środowisku wodnym;*
- *Ograniczenie deficytów wody;*
- *Zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków (...);*
- *Ograniczenie marnotrawstwa wody;*
- *Ograniczenie nieuzasadnionego wykorzystywania wód podziemnych¹⁴⁹.*

Zgodnie z zapisami miejscowych planów zaopatrzenie w wodę może odbywać się poprzez istniejącą, bądź rozbudowywaną sieć wodociągową (MPZP obręb Darłowo). W przypadku braku dopuszcza się pobór z indywidualnych ujęć. Woda na cele przeciwpożarowe powinna być pozyskiwana z istniejących, bądź projektowanych hydrantów w systemie ogólnomiejskim (MPZP obręb Darłowo). Zagospodarowanie ścieków komunalnych odbywa się poprzez istniejącą, bądź rozbudowywaną sieć kanalizacji sanitarnej (MPZP obręb Darłowo).

Dla wód opadowych odprowadzanych z terenów utwardzonych, należy stosować podczyszczenie (MPZP obręb Darłowo).

Wody opadowe z połaci dachów mogą być odprowadzane powierzchniowo, z uwzględnieniem chłonności obszaru, zgodnie z przepisami odrębnymi (MPZP obręb Darłowo).

Część z MPZP reguluje kwestie powstawania i lokalizowania ferm wiatrowych, w ramach których nie ma potrzeby uzbrojenia terenu w zakresie gospodarki ściekowej.

¹⁴⁵ Program ochrony środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019.

¹⁴⁶ *Ibidem*

¹⁴⁷ *Ibidem.*

¹⁴⁸ *Ibidem*

¹⁴⁹ Program ochrony środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019

Gmina Malechowo

Gmina położona jest w północno- wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie sławieńskim. Gmina z uwagi na korzystne uwarunkowania przyrodniczo - glebowe posiada charakter typowo rolniczy¹⁵⁰.

Zgodnie z POŚ przyczynami zanieczyszczeń wód są m.in. spływy zanieczyszczeń obszarowych z terenów rolniczych; spływy generowane z niewłaściwego składowania obornika; zanieczyszczenia powstające z obszarów nieskanalizowanych.

Zgodnie ze SUIKZP w zakresie ochrony wód zakłada się następujący kierunek działań polegający na:

- ograniczaniu ładunku zanieczyszczeń przedostających się do wód ze źródeł pkt. i obszarowych;
- poprawie jakości wód powierzchniowych;
- zapewnieniu ochrony ilościowej, jakościowej wód podziemnych;
- zwiększeniu retencyjności zlewni¹⁵¹.

Planuje się m.in. realizację, kontynuację działań dotyczących:

- usprawnienia zbiorczego i indywidualnego systemu oczyszczania ścieków;
- kontrolowania stanu jakościowego wód;
- likwidacji dzikich i rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów;
- kształtowania stref ekotonowych w sąsiedztwie wód;
- kontroli prac melioracyjnych i obiektów melioracyjnych.

Zgodnie z zapisami MPZP zagospodarowanie terenu i jego użytkowanie nie może stanowić źródła zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Trzeba stosować takie rozwiązania techniczne, technologiczne by przeciwdziałać zagrożeniom środowiska (MPZP obręb Przystawy). Dopuszcza się w zakresie zaopatrzenia w wodę korzystanie z istniejącej, bądź rozbudowanej sieci wodociągowej (MPZP obręb Przystawy, Karwice). W miejscach, gdzie nie występuje sieć kanalizacji sanitarnej do momentu jej uruchomienia dopuszcza się korzystanie z indywidualnych systemów poprzez zastosowanie zbiorników bezodpływowych (MPZP obręb Przystawy, obręb Malechowo, obręb Sulechowo, Podgórki, obręb Niemica, obręb Białęcino, obręb Ostrowiec).

Dla wód opadowych odprowadzanych z terenu ulic i parkingów, należy stosować podczyszczenie, w stopniu zapewniającym wymagania określone w przepisach odrębnych.

Wody opadowe z połaci dachów mogą być odprowadzane powierzchniowo. Wskazuje się potrzebę stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych pozwalających na nie dopuszczenie do naruszenie stosunków gruntowo – wodnych na analizowanym terenie, jak również na terenach przyległych (MPZP obręb Przystawy).

Gmina Postomino

Gmina położona jest w powiecie sławieńskim, w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od północy gmina graniczy z Morzem Bałtyckim. Większość powierzchni gminy stanowią użytki rolne ok. 61%. Przez południowy fragment gminy przepływa rzeka Wieprza.

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia gminy w wodę pitną. Źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych są związki azotu (azotany, azotyny), jak również w strefie przymorskiej występuje wysokie stężenie chlorków, wynikające z ingresji wód morskich. Wskaźnik dostępności do systemu wodociągowego jest stosunkowo wysoki, natomiast niski jest stopień

¹⁵⁰ Program ochrony środowiska Gminy Malechowo.

¹⁵¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Malechowo,

skanalizowania.¹⁵²

Rozwój sieci kanalizacyjnej sprzyjać będzie ograniczaniu zanieczyszczeń dostających się do środowiska wodnego. Zgodnie z przyjętymi kierunkami działań w gminie zakłada się realizację zadań pozwalających na poprawę gospodarki wodno-ściekowej ze sprawnym systemem oczyszczania ścieków.¹⁵³

Zgodnie z zapisami planów miejscowych zasilanie w wodę może odbywać się z istniejącego ujęcia (MPZP Obręb Dzierżęcín), z istniejącej sieci wodociągowej (MPZP Kanin, Obręb Staniewice).

Do momentu powstania kanalizacji, zagospodarowywanie ścieków może odbywać się za pomocą zbiorników bezodpływowych (MPZP obręb Dzierżęcín, MPZP Kanin), dotychczasowych rozwiązań (Obręb Staniewice).

Wody opadowe z terenów rekreacyjnych należy gromadzić w zbiornikach i wykorzystywać do podlewania roślin (MPZP obręb Dzierżęcín, Obręb Staniewice), wody opadowe z dachów także wykorzystywać do podlewania roślinności (MPZP Kanin), w przypadku wód opadowych z dróg należy odprowadzać poprzez studzienki chłonne do gruntu (MPZP obręb Dzierżęcín, MPZP Kanin).

Wody deszczowe z parkingów i terenów utwardzonych po oczyszczeniu ze związków ropopochodnych można odprowadzać do gruntu lub rowu melioracyjnego (MPZP Obręb Staniewice).

Gmina Sławno (m-w)

Gmina zlokalizowana jest w powiecie sławieńskim, w województwie zachodniopomorskim. Główną funkcją gminy jest działalność rolnicza, obsługa rolnictwa, leśnictwa i działalność turystyczno-wczasowa. W gminie planuje się oraz prowadzi się działania służące uporządkowaniu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i deszczowych. Prawidłowa realizacja zadań, m.in. wynikających z KPOŚK może prowadzić do¹⁵⁴:

- *Osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska wodnego z oczyszczalni ścieków;*
- *Redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych w celu ochrony wód powierzchniowych;*
- *Wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji zbiorczej (...);*
- *Odpowiednie (...) zagospodarowywanie osadów powstających w oczyszczalni ścieków¹⁵⁵.*

Zgodnie z zapisami SUIKZP negatywny wpływ na środowisko naturalne, w tym wody ma nieuporządkowana gospodarka ściekowa, często niewłaściwa gospodarka hodowlana i nawozowa¹⁵⁶. Zadaniem środowiskowymi (zgodnie z POŚ) mającymi na celu poprawę stanu wód w obrębie gminy są m.in.:

- Poprawa jakości wody pitnej, poprzez modernizację stacji uzdatniania wody;
- Zabezpieczenie i likwidacja nieczynnych studni;
- Uruchomienie procedur w celu ustanowienia stref ochronnych ujęć;
- Wyznaczenie studni awaryjnych (ujęć rezerwowych);
- Inwentaryzacja dzikich zrzutów ścieków;

¹⁵² Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Postomino do roku 2020.

¹⁵³ UCHWAŁA NR XV/145/16 RADY GMINY POSTOMINO z dnia 24 lutego 2016 r.

¹⁵⁴ Program ochrony środowiska dla Gminy Sławno, na lata 2009-2013 z perspektywą do roku 2017

¹⁵⁵ *Ibidem*

¹⁵⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sławno, 2014.

- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- Rozbudowa, modernizacja sieci wodociągowej;
- Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i sprzyjanie poprawie ich stanu.

W dokumentach planistycznych wskazuje się, iż zasilanie w wodę odbywać się powinno z istniejącej, bądź projektowanej sieci wodociągowej (MPZP Sławno). Dopuszczono możliwość wykonywania studni na cele obrony cywilnej, bądź ze względów technologicznych, jako dodatkowe źródło (MPZP obręb Tychowo, Kwasowo i Żukowo, MPZP obręb Bobrowice, Boleszewo, Kwasowo, Noskowo). Odprowadzanie ścieków powinno się odbywać za pomocą istniejącej, bądź projektowanej sieci kanalizacyjnej (MPZP Sławno). Do momentu powstania kanalizacji odprowadzanie ścieków może odbywać się za pomocą zbiorników bezodpływowych (MPZP obręb Tychowo, Kwasowo i Żukowo). Wody opadowe z terenów zabudowanych i powierzchni utwardzonych można odprowadzać do gruntu, bądź przez system urządzeń odwadniających oraz odprowadzających wodę do kanalizacji deszczowej (MPZP obręb Tychowo, Kwasowo i Żukowo).

W obszarach, gdzie istnieje sieć rowów melioracyjnych można odprowadzać nadmiar wód opadowych do tych rowów (MPZP obręb Bobrowice, Boleszewo, Kwasowo, Noskowo, MPZP obręb Radosław, Pomiłowo, Rzyszczewo).

Powiat szczecinecki

Gmina Biały Bór

Gmina zlokalizowana jest w obrębie północno-wschodniej części powiatu szczecineckiego w obrębie zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem poziomów wodonośnych w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. W obrębie gminy występuje duży udział zwartych obszarów o braku izolacji pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego, stanowiąc tym samym zagrożenie dla przenikania zanieczyszczeń do wód. Wody powierzchniowe zajmują ok. 3% powierzchni i są to przede wszystkim wody jeziorne¹⁵⁷.

Zgodnie z POŚ głównymi źródłami zanieczyszczeń wód w obszarze analizowanej gminy są m.in.:

- Zanieczyszczenia obszarowe (rolnictwo); spływy powierzchniowe z terenów wiejskich;
- Hodowla zwierząt z uwagi na niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy;
- „dzikie” wysypiska odpadów;
- ścieki komunalne, ścieki deszczowe z dróg i placów¹⁵⁸.

W ramach POŚ jednym z celów ekologicznych jest cel polegający na poprawie gospodarowania wodami. Cel ma zostać osiągnięty poprzez poprawę i ochronę jakości wód oraz osiągnięcie dobrego stanu wód oraz racjonalizacji wykorzystywania zasobów wodnych i ochrony przed powodzią¹⁵⁹.

Wśród źródeł zanieczyszczenia akwenów wodnych, wód podziemnych wymienia się m.in.

- *Nieuregulowaną gospodarkę wodno-ściekową (...);*

¹⁵⁷ Program ochrony środowiska dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017.

¹⁵⁸ *Ibidem*

¹⁵⁹ *Ibidem*

- *Zanieczyszczenia wnoszone przez ciekę zasilającą jeziora; zanieczyszczenia spływające z terenów użytkowanych rolniczo (obciążenie wód zw. azotu i fosforu);*
- *Niekontrolowany rozwój osiedli letniskowych nad brzegami jezior;*
- *Duże obiekty hodowli zwierząt planowane na terenie gminy (...).*¹⁶⁰

W SUIKZP wskazuje się, iż ochrona wód powinna odbywać się poprzez ograniczanie zrzutów zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych. Rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać m.in.:

- *Budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej, by maksymalnie ograniczać indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych;*
- *Objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni;*
- *Dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szamb, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostały przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją (...);*
- *Kompleksowe rozwiązania odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów (...);*
- *Dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska do struktur hydrogeologicznych*¹⁶¹.

Podsumowanie

Przeanalizowane zapisy i ustalenia poszczególnych dokumentów planistycznych, jak również programów ochrony środowiska, wskazują, iż w obrębie gmin niezbędna jest realizacja/rozbudowa kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, kanalizacji deszczowej w celu wyeliminowania przedostających się do wód i gruntu zanieczyszczeń, jak również w celu ograniczenia niewłaściwego poboru wód i poprawy jej jakości.

Zwraca się uwagę na potrzebę stosowania odpowiedniego wyposażenia gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę/gnojówkę, czy płyty obornikowe, służące ograniczaniu przedostawania się zanieczyszczeń do gruntu i wód.

Dokumenty planistyczne regulują kwestie gospodarki wodno-ściekowej w poszczególnych fragmentach obszaru gmin. Wskazują konieczność odprowadzania ścieków do istniejących, bądź nowoprojektowanych sieci kanalizacyjnych, jednakże w przypadku braku takiej możliwości, zapisy miejscowych planów dopuszczają w niektórych obrębach ewidencyjnych budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, bądź gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych. Zapisy projektu rozporządzenia zawierają uregulowanie dotyczące *wprowadzania do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia*. Zgodnie z paragrafem 8 niedopuszczalne będzie wprowadzanie ścieków, w sytuacji *gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi jest krótszy niż 10 lat*. Zatem rozporządzenie ograniczy możliwość wprowadzania ścieków do ziemi, w momencie nie spełnienia warunku wskazanego powyżej, co stanowi ograniczenie zapisów zawartych w niektórych dokumentach planistycznych w odniesieniu do możliwości stosowania indywidualnych rozwiązań w zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków.

¹⁶⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Biały Bór,

¹⁶¹ *Ibidem*

Jednakże zapis ten jest niezbędny w celu ograniczenia istniejącej presji na wody podziemne, w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami powstającymi na powierzchni terenu. Konieczność ochrony wód podziemnych wskazywana jest również w dokumentach gminnych, powiatowych, co stanowi zbieżność z zapisami i uregulowaniami projektu rozporządzenia.

W POŚ dla gminy Darłowo zwraca się także uwagę na konieczność ochrony wód podziemnych i wyznacza się cele polegające na osiągnięciu dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych; racjonalizacji ich wykorzystania oraz zapewnienia wszystkim mieszkańcom Gminy Darłowo wody pitnej dobrej jakości. W dokumentach POŚ identyfikuje się problem wynikający z braku izolacji pierwszej warstwy wodonośnej od powierzchni terenu, jak również problem obecności podwyższonej zawartości chlorków w kredowym piętrze wodonośnym.

Dokumenty podejmują także tematykę rozwoju poszczególnych obszarów, co może wpływać na stan wód. Dokładna analiza potencjalnych presji mogących mieć wpływ na stan wód wynikających z rozwoju i zagospodarowania poszczególnych obszarów została przeprowadzona podczas etapu opracowywania projektu Warunków dla zlewni, natomiast wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz zostały uwzględnione przy formułowaniu zapisów warunków.

W dokumentach planistycznych, programach ochrony środowiska podkreśla się konieczność ochrony wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Wprowadza się szereg zapisów, których realizacja ma służyć w pierwszej kolejności ograniczaniu źródeł zanieczyszczeń, a następnie prowadzić do poprawy, bądź niepogorszenia jakości i dostępności zasobów wodnych. Zapisy analizowanych dokumentów sprzyjać będą osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych.

Dlatego uznajemy, iż występuje spójność celów i kierunków działań zawartych w analizowanych powyżej dokumentach z zapisami projektu rozporządzenia, w zakresie konieczności poprawy stanu wód i ich ochrony przed zanieczyszczeniami. Projekt rozporządzenia proponując ograniczenie dot. wprowadzania ścieków z nowych instalacji służących do oczyszczania ścieków do ziemi, dodatkowo ogranicza możliwość powstawania zanieczyszczeń, zagrażających jakości wód podziemnych, w stosunku do zapisów zawartych w analizowanych dokumentach, w których również identyfikowana jest niniejsza presja.

Priorytety i ograniczenia w korzystaniu z wód zawarte w projekcie rozporządzenia, jak również zapisy wynikające z analizowanych dokumentów ograniczać będą negatywny wpływ na wody m.in. analizowanej zlewni, jak również sprzyjać będą poprawie jakości środowiska wodnego.

7.4. Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu

7.4.1. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji zapisów projektu rozporządzenia może mieć wpływ na powierzchnię ziemi oraz gleby. Zapisy zawarte w projekcie rozporządzenia wskazują m.in. na zakaz wprowadzania do wód lub do ziemi w określonych obszarach zlewni Wieprzy, ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków. Brak realizacji tych zapisów umożliwia kontynuowanie odprowadzania ścieków do ziemi, co może powodować zanieczyszczenie gleb szkodliwymi substancjami i związkami chemicznymi. Zanieczyszczenia te mogą doprowadzić do zmniejszenia urodzajności gleb, obniżenia ich jakości, a przez to do zmniejszania plonów.

7.4.2. Wpływ na wody powierzchniowe w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Warunki korzystania z wód zlewni w formie rozporządzenia są ustanawiane dla wybranych zlewni, które na podstawie ustaleń zawartych w planach gospodarowania wodami nie osiągną dobrego stanu wód bez wprowadzenia szczegółowych zasad ochrony zasobów wodnych, wspomagających efektywność działań określonych w dokumentach wyższego szczebla. Projekt rozporządzenia zawiera zatem zapisy, które mają przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza ilości i jakości zasobów wodnych, dzięki czemu przyczynią się do osiągnięcia celów środowiskowych. Brak wprowadzenia warunków może nawet doprowadzić do sytuacji pogorszenia stanu zasobów wodnych.

Brak ograniczeń w zakresie lokowania nowych poborów bezzwrotnych może doprowadzić do stanu, w którym poprzez nadmierny pobór wód zostanie zakłócony przepływ nienaruszalny. Przyczyną tego będzie znaczne pogorszenie stanu środowiska biologicznego, wskutek pogorszenia warunków siedliskowych, aż do zaniku życia biologicznego w danym cieku włącznie. Korzystanie z wód zlewni Wieprzy, zwłaszcza w zakresie poborów bezzwrotnych w ciekach wskazanych w projekcie rozporządzenia oraz na ich dopływach w obecnym stanie narusza zasady zrównoważonego rozwoju.

Przewiduje się, iż brak wprowadzenia regulacji w zakresie zrzucania ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu i hodowli ryb łososiowatych, do cieków wskazanych w projekcie rozporządzenia oraz do ich bezpośrednich dopływów, może powodować dalsze pogarszanie się jakości wód. Odbiornikami ścieków pochodzących z chowu i hodowli ryb łososiowatych są głównie cieki w zlewni Grabowej. Zakłada się, że brak obowiązku wyposażenia obiektów chowu i hodowli ryb w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych w zakresie BZT₅, będzie prowadzić do wzrostu ładunków zanieczyszczeń dostarczanych do wód i tym samym do przekroczeń wartości granicznych dla dobrego potencjału ekologicznego.

Z kolei brak zapisów dotyczących wprowadzania ścieków do wód i do ziemi przy brzegu i bezpośrednio do jezior łobeliowych, których ekosystemy są szczególnie wrażliwe na zmianę własności chemicznych wody, może doprowadzić w przypadku dopływu zanieczyszczeń, do przekształcenia unikatowych ekosystemów jezior i ich degradacji.

Podsumowanie:

Wyniki badań przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie i Gdańsku, wskazują, że znaczna część jednolitych części wód powierzchniowych w zlewni Wieprzy znajduje się w złym stanie. Wprowadzenie warunków korzystania z wód zlewni, poprzez akt prawa miejscowego, jest bez wątpienia skutecznym narzędziem mającym na celu poprawę stanu wód powierzchniowych. Brak działań dążących do poprawy lub utrzymania dobrego stanu JCWP może przyczynić się do zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych określonych zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej, pogorszenia się stanu wód i degradacji siedlisk od wód zależnych. Brak rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy może mieć negatywny wpływ na stan środowiska wodnego. Brak ograniczeń związanych z poborem wód na ciekach lub ich odcinkach wytypowanych na podstawie wykonanego bilansu ilościowego jako problematyczne, może pogłębić problem nadmiernego szczyrpywania zasobów, co doprowadzi do zachwiania przepływu nienaruszalnego i degradacji stanu siedlisk wodnych i od wód zależnych. Konsekwencją braku ograniczeń w zrzutach ścieków do wskazanych w projektowanym rozporządzeniu wód, będzie brak poprawy ich stanu oraz postępująca degradacja.

7.4.3. Wpływ na wody podziemne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji zapisów projektu rozporządzenia dotyczących ograniczeń w zakresie poboru wód podziemnych, przyczyni się do zanieczyszczenia wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód słonych z wgłębnych poziomów wodonośnych piętra mioceńskiego i górnokredowego, a w konsekwencji do zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych ustanowionych dla JCWPd nr 10 obejmującej zlewnię Wieprzy.

Przewiduje się, że brak regulacji w korzystaniu z wód podziemnych spowoduje pogorszenie stanu zasobów wód podziemnych JCWPd nr 10, zarówno w odniesieniu do stanu chemicznego, poprzez zasolenie poziomów użytkowych, jaki i stanu ilościowego w wyniku ograniczenia stopnia wykorzystania zasobów wód podziemnych (w wyniku ich zasolenia), zwłaszcza do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W efekcie doprowadzi to do zubożenia zasobów wód podziemnych.

Brak realizacji zapisów zawartych w projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy w zakresie ograniczeń dot. wprowadzania ścieków do wybranych cieków, może stwarzać lokalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, szczególnie w rejonach gdzie cieki mają charakter infiltracyjny, tj. w sąsiedztwie ujęć wód podziemnych.

W przypadku braku ograniczeń dot. wprowadzania ścieków do ziemi, przewiduje się możliwość pogorszenia jakości wód podziemnych w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniem pochodzącym z powierzchni terenu.

Ustalenie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, w drodze rozporządzenia, ma niewątpliwie na celu utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych. Niepodjęcie ww. działań dążących do utrzymania dobrego stanu JCWPd może przyczynić się do zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych określonych zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej, pogorszenia się stanu wód i degradacji siedlisk zależnych od wód podziemnych. Brak rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy może mieć negatywny wpływ na stan środowiska, bowiem brak ograniczeń związanych z poborem wód podziemnych, może m.in. pogłębić problem zasolenia poziomów użytkowych i ograniczyć warunki eksploatacji ujęć wód podziemnych. W konsekwencji braku ograniczeń dot. zrzutów ścieków do wód i do ziemi, stan wód podziemnych ulegnie pogorszeniu.

7.4.4. Wpływ na powietrze w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie wpłynie w sposób istotny na stan powietrza.

7.4.5. Wpływ na klimat w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie wpłynie na klimat, bowiem analizowane zapisy regulują kwestie związane z warunkami korzystania z wód powierzchniowych i podziemnych.

7.4.6. Wpływ na krajobraz w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Zapisy analizowanego projektu rozporządzenia określają wymagania, priorytety oraz ograniczenia w korzystaniu z wód. Ich celem jest głównie poprawa stanu wód w zlewni, co z pewnością będzie wpływać w sposób pozytywny na środowisko wodne, które jest częścią krajobrazu. Poprawa stanu wód wpływać będzie pozytywnie na kształtowanie innych elementów krajobrazu m.in. na środowisko przyrodnicze, szczególnie na siedliska zależne od wód. Brak realizacji warunków może spowodować brak poprawy stanu jakości rzek i jezior, które wraz z roślinnością wodną i nadbrzeżną stanowią jeden z elementów walorów krajobrazowych terenu.

7.4.7. Wpływ na zasoby naturalne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie będzie oddziaływać na zasoby kopalin występujące w zlewni i scharakteryzowane w rozdziale 7.1.7, lecz przede wszystkim na zasoby wodne. Szczegółowa charakterystyka tego oddziaływania znajduje się w rozdziale 7.4.2. *Wpływ na wody w przypadku braku realizacji Warunków.*

7.4.8. Wpływ na formy ochrony przyrody, w szczególności na obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczną w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Zapisy projektu rozporządzenia wpływają bezpośrednio na wody powierzchniowe i podziemne, a przez to jednocześnie na ekosystemy wodne oraz bezpośrednio zależne od wód. Wprowadzenie warunków będzie w znacznym stopniu wspomagało możliwość osiągnięcia założonych celów środowiskowych przez jednolite części wód, jak również celów środowiskowych dla obszarów chronionych w granicach zlewni.

Brak realizacji projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, może ograniczyć prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów wodnych i zależnych od wód, ze względu na brak ograniczenia presji występujących w zlewni. Brak realizacji warunków nie przyczyni się do poprawy stanu wód, a przez to do poprawy stanu ekosystemów zależnych od wód. Brak realizacji projektowanego dokumentu może być przyczyną nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych, w tym celów środowiskowych dla obszarów chronionych.

Należy szczególnie podkreślić brak wystąpienia pozytywnych oddziaływań, jakie wynikać będą z wprowadzenia zapisów warunków korzystania z wód. Brak wprowadzenia ograniczeń w korzystaniu z wód stanowiącego pobór bezzwrotny, może spowodować brak ograniczenia nadmiernego poboru wód, mającego wpływ na ekosystemy wodne i zależne od wód, w obrębie JCWP objętych ograniczeniami.

Brak będzie również pozytywnego oddziaływania na jeziora lebeliowe, co do których proponuje się wprowadzenie ograniczeń we wprowadzaniu ścieków, określonych w §9 analizowanego rozporządzenia. Brak ochrony tych jezior przed przedostawaniem się substancji biogennych, może w perspektywie długofalowej powodować ich degradację i zanik cennych siedlisk przyrodniczych.

7.4.9. Wpływ na zabytki w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Brak realizacji zapisów projektu rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na zabytki występujące w zlewni rzeki Wieprzy i nie spowoduje negatywnych na nie oddziaływań. Stan zabytków, zarówno ruchomych, nieruchomych jak i archeologicznych nie ulegnie zmianie, niezależnie od wprowadzenia zapisów analizowanego dokumentu.

7.4.10. Wpływ na ludzi i dobra materialne w przypadku braku realizacji dokumentu warunków

Celem proponowanych wymagań, ograniczeń i priorytetów zawartych w projekcie rozporządzenia jest ochrona i poprawa stanu ilościowego i jakościowego wód w zlewni, a w konsekwencji zmniejszenie presji wywieranych zarówno na wody powierzchniowe jak i podziemne. W związku z powyższym, brak realizacji przedmiotowego dokumentu może doprowadzić do lokalnego wzrostu zagrożenia dla stanu wód (pogorszenie stanu ilościowego i jakościowego wód powierzchniowych oraz stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych), co negatywnie wpłynie na ludność zamieszkującą obszar zlewni.

Należy mieć na uwadze, iż obszar zlewni Wieprzy jest intensywnie wykorzystywany turystycznie, ze względu na liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe rzeki Wieprzy oraz terenu zlewni (m.in. spływy kajakowe rzeką Wieprzą, wędkarstwo, liczne jeziora lobeliowe, występujące zabytki, sąsiedztwo morza). Brak wprowadzenia warunków korzystania z wód, może spowodować brak poprawy bądź pogorszenie jakości wód w zlewni, co może wpłynąć na zmniejszenie atrakcyjności turystycznej obszaru. Spowolnienie rozwoju turystyki może bezpośrednio negatywnie wpłynąć na ludzi i dobra materialne, a tym samym na jakość życia ludności zamieszkującej obszar zlewni. Spowolnienie wzrostu gospodarki turystycznej to przede wszystkim zmniejszenie przychodów lokalnych uzyskiwanych przez podmioty zajmujące się turystyką, co bezpośrednio przełoży się na pogorszenie sytuacji finansowej mieszkańców analizowanego terenu.

Zaniechanie wdrożenia postanowień projektu rozporządzenia, można odebrać jako pozytywne dla ludzi, z uwagi na pozostawienie możliwości korzystania z wód na dotychczasowych warunkach. W przypadku braku wdrożenia zapisów warunków, nie nastąpi ograniczenie korzystania z wód. Należy jednak podkreślić, iż narastająca presja na stan wód, mogłaby w perspektywie długofalowej powodować zanieczyszczenie wód podziemnych oraz obniżenie zwierciadła wód, co będzie uciążliwe dla użytkowników wód podziemnych.

Brak wprowadzenia ograniczeń w zakresie poborów wód podziemnych, określonych w §5 i §6 analizowanego rozporządzenia, może spowodować zanieczyszczenie wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód słonych z wgłębnych poziomów wodonośnych.

W sytuacji planowanego wzrostu poboru z istniejących ujęć, wykonywanie nowych ujęć wód podziemnych w obrębie miasta Darłowo spowoduje pogłębienie i poszerzenie leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośnym, czego konsekwencją będzie obniżenie zwierciadła dynamicznego w studniach wszystkich ujęć na terenie miasta i pogorszenie hydraulicznych warunków ich eksploatacji.

7.5. Wpływ na środowisko w przypadku realizacji dokumentu warunków (oddziaływania znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe, chwilowe)

7.5.1. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby w przypadku realizacji dokumentu warunków

Zapisy w projekcie rozporządzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy mają na celu przede wszystkim utrzymanie lub poprawę jakości środowiska wodnego, aczkolwiek będą również oddziaływać na gleby. W związku z tym zakłada się, iż wpływ realizacji zapisów projektu rozporządzenia może bezpośrednio korzystnie wpływać na gleby. Bezpośredni wpływ został zidentyfikowany w odniesieniu do zapisu dotyczącego ograniczeń we wprowadzaniu ścieków:

§ 8. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,*
- b) Kwisno Duże,*
- c) Kwisno Małe,*
- d) Dolskie,*
- e) Skąpe,*
- f) Obierowo,*
- g) Oczko;*

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Wprowadzenie tych ograniczeń wpłynie w sposób pozytywny na środowisko glebowe ze względu na ograniczenie ilości zanieczyszczeń do nich wprowadzanych. Należy jednak zaznaczyć, że zasięg pozytywnego wpływu będzie lokalny, tj. w obrębie miejsc określonych w ww. paragrafach projektu rozporządzenia.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- wpływ bezpośredni poprzez ograniczenie wprowadzania ścieków do ziemi.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.2. Wpływ na wody powierzchniowe w przypadku realizacji dokumentu warunków

Warunki korzystania z wód zlewni Wieprzy są uzupełnieniem i uszczegółowieniem zapisów Rozporządzenia Nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Rozporządzenia nr 12/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Zapisy zawarte w projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy zostały opracowane w wyniku stwierdzonych potrzeb zidentyfikowanych podczas szczegółowej analizy stanu zasobów w zlewni Wieprzy, dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla części wód oraz obszarów chronionych w obrębie analizowanej zlewni. Realizacja i przestrzeganie warunków ustalonych dla zlewni będzie miało korzystny wpływ na środowisko wodne.

Na potrzeby oceny wpływu realizacji zapisów projektu rozporządzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy na wody powierzchniowe nawiązano do zidentyfikowanych oddziaływań, które mają wpływ na stan wód powierzchniowych.

Do najpoważniejszych zagrożeń stanu wód powierzchniowych w analizowanej zlewni zalicza się pobory wód, odprowadzanie do wód zanieczyszczeń, zwłaszcza nieoczyszczonych, bądź niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych oraz presje hydromorfologiczne. Odpowiedzią na zidentyfikowane presje jest projekt rozporządzenia, który wprowadza ograniczenia w korzystaniu z wód, niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych w zakresie możliwym do uregulowania warunkami korzystania z wód, zgodnie z delegacją ustawową. Celem tego dokumentu jest przede wszystkim ochrona jakości oraz ilości zasobów wodnych.

Pobory wód powierzchniowych

Na obszarze zlewni Wieprzy obowiązują ograniczenia w poborze wód powierzchniowych ustalone w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego:

§ 7. 1. Korzystanie z powierzchniowych wód płynących nie może powodować redukcji przepływu w korycie cieku poniżej przepływu nienaruszalnego.

2. Dla poborów zwrotnych dopuszcza się obniżenie wartości przepływu nienaruszalnego, o której mowa w § 2 ust. 2 o 50%, ale nie mniej niż do NNQ, pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających wypełnienie koryta cieku pomiędzy miejscem poboru, a miejscem zrzutu, odpowiadającego co najmniej przepływowi nienaruszalnemu, którego wartość jest określona zgodnie z § 2 ust. 2 i 4.

3. Wartość przepływu nienaruszalnego określonego na podstawie ust. 2 nie może być mniejsza od wartości przepływu wymaganego dla pracy przepławki.

4. Korzystanie z powierzchniowych wód płynących jest możliwe pod warunkiem jednoznacznego określenia sposobu realizacji przepływu nienaruszalnego umożliwiającego pomiar jego wartości."

Uszczegółowienie zapisów w zakresie poboru wód powierzchniowych zostało uwzględnione w projekcie rozporządzenia dotyczącego warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;

2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

4. Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.

5. Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.

Zapisy projektu rozporządzenia regulują korzystanie z wód, wskazując jako niedopuszczalny pobór bezzwrotny w 17 jednolitych częściach wód w zlewni Wieprzy, zestawionych w załączniku 3 do projektu rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód. Ograniczenia te zgodnie z wynikami ilościowego bilansu wód powierzchniowych, przeprowadzonego na potrzeby opracowania warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, wynikają z nadmiernego poboru tych wód nie zrekompensowanych zrzutami.

W analizowanej zlewni zlokalizowanych jest 114 ujęć, z których woda powierzchniowa pobierana jest dla stawów pstrągowych (68 ujęć) i stawów karpiowych (13 ujęć), na cele przemysłowe (8 ujęć) i komunalne (1 ujęcie) oraz na potrzeby MEW (14 ujęć) i dla celów nawodnieniowych (10 ujęć)¹⁶². Intensywna i skoncentrowana eksploatacja wód może doprowadzić do zmiany stosunków ilościowych oraz powodować znaczne szczypanie zasobów wodnych. W obecnym stanie korzystanie z wód zlewni Wieprzy, zwłaszcza dotyczące poborów bezzwrotnych, narusza zasady zrównoważonego rozwoju. Analizy przeprowadzone w ramach bilansu wodnogospodarczego wykazały, że w 17 zlewniach JCWP występowały problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych i/lub zaspokojeniem potrzeb wodnych różnego typu użytkowników. Zjawisko deficytu może mieć wpływ na stan/potencjał ekologiczny JCWP. Zgodnie z oceną stanu ekologicznego przedstawioną w *Tabeli 7 Ocena stanu JCWP rzecznych w zlewni Wieprzy*, aktualny stan/potencjał ekologiczny ośmiu z 17 JCWP oceniono jako umiarkowany/poniżej dobrego, co wskazuje na możliwość negatywnego oddziaływania stwierdzonych deficytów na stan elementów biologicznych w tych częściach wód.

¹⁶² Opracowanie projektu warunków korzystania z wód Wieprzy, 2016 r.

W pozostałych JCWP nie obserwuje się aktualnie negatywnych skutków okresowych deficytów na stan elementów biologicznych, co nie oznacza braku oddziaływania w latach kolejnych.

Wobec powyższego przewiduje się, że uregulowania zawarte w warunkach korzystania z wód zlewni Wieprzy dotyczące poborów wód w kontekście konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego zabezpieczą przed nadmierną eksploatacją zasoby wód powierzchniowych, która mogłaby doprowadzić do degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych. Ograniczenie możliwości poborów wód powierzchniowych w sposób bezzwrotny, powinno przyczynić się do poprawy i/lub utrzymania dobrego stanu w wyznaczonych JCWP. Natomiast wyjątki od wskazanych ograniczeń, o których mowa w § 4 ust. 2 i 3 nie wpłyną w sposób negatywny na osiągnięcie wyznaczonych celów.

W zlewni Wieprzy poza uregulowaniami dotyczącymi poborów wód określonych w projekcie rozporządzenia, obowiązują również te zawarte w rozporządzeniu dotyczącym warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Prognoza oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oceniła wpływ zapisów dotyczących przepływu nienaruszalnego, jako pozytywny, skutkujący poprawą stanu ekologicznego wód powierzchniowych, i wypełnieniem celów środowiskowych ustalonych dla JCWP.

Zatem przestrzeganie ustaleń zarówno warunków korzystania z wód dla regionu wodnego jak i zlewni pozytywnie wpłynie na środowisko wodne, przyczyniając się do jego poprawy i osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCWP.

Wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi

Ograniczenia w zakresie wprowadzania ścieków do wód zostały uregulowane w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego:

§ 8. 1. Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych o stanie co najmniej dobrym nie może powodować przekwalifikowania stanu wód odbiornika do gorszego z powodu zmiany wartości wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu, zawartych we wprowadzanych ściekach.

2. Wprowadzanie ścieków, do wód powierzchniowych o stanie poniżej dobrego, nie może:

- 1) pogarszać wartości wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu, które zadecydowały o stanie wód poniżej dobrego, o ile pozwalają na to najlepsze dostępne techniki, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.);*
- 2) powodować przekroczenia wartości granicznych wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu wód, innych niż określone w pkt 1, ustalonych dla stanu dobrego wód powierzchniowych.*

3. W przypadku wprowadzania ścieków do wód płynących z nowych instalacji służących do oczyszczania ścieków, spełnienie wymagania określonego w ust. 1 i 2 odnosi się do odcinka cieku w zasięgu oddziaływania zrzutu przy przepływie o gwarancji czasowej wystąpienia wraz z wyższymi równej 90%.

4. W przypadku braku danych pomiarowych o przepływach w cieku lub w przypadku zbyt krótkiego okresu wykonywania pomiarów tych przepływów dopuszcza się określenie wartości przepływu, o którym mowa w ust. 3 jako iloczynu przepływu średniego z wielolecia, zwanego dalej SSQ i współczynnika W 90%. Sposób wyznaczenia wartości współczynnika W 90% został określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

5. W przypadku wprowadzania ścieków do wód płynących z istniejących instalacji służących do oczyszczania ścieków, bez zmiany lub przy zmniejszeniu dopuszczonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym ilości, stanu i składu wprowadzanych ścieków, o spełnieniu wymagania określonego w ust. 1 i 2 stanowiąc będą wyniki pomiarów ilości i jakości ścieków z okresu obowiązywania pozwolenia, świadczące o prawidłowej pracy instalacji służącej do oczyszczania ścieków.

6. W przypadku zwiększenia dopuszczonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym ilości, stanu lub składu wprowadzanych ścieków z istniejących instalacji służących do oczyszczania ścieków, spełnienie wymagania określonego w ust. 1 i 2 odnosi się do odcinka cieku w zasięgu oddziaływania zrzutu przy przepływie w cieku o gwarancji czasowej wystąpienia wraz z wyższymi równej 90% oraz do przyrostu ładunków wprowadzanych zanieczyszczeń.

7. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 2 nie dotyczą wprowadzania do wód powierzchniowych oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

§ 9. Ścieki wprowadzane do wód o stanie niższym od dobrego, nie mogą zawierać substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń, określonych w przepisach odrębnych.

Zgodnie z ww. zapisami warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód płynących, zróżnicowano w zależności od stanu wód odbiornika, tj. o stanie co najmniej dobrym oraz poniżej dobrego. Zapisy te mają na celu zapobieganie zanieczyszczeniu i pogorszeniu stanu wód poprzez umożliwienie nałożenia wyższych wymagań w odniesieniu do ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód niż wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 poz. 1800).

W warunkach korzystania z wód zlewni Wieprzy zdefiniowano dodatkowe i uszczegółowione ograniczenia:

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O₂/dm³."

Zapisy te dotyczą wprowadzania ścieków pochodzących z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych do cieku Grabowa oraz do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami Grabowej i obowiązku wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅. Przy czym ograniczenie to nie dotyczy użytkowników istniejących obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, którzy mogą udokumentować, że wartość wskaźnika BZT₅ w odprowadzanych wodach pochodzących nie wzrasta o więcej niż 1,5 mg O₂/dm³ w stosunku do ujmowanej wody.

W zlewni Wieprzy największe oddziaływanie na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty wód pochodzących ze stawów pstrągowych, zaś istotny problem z utrzymaniem wartości wskaźników zanieczyszczeń biogenych (BZT₅, Nog i Pog) w granicach stanu dobrego zidentyfikowano na rzece Grabowej (w JCWP Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo - 19 zrzutów ze stawów)¹⁶³. Wyniki bilansu jakościowego wód powierzchniowych wykazały, że utrzymanie dotychczasowych ładunków BZT₅ w wodach odprowadzanych ze stawów do wód Grabowej zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, może powodować dalsze wzrosty wartości stężeń BZT₅ w wodach tego cieku, nawet powyżej wartości granicznych dla dobrego stanu. Dlatego przedmiotowe ograniczenie zaostrza wymogi ww. rozporządzenia w zakresie dopuszczalnego wzrostu wartości BZT₅ pomiędzy poborem wody dla stawu, a zrzutem wód pochodzących do 1,5 mg O₂/dm³. Analiza wyników badań jakości wody pobieranej i wód wykorzystanych, odprowadzanych ze stawów pstrągowych wykazała dodatkowo, że stawy, dla których przyrost BZT₅ nie przekraczał 1,5-2,0 mg O₂/dm³ charakteryzowały się przyrostami dla N_{og} mniejszymi od 0,5 mg/dm³, a dla P_{og} mniejszymi od 0,05 mg/dm³¹⁶⁴. Takie przyrosty zapewniały spełnienie wymagań II klasy czystości (stanu dobrego) dla ww. wskaźników jakości wód na całej długości Grabowej.

Mając powyższe na uwadze oraz wyniki oceny stanu JCWP Grabowa od Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo, które wskazują na zły stan JCWP, przewiduje się, iż redukcja ładunków wprowadzanych zanieczyszczeń poprzez instalację urządzeń do oczyszczania wód wykorzystanych, odpływających z nowo powstających i/lub modernizowanych stawów pstrągowych zapewni osiągnięcie i dalsze utrzymanie wymagań dobrego stanu wód w zakresie BZT₅, Nog i Pog. Wobec tego wprowadzenie powyższych zapisów projektu rozporządzenia wpłynie bezpośrednio i pozytywnie na stan ekologiczny Grabowej, przyczyniając się do niepogarszania, a wręcz poprawy tego stanu. Zaproponowane ograniczenia ułatwią również osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych dla omawianych JCWP rzecznych. Jednocześnie powyższe zapisy będą miały lokalnie pozytywny wpływ na jakość JCWP przybrzeżnej Jarosławiec-Sarbinowo (JCWP nie zlokalizowana w zlewni Wieprzy, jednak rozpatrywana z uwagi na potencjalne oddziaływanie wód odprowadzanych

¹⁶³ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

¹⁶⁴ *Ibidem*

ze zlewni Wieprzy na tą część wód), do której będą dopływać wody lepszej jakości ze zlewni Wieprzy (Grabowa jest dopływem Wieprzy ok. 1 km przed ujściem Wieprzy do Bałtyku).

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza jeszcze ograniczenia związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi w stosunku do zapisów Rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, które mają na celu zapobieganie zanieczyszczaniu oraz pogarszaniu jakości wód jeziornych.

Rozporządzeniem nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego dla jezior priorytetowych pod względem ochrony zdefiniowano szereg ograniczeń mających na celu przeciwdziałanie dopływowi zanieczyszczeń antropogenicznych:

§ 15. 1. Rolnicze wykorzystanie ścieków nie jest możliwe w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowej jezior priorytetowych.

2. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi z nowolokalizowanych przydomowych oczyszczalni ścieków nie jest możliwe w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowej jezior priorytetowych.

3. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pochodzących z nowych obiektów budowlanych jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowej jezior priorytetowych.

4. Linie brzegowe jezior priorytetowych, o których mowa w ust. 1-3 oznaczają wykazany w ewidencji gruntów i budynków przebieg granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi tych jezior, a gruntami do nich przyległymi.

5. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 nie dotyczy wprowadzania do wód powierzchniowych i do ziemi, oczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

§ 16. 1. Wprowadzanie ścieków do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych, możliwe jest w przypadku zachowania łącznie następujących warunków:

- 1) odpływ ścieków następuje nieuszczelnionym korytem ziemnym;*
- 2) ścieki dopływają do jeziora w sposób ciągły, w czasie nie krótszym niż 24 godziny;*
- 3) nie zachodzi przetrzymywanie ścieków w celu zapewnienia wymaganego w pkt 2 czasu dopływu do jeziora.*

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 dotyczy również wprowadzania ścieków pochodzących z jednostek i obiektów, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1087 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159).

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wprowadzania do wód jezior oraz cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych, oczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

4. Dopuszcza się wprowadzanie ścieków do wód jezior oraz cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia instalacji służących do oczyszczania ścieków, przez okres pięciu lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

W zlewni Wieprzy za jeziora priorytetowe uznano jeziora lobeliowe, które stanowią jednolite części wód powierzchniowych: Bobięcińskie Wielkie, Skąpe (na NE od Miastka) i Kościelne.

W projekcie rozporządzenia uwzględniono jeziora niestanowiące JCWP oraz ww. Jez. Skąpe, a zakres ograniczeń dostosowano do zapisów zawartych w ustanowionych planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000: Dolina Wieprzy i Studnicy oraz Miasteczkie Jeziora Lobeliowe:

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,*
- b) Kwisno Duże,*
- c) Kwisno Małe,*
- d) Dolskie,*
- e) Skąpe,*
- f) Obierowo,*
- g) Oczo;*

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Jeziora lobeliowe są wrażliwe na dopływy zanieczyszczeń, w szczególności związków biogennych, wymagają zatem zapewnienia szczególnej ochrony przed wzrostem tych substancji w wodach, w celu uniknięcia przekształcenia ekosystemów jezior. Zanieczyszczenie wód w zlewni Wieprzy spowodowane jest między innymi licznymi zrzutami ścieków komunalnych czy bytowych, które emitowane są z indywidualnych gospodarstw. Zrzuty ścieków komunalnych pochodzą głównie z obszarów, które nie są objęte systemem kanalizacji (zabudowa rozproszona). Zrzuty te zawierają przede wszystkim ładunki biogenów oraz substancje organiczne. Z danych GUS za rok 2015 wynika, iż na analizowanym obszarze położone są powiaty, w których podłączenie do kanalizacji kształtuje się na poziomie około 77%. Przykładowo w powiecie bytowskim 78% ludności jest podłączona do sieci kanalizacyjnej.

Przyjmuje się, że zakaz wprowadzania ścieków do wód i ziemi w pasie 200 m od linii brzegu jezior lobeliowych przyczyni się do wyeliminowania jednego z potencjalnych czynników degradacji tych jezior. Wobec tego wprowadzenie powyższych zapisów projektu rozporządzenia wpłynie bezpośrednio i pozytywnie na stan ekosystemów od wód zależnych. Zaproponowane ograniczenia ułatwią również osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych dla obszarów chronionych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Przekształcanie naturalnej hydromorfologii cieków oraz budowę wodne

Ograniczenia w zakresie prac związanych z przekształcaniem naturalnej hydromorfologii cieków oraz z budowlami wodnymi na ciekach zlewni Wieprzy, zostały uregulowane w Rozporządzeniu Nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Rozporządzenie to wprowadza zapisy odnoszące się do rozwiązań przy projektowaniu budowli wodnych, w tym urządzeń służących do swobodnej migracji ryb:

§ 10. Wykonanie nowych budowli piętrzących na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 jest możliwe:

- 1) wyłącznie przy spełnieniu warunków wskazanych w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;*
- 2) pod warunkiem wyposażenia tych budowli w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb. § 11. 1. Piętrzenie śródlądowych wód powierzchniowych cieków lub ich odcinków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 jest niedopuszczalne w przypadkach gdy budowle piętrzące nie są wyposażone w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb.*

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy piętrzenia wód realizowanego na warunkach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, które stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do czasu pierwszej przebudowy lub rozbudowy istniejącej budowli piętrzącej, jednak nie później niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu, wskazanego w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla części wód, na których zlokalizowane są te budowle piętrzące.

§ 12. 1. Wykonanie nowych budowli piętrzących na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych budowli w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb.

2. Dopuszcza się wykonanie budowli, o których mowa w ust. 1 bez wyposażania ich w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb, pod warunkiem, że wysokość progu przelewu tych budowli nie będzie większa niż 0,30 m oraz, że budowle te wyposażone będą w przelew zapewniający koncentrację przepływu wody przy przepływie SNQ, na głębokość równą wysokości progu i na szerokość w poziomie lustra wody równą nie mniej niż 0,30 m.

§ 13. 1. Wykonanie, odbudowa, rozbudowa lub przebudowa urządzeń zapewniających swobodną migrację ryb jest możliwe, jeżeli urządzenia te będą spełniać warunki techniczne ustalone dla reprezentatywnych gatunków ryb. Warunki te określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

2. Ustala się reprezentatywne gatunki ryb, których wymagania spełniają wymagania pozostałych gatunków ryb, występujących w danym cieku lub jego odcinku, warunkujące skuteczność urządzeń zapewniających swobodną migrację ryb:

- 1) dla cieków lub ich odcinków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1- 3 reprezentatywne gatunki ryb ustala się zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia;*
- 2) dla pozostałych cieków oraz dla pozostałych odcinków cieków, jako reprezentatywne gatunki ryb ustala się certę lub węgorza.*

§ 14. 1. Korzystanie z wód za pomocą obiektów hydrotechnicznych na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 - 3 jest niedopuszczalne w przypadkach gdy obiekty te nie są wyposażone w zabezpieczenia wlotów do elektrowni wodnych, kanałów doprowadzających oraz innego typu ujęć wody przed spływającymi rybami.

2. Zabezpieczeniami, o których mowa w ust. 1 mogą być kraty o prześwicie nie większym niż 15 mm.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód za pomocą obiektów hydrotechnicznych na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 – 3, bez zabezpieczeń wlotów do elektrowni wodnych przed spływającymi rybami, pod warunkiem zastosowania turbiny śrubowej (ślimakowej).

Przywrócenie ciągłości morfologicznej cieków jest jednym z istotnych elementów sprzyjających osiągnięciu dobrego stanu wód, a przez to prowadzących do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych. Warunki korzystania z wód regionu uwzględniają kwestię zachowania ciągłości morfologicznej na odcinkach cieków szczególnie istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej znajdujących się w granicach analizowanej zlewni: na odcinku Wieprzy (od ujścia do Bałtyku do jazu Bożenka) i na odcinku Grabowej (od ujścia do Wieprzy do ujęcia Bielawy) oraz na ciekach i ich odcinkach istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej dla regionu wodnego: Wieprza (od źródeł do jazu Bożenka), Stobnica, Pokrzywna, Broczynka, Studnica, Bystrzenica, Ściegnica, Reknica, Moszczenica i Moszczeniczka, Grabowa i Bielawa.

W projekcie rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie zostały wyznaczone dodatkowe warunki w zakresie zmian hydromorfologicznych cieków wykraczające poza rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Nie stwierdzono bowiem konieczności wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w tym zakresie, gdyż warunki ustalone dla regionu zapewniają utrzymanie ciągłości morfologicznej na ciekach lub ich odcinkach szczególnie istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej dla obszaru dorzecza Odry oraz na ciekach lub ich odcinkach istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej dla regionu wodnego, które są miejscami tarlisk i dorastania form młodocianych gatunków ichtiofauny wrażliwych na przerwanie tej ciągłości.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- skutek wprowadzenia projektu rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy zostaną wprowadzone dodatkowe obostrzenia we wprowadzaniu ścieków do wytypowanych w rozporządzeniu wód powierzchniowych, co wpłynie na nie pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i/lub ich poprawę w dłuższym okresie czasu,
- obostrzenia zawarte w projekcie analizowanego rozporządzenia dotyczące poboru wód pozwolą zachować w ciekach przepływ nienaruszalny, co pozwoli na zabezpieczenie przed nadmierną eksploatacją zasoby wód powierzchniowych, która mogłaby być powodem degradacji ekosystemów wodnych i od wody zależnych i sprzyjać będzie osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych;

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.3. Wpływ na wody podziemne w przypadku realizacji dokumentu warunków

Zapisy projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód w zlewni Wieprzy, są uszczegółowieniem zapisów rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego w zakresie odpowiadającym lokalnym wymaganiom środowiska wód podziemnych zidentyfikowanych w analizowanej zlewni.

Rozporządzenie nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, zawiera następujące zapisy dotyczące szczegółowych wymagań dotyczących stanu wód podziemnych w zlewni, wynikających z celów środowiskowych:

§ 5. Dla uzyskania dobrego stanu jednolitych części wód podziemnych wymaga się, aby korzystanie z wód podziemnych nie powodowało:

- 1) niespełnienia celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych;*
- 2) szkód w ekosystemach lądowych bezpośrednio zależnych od wód podziemnych;*
- 3) dopływu wód słonych lub innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych;*
- 4) trwałej tendencji do zmian kierunku przepływu wód podziemnych, którą mógłby spowodować dopływ wód słonych lub innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych.”*

W projekcie rozporządzenia dla zlewni Wieprzy wprowadza się następujące zapisy dot. wód podziemnych:

§ 2. Utrzymanie dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w jednolitej części wód podziemnych nr 10 wymaga niepowodowania ascenzji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego.

W projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód w zlewni Wieprzy wprowadzono uszczegółowienie wymagań w zakresie stanu wód podziemnych dotyczące utrzymania dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego poprzez niepowodowanie ascenzji zasolonych wód z piętra neogeńskiego i kredowego. Powyższe podyktowane jest koniecznością utrzymania dobrego stanu wód oraz zapewnienia wody odpowiedniej jakości przeznaczonej do spożycia.

W JCWPd nr 10, obejmującej zlewnię Wieprzy, wody podziemne piętra czwartorzędowego w poziomie gruntowym, międzyglinowym górnym i międzyglinowym środkowym charakteryzują się naturalnie dobrą jakością, która wyraża się m.in. niską zawartością chlorków (5 - 30 mg Cl/dm³), najczęściej od 10 do 20 mg Cl/dm³. Jednakże lokalnie w rejonach skoncentrowanej intensywnej eksploatacji wód z poziomu międzyglinowego środkowego, obserwuje się podwyższoną zawartość chlorków – powyżej 140 mg Cl/dm³, co jest związane z ascenzją wód zasolonych z podłoża. Ma to miejsce w północnej części zlewni Wieprzy, m.in. w okolicach Darłówka, gdzie wody podziemne poziomu mioceńskiego charakteryzuje wysoka zawartość chlorków (360 mg Cl/dm³) pochodzenia geogenicznego. W rejonie Darłowa i Moźdzanowa wody podziemne piętra kredowego charakteryzuje jeszcze wyższe zasolenie (do 390 mg Cl/dm³).

Mając powyższe na uwadze przewiduje się, że wprowadzone wymaganie będzie miało pozytywny wpływ na stan wód podziemnych, który przyczyni się do utrzymania dobrego stanu JCWPd nr 10 i wypełnienia założonych celów środowiskowych dla tej części wód.

W odniesieniu do priorytetów w zaspokajaniu potrzeb wodnych, w projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód w zlewni Wierzy, ustalono indywidualną hierarchię użytkowania zasobów wodnych, o której zdecydowały konsekwencje społeczno-ekonomiczne niedostarczenia wody, względy ekologiczne oraz ocena możliwości wykorzystania wody przez kolejnych użytkowników.

§ 3. 1. Ustala się następujące priorytety w zaspakajaniu potrzeb wodnych w zlewni Wieprzy:

- 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe;*
- 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych lub farmaceutycznych;*
- 3) na zapewnienie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych;*

- 4) na potrzeby przemysłu;
- 5) na potrzeby chowu i hodowli zwierząt;
- 6) na potrzeby upraw rolnych i leśnych;
- 7) na potrzeby energetyki wodnej;
- 8) na potrzeby związane z turystyką, sportem i rekreacją.

Wskazane dla zlewni Wieprzy priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych będą obowiązywały w przypadku, gdy wystąpi jednocześnie zapotrzebowanie na wykorzystanie na różne cele tych samych zasobów dyspozycyjnych, z wyłączeniem sytuacji określonych w przepisie art. 123 ust. 1a ustawy Prawo wodne. Powyższe zapisy będą miały pozytywny wpływ na stan zasobów wód podziemnych, bowiem gwarantują korzystanie z zastosowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

W rozporządzeniu ustalającym warunki dla regionu wodnego zawarto zapisy dotyczące ograniczeń w poborze wód podziemnych:

§18. Wielkość maksymalnego rocznego poboru wody z ujęcia wód podziemnych nie może przekraczać ilości wynikającej ze średniego dobowego zapotrzebowania na wodę. (...)

§19.1. Korzystanie z wód podziemnych z czwartorzędowych utworów wodonośnych do napełniania stawów rybnych oraz na potrzeby nawadniania gruntów lub upraw jest niedopuszczalne w przypadku istnienia możliwości wykorzystania do tych celów wód powierzchniowych.

2. Korzystanie z wód podziemnych ze starszych niż czwartorzędowe utwory wodonośne do napełniania stawów rybnych oraz na potrzeby nawadniania gruntów lub upraw jest niedopuszczalne w przypadku istnienia możliwości wykorzystania do tych celów wód podziemnych z czwartorzędowych utworów wodonośnych lub wód powierzchniowych.

Wprowadzone ograniczenia w korzystaniu z wód rozporządzeniem dla regionu wodnego określają: maksymalną wielkość rocznego poboru wody z ujęcia wód podziemnych, która nie może przekroczyć ilości wynikającej ze średniego zapotrzebowania na wodę oraz zakaz wykorzystywania wód podziemnych zarówno z poziomów czwartorzędowych jak i starszych, do napełniania stawów rybnych oraz na potrzeby nawadniania gruntów lub upraw, w przypadku istnienia możliwości wykorzystania do tych celów wód powierzchniowych. Wszystkie powyższe ograniczenia są niezbędne w celu utrzymania dobrego stanu wód podziemnych JCWPd nr 10. Zapisy rozporządzenia wprowadzające ograniczenia w korzystaniu z wód podziemnych, chronią wody przed ich nadmierną eksploatacją, mogącą doprowadzić do deficytu zasobów wód podziemnych.

W projekcie rozporządzenia dla zlewni wprowadza się dodatkowe ograniczenia dot. wód podziemnych:

§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³.

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm³.

2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) ustalenia genezy tego zasolenia;
- 2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na miesiąc;
- 3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm^3 .

3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm^3 ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm^3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) ustalenia genezy tego zasolenia;
- 2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na kwartał.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.”

W projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód w zlewni Wieprzy wprowadzono dodatkowe ograniczenia w korzystaniu z wód podziemnych, uznając, że te określone w rozporządzeniu w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego nie są w pełni wystarczające dla ochrony stanu ilościowego i chemicznego JCWPd nr 10. W projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód w zlewni Wieprzy wprowadzono ograniczenia związane z poborem wód podziemnych. Mianowicie, na całym obszarze zlewni Wieprzy wprowadzono zakaz wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku zasolenia tych wód równego lub większego niż 188 mg Cl/dm^3 . Na obszarze miasta Darłowo wprowadzono zakaz wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych. Ponadto na obszarze zlewni wprowadzono ograniczenia w zakresie poboru wód podziemnych w zależności od stopnia zasolenia określanego przez zawartość chlorków wyrażoną w mg Cl/dm^3 . W przypadku zakazu poboru wód podziemnych, gdy ich zasolenie jest równe albo większe niż 250 mg Cl/dm^3 wprowadzono trzyletni okres przejściowy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, dla poboru wody z istniejących ujęć do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Obszar zlewni Wieprzy znajduje się w obrębie JCWPd nr 10, której stan ilościowy i chemiczny, został oceniony jako dobry. Zatem utrzymanie dobrego stanu jest celem środowiskowym tej JCWPd.

W wyniku analizy warunków hydrogeologicznych w obrębie zlewni Wieprzy stwierdzono, że wody podziemne użytkowych poziomów wodonośnych są zagrożone zasoleniem w wyniku ascenzji wód słonych z głębokich poziomów wodonośnych piętra miocénskiego i kredowego.

Natomiast w rejonie miasta Darłowa istnieje skoncentrowana eksploatacja ujęć wód podziemnych. Wyniki bilansu wodnogospodarczego wód podziemnych wykazały, że w rejonie bilansowym B1 – Przymorze Wieprzy, średnioroczny pobór według pozwoleń wodnoprawnych z ujęć zlokalizowanych w obszarze miasta Darłowo wynosi $UP=4\,371,13 \text{ m}^3/\text{d}$, co stanowi 84,3% poboru dopuszczalnego ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w rejonie bilansowym B1, zaś średnioroczny pobór rzeczywisty UR z tych ujęć w latach 2012-2013 ($UR=2\,757,07 \div 2\,840,39 \text{ m}^3/\text{d}$) stanowił $86,2 \div 87,4\%$ poboru rzeczywistego UR ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w rejonie bilansowym B1 ($UR=3\,288 \div 3\,365 \text{ m}^3/\text{dobę}$)¹⁶⁵. Analiza warunków hydrogeologicznych w rejonie miasta Darłowo wykazała, iż w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, obejmującym główny użytkowy poziom wodonośny, występują wysokie zawartości chlorków (ponad 140 mg Cl/dm^3), pochodzące z ascenzyjnego napływu wód słonych z poziomów wodonośnych miocenu oraz kredy. Napływ

¹⁶⁵ Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Warszawa, 2016 r.

zasolonych wód jest spowodowany obniżeniem piezometrycznego zwierciadła wód podziemnych piętra czwartorzędowego w obrębie lejów depresji intensywnie eksploatowanych ujęć. Przy dalszym wzroście poboru wód z obecnych ujęć, budowa nowych ujęć wód podziemnych w obrębie miasta Darłowo spowoduje pogłębienie i poszerzenie leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośny i dalszy postęp procesu ascenzji zasolonych wód wgłębnych do piętra czwartorzędowego. Kolejnym efektem rozwoju regionalnego leja depresji będzie obniżenie zwierciadła dynamicznego w studniach wszystkich ujęć na terenie miasta i pogorszenie hydraulicznych warunków ich eksploatacji.

Wobec powyższego na terenie miasta Darłowa celowe wydaje się wprowadzenie zakazu wykonywania nowych ujęć wód podziemnych. Jednakże analiza zapisu § 5 ust. 2 dotyczącego zakazu wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych na obszarze miasta Darłowo wykazała, iż w obecnym kształcie zapis ten całkowicie uniemożliwia wykonywanie nowych studni, w tym studni awaryjnych czy zastępczych na istniejących ujęciach wód podziemnych w granicach miasta Darłowa. Należy wziąć pod uwagę fakt, iż na terenie miasta Darłowo znajdują się obecnie ujęcia wód podziemnych służące m.in. do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Wejście w życie zapisu w obecnie proponowanym brzmieniu może powodować problemy związane z zapewnieniem wody w odpowiedniej ilości na ww. cele. W związku z powyższym dla zapewnienia utrzymania wydajności i sprawności istniejących ujęć wód podziemnych na terenie miasta Darłowa, a jednocześnie w celu ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych rekomenduje się przeformułowanie zapisu ust. 2 w następujący sposób:

§ 5.2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.

Taki zapis uniemożliwia budowę nowych ujęć wód podziemnych w obrębie miasta Darłowa, a jednocześnie nie powoduje zakłóceń w pracy ujęć już istniejących.

Ograniczenia w zakresie korzystania z wód podziemnych mają na celu zapobieżenie zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód słonych z wgłębnych poziomów wodonośnych piętra miocenckiego i kredowego oraz zagrożeniu dla zaspokojenia potrzeb ludności w wodę do spożycia, szczególnie na terenie miasta Darłowa. Mając powyższe na uwadze ocenia się, że zapisy w zakresie poboru wód podziemnych zaproponowane w warunkach korzystania z wód zlewni Wieprzy oraz rekomendowane do zmiany, przyczynią się do powstrzymania rozwoju zanieczyszczenia zagrażającego nieosiągnięciu celów środowiskowych ustanowionych dla JCWPd nr 10. Zatem ustalone warunki korzystania z wód podziemnych będą miały pozytywny i bezpośredni wpływ na stan zasobów wodnych w zlewni Wieprzy i przyczynią się do utrzymania dobrego stanu JCWP nr 10, a jednocześnie do wypełnienia ustalonych celów środowiskowych.

W analizowanym projekcie rozporządzenia zawarto również zapisy dotyczące zakazu wprowadzania do ziemi ścieków z instalacji służących do oczyszczania ścieków w przypadku gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków jest krótszy niż 10 lat:

§ 8.1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

Powyższe podyktowane jest koniecznością zapewnienia ochrony jakości wód podziemnych w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniem pochodzącym z powierzchni terenu.

Zlewnia Wieprzy, zgodnie z Mapą wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie w skali 1:500 000, charakteryzuje się dużą podatnością na zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego (czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu wynosi 5 - 25 lat).

Mając powyższe na uwadze, oraz fakt iż w zlewni Wieprzy wody podziemne stanowią źródło zaopatrzenia użytkowników w wodę, wnioskuje się, iż wprowadzony zakaz będzie miał bezpośredni pozytywny wpływ na stan wód podziemnych.

Zakładając, że zapisy obu rozporządzeń w sprawie warunków korzystania z wód regionu Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz zlewni Wieprzy będą bezwzględnie przestrzegane, aktualny stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych w granicach zlewni Wieprzy powinien zostać utrzymany.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- ograniczenie ryzyka zasolenia wód podziemnych (utrzymanie dobrego stanu chemicznego) - oddziaływanie bezpośrednie wynikające z zapisów wprowadzających ograniczenia dla wód podziemnych;
- ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych (utrzymanie dobrego stanu chemicznego) - oddziaływanie bezpośrednie wynikające z zapisów wprowadzających ograniczenia dla zrzutu ścieków do ziemi.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.4. Wpływ na powietrze w przypadku realizacji dokumentu warunków

Zapisy rozporządzenia dotyczą w głównej mierze zagadnień związanych z korzystaniem z wód i brak jest w nim regulacji dotyczących jakości powietrza. Przyjmuje się, zatem że realizacja warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy nie powinna mieć wpływu na stan powietrza na obszarze analizowanej zlewni.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne

- brak.

Oddziaływania negatywne

- brak.

7.5.5. Wpływ na klimat w przypadku realizacji dokumentu warunków

Realizacja zapisów zawartych w projekcie rozporządzenia nie ma dostrzegalnego znaczącego wpływu na zmianę klimatu w obrębie zlewni Wieprzy. Zapisy rozporządzenia pozostają bez wpływu na opady, temperaturę, ciśnienie czy siłę wiatru oraz nasłonecznienie.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- brak.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.6. Wpływ na krajobraz w przypadku realizacji dokumentu warunków

Analizując wpływ wprowadzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy na krajobraz, stwierdzono, iż będzie on pozytywny. Wdrożenie zapisów rozporządzenia, które ustalają sposób korzystania z wód, wpłynie będzie bezpośrednio na komponent środowiska jakim jest woda. Środowisko wodne stanowi natomiast jeden z istotnych komponentów krajobrazu, zatem jego poprawa przyczyni się pośrednio do wzrostu walorów krajobrazowych terenu.

W projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, wprowadzono następujące zapisy mające pozytywny wpływ na krajobraz analizowanego terenu:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- h) Byczyńskie,*
- i) Kwisno Duże,*
- j) Kwisno Małe,*
- k) Dolskie,*
- l) Skąpe,*
- m) Obierowo,*
- n) Oczko.*

Wprowadzenie ww. zapisów, przyczyniać się będzie do poprawy stanu jednolitych części wód powierzchniowych, zarówno w zakresie ich jakości jak i ilości, co pośrednio wpłynie na stan krajobrazu zlewni.

Ograniczenie poboru bezzwrotnego we wskazanych JCWP, w których stwierdzono problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych, przyczyni się do poprawy stanu jednolitych wód powierzchniowych, a w szczególności stanu ekosystemów wodnych. Utrzymanie przepływu nienaruszalnego, wpłynie pozytywnie na stan siedlisk i gatunków wodnych oraz zależnych od wód, a więc pośrednio również na krajobraz, którego woda jest elementem.

Ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych do wyznaczonych odbiorników, będą również sprzyjały poprawie stanu jakości wód, a jednocześnie zachowaniu istniejących walorów krajobrazowych terenu.

Proponowane ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi w odległości mniejszej niż 200 m do wymienionych w rozporządzeniu jezior lobeliowych, zdefiniowane w § 9 ocenianego projektu rozporządzenia, wpłyną pozytywnie na krajobraz analizowanej zlewni. Ograniczenie to przyczyni się do ochrony przed zanieczyszczeniem i wystąpieniem zjawiska eutrofizacji jeziora lobeliowe, które są cennym elementem krajobrazu, nielicznie występującym w skali całego kraju.

Wpływ zapisów rozporządzenia na formy ochrony przyrody został przeanalizowany w rozdziale 7.5.8 niniejszej prognozy i wskazuje, że wprowadzenie zapisów będzie oddziaływało w sposób pozytywny na środowisko przyrodnicze oraz obszary chronione. Możliwe jest pośrednie pozytywne oddziaływanie na krajobraz całej zlewni przez ogólną poprawę stosunków wodnych. Analizując wpływ zapisów rozporządzenia na obszary chronione, szczególnie powołane do ochrony krajobrazu t.j. parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, będzie on wyłącznie pozytywny. Przedmiotami ochrony zależnymi od wód w parkach krajobrazowych są: różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów oraz siedliska gatunków, a w obszarach chronionego krajobrazu – kompleks ekosystemów. Poprzez wprowadzone zapisy, przewiduje się poprawę stanu środowiska wodnego, a jednocześnie walorów krajobrazowych terenu, objętych ochroną w ramach powołanych w tym celu obszarów chronionych.

Na obszarze zlewni Wieprzy, obowiązują również zapisy warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Należy wspomnieć, że w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do tego dokumentu, stwierdzono brak bezpośredniego wpływu jego zapisów na krajobraz. Stwierdzony został natomiast pozytywny wpływ na przyrodę, stan siedlisk oraz gatunków. W związku z tym stwierdzono pośredni pozytywny wpływ na krajobraz o charakterze stałym.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- poprawa stanu środowiska wodnego i pozytywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego bezpośrednio i pośrednio związanego z wodą, a przez to pośredni pozytywny wpływ na krajobraz zlewni.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.7. Wpływ na zasoby naturalne w przypadku realizacji dokumentu warunków

Mając na uwadze zakres regulacji planowanych do wprowadzenia przez projekt rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, nie zidentyfikowano żadnych istotnych oddziaływań zapisów warunków na stan zasobów naturalnych opisanych w rozdziale 7.1.7.

Wprowadzenie przepisów zawartych w projekcie warunków wpłynie pozytywnie na zasoby naturalne takie jak wody powierzchniowe i podziemne, co zostało wykazane w ocenie wpływu przedstawionej w rozdziałach 7.5.2 i 7.5.3 niniejszej prognozy.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- oddziaływanie na zasoby naturalne takie jak wody powierzchniowe i podziemne.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.8. Wpływ na formy ochrony przyrody, w szczególności na obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody, siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, gatunki roślin i zwierząt, ekosystemy od wód zależne, różnorodność biologiczną w przypadku realizacji dokumentu warunków

Zapisy rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, regulują kwestie korzystania z wód. Środowisko wodne i jego jakość wpływa znacząco na stan ekosystemów wodnych i od wód zależnych, zatem zapisy rozporządzenia dotyczą również w dużej mierze flory i fauny analizowanego terenu. Niniejsza ocena wpływu projektowanego dokumentu skupia się na tych elementach przyrody, które są zależne od wód. W niniejszym rozdziale przeanalizowano także wpływ zapisów na obszary chronione.

Zapisy projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, określają zarówno priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni, jak również ograniczenia w korzystaniu z wód. Wśród priorytetów określonych w rozporządzeniu, na 3 miejscu umieszczono zapewnienie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Wysoka pozycja w hierarchii powinna zapewnić utrzymanie właściwych stosunków wodnych, które są czynnikiem niezbędnym do właściwego funkcjonowania ekosystemów.

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, wprowadza zmiany w gospodarowaniu wodami w zlewni, co będzie również wpływać na środowisko przyrodnicze tego obszaru. W projekcie rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy znajduje się zapis:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

- 1) *którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;*
- 2) *na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.*

3. *Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.*

4. *Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.*

5. *Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.*

Realizacja przytoczonych zapisów rozporządzenia, przyczyni się do zmniejszenia deficytów wody w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód. Wprowadzone ograniczenia będą pozytywnie oddziaływały na środowisko przyrodnicze, poprzez zwiększenie ilości dostępnych zasobów wodnych na terenie zlewni.

Jak wskazują przeprowadzone w ramach opracowania projektu warunków korzystania z wód¹⁶⁶ obliczenia bilansowe, w zlewni Wieprzy występowały problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych, które to świadczą o zakłóceniu naturalnego reżimu hydrologicznego cieku. Stąd też, celem ochrony przed degradacją ekosystemów wodnych i od wód zależnych, wprowadzono ww. ograniczenia w poborach wód powierzchniowych.

Zwiększona ilość dostępnych zasobów wodnych, będzie oddziaływać pozytywnie na środowisko przyrodnicze, szczególnie na gatunki i siedliska wodne oraz bezpośrednio uzależnione od wody. Przewiduje się pozytywny wpływ zapisów rozporządzenia na formy ochrony przyrody występujące w zlewni Wieprzy (obszary Natura 2000 oraz rezerваты przyrody), w szczególności zlokalizowane w znacznej części w okolicy cieków wodnych objętych wskazanym ograniczeniem (PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy, PLH320003 Dolina Grabowej, PLH320053 Dolina Bielawy, Rezerwat na rzece Grabowej). Przewiduje się szczególnie pozytywny wpływ zapisów rozporządzenia na siedliska zależne od wód, takie jak min. 91D0 - bory i lasy bagienne, 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, dla których naturalny reżim hydrologiczny cieku jest istotnym czynnikiem utrzymania ich dobrego stanu.

¹⁶⁶ Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, „Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy”, Warszawa, wrzesień 2016 r. Praca na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Konieczność zachowania przepływu nienaruszalnego określona została również w zapisach Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego:

§ 7. 1. Korzystanie z powierzchniowych wód płynących nie może powodować redukcji przepływu w korycie cieku poniżej przepływu nienaruszalnego.

2. Dla poborów zwrotnych dopuszcza się obniżenie wartości przepływu nienaruszalnego, o której mowa w § 2 ust. 2 o 50%, ale nie mniej niż do NNQ, pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających wypełnienie koryta cieku pomiędzy miejscem poboru, a miejscem zrzutu, odpowiadającego co najmniej przepływowi nienaruszalnemu, którego wartość jest określona zgodnie z § 2 ust. 2 i 4.

3. Wartość przepływu nienaruszalnego określonego na podstawie ust. 2 nie może być mniejsza od wartości przepływu wymaganego dla pracy przepławki.

4. Korzystanie z powierzchniowych wód płynących jest możliwe pod warunkiem jednoznacznego określenia sposobu realizacji przepływu nienaruszalnego umożliwiającego pomiar jego wartości."

Wprowadzone na obszarze regionu wodnego wymagania i ograniczenia dotyczące zachowania przepływu nienaruszalnego, również będą miały pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze zlewni. Zapewnienie niezbędnej ilości wody w korytach cieków, warunkuje rozwój życia biologicznego w ekosystemach wodnych i zależnych od wód.

W wyniku działalności antropogenicznej, na obszarze zlewni Wieprzy powstają ścieki bytowe, gospodarcze, przemysłowe, z chowu i hodowli ryb łososiowatych, które są w różnym stopniu oczyszczone, a następnie odprowadzane do wód. W analizowanym projekcie rozporządzenia, wprowadzono następujące zapisy regulujące kwestię wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi:

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

§ 8. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,*
- b) Kwisno Duże,*
- c) Kwisno Małe,*
- d) Dolskie,*
- e) Skąpe,*

- f) Obierowo,
- g) Oczko;

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Zapisy ograniczające odprowadzanie ścieków do wód oddziaływać będą w sposób pozytywny na parametry fizykochemiczne wód, głównie na zawartość substancji biogennych, których poprawa wpłynie korzystnie na parametry biologiczne oceny stanu (fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofaunę). Poprawa jakości wód będzie oddziaływać w sposób korzystny zarówno na organizmy wodne, jak i na gatunki i siedliska zależne od wód. Przewiduje się wzrost bioróżnorodności w rejonach, w których zostały wprowadzone stosowne ograniczenia. Zapisy rozporządzenia ograniczające możliwość wprowadzania ścieków do wód, będą zapobiegać przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, co będzie pozytywnie oddziaływało również na gatunki i siedliska występujące w granicach obszarów chronionych Natura 2000 oraz rezerwatów na terenie zlewni.

Podkreślić należy szczególnie pozytywny wpływ zapisów § 9 ocenianego projektu rozporządzenia, na obszary chronione w ramach sieci Natura 2000: PLH220041 - Miasteczkie Jeziora Lobeliowe oraz PLH220038 - Dolina Wieprzy i Studnicy, w granicach których zlokalizowane są jeziora lobeliowe wymienione w projekcie rozporządzenia.

Jeziora lobeliowe są cennym i rzadkim siedliskiem przyrodniczym, o specyficznych warunkach fizykochemicznych i charakterystycznej roślinności. Największym zagrożeniem dla jezior lobeliowych są zjawiska eutrofizacji i dystrofizacji, które mogą w konsekwencji powodować zanik siedliska. Ważnym elementem ochrony tych cennych siedlisk, jest ochrona jezior, a także ich zlewni, przed presją ze strony gospodarki wodno-ściekowej.¹⁶⁷

Wprowadzone zapisy rozporządzenia, dotyczące ograniczenia odprowadzania ścieków do jezior lobeliowych, wpłyną pozytywnie na stan siedliska o kodzie 3110 – jeziora lobeliowe, dla których określony cel środowiskowy zakłada m.in. konieczność wykluczenia presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni, w szczególności w zakresie dopływu i przedostawania się biogenów.

Ponadto oprócz wskazanych powyżej zapisów ograniczających wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, na terenie zlewni obowiązują warunki korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego:

§ 8. 1. Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych o stanie co najmniej dobrym nie może powodować przekwalifikowania stanu wód odbiornika do gorszego z powodu zmiany wartości wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu, zawartych we wprowadzanych ściekach.

2. Wprowadzanie ścieków, do wód powierzchniowych o stanie poniżej dobrego, nie może:

- 1) pogarszać wartości wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu, które zadecydowały o stanie wód poniżej dobrego, o ile pozwalają na to najlepsze dostępne techniki, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy*

¹⁶⁷ Praca zbiorowa pod red. W. Mroza: „Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część druga”, Biblioteka monitoringu środowiska, Warszawa, 2012 r.

z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.²⁾);

- 2) powodować przekroczenia wartości granicznych wskaźników fizykochemicznych, substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń służących klasyfikacji stanu wód, innych niż określone w pkt 1, ustalonych dla stanu dobrego wód powierzchniowych.

3. W przypadku wprowadzania ścieków do wód płynących z nowych instalacji służących do oczyszczania ścieków, spełnienie wymagania określonego w ust. 1 i 2 odnosi się do odcinka cieku w zasięgu oddziaływania zrzutu przy przepływie o gwarancji czasowej wystąpienia wraz z wyższymi równej 90%.

4. W przypadku braku danych pomiarowych o przepływach w cieku lub w przypadku zbyt krótkiego okresu wykonywania pomiarów tych przepływów dopuszcza się określenie wartości przepływu, o którym mowa w ust. 3 jako iloczynu przepływu średniego z wielolecia, zwanego dalej SSQ i współczynnika W 90%. Sposób wyznaczenia wartości współczynnika W 90% został określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

5. W przypadku wprowadzania ścieków do wód płynących z istniejących instalacji służących do oczyszczania ścieków, bez zmiany lub przy zmniejszeniu dopuszczonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym ilości, stanu i składu wprowadzanych ścieków, o spełnieniu wymagania określonego w ust. 1 i 2 stanowiąc będą wyniki pomiarów ilości i jakości ścieków z okresu obowiązywania pozwolenia, świadczące o prawidłowej pracy instalacji służącej do oczyszczania ścieków.

6. W przypadku zwiększenia dopuszczonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym ilości, stanu lub składu wprowadzanych ścieków z istniejących instalacji służących do oczyszczania ścieków, spełnienie wymagania określonego w ust. 1 i 2 odnosi się do odcinka cieku w zasięgu oddziaływania zrzutu przy przepływie w cieku o gwarancji czasowej wystąpienia wraz z wyższymi równej 90% oraz do przyrostu ładunków wprowadzanych zanieczyszczeń.

7. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 2 nie dotyczą wprowadzania do wód powierzchniowych oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

§ 9. Ścieki wprowadzane do wód o stanie niższym od dobrego, nie mogą zawierać substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń, określonych w przepisach odrębnych.

§ 15. 1. Rolnicze wykorzystanie ścieków jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowych jezior priorytetowych.

2. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi z nowolokalizowanych przydomowych oczyszczalni ścieków jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowych jezior priorytetowych.

3. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pochodzących z nowych obiektów budowlanych jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 100 metrów od linii brzegowych jezior priorytetowych.

4. Linie brzegowe jezior priorytetowych, o których mowa w ust. 1-3 oznaczają wykazany w ewidencji gruntów i budynków przebieg granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi tych jezior, a gruntami do nich przyległymi.

5. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 nie dotyczy wprowadzania do wód powierzchniowych i do ziemi, oczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

§ 16. 1. Wprowadzanie ścieków do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych, możliwe jest w przypadku zachowania łącznie następujących warunków:

- 1) odpływ ścieków następuje nieuszczelnionym korytem ziemnym;
- 2) ścieki dopływają do jeziora w sposób ciągły, w czasie nie krótszym niż 24 godziny;
- 3) nie zachodzi przetrzymywanie ścieków w celu zapewnienia wymaganego w pkt 2 czasu dopływu do jeziora.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 dotyczy również wprowadzania ścieków pochodzących z jednostek i obiektów, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1087 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159).

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wprowadzania do wód jezior oraz cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych, oczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz oczyszczonych ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody.

4. Dopuszcza się wprowadzanie ścieków do wód jezior oraz cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących dopływami jezior priorytetowych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia instalacji służących do oczyszczania ścieków, przez okres pięciu lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

W prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego¹⁶⁸, stwierdzono pozytywny wpływ ww. zapisów na poprawę elementów fizykochemicznych wód, co pośrednio wpłynie pozytywnie na poprawę elementów biologicznych oceny stanu wód, a jednocześnie warunków bytowania organizmów żywych, również na terenie zlewni Wieprzy.

W analizowanym projekcie rozporządzenia dla zlewni Wieprzy, wprowadzono następujące ograniczenia w zakresie poborów wód podziemnych:

§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³.

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm³.

2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) ustalenia genezy tego zasolenia;
- 2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm³, z częstotliwością raz na miesiąc;

¹⁶⁸ „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego”, Kraków, 2013 r.

3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm³.

3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm³ ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm³, z częstotliwością raz na kwartał.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Wprowadzenie przytoczonych zapisów rozporządzenia, wynika z konieczności zapobieżenia zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód słonych z głębszych poziomów wodonośnych. Zapisy te będą w pozytywny sposób wpływać na stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 10, a jednocześnie na stan siedlisk bezpośrednio uzależnionych od wód podziemnych.

Do siedlisk bezpośrednio uzależnionych od wód podziemnych, występujących na terenie zlewni Wieprzy zalicza się:

- siedlisko 7110 torfowiska wysokie,
- siedlisko 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska,
- siedlisko 7220 źródła wapienne,
- siedlisko 7230 górskie i nizinne torfowiska o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

Torfowiska występują na terenie większości „siedliskowych” obszarów chronionych Natura 2000 w granicach analizowanej zlewni.

Dla ekosystemów zależnych od wód podziemnych, szczególnie istotne jest zachowanie położenia zwierciadła wód podziemnych właściwego dla dobrego stanu tych ekosystemów. Wprowadzone ograniczenie w zakresie wykonywania studni i poborów wód podziemnych, będzie zatem pozytywnie oddziaływało na siedliska zależne od wód podziemnych, wspierając utrzymanie wymaganego poziomu wód podziemnych. Szczególnie pozytywny wpływ ograniczeń na stan siedlisk będzie zauważalny na terenie miasta Darłowa, w obrębie którego proponuje się wprowadzenie zakazu wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych. Na tym terenie występuje obszar Natura 2000 PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy, w obrębie którego zidentyfikowano wszystkie z ww. siedlisk zależnych od wód podziemnych.

W związku z rekomendowaną zmianą zapisu § 5 ust. 2 dotyczącą zakazu wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych na obszarze Darłowa, na zakaz wykonywania urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych, nie przewiduje się zmiany pozytywnej oceny oddziaływania zapisu na stan siedlisk zależnych od wód podziemnych. Proponowana zmiana umożliwi wykonywanie nowych studni na istniejących ujęciach wód podziemnych, w tym np. studni zastępczych, awaryjnych.

Ograniczenia w zakresie poborów wód podziemnych, poza pozytywnym wpływem na stan ilościowy wód, wpłyną również na ich jakość. Będą one zapobiegać ingresji wód morskich i ascenzji zasolonych głębszych wód podziemnych do poziomów wodonośnych, które to kształtują stan ekosystemów.

Podsumowując, wprowadzone ograniczenia w zakresie poborów wód podziemnych będą wpływały pozytywnie na stan ekosystemów zależnych od wód oraz na formy ochrony przyrody ustanowione w zlewni celem ochrony siedlisk i gatunków.

Kwestie dotyczące drożności cieków i zachowania ich ciągłości morfologicznej, zostały już uregulowane w zapisach Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego:

§ 10. Wykonanie nowych budowli piętrzących na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 jest możliwe:

- 1) wyłącznie przy spełnieniu warunków wskazanych w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;*
- 2) pod warunkiem wyposażenia tych budowli w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb. § 11. 1. Piętrzenie śródlądowych wód powierzchniowych cieków lub ich odcinków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 jest niedopuszczalne w przypadkach gdy budowle piętrzące nie są wyposażone w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb.*

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy piętrzenia wód realizowanego na warunkach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, które stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do czasu pierwszej przebudowy lub rozbudowy istniejącej budowli piętrzącej, jednak nie później niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu, wskazanego w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla części wód, na których zlokalizowane są te budowle piętrzące.

§ 12. 1. Wykonanie nowych budowli piętrzących na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych budowli w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb.

2. Dopuszcza się wykonanie budowli, o których mowa w ust. 1 bez wyposażania ich w urządzenia zapewniające swobodną migrację ryb, pod warunkiem, że wysokość progu przelewu tych budowli nie będzie większa niż 0,30 m oraz, że budowle te wyposażone będą w przelew zapewniający koncentrację przepływu wody przy przepływie SNQ, na głębokość równą wysokości progu i na szerokość w poziomie lustra wody równą nie mniej niż 0,30 m.

§ 13. 1. Wykonanie, odbudowa, rozbudowa lub przebudowa urządzeń zapewniających swobodną migrację ryb jest możliwe, jeżeli urządzenia te będą spełniać warunki techniczne ustalone dla reprezentatywnych gatunków ryb. Warunki te określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

2. Ustala się reprezentatywne gatunki ryb, których wymagania spełniają wymagania pozostałych gatunków ryb, występujących w danym cieku lub jego odcinku, warunkujące skuteczność urządzeń zapewniających swobodną migrację ryb:

- 1) dla cieków lub ich odcinków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1- 3 reprezentatywne gatunki ryb ustala się zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia;*
- 2) dla pozostałych cieków oraz dla pozostałych odcinków cieków, jako reprezentatywne gatunki ryb ustala się cietę lub węgorza.*

§ 14. 1. Korzystanie z wód za pomocą obiektów hydrotechnicznych na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 - 3 jest niedopuszczalne w przypadkach gdy obiekty te nie są

wyposażone w zabezpieczenia wlotów do elektrowni wodnych, kanałów doprowadzających oraz innego typu ujęć wody przed spływającymi rybami.

2. Zabezpieczeniami, o których mowa w ust. 1 mogą być kraty o prześwicie nie większym niż 15 mm.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód za pomocą obiektów hydrotechnicznych na ciekach lub ich odcinkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 – 3, bez zabezpieczeń wlotów do elektrowni wodnych przed spływającymi rybami, pod warunkiem zastosowania turbiny śrubowej (ślimakowej).

Zgodnie z zapisami prognozy oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, wdrożenie szczegółowych wymagań i ograniczeń w korzystaniu z wód zmierzających do przywrócenia i utrzymania drożności cieków w regionie, odgrywać będzie kluczową rolę w osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód. Wprowadzenie ww. zapisów będzie pozytywnie oddziaływało na warunki bytowania ryb, poprzez umożliwienie im migracji. Pośrednio, wprowadzone zapisy wpłyną również na poprawę warunków życia innych organizmów wodnych, które są biologicznymi elementami jakości wód.¹⁶⁹

Podsumowując, w związku z ograniczeniami, które mają zostać wprowadzone rozporządzeniem w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy uznaje się, że nie będą one oddziaływać w sposób negatywny na obszary chronione oraz na zasięg występowania gatunków oraz siedlisk. W wyniku analiz, stwierdzono wyłącznie pozytywny wpływ zapisów rozporządzenia na siedliska i gatunki zależne od wód oraz na obszary chronione występujące w granicach zlewni.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- obostrzenia dotyczące poboru wód powierzchniowych pozwolą zachować w ciekach przepływ nienaruszalny, czego efektem będzie większa ilość dostępnych dla ekosystemów zasobów wodnych. Ich zwiększenie oddziaływać będzie w sposób pozytywny na środowisko przyrodnicze przez zapewnienie stabilnych warunków do rozwoju gatunków i siedlisk bezpośrednio zależnych od wód,
- wprowadzenie ograniczeń w odprowadzaniu ścieków do wód i do ziemi, wpłynie na nie pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ich poprawę w dłuższym okresie czasu, a to wpłynie w sposób pozytywny na rozwój ekosystemów oraz siedlisk zależnych od wód,
- ograniczenia dotyczące odprowadzania ścieków do jezior lobeliowych, wpłyną pozytywnie na stan siedliska o kodzie 3110 – jeziora lobeliowe, dla których cel środowiskowy zakłada m.in. konieczność wykluczenia presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni, w szczególności w zakresie dopływu i przedostawania się biogenów,
- zapisy ograniczające pobór wód podziemnych na terenie zlewni, będą przyczyniać się do nie pogorszenia stanu wód podziemnych, a przez to jednocześnie będą wpływały pozytywnie na gatunki i siedliska bezpośrednio uzależnione od wód podziemnych.

Oddziaływania negatywne:

- brak

¹⁶⁹ „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego”, Kraków, 2013 r.

7.5.9. Wpływ na zabytki w przypadku realizacji dokumentu warunków

Wprowadzone uregulowania w ramach warunków korzystania z wód nie będą miały bezpośredniego wpływu na zabytki i nie spowodują negatywnych oddziaływań na oceniany komponent. Dokument jest narzędziem ograniczającym korzystanie z wód i swoimi zapisami minimalizuje/ogranicza negatywne oddziaływania na wody.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- brak.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.10. Wpływ na ludzi i dobra materialne w przypadku realizacji dokumentu warunków

Wdrożenie zapisów projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, przyczyni się do zmniejszenia presji wywieranych na wody powierzchniowe i podziemne, co powinno przełożyć się na poprawę, bądź utrzymanie ich stanu. Poprawa jakości wód, a tym samym stanu środowiska będzie wpływać na poprawę komfortu życia ludności zamieszkującej obszar zlewni. Wprowadzenie warunków korzystania z wód, przyczyni się ponadto do zwiększenia dostępności wody o odpowiedniej jakości.

Poza warunkami korzystania z wód dla zlewni, na analizowanym obszarze obowiązują również warunki korzystania z wód ustanowione dla regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Odnosząc się do oceny wpływu na środowisko i na zdrowie ludzi zawartej w prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, można wnioskować, że wprowadzenie zapisów rozporządzenia wpłynie korzystnie na stan zdrowia ludzi¹⁷⁰.

Poniżej przeanalizowano zapisy projektu rozporządzenia, mogące mieć wpływ na ludzi i dobra materialne.

W Rozdziale 3 omawianego dokumentu wskazane zostały priorytety w zakresie zaspokajania potrzeb wodnych. Są one następujące:

§ 3. 1. Ustala się następujące priorytety w zaspakajaniu potrzeb wodnych w zlewni Wieprzy:

- 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe;*
- 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych lub farmaceutycznych;*
- 3) na zapewnienie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych;*
- 4) na potrzeby przemysłu;*
- 5) na potrzeby chowu i hodowli zwierząt;*

¹⁷⁰ Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionów wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (RW DOiPZ), Kraków, 2013 r.

- 6) na potrzeby upraw rolnych i leśnych;
- 7) na potrzeby energetyki wodnej;
- 8) na potrzeby związane z turystyką, sportem i rekreacją.

Celem wprowadzenia priorytetyzacji w zakresie zaspokajania potrzeb wodnych jest zapewnienie podstawowych potrzeb społeczeństwa oraz zachowanie zrównoważonego poboru wód. W ustanowionej hierarchii, na pierwszych dwóch miejscach zamieszczono: zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia i na pozostałe cele komunalne oraz zaspokojenie potrzeb produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych. Priorytety te stanowią realizację zadań o charakterze nadrzędnego interesu społecznego. Potrzeby ludzkie zostały więc wymienione jako najistotniejsze, dzięki czemu zapewnione będzie dostarczenie użytkownikom wody wysokiej jakości, przy jednoczesnym poszanowaniu stanu środowiska naturalnego.

Rozdział 4 projektu rozporządzenia dotyczy ograniczeń w zakresie korzystania z wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze zlewni Wieprzy lub jej części, koniecznych do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych.

Na terenie zlewni Wieprzy, wprowadzono m.in. następujące ograniczenia:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;

2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm^3 .

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm^3 .

Wprowadzenie ograniczenia w korzystaniu z wód stanowiącego pobór bezzwrotny na odcinkach rzek wskazanych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, przyczyni się do zmniejszenia presji wywieranej zarówno na wody powierzchniowe jak i podziemne, co przełoży się na poprawę ich stanu. Jednocześnie zapis dotyczący ograniczeń poboru wód powierzchniowych może potencjalnie wpływać na dobra materialne mieszkańców zlewni Wieprzy. Ograniczenie w zakresie poborów wód nie dotyczy jednak użytkowników aktualnie korzystających z wód na wyznaczonych JCWP, a jedynie

„nowych” użytkowników planujących w przyszłości takie korzystanie i jednocześnie w przypadku ich oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego. Nie przewiduje się ograniczenia dotychczasowych praw użytkowników w zakresie poborów wód na aktualnym poziomie na wyznaczonych ciekach.

Wymienione w § 5 i § 6 ograniczenia mają na celu zapobieżenie zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascencji wód słonych z głębszych poziomów wodonośnych. Ograniczenia dotyczące poborów wód podziemnych oraz wykonywania studni, mogą jednak częściowo rodzić niezadowolenie mieszkańców zlewni – użytkowników wód. Jednocześnie wprowadzone ograniczenia mają pośrednio pozytywny wpływ na ludzi, gdyż przyczyniać się będą do utrzymania stanu jednolitej części wód podziemnych nr 10. Dodać należy, iż właściwy stan zasobów wodnych jest niezbędnym elementem prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Pozytywnym aspektem wprowadzenia ograniczeń dla mieszkańców zlewni, będzie również zapobieżenie pogłębianiu się leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośnym, czego następstwem byłoby obniżenie zwierciadła dynamicznego w studniach wszystkich ujęć na terenie miasta i pogorszenie hydraulicznych warunków ich eksploatacji, jak również zwiększenie zasolenia tych wód, co mogłoby spowodować w przyszłości brak możliwości ich wykorzystania do celów komunalnych.

Rekomendowana zmiana zapisu § 5 ust. 2 dotycząca zakazu wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych na obszarze Darłowa, na zakaz wykonywania urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych, będzie pozytywnie oddziaływała na ludzi i dobra materialne. Proponowana zmiana umożliwi wykonywanie nowych studni na istniejących ujęciach wód podziemnych, w tym np. studni zastępczych, awaryjnych, co umożliwi ciągłość eksploatacji istniejących ujęć wód podziemnych, w tym ujęć służących zaopatrzeniu ludności.

Ponadto, w ramach warunków korzystania z wód planuje się wprowadzenie ograniczeń w zakresie wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi (§ 7 - 9), które podobnie jak ww. ograniczenia mogą powodować niezadowolenie społeczne:

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O₂/dm³.

§ 8. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,*
- b) Kwisno Duże,*
- c) Kwisno Małe,*
- d) Dolskie,*
- e) Skąpe,*
- f) Obierowo,*
- g) Oczko;*

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Podkreślić należy jednak istotność wprowadzanych ograniczeń, ze względu na pozytywny wpływ jaki będą miały na ochronę jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych. Proponowane ograniczenia m.in. w zakresie wprowadzania do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, będą w znacznym stopniu sprzyjały ochronie pierwszego poziomu wodonośnego, co w perspektywie długofalowej, pomimo aktualnych ograniczeń, będzie miało pozytywny wpływ również na ludzi, poprzez zapewnienie dobrej jakości wód podziemnych.

Jednocześnie, nie bez znaczenia jest wpływ zapisów projektowanego rozporządzenia na zasoby przyrodnicze w zlewni, które podnoszą atrakcyjność turystyczną terenu i przyczyniają się do rozwoju gospodarczego na obszarze zlewni.

Minimalizacja, ograniczenie negatywnych oddziaływań na stan wód zlewni Wieprzy poprzez wprowadzone uregulowania przedmiotowego projektu, a także dokumentu opracowanego dla regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego będzie w pozytywny sposób wpływać na zdrowie ludzi.

Mając na uwadze przeprowadzone analizy oraz dobro ogółu ludności zamieszkującej zlewnię, przewiduje się, iż w perspektywie długoterminowej wdrożenie zapisów projektu rozporządzenia dzięki możliwości poprawy stanu zasobów wodnych, niewątpliwie będzie pozytywnie wpływać na ludzi i dobra materialne. Mimo wskazywania potencjalnych negatywnych oddziaływań, waga oddziaływań pozytywnych zdecydowanie je przewyższa i niweluje.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- zmniejszenie zagrożenia zdrowia ludzkiego, poprzez zapewnienie wody o odpowiedniej jakości,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia deficytu wód powierzchniowych w wyniku poboru bezzwrotnego,
- ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód w wyniku wprowadzenia ścieków z instalacji służących do oczyszczania ścieków oraz z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych,
- zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych (ascenzji wód słonych) w wyniku wprowadzenia ograniczeń w zakresie ich poboru;
- zapewnienie właściwych warunków hydraulicznych eksploatacji studni dla użytkowników wód podziemnych.

Oddziaływania potencjalnie negatywne:

- ograniczenie dostępności zasobów wodnych na rzekach wskazanych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, może potencjalnie wpłynąć na niezadowolenie „nowych” użytkowników wód planujących w przyszłości pobierać wodę powierzchniową na wskazanych rzekach/odcinkach rzek,
- ograniczenie możliwości korzystania z wód podziemnych dla użytkowników wód,
- potencjalny negatywny wpływ na dobra materialne „nowych” użytkowników wód, planujących w przyszłości odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w obszarze części zlewni objętej ograniczeniami w tym zakresie.

7.5.11. Oddziaływania skumulowane

Analizowane oddziaływania, związane są z kumulowaniem się wpływu poszczególnych inwestycji w obrębie obszaru przedsięwzięcia, bądź w obszarze oddziaływania tego przedsięwzięcia. Oddziaływania te występują w przypadku przedsięwzięć charakteryzujących się podobnym zakresem oddziaływania.

Analizując potencjalne oddziaływania skumulowane należy uwzględnić zarówno istniejące, jak i planowane inwestycje, jak również tzw. efekt skali oddziaływania, uwzględniając przy ocenie wielkość obszaru, do którego się odnosimy, np. ciek, czy zlewni. Realizacja tego samego przedsięwzięcia w obrębie niewielkiego ciek, będzie oddziaływać znacząco na jego stan, natomiast inny wpływ będzie obserwowany w przypadku większej rzeki, gdzie oddziaływanie będzie miało charakter lokalny.

Wielkość i zakres wpływu skumulowanego uzależniony będzie od rodzaju inwestycji oraz od miejsca realizacji zadania.

Projekt warunków wprowadza uregulowania i ograniczenia w obrębie bądź konkretnych wskazanych w projekcie rozporządzenia obszarów w zakresie korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny, wykonywania studni (zgodnie z proponowaną zmianą: wykonywania urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych), czy wprowadzania ścieków do wód, ziemi bądź ograniczenia obejmują całość zlewni w zakresie poboru wód podziemnych, wykonywania studni, czy wprowadzania ścieków do ziemi.

Przyczyną kumulowania się oddziaływań będzie realizacja przedsięwzięć związanych z korzystaniem z wód. Należy jednak podkreślić, iż celem wdrożenia zapisów projektu rozporządzenia jest poprawa środowiska wodnego analizowanej zlewni, ograniczenie występującej presji na stan wód oraz dążenie do osiągania wyznaczonych celów środowiskowych. Zapisy projektu rozporządzenia wprowadzając ograniczenia dotyczące poboru wód podziemnych, wprowadzania ścieków, czy korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny będą sprzyjać poprawie jakości i ilości wód. Wraz z obowiązującymi Warunkami korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego regulują poszczególne formy korzystania z wód umożliwiając poprawę środowiska wodnego.

Wprowadzone zapisy zawarte w projekcie Warunków dla zlewni, jak również dla regionu wodnego sprzyjać będą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na jakość i ilość wód, wynikających m.in. z poszczególnych form korzystania z wód.

W przypadku ocenianego oddziaływania zapisów zawartych w projekcie rozporządzenia na poszczególne komponenty środowiska zakłada się wystąpienie pozytywnego wpływu skumulowanego. Wprowadzone zapisy warunków łagodzić będą efekt skumulowanego wpływu poszczególnych form korzystania z wód, pozwalając na osiągnięcie skumulowanego oddziaływania w postaci poprawy bądź utrzymania odpowiedniego stanu zasobów wodnych i elementów środowiska przyrodniczego bezpośrednio i/lub pośrednio powiązanego ze stanem wód.

Podsumowanie oddziaływań:

Oddziaływania pozytywne:

- ograniczenie negatywnego wpływu na stan wód, głównie tych wód, które zostały objęte ograniczeniami zawartymi w projekcie rozporządzenia,
- poprawa stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza środowiska wodnego.

Oddziaływania negatywne:

- brak.

7.5.12. Podsumowanie oddziaływań (oddziaływania znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne)

Projekt rozporządzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy zawiera wymagania i ograniczenia niezbędne do osiągania ustalonych celów środowiskowych dla poszczególnych JCW.

Warunki określają szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, ustalają priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni oraz wprowadzają ograniczenia w korzystaniu z wód w obszarze zlewni Wieprzy lub jej części.

Zapisy projektu rozporządzenia nie będą źródłem istotnych oddziaływań o charakterze negatywnym. Z uwagi, iż oceniany dokument zawiera uregulowania mające wpływ na sposób korzystania z wód, nie wskazując jednak sposobu realizacji inwestycji/przedsięwzięć, dlatego uznaje się, iż oddziaływania wynikające z samej realizacji przedsięwzięć w aspekcie analizowanego projektu warunków są nieistotne i zostały pominięte w tabeli oddziaływań.

W poniższej tabeli wskazano oddziaływania istotne z punktu widzenia realizacji projektu Warunków. Ocena wpływu obejmuje oddziaływania poszczególnych zapisów rozporządzenia na komponenty środowiska, wskazując rodzaj i czas trwania tych oddziaływań.

Tabela 23. Podsumowanie oddziaływań wynikających z realizacji projektu Warunków

Uregulowania wprowadzone zapisami projektu rozporządzenia	Fauna, flora, obszary chronione, różnorodność biologiczna		Zdrowie ludzi		Wody (jakość i ilość)		Klimat i stan powietrza	Powierzchnia ziemi/gleby		Krajobraz		Klimat akustyczny	Zasoby naturalne		Zabytki i dobra kultury						
	Charakter oddziaływania	Czas trwania	Charakter oddziaływania	Czas trwania	Charakter oddziaływania	Czas trwania		Charakter oddziaływania	Czas trwania	Charakter oddziaływania	Czas trwania		Charakter oddziaływania	Czas trwania							
<u>Szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych</u> — Utrzymanie dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w jednolitej części wód podziemnych nr 10 wymaga niepowodowania ascencji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego.	P	b/p	d/s	P	p	d/w	P	b	d/s	ND	ND		P	p	d/s	ND	P	b	d/s	ND	
<u>Ustalono następujące priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni:</u> — 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe; — 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych lub farmaceutycznych; — 3) na zapewnienie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych; — 4) na potrzeby przemysłu; — 5) na potrzeby chowu i hodowli zwierząt; — 6) na potrzeby upraw rolnych i leśnych; — 7) na potrzeby energetyki wodnej; — 8) na potrzeby związane z turystyką, sportem i rekreacją.	P	b	ś	P	p	ś	P	b	ś	ND	ND		ND		ND	P	b	ś	ND		
<u>Ograniczenia w zakresie korzystania z wód</u> Rozporządzenie wprowadza następujące ograniczenia dot. korzystania z wód: — Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód; Powyższe ograniczenie, nie dotyczy użytkowników: — 1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru; — 2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru. — 3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.	P	b	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	P	p/w	d/s	P	p	d/w	ND	P	b	d/s	ND

— 4. Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %. — 5. Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.																					
Ograniczenia w zakresie korzystania z wód — 5.1.Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm3. — 5.2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych. — Proponowana zmian powyższego §: Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.	P	b/p	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	P	p	ś/w	P	p	d/w	ND	P	b	d/s	ND
Ograniczenia w zakresie korzystania z wód — 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm3. — 2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków: — 1) ustalenia genezy tego zasolenia; — 2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm3, z częstotliwością raz na miesiąc; — 3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm3. — 3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm3 ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków: — 1) ustalenia genezy tego zasolenia; — 2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm3, z częstotliwością raz na kwartał. — 4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.	P	b/p	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	P	p/w	ś/d	P	p	d/w	ND	P	b	d/s	ND
- Ograniczenia w zakresie korzystania z wód Rozporządzenie wprowadza następujące ograniczenia dot. korzystania z wód: — 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do	P	b/p	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	ND		P	p	d/w		P	b	d/s	ND	

oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT5. — 2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1. — 3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT5 w przekroju poniżej rzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O2/dm3.																						
Ograniczenia w zakresie korzystania z wód Rozporządzenie wprowadza następujące ograniczenia dot. korzystania z wód: — 1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat. — 2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia. — 3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych. — 4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.	P	b/p	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	P	b	d/s	P	p	d/w	ND	P	b	d/s	ND	
Ograniczenia w zakresie korzystania z wód Rozporządzenie wprowadza następujące ograniczenia dot. korzystania z wód: — Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od: — 1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior: a) Byczyńskie, b) Kwisno Duże, c) Kwisno Małe, d) Dolskie, e) Skąpe, f) Obierowo, g) Oczo; — 2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.	P	b	d/s	P	p	d/s	P	b	d/s	ND	P	b	d/s	P	p	d/w	ND	P	b	d/s	ND	

b- oddziaływanie bezpośrednie (oddziaływanie związane bezpośrednio z uregulowaniami zawartymi w Warunkach);

p-oddziaływanie pośrednie (oddziaływanie związane z wpływem na inny element środowiska, a przez to również na kolejny komponent);

w- oddziaływanie wtórne (oddziaływanie będące konsekwencją oddziaływań bezpośrednich i pośrednich);
k- oddziaływanie krótkoterminowe (oddziaływanie w krótkim czasie wprowadzania rozporządzenia),
d- oddziaływanie długoterminowe (oddziaływanie jeszcze po czasie obowiązywania rozporządzenia),
ś- oddziaływanie średnioterminowe (oddziaływanie w okresie trwania rozporządzenia),
s- oddziaływania stałe (wpływ ciągły),
ch- oddziaływania chwilowe (wpływ z przerwami, wpływ sporadyczny)
P-oddziaływanie pozytywne,
N-oddziaływanie negatywne,
P/N – oddziaływanie może być zarówno pozytywne, jak i negatywne,
ND- oddziaływanie nie ma bezpośredniego związku z analizowanym komponentem.

Oznaczenie w tabeli:

Oznaczenie oddziaływania	Odcienie koloru		
Pozytywne/Negatywne/Nie ma oddziaływania	P	N	ND
bezpośrednie/pośrednie	b	b/p	p
długoterminowe/średnioterminowe/krótkoterminowe	d, d/ś	ś, ś/k	K

Podsumowując: Podczas wykonywanej oceny wpływu zapisów projektu rozporządzenia na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie ludzi, nie zidentyfikowano znaczących oddziaływań negatywnych.

Wprowadzenie zapisów projektu rozporządzenia ureguje pewne aspekty korzystania z wód w obrębie tych obszarów zlewni, które wymagają wprowadzenia zapisów, by sprzyjać osiągnięciu przez JCW wyznaczonych celów środowiskowych.

Przestrzeganie zapisów rozporządzenia pozwalać będzie na ograniczenie niewłaściwego korzystania z wód mogącego pogarszać jakość środowiska naturalnego. Egzekwowanie wprowadzonych zapisów sprzyjać będzie poprawie jakości i ilości wód powierzchniowych, jak również utrzymaniu dobrego stanu JCWPd, co również będzie pozytywnie oddziaływać na inne komponenty środowiska powiązane ze środowiskiem wodnym (przyroda, krajobraz, powierzchnia ziemi/gleby, zasoby naturalne).

Wymaganie dotyczące utrzymania dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych w JCWPd nr 10 wprowadzono w celu konieczności zapobiegania ascenzji zasolonych wód wglębnych, które to mają wpływ na jakość tych wód. Proponowany zapis rozporządzenia jest niezbędny by umożliwić osiągnięcie celów dla tej JCW.

Ograniczenia i zakazy zawarte w rozporządzeniu dot. poboru wód wpłyną na zmniejszenie identyfikowanych presji na wody. Wnioski wynikające z przeprowadzonych obliczeń bilansowych, wykonywanych na etapie sporządzania warunków dla zlewni wskazują, iż w niektórych JCWP zlewni Wieprzy zidentyfikowano problem z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych. Zadaniem wprowadzonego ograniczenia jest zabezpieczenie zasobów wód powierzchniowych przed nadmierną eksploatacją, co też mogłoby przyczynić się do degradacji ekosystemów wodnych i zależnych od wód.

Kolejne ograniczenia dotyczące poboru wód podziemnych, wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych mają służyć zapobieganiu zanieczyszczeniu wód podziemnych wynikającego z ascenzji wód słonych. Wdrożenie zapisów rozporządzenia powinno ograniczyć powstawanie zanieczyszczenia, które zagraża nieosiągnięciu celów środowiskowych przez JCWPd nr 10. Z uwagi na potrzebę zabezpieczenia możliwości poboru wód podziemnych z istniejących ujęć, w sytuacji konieczności wykonania nowej studni, zaproponowano zmianę zapisu § 5. 2. Zapis przyjąłby następującą treść: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.*

Proponowana zmiana pozwoli na utrzymania wydajności i sprawności istniejących ujęć wód podziemnych na terenie miasta Darłowa.

Ograniczenia dotyczące poboru wód oddziaływać będą pozytywnie na stan tych wód, wspierając jednocześnie rozwój gatunków i siedlisk od wód zależnych.

Zapisy regulujące kwestie związane z odprowadzaniem ścieków, służyć mają zapobieganiu zanieczyszczeniu i pogarszaniu stanu wód. Jednolite części wód objęte ograniczeniem zgodnie z PGW¹⁷¹ są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do roku 2021. Ponadto w zlewni Grabowej, której dotyczą zapisy rozporządzenia istotny wpływ na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty ze stawów pstrągowych.

¹⁷¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków do ziemi sprzyjać będą ochronie jakości wód podziemnych w obrębie obszarów, gdzie występuje płytki poziom wodonośny o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami.

Ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków do wód i do ziemi wpłyną na poprawę jakości wód objętych uregulowaniem. Również identyfikowany będzie pozytywny wpływ na gatunki i siedliska związane z tymi wodami.

Poprzez zapisy ograniczające możliwość wprowadzania ścieków do wód i ziemi w pasie 200 m od linii brzegu jezior zostanie wyeliminowany jeden z czynników degradacji jezior lobeliowych (występujących w obrębie obszarów Natura 2000).

Poprawa stanu wód powierzchniowych będzie również pośrednio pozytywnie oddziaływać na stan wód podziemnych.

Pozytywny wpływ na stan środowiska wodnego pośrednio będzie oddziaływać również na krajobraz zlewni, poprzez wpływ na wody i elementy środowiska przyrodniczego, w tym obszar chronione będące nieodłącznym elementem krajobrazu. Poprawa stanu środowiska wodnego będzie wpływać pozytywnie na elementy biotyczne środowiska przyrodniczego.

Zapisy rozporządzenia sprzyjać będą osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych, w konsekwencji będą pozytywnie oddziaływały na pozostałe komponenty środowiska naturalnego, zwłaszcza na te, które są bezpośrednio powiązane ze stanem wód.

8. Ocena wpływu warunków na JCW z uwagi na wyznaczone cele środowiskowe

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, podziemnych jak i obszarów chronionych zostały określone w pracy pt.: „Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i obszarów chronionych”¹⁷², a następnie uszczegółowione w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.¹⁷³

Zgodnie z art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej¹⁷⁴ celami środowiskowymi dla jednolitych części wód są:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny dla naturalnych JCWP o stanie ekologicznym dobrym i poniżej dobrego,
- bardzo dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny dla naturalnych JCWP o stanie ekologicznym bardzo dobrym,
- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla silnie zmienionych i sztucznych JCWP o potencjale ekologicznym dobrym i poniżej dobrego,

¹⁷² A. Hobot i inni „Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i obszarów chronionych”, Gliwice, październik 2013 r.

¹⁷³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

¹⁷⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej

- maksymalny potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla silnie zmienionych i sztucznych JCWP o potencjale ekologicznym maksymalnym,
- dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny dla JCWPd.

Ponadto, w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, uszczegółowiono cele środowiskowe dla JCW w zakresie konieczności umożliwienia migracji dla organizmów wodnych na odcinkach cieków istotnych.

Celem środowiskowym dla obszarów chronionych jest natomiast „osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami” dla każdego z obszarów chronionych. „Normy i cele” oznaczają tu cele ochrony określone w akcie tworzącym daną formę ochrony przyrody lub logicznie wynikające z takiego aktu w świetle przepisów ogólnych i wiedzy merytorycznej, które mogą być następnie uszczegółowione w akcie planistycznym. Cel środowiskowy dla obszaru chronionego powinien być odnoszony do obszaru chronionego, choć może on mieć konsekwencje poza obszarem, np. może wymagać działań poza obszarem, ale tylko w takim zakresie, jaki jest niezbędny dla osiągnięcia celu w obszarze. Zaostrenie celu nie musi więc być rozciągane na całą JCW znajdującą się w częściowym zasięgu obszaru chronionego.

Dobry stan ekologiczny zgodnie z definicją występuje, gdy wszystkie wskaźniki jakości elementów biologicznych osiągają dobry stan, podczas gdy wskaźniki fizykochemiczne i hydromorfologiczne muszą umożliwiać osiągnięcie dobrego stanu przez elementy biologiczne.

Dobry potencjał ekologiczny definiowany jest jako stan silnie zmienionej lub sztucznej części wód. Podczas oceny potencjału ekologicznego uwzględniane są biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne wskaźniki jakości wód. Dobry potencjał elementów biologicznych określa się w przypadku gdy istnieją niewielkie zmiany wartości elementów biologicznych w stosunku do wartości przyjętych do maksymalnego potencjału ekologicznego. Podobnie jak w przypadku dobrego stanu ekologicznego elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne muszą umożliwiać osiągnięcie dobrego potencjału przez elementy biologiczne.

Dobry stan chemiczny wód powierzchniowych określany jest w przypadku gdy stężenia zanieczyszczeń chemicznych nie przekraczają żadnych z dopuszczalnych wartości maksymalnych i średniorocznych.

Stan ilościowy określa stopień w jakim pobór wód oddziałuje na stan wód podziemnych. Dobry stan ilościowy występuje gdy pomimo długotrwałego średniorocznego poboru wód podziemnych zwierciadło wody podziemnej jest ustabilizowane i nie przekracza się dostępnych zasobów wód podziemnych.

Dobry stan chemiczny określany jest gdy wody podziemne nie wykazują zasolenia, nie przekraczają wyznaczonych norm jakości i nie znajdują się pod wpływem innych oddziaływań, które mogłyby stanowić zagrożenie dla ekosystemów zależnych od wód lub wód powierzchniowych.

Wody powierzchniowe

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, w zlewni Wieprzy zidentyfikowano 23 JCWP rzeczne naturalne oraz 19 JCWP rzecznych silnie zmienionych i 1 JCWP sztuczną. Spośród wszystkich JCWP rzecznych znajdujących się w analizowanej zlewni, 21 JCWP jest zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, co stanowi 49% wszystkich JCWP w zlewni Wieprzy. Pozostałe 22 JCWP, czyli 51% części wód w zlewni, nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wśród wszystkich JCWP jeziornych zinwentaryzowanych na terenie zlewni Wieprzy, 4 zostały wyznaczone jako naturalne, natomiast 2 JCWP wyznaczono jako silnie zmienione części wód. Spośród wszystkich JCWP jeziornych znajdujących się w analizowanej zlewni, 3 są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, co stanowi 50% wszystkich JCWP jeziornych w zlewni Wieprzy.

Charakterystyka celów środowiskowych dla JCWP jest zawarta w rozdziale 7.1.2. *Wody powierzchniowe*. Dla wszystkich zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych JCWP w zlewni Wieprzy, wyznaczono derogacje czasowe 4(4) - 1 – z uwagi na brak możliwości technicznych. Znaczna część zagrożonych JCWP (11 JCWP rzecznych) została również zaklasyfikowana do odstępstwa 4(4) – 2 – dysproporcjonalne koszty.

Celem sporządzania warunków korzystania z wód zlewni, jest określenie szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych, a zwłaszcza ich ilości i jakości, w celu osiągnięcia dobrego stanu wód. Zatem zapisy analizowanego projektu rozporządzenia wpłyną pozytywnie na jakość jednolitych części wód w zlewni.

Proponowane w § 4 ograniczenia dotyczące korzystania z jednolitych części wód powierzchniowych wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, dla których, na podstawie wyników bilansu wodnogospodarczego, stwierdzono problemy z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych, będą sprzyjały utrzymaniu/osiągnięciu przez nie wyznaczonych celów środowiskowych.

Określone w § 7 ograniczenia dotyczące wprowadzania ścieków, odprowadzanych z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo, będą bezpośrednio pozytywnie oddziaływały na możliwość osiągnięcia przez wymienione JCWP wyznaczonych celów środowiskowych. Ww. JCWP zostały wyznaczone jako silnie zmienione części wód, zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021 r. Celem środowiskowym dla omawianych JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. W zlewni rzeki Grabowej znaczący wpływ na jakość wód powierzchniowych mają zrzuty ze stawów pstrągowych, co potwierdziły wyniki bilansu jakościowego wód powierzchniowych w zakresie wskaźnika BZT₅. Odpowiedzią na zidentyfikowaną presję będą wprowadzone w § 7 ograniczenia.

Wdrożenie zapisów warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, określających wymagania, priorytety i ograniczenia w zakresie korzystania z wód, będzie przyczyniało się do osiągnięcia, bądź utrzymania dobrego stanu jednolitych części wód w granicach zlewni.

Wpływ zapisów projektowanego rozporządzenia na możliwość osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla wód powierzchniowych będzie wyłącznie pozytywny.

Wody podziemne

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zlewnia Wieprzy zlokalizowana jest w obrębie 1 jednolitej części wód podziemnych o kodzie PLGW600010. Celem środowiskowym dla JCWPd nr 10 jest dobry stan ilościowy i chemiczny. Analizowana JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem zarówno chemicznym, jak i ilościowym i nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zapisy projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, wprowadzają również ograniczenia w zakresie korzystania z wód podziemnych. W § 5 i § 6 projektu rozporządzenia, wprowadzono ograniczenia dotyczące wykonywania studni, wykonywania urządzeń

wodnych stanowiących nowe ujęcia¹⁷⁵ i poboru wód podziemnych, które mają na celu zapobieżenie zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych w wyniku ascenzji wód słonych z głębszych poziomów wodonośnych piętra mioceńskiego i górnokredowego, zagrażającego nieosiągnięciem celów środowiskowych, ustanowionych dla JCWPd nr 10. Wprowadzone zapisy projektu rozporządzenia, będą zatem sprzyjać ochronie ilościowej i jakościowej jednolitej części wód podziemnych.

Również proponowane zapisy § 8, dotyczące ograniczeń w odprowadzaniu do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, będą oddziaływały pozytywnie na możliwość utrzymania dobrego stanu JCWPd, poprzez ochronę jakości pierwszego poziomu wodonośnego.

Mając na uwadze powyższe, wpływ zapisów projektowanego rozporządzenia na możliwość osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla wód podziemnych będzie wyłącznie pozytywny.

Pozostałe zapisy projektu rozporządzenia nie odnoszą się bezpośrednio do wód podziemnych, a wprowadzone ograniczenia w korzystaniu z wód powierzchniowych, będą w sposób pośredni wspomagać utrzymanie dobrego stanu JCWPd.

Obszary chronione

Charakterystyka celów środowiskowych dla obszarów chronionych została przedstawiona w Załączniku 4. Zapisy projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z zlewni Wieprzy, wprowadzają wymagania, priorytety i ograniczenia w zakresie korzystania z wód powierzchniowych i podziemnych, które to przyczyniać się będą do poprawy/utrzymania stanu jednolitych części wód. Jednocześnie poprawa stanu środowiska wodnego, będzie bez wątpienia sprzyjać poprawie stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie siedlisk flory i fauny bezpośrednio uzależnionych od wody. Zatem wdrożenie zapisów rozporządzenia, będzie wpływać pozytywnie na możliwość osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla obszarów chronionych.

Podkreślić należy szczególnie pozytywny wpływ zapisów § 9 ocenianego projektu rozporządzenia, na cele środowiskowe ustanowione dla obszarów chronionych:

- PLH220041 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe,
- PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy,

w granicach których zlokalizowane są jeziora lobeliowe wymienione w projekcie rozporządzenia.

Proponowane ograniczenia dotyczą wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, w odległości mniejszej niż 200 m, od wymienionych w rozporządzeniu jezior lobeliowych.

Wprowadzone zapisy rozporządzenia, wpłyną pozytywnie na stan siedliska o kodzie 3110 – jeziora lobeliowe, dla których określony cel środowiskowy zakłada m.in. konieczność wykluczenia presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni, w szczególności w zakresie dopływu i przedostawania się biogenów.

¹⁷⁵ zmiana wynikająca z rekomendacji zawartej w prognozie oddziaływania na środowisko

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji warunków, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zapisy projektu rozporządzenia wprowadzają wymagania i ograniczenia w korzystaniu z wód w obrębie zlewni, tam gdzie zidentyfikowano w ramach wykonywanej analizy przy ustalaniu warunków korzystania z wód problem z jakością, bądź z ilością wód. Wprowadzone uregulowania ograniczać będą istniejącą presję na wody podziemne (JCWPd nr 10) i wody powierzchniowe (JCWP, dla których stwierdzono zgodnie z wykonanym bilansem problemy z zapewnieniem przepływu nienaruszalnego, w PGW wskazano zagrożenie ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, czy w celu ochrony jezior lobeliowych).

Zapisy projektu rozporządzenia sprzyjać będą zwiększeniu poziomu ochrony środowiska wodnego w stosunku do stanu obecnego. Wprowadzone zapisy nie będą negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody regulowane ustawą o ochronie przyrody. Nie będą generować oddziaływań, dla których wymagane jest wprowadzenie zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej. Wprowadzone zapisy będą pozytywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, ograniczając m.in. jeden z czynników degradacji jezior lobeliowych, jakim jest wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Zatem Warunki wprowadzają uregulowania i ograniczenia, które minimalizują wpływ wynikający właśnie z korzystania z wód.

Z uwagi, iż zapisy warunków nie będą generować negatywnego wpływu wymagającego wprowadzenia działań minimalizujących, ograniczających taki wpływ, nie wskazuje się potrzeby wprowadzania przedmiotowych działań.

Podczas opracowywania prognozy przeanalizowano możliwość wystąpienia potencjalnych konfliktów społecznych, gospodarczych. W odniesieniu do tego aspektu zaproponowano pewne działania służące łagodzeniu zidentyfikowanych sytuacji konfliktowych (rozdział 11.1 prognozy).

10. Rozwiązania alternatywne w stosunku do zapisów zawartych w warunkach

W prognozie oddziaływania na środowisko należy przeanalizować potencjalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w ocenianym dokumencie, bądź zawrzeć wyjaśnienie braku możliwości wskazania tych rozwiązań (art. 51. ust. 2 pkt. 3. b, ustawy OOŚ).

Kwestie rozwiązań alternatywnych zostały uregulowane w dyrektywie dot. strategicznych ocen (dyrektywa SEA), gdzie wskazano, iż należy przedstawić rozsądne rozwiązania alternatywne, albo podać przyczynę, dla której nie można przedstawić tych rozwiązań.

Opracowanie warunków korzystania z wód regulowane jest przez zapisy ustawy Prawo wodne. Zgodnie z art. 116 tejże ustawy warunki opracowuje się dla obszaru, dla którego wedle zapisów PGW niezbędne jest określenie szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych w celu osiągnięcia dobrego stanu wód.

W PGW¹⁷⁶ analizowana zlewnia została wytypowana, jako obszar wymagający określenia szczegółowych zasad ochrony zasobów wodnych, zwłaszcza ich ilości i jakości w celu osiągnięcia dobrego stanu wód. Dlatego też opracowano projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy¹⁷⁷.

Warunki, jako jeden z narzędzi w gospodarowaniu wodami ma sprzyjać osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Głównym celem opracowanych warunków jest wskazanie zasad, reguł, wytycznych dla zapewnienia osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu lub potencjału w zlewni, jak również zapewnienie działań sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wskazanych w PGW¹⁷⁸.

Uwzględniając zapisy ustawy OOS przeanalizowano możliwość wskazania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań/zapisów projektu rozporządzenia. Analizy te przeprowadzono w odniesieniu do poprawności zapisów rozporządzenia, jak również zgodności z założeniami innych dokumentów na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym, ewentualnej konieczności modyfikacji zapisów rozporządzenia, które by w większym stopniu sprzyjały osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych.

Rozważanie rozwiązań alternatywnych z uwagi na zgodność z celami innych dokumentów oraz z uwagi na zgodność z PW

W prognozie w rozdziale 7.3. przeanalizowano szereg dokumentów wyznaczających cele ochrony środowiska oraz założenia istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Przeprowadzona analiza nie wykazała istotnych niezgodności pomiędzy założeniami projektu Warunków, a zapisami innych dokumentów opisanych w niniejszej prognozie. Zarówno przeanalizowane dokumenty, jak również oceniane Warunki zawierają zapisy, których realizacja sprzyjać będzie ograniczaniu występujących presji na wody powierzchniowe i wody podziemne, jak również sprzyjać będzie poprawie jakości, ilości, bądź utrzymaniu właściwego stanu tych wód. Dokument warunków ogranicza możliwość wprowadzania ścieków m.in. z indywidualnych rozwiązań dot. oczyszczania ścieków, w sytuacji wprowadzania ścieków z tych instalacji do ziemi, gdy *czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w msc. wprowadzania ścieków do ziemi jest krótszy niż 10 lat*. Zapis ten jest niezbędny w celu ograniczenia zanieczyszczeń mogących przedostawać się do pierwszego poziomu wodonośnego w obrębie występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami z powierzchni terenu. Analizowane dokumenty wskazują konieczność ochrony zasobów wodnych, w tym wód podziemnych, co będzie realizowane m.in. przez powyższe ograniczenie wprowadzone projektem rozporządzenia. Analizując zapisy dokumentów i wskazania zawarte w projekcie rozporządzenia uznano iż nie ma konieczności wprowadzania innych zapisów rozporządzenia oraz nie ma podstaw do wskazywania rozwiązań alternatywnych.

Kolejnym elementem podlegającym analizie była zgodność proponowanych zapisów projektu rozporządzenia z zapisami ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z zapisami art. 116 ust. 2 ustawy Prawo wodne warunki korzystania z wód zlewni określają:

¹⁷⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

¹⁷⁷ źródło: Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

¹⁷⁸ *Ibidem*

- szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych - w projekcie rozporządzenia element ten regulowany jest w Rozdziale 2 rozporządzenia;
- priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych – stanowią Rozdział 3 projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni;
- ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze regionu wodnego lub jego części albo dla wskazanych jednolitych części wód niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych (...) - stanowią Rozdział 4 projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni.

Rozporządzenie obejmuje swoim zakresem elementy zgodne z zapisami ustawy Prawo wodne, dlatego też nie wskazuje się w tym zakresie innych rozwiązań.

Oceniono także zapisy rozporządzenia, pod kątem zasadności, bądź potrzeby innego sformułowania, czy też uszczegółowienia uregulowań. Zgodnie z informacją zawartą w pierwszej części niniejszego rozdziału, nadrzędnym celem opracowanego projektu warunków jest wskazanie zasad, reguł, wytycznych dla zapewnienia osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu lub potencjału w zlewni, jak również zapewnienie działań sprzyjających osiąganiu celów środowiskowych wskazanych w PGW. Dlatego w odniesieniu do tych aspektów odniesiono zapisy projektu warunków i przeanalizowano ewentualną konieczność ich zmiany.

Rozważanie rozwiązań alternatywnych z uwagi na potrzebę osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych

Przeprowadzona ocena wpływu uwzględnia identyfikowane obecnie źródła zanieczyszczeń wód i analizuje czy zaproponowane zapisy rozporządzenia są odpowiedzią na wskazywane presje i potrzeby osiągnięcia wyznaczonego celu środowiskowego.

Przy formułowaniu zapisów projektu warunków uwzględniono wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy szeregu krajowych i regionalnych planów, programów dotyczących tematu gospodarowania wodami. Wykorzystano wyniki analiz i opracowań merytorycznych z zakresu gospodarki wodnej¹⁷⁹.

Z uwagi, iż analizowana zlewnia została wskazana, jako obszar wymagający określenia szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych, w celu osiągnięcia dobrego stanu wód, rozporządzenie wprowadza szereg zapisów regulujących aspekty związane z tym korzystaniem, tak by ograniczyć niezbędne presje i prowadzić do poprawy, bądź nie pogorszenia stanu JCW.

Projekt rozporządzenia wprowadza zapis dotyczący szczegółowych wymagań w zakresie *utrzymania dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w JCWPd nr 10*. Celem środowiskowym JCWPd nr 10 jest utrzymanie dobrego stanu. Zatem z uwagi na zidentyfikowane źródło zanieczyszczeń związane z ascencją zasolonych wód niezbędne jest podjęcie działań w celu ograniczenia występującej presji. Podwyższona zawartość chlorków (pow. 140 mg Cl/dm³) występuje w obszarach intensywnej eksploatacji wód z poziomu międzyglinowego środkowego związanego z ascencją wód zasolonych podłoża. Północna część zlewni Wieprzy, m.in.

¹⁷⁹ źródło: Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

wody podziemne poziomu mioceńskiego posiadają wysoką zawartość chlorków (okolice Darłówka) oraz wody podziemne piętra kredowego (rejon Darłowa i Możdżanowa) posiadają jeszcze wyższe zasolenie¹⁸⁰.

Zgodnie z zapisami oprac. projektu warunków (...) ¹⁸¹ „Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych ustalonych dla wód podziemnych w zakresie chemicznym ma charakter lokalny i dotyczy zasolenia użytkowych poziomów wodonośnych stanowiących źródło zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia w rejonie Darłowa”.

Zatem wprowadzone zapisy projektu rozporządzenia sprzyjać będą zmniejszeniu poboru wód w sytuacji wzrostu zawartości chlorków do poziomu zagrażającemu spadkowi jakości wód podziemnych. Powyższe sprzyjać będzie ochronie tych wód i utrzymaniu dobrego ich stanu.

Rozporządzenie wprowadza zapis dotyczący ograniczenia w zakresie poboru bezzwrotnego w obrębie JCWP wymienionych w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych JCWP. W JCWP objętych ograniczeniem zgodnie z wynikami bilansu wodnogospodarczego stwierdzono problem z zapewnieniem przepływu nienaruszalnego¹⁸². Dlatego też dla ochrony wód w/w JCWP niezbędne było wprowadzenie zapisów rozporządzenia, co zabezpieczy zasoby wodne przed nadmierną ich eksploatacją.

Niewłaściwa eksploatacja wód powierzchniowych mogłaby być przyczyną degradacji ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Wprowadzone ograniczenie umożliwia jednak korzystanie z wód przez nowych użytkowników pobierających wodę okresowo (w okresach występowania nadwyżek zasobów wodnych). Wprowadzone odstępstwo nie będzie źródłem negatywnego wpływu, gdyż pobory te nie będą wpływać na spadek przepływu nienaruszalnego.

Wprowadzone ograniczenie sprzyjać będzie osiągnięciu przez JCWP celów środowiskowych, ograniczając nadmierną eksploatację wód, która prowadzić może do pogorszenia stanu tych wód. Zastosowanie zapisów rozporządzenia będzie miało wpływ na warunki bytowania organizmów. W konsekwencji sprzyjać to będzie poprawie elementów biologicznych oraz przyczyni się do utrzymania lub osiągnięcia dobrego stanu wód.

Kolejne zapisy rozporządzenia dotyczą ograniczenia poboru wód podziemnych. Obszar zlewni zlokalizowany jest w obrębie JCWPd nr 10, która zgodnie z PGW posiada dobry stan chemiczny i ilościowy. Natomiast celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu.

Z uwagi na identyfikowany problem związany z ascencją wód słonych z głębokich poziomów wodonośnych piętra mioceńskiego i górnokredowego w celu zapobiegania zanieczyszczenia wód podziemnych wprowadzono wskazane w rozporządzeniu uregulowania § 5 i 6.

Zapis § 5 dotyczący zakazu wykonywania studni do poboru wód podziemnych w strefie użytkowych poziomów wodonośnych, których zasolenie kwalifikuje wody do słabego poziomu chemicznego służyć będzie ograniczeniu zanieczyszczenia zagrażającego nieosiągnięciu celów środowiskowych, które zostały wyznaczone dla JCWPd nr 10.

¹⁸⁰ źródło: Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

¹⁸¹ Źródło: Opracowanie projektu Warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, wrzesień 2016, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”

¹⁸² źródło: Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Mając na względzie wyniki analiz dokumentacji hydrogeologicznej i bilansu wodnogospodarczego wprowadzono także ograniczenie dotyczące wykonywania studni do poboru wód na obszarze miasta Darłowo. Zgodnie z dokumentacją¹⁸³ następuje napływ zasolonych wód wgłębnych, z uwagi na obniżenie piezometrycznego zwierciadła wód podziemnych piętra czwartorzędowego w obrębie lejów depresji powstających z intensywnie eksploatowanych ujęć¹⁸⁴. Dlatego też uwzględniając planowany wzrost poboru z istniejących ujęć uznaje się, iż wykonywanie nowych ujęć w obrębie miasta Darłowo, przyczyni się do pogłębienia i poszerzenia leja depresji, który może przyczynić się do uruchomienia procesu ascenzji zasolonych wód wgłębnych do piętra czwartorzędowego. Rozwój regionalnego leja depresji przyczyni się do obniżenia zwierciadła dynamicznego w studniach istniejących ujęć w obszarze miasta, jak również pogorszą się warunki eksploatacji tych ujęć.

W odniesieniu do § 5. 2. *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych*, proponuje się zmianę zapisu na: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych*.

Uznano, iż zapis w dotychczasowej formie uniemożliwi powstawanie nowych studni w obrębie istniejących ujęć wód podziemnych, w sytuacji konieczności wybudowania nowej studni np.: w przypadku, kiedy obecna studnia ulegnie awarii. Proponowana zmiana pozwoli na zabezpieczenie możliwości poboru wód z istniejących ujęć wód podziemnych na terenie miasta Darłowa.

W § 6 rozporządzenia ograniczenia poboru wód uzależniono od stopnia zasolenia wód podziemnych. Wprowadzony zapis ograniczać będzie możliwość powstawania zanieczyszczenia wód podziemnych, wynikającego z ascenzji wód słonych.

Należy podkreślić, iż w obrębie analizowanej zlewni obowiązują również warunki korzystania z wód regionu wodnego, w ramach, których wprowadzono uregulowania i ograniczenia, które w znacznym stopniu będą sprzyjać poprawie stanu środowiska wodnego i osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych przez JCW zlokalizowane w obrębie zlewni Wieprzy. Projekt rozporządzenia dla zlewni wprowadza dodatkowe ograniczenia w stosunku do zapisów zawartych w warunkach dla regionu w zakresie wprowadzania ścieków. Ograniczenie dotyczy obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych i odnosi się do JCWP, które zgodnie z PGW zostały wyznaczone, jako silnie zmienione części wód, które są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021. Celem środowiskowym dla tych JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. By JCWP mogły ten cel osiągnąć muszą utrzymać wartość wskaźnika BZT₅ na poziomie wartości granicznej nieprzekraczającej wartości określonej dla II klasy jakości wód powierzchniowych. Zgodnie z wynikami bilansu jakościowego wód powierzchniowych w zlewni Grabowej, właśnie dla wskaźnika BZT₅ wykazano przekroczenia wartości granicznej dla stanu dobrego. Zastosowanie zaproponowanych zapisów ma przyczynić się do redukcji ładunków wprowadzanych zanieczyszczeń, w celu osiągnięcia i utrzymania wymagań dla dobrego stanu wód w zakresie wskaźnika BZT₅.

Kolejne z uregulowań dotyczy wprowadzania ścieków do ziemi, co ograniczać będzie możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych, które posiadają wysoki stopień zagrożenia zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni terenu.

¹⁸³ Dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca zasoby wód podziemnych zlewni Wieprzy z Przymorzem – Hydroconsult Poznań 1996.

¹⁸⁴ Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Zaproponowano także zapis dotyczący zakazu wprowadzania ścieków do wód i do ziemi w pasie 200 m od linii brzegu wymienionych w rozporządzeniu jezior. Zgodnie z zapisami planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 wymienione jeziora należą do jezior lobeliowych, dla których stwierdzono zagrożenie w przypadku dopływu zanieczyszczeń. Dlatego istotnym jest by maksymalnie ograniczyć możliwość przedostawania się do tych jezior jakichkolwiek zanieczyszczeń. Wprowadzony § 9 zakaz ma za zadanie wyeliminowanie zagrożenia wynikającego z przedostawania się ścieków, które mogą być przyczyną degradacji jezior lobeliowych. Wprowadzony zapis stanowi uzupełnienie zapisów rozporządzenia dla regionu, gdzie sformułowano szereg ograniczeń w odniesieniu do jezior będących JCWP, natomiast w rozporządzeniu dla zlewni odniesiono się do jezior niebędących JCWP oraz do Jez. Skąpe (kod JCWP - LW20926), dla którego wprowadzono zaostrożone ograniczenie w stosunku do zapisów zawartych w warunkach dla regionu, zakazując wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi w pasie 200 m od linii brzegu jeziora.

Zaproponowane zapisy projektu rozporządzenia, odnoszą się do identyfikowanych presji w obrębie analizowanej zlewni, stanowią uzupełnienie bądź zaostrożenie zapisów warunków dla regionu i razem z obowiązującym rozporządzeniem dla regionu ograniczać będą identyfikowane presje i przyczyniać się będą do poprawy jakości i ilości wód, co sprzyjać będzie osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, oprócz przeformułowania § 5.2., który nie będzie miał negatywnego wpływu na zasoby wód, nie wskazuje się potrzeby uzupełnienia, bądź wprowadzenia dodatkowych zapisów, które miałyby stanowić racjonalne rozwiązanie alternatywne do aktualnej formy projektu rozporządzenia. Zaproponowane zapisy wprowadzają uregulowania pozwalające na ograniczanie istniejących presji na wody, sprzyjając poprawie, bądź utrzymaniu odpowiedniego stanu tych wód i dążeniu do osiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z wcześniejszym wskazaniem proponuje się zmianę zapisu § 5.2. na: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.*

11. Analiza możliwości pojawienia się w wyniku ustaleń warunków potencjalnych konfliktów społecznych i gospodarczych

Proponowane w projekcie rozporządzenia ograniczenia mogą być źródłem konfliktów społecznych i gospodarczych w obrębie obszaru, którego wprowadzone zapisy dotyczą. Konflikty mogą powstawać z uwagi na brak możliwości kontynuowania niektórych z form korzystania z wód, na obecnym poziomie, bądź z uwagi na ograniczenia możliwości pojawienia się nowych użytkowników wód, których planowany sposób wykorzystania zasobów wodnych został ograniczony poprzez zapisy projektowanego rozporządzenia.

Zapisy dokumentu wskazują ograniczenia w korzystaniu z wód w konkretnych obszarach analizowanej zlewni (określonych w projekcie rozporządzenia) w zakresie korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny, wykonywania studni, wykonywania urządzeń wodnych¹⁸⁵ do ujmowania wód podziemnych, odprowadzania ścieków stanowiących wody wykorzystywane, odprowadzane z chowu lub hodowli ryb łososiowatych do wód, wprowadzania do wód lub do ziemi

¹⁸⁵ zmiana wynikająca z rekomendacji zawartej w prognozie oddziaływania na środowisko

ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, czy w obrębie całej zlewni w zakresie poboru wód podziemnych, wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych (w przypadku zasolenia równego, bądź większego niż 188 mg Cl/dm^3), wprowadzania ścieków do ziemi pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków.

Konsekwencją wprowadzonych zapisów może być sprzeciw nowych, jak również dotychczasowych użytkowników wód. Niezadowolenie obecnych użytkowników wód może wynikać głównie z zapisów § 6 rozporządzenia. Swój sprzeciw, bądź obawę przed wprowadzeniem ograniczeń mogą manifestować już na etapie opracowania dokumentu, zwłaszcza podczas prowadzonych konsultacji społecznych projektu dokumentu i prognozy oddziaływania na środowisko, bądź po wprowadzeniu w życie dokumentu, kiedy użytkownicy wód nie otrzymają pozwolenia wodnoprawnego we wnioskowanym zakresie lub z ograniczeniem dotychczasowej formy korzystania z wód.

11.1. Działania łagodzące konflikty społeczne i gospodarcze

Ograniczenia możliwości poboru wód powierzchniowych i podziemnych, czy wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi może być przyczyną niezadowolenia dotychczasowych (głównie w zakresie poboru wód podziemnych), jak również nowych użytkowników wód.

Należy jednak podkreślić konieczność osiągnięcia celów środowiskowych przez jednolite części wód, które narzuca obowiązujące prawo. Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej cele środowiskowe, które dotyczą osiągnięcia/utrzymania dobrego stanu/potencjału wód, powinny zostać osiągnięte do 2015 r. i tylko w określonych przypadkach termin ten może zostać przedłużony do 2021 lub do 2027 r. Dlatego warunki korzystania z wód, jako narzędzie wspomagające osiągnięcie wyznaczonych celów, muszą zostać wprowadzone i egzekwowane.

Istotnym działaniem służącym łagodzeniu konfliktów społecznych i gospodarczych, jest informowanie społeczeństwa o konieczności wprowadzenia ograniczeń w korzystaniu z wód wraz z wyjaśnieniem przyczyn i celów, jakim mają służyć te ograniczenia w proponowanej formie.

Właściwe zaprezentowanie informacji o przyczynach i oczekiwanych efektach planowanych ograniczeń dla stanu środowiska naturalnego, jest także ważnym elementem łagodzącym możliwe konflikty społeczne. Bowiem korzystanie z wód np.: do celów wędkarskich, czy rekreacji, wymaga również ochrony zasobów środowiska naturalnego.

W celu zmniejszenia efektu narastania konfliktów społecznych wskazane jest wprowadzenie okresu przejściowego, pozwalającego na dostosowanie sposobu korzystania z wód dotychczasowych użytkowników w dłuższym okresie czasu do obowiązujących uwarunkowań np.: poprzez zastosowanie innych rozwiązań technologicznych, czy zmianę miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, itp. Takie rozwiązanie zastosowano w przypadku paragrafu 6 ust. 4 dot. ograniczenia w poborze wód podziemnych (w przypadku zasolenia równego, bądź większego niż 250 mg Cl/dm^3). Zapisy warunków dopuszczają pobór z ujęć istniejących w dniu wejścia rozporządzenia na cele zaopatrzenia w wodę ludności przez okres 3 lat od dnia wejścia dokumentu.

Czas pozwalający na dostosowanie do wskazań zawartych w warunkach powinien również uwzględniać czas, w którym musi nastąpić osiągnięcie celów przez JCW, co zostało zastosowane w przypadku § 7 ust. 2 w zakresie ograniczenia wprowadzania ścieków stanowiących wody wykorzystywane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych do wskazanych JCWP i cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych JCW.

Kolejnym rozwiązaniem jest zróżnicowanie wprowadzanych ograniczeń w odniesieniu do użytkowników dotychczasowych i do nowych użytkowników wód, co zostało zawarte w projekcie rozporządzenia dla zlewni Wieprzy (m.in. w zakresie korzystania stanowiącego pobór bezzwrotny, zróżnicowania poboru wód podziemnych w zależności od zasolenia tych wód, czy wskazania przypadków, kiedy ograniczenie nie dotyczy wprowadzania ścieków tj.: pochodzących ze stacji uzdatniania wody, wód opadowych i roztopowych oraz ścieków wprowadzanych do rowów).

11.2. Ocena możliwości wystąpienia potencjalnych obszarów konfliktowych na styku dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości oraz zakazów/nakazów/ograniczeń wynikających z warunków

Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza trzy rodzaje ograniczeń (w zakresie poboru wód podziemnych, korzystania z wód powierzchniowych i wprowadzania ścieków), które mogą być przyczyną wystąpienia potencjalnych obszarów konfliktowych na styku bądź dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości lub nowego korzystania z wód. Są to ograniczenia dot.:

- korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny,
- wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych;
- wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych na obszarze miasta Darłowo (zgodnie z zapisami wcześniejszych rozdziałów prognozy, proponuje się zmianę tego ograniczenia, wprowadzając ograniczenie w zakresie wykonywania urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych);
- uwarunkowań w korzystaniu z zasobów wód podziemnych;
- wprowadzania ścieków do JCWP rzecznych: Grabowa do Wielinki; Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych JCWP,
- wprowadzania ścieków do ziemi pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego jest krótszy niż 10 lat,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, w odległości mniejszej niż 200 m od linii brzegu jezior wskazanych w rozporządzeniu.

Ograniczenia dotyczące korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny zostały określone w projekcie rozporządzenia dotyczącego warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, poprzez poniższe zapisy:

§ 4. 1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

Rozporządzenie wprowadza pewne wyjątki od zawartego powyżej ograniczenia i dotyczą one:

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;

2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

4. Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.

5. Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.

W przedstawionym zakresie wprowadzanych ograniczeń może wystąpić konflikt głównie z nowymi użytkownikami, którzy planowali korzystanie z wód w obrębie wymienionych w załączniku 3 JCWP i na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych JCWP.

W odniesieniu do dotychczasowych użytkowników wód w rozporządzeniu dopuszcza się korzystanie z wód przez użytkowników, którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru oraz przez użytkowników, dla których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.

W rozporządzeniu zawarto także zapis, iż dopuszcza się korzystanie z wód stanowiące pobór bezzwrotny w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego. Następnie rozporządzenie wskazuje, iż do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, (...), na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, (...), dojdzie w sytuacji, gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.

Użytkownicy będą mogli korzystać z wód JCWP (wymienionych w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia) oraz cieków naturalnych i urządzeń wodnych będących dopływami tych JCWP, w sytuacji spełnienia wskazanych wymagań dot. braku zwiększenia dotychczasowego poboru lub braku negatywnego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

Zapisy § 4 nie ograniczają możliwości lokowania tzw. poborów zwrotnych (np. stawy pstrągowe, MEW), jak również dopuszczają możliwość poboru bezzwrotnego pod warunkiem wykazania, iż nie obniży on stopnia zapewnienia przepływu nienaruszalnego (...). Zapis analizowanego paragrafu dopuszcza korzystanie z wód przez nowych użytkowników, którzy pobierają wodę okresowo (np. przemysł kampanijny, napełnianie stawów karpowych), a pobory odbywają się w okresach roku, w których występują nadwyżki zasobów wodnych¹⁸⁶.

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza ograniczenie w zakresie wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych:

¹⁸⁶ Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³.

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

Przepis ten wskazuje ograniczenia w zakresie wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych, zakazując poboru w przypadku zasolenia tych wód *równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³*. Zapis ten może budzić potencjalne konflikty, w przypadku nowych użytkowników, którzy planowali wykonanie studni, przy niespełnieniu wprowadzonego wymagania poziomu zasolenia wód podziemnych.

Dodatkowo rozporządzenie wprowadza zakaz wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych w obszarze miasta Darłowo. W ramach wykonanej prognozy oddziaływania na środowisko proponuje się zmianę zapisu tego ograniczenia na: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie **urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych***.

Podobnie jak paragraf 5.1., przedmiotowy zapis, jak również jego proponowana zmiana może budzić niezadowolenie nowych użytkowników wód, którzy planowali wykonanie studni/urządzeń wodnych do ujmowania wód podziemnych. Jednakże należy wyjaśnić, iż zapis ten jest konsekwencją otrzymanych wyników bilansu wodnogospodarczego wód podziemnych, jak również wniosków wynikających z analizy dokumentacji hydrogeologicznej. Analizując planowany wzrost poboru z istniejących ujęć, wykonywanie nowych ujęć w obrębie miasta przyczyni się do pogłębienia i poszerzenia leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośnym, co w konsekwencji może doprowadzić do uruchomienia procesu ascenzji zasolonych wód wgłębnych do piętra czwartorzędowego. Rozwój leja depresji przyczyni się do obniżenia zwierciadła dynamicznego w studniach zlokalizowanych na terenie miasta i pogorszy warunki ich eksploatacji. Zatem zapis § 5.2 ma na celu zapobieganie powstawaniu zagrożenia dla jakości wód, jak również *pracy studni w istniejących ujęciach komunalnych miasta Darłowo*¹⁸⁷. Proponowana zmiana zapisu § 5.2 sprzyjać będzie ograniczeniu negatywnego oddziaływania na wody podziemne, przy jednoczesnym umożliwieniu ujmowania wód podziemnych istniejącymi ujęciami w ramach przyznanych pozwoleń limitów poboru.

Zapisy § 5 mają na celu zapobieganie zanieczyszczeniu wód podziemnych powodowanego ascenzją wód słonych.

Zapisy projektu rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy określają warunki w jakich mogą być wykorzystywane zasoby wód podziemnych:

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm³.

2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

¹⁸⁷ Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na miesiąc;

3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm^3 .

3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm^3 ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm^3 jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm^3 , z częstotliwością raz na kwartał.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Przepis ten wskazuje ograniczenia w zakresie poborów wód podziemnych z uwagi na wielkość zasolenia, pod warunkiem spełnienia określonych warunków. Uregulowanie zawarte w § 6 podobnie jak zapisy § 5 mają na celu zapobieganie zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych z uwagi na ascenzję wód słonych z poziomów wód wglębnych.

Należy podkreślić, iż w niniejszym paragrafie wprowadzono zapis dopuszczający pobór wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód na cele zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza ograniczenia, które mają na celu zapobieganie zanieczyszczaniu oraz pogarszaniu jakości wód:

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 **nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,** o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 **nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż $1,5 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$.**

W przedstawionym zakresie wprowadzanych ograniczeń może wystąpić konflikt z użytkownikami, którzy planowali wprowadzać ścieki, stanowiące wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, bez zastosowania urządzeń do oczyszczania tych wód.

Należy zaznaczyć, iż w rozporządzeniu dopuszczono odprowadzanie wód z istniejących obiektów, w przypadku, gdy: **użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O₂/dm³.**

Jak również dopuszczono odprowadzanie wód z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, **do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.**

Wprowadzone ograniczenie dotyczy obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych i odnosi się do JCWP, które zgodnie z PGW¹⁸⁸ zostały wyznaczone, jako silnie zmienione części wód, które są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021 i obydwie JCWP zostały wskazane do derogacji (odstępstwo czasowe do 2027 r., brak możliwości technicznych). Celem środowiskowym dla tych JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Natomiast osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego wymaga utrzymania wartości wskaźnika BZT₅ na poziomie nieprzekraczającym wartości granicznej dla II klasy jakości wód powierzchniowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. (Dz.U. 2016, poz. 1187), a zgodnie z wynikami bilansu jakościowego wód powierzchniowych w zlewni obejmującej w/w JCWP zaobserwowano przekroczenia wartości granicznej dla wskaźnika BZT₅ dla stanu dobrego.

Projekt rozporządzenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy wprowadza kolejne ograniczenia, które mają na celu zapobieganie zanieczyszczaniu oraz pogarszaniu stanu wód (wód podziemnych – § 8, wód powierzchniowych – § 9):

§ 8.1. *Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.*

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

Wprowadzone ograniczenie może budzić niezadowolenie nowych użytkowników wód, którzy planowali wprowadzać do ziemi ścieki pochodzące z instalacji służących do oczyszczania ścieków. Po

¹⁸⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

wejściu zapisów rozporządzenia wprowadzanie do ziemi ścieków będzie niedopuszczalne w sytuacji, gdy *potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.*

Rozporządzenie dopuszcza wprowadzanie ścieków *pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych oraz wprowadzania ścieków do rowów.*

Kolejny paragraf ma za zadanie wyeliminowanie jednej z przyczyn degradacji jezior lobeliowych:

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- a) Byczyńskie,*
- b) Kwisno Duże,*
- c) Kwisno Małe,*
- d) Dolskie,*
- e) Skąpe,*
- f) Obierowo,*
- g) Oczko;*

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Ograniczenie dotyczy instalacji służących do oczyszczania ścieków wykonanych po wejściu w życie rozporządzenia. Wprowadzone ograniczenie wynika z konieczności m.in. zastosowania się do ustanowionych Planów Zadań Ochronnych.

11.3. Analiza potencjalnych uzasadnionych i nieuzasadnionych roszczeń wynikających z wprowadzenia zakazów/ nakazów/ograniczeń

Projekt rozporządzenia wprowadza zapisy regulujące zakres korzystania z wód, ograniczając korzystanie z wód głównie nowych użytkowników, w określonych obszarach zlewni w zależności od rodzaju korzystania. Uregulowania dotyczące obecnych użytkowników wód wprowadzają pewne obostrzenia, pod jakimi może być to użytkowanie kontynuowane, jak również wskazywany jest w niektórych zapisach czas możliwego korzystania z wód.

Ograniczenia mogą wzbudzać niezadowolenie ze strony dotychczasowych użytkowników wód, którzy mogą najsilniej odczuć skutki finansowe wprowadzenia warunków korzystania z wód. Jednakże należy podkreślić, iż rozporządzenie wprowadza wyjątki od ograniczeń, które właśnie dotyczą obecnych użytkowników. W przypadku ograniczeń, które będą obejmowały nowych użytkowników może to skutkować oczywiście ich niezadowoleniem, jednak nie będzie niosło za sobą skutków prawnych, wynikających z wprowadzonych zapisów w stosunku do wydającego rozporządzenie Dyrektora RZGW w Szczecinie.

Zgodnie z zapisami Art. 125 ustawy Prawo wodne *pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać ustaleń (...) warunków korzystania z wód zlewni (...),* zatem warunki korzystania z wód są nadrzędne w stosunku do wydawanych pozwoleń wodnoprawnych.

Zapisy warunków mogą być przyczyną odmowy wydania, cofnięcia lub ograniczenia dopuszczonego pozwoleniem wodnoprawnym użytkowania wód bez odszkodowania. Z uwagi na powyższe w znacznym stopniu ograniczona zostaje możliwość zaistnienia potencjalnych roszczeń, których źródłem mogą być wprowadzone ograniczenia czy priorytety rozporządzenia.

Należy zauważyć, iż zgodnie z zapisami art. 127 ust. 1 ustawy Prawo wodne, *pozwolenie wodnoprawne wydaje się w drodze decyzji administracyjnej*.

Przepisy ustawy Prawo wodne stanowią przepis szczególny w stosunku do uregulowań zawartych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a.). Jednakże tryb wydawania i uchylania pozwolenia wodnoprawnego (jako decyzji administracyjnej) regulowany jest przepisami ogólnymi k.p.a., zwłaszcza art. 16, art. 162, oraz art. 163.

Przepisy szczególne ustawy Prawo wodne, odnoszące się do pozwoleń wodnoprawnych zostały zawarte w rozdziale 4 niniejszej ustawy, zwłaszcza w art. 127 i 128.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 1991 r. sygn. I PRN 34/91, (opubl. w LexPolonica nr 320565) wskazuje, że *„W praworządnym państwie obywatel powinien być w stanie przewidzieć prawne rezultaty działań i zachowań, a także móc się do nich rozsądnie przygotować. Powinien, zatem również dysponować pewnością, iż jego działania podejmowane pod rządami obowiązującego prawa i wszelkie związane z nimi następstwa będą także i później uznane przez porządek prawny”*.

Dlatego też, należy uznać za słuszne oczekiwanie właściciela decyzji administracyjnej o pozwoleniu wodnoprawnym, że prawne unormowanie jego uprawnień i obowiązków nie zostanie zmienione.

Dlatego uznaje się, iż nie ma prawnej podstawy uchylenia decyzji administracyjnej o pozwoleniu wodnoprawnym bezpośrednio przez Rozporządzenie Dyrektora RZGW, wydane na podstawie art. 120 ustawy Prawo wodne.

Zatem zmiana warunków prawnych nie może automatycznie zmieniać warunków pozwoleń wydanych i ostatecznych przed wejściem w życie Rozporządzenia.

Zupełnie inna jest sytuacja w przypadku pozwoleń wodnoprawnych, które zostaną wydane po wejściu w życie rozporządzenia Dyrektora RZGW.

Zatem odnosząc się do zakresu objętego regulacją poprzez art. 125 oraz 128 ust. 1 ustawy Prawo wodne, dla pozwoleń wodnoprawnych, które zostały wydane po wejściu w życie rozporządzenia istnieją pełne podstawy prawne umożliwiające narzucenie obowiązków wynikających z (projektowanego) rozporządzenia Dyrektora RZGW.

Na obecnym etapie wydaje się niemożliwe by wskazać podstawy merytoryczne/prawne pozwalające na oddalenia roszczeń wynikających z wprowadzenia w życie uregulowań zawartych w projekcie rozporządzenia. Proces wdrażania zapisów warunków korzystania z wód jest obecnie na początkowym stadium sygnalizowania/ pojawiania się konfliktów. Etap konsultacji społecznych, następnie wdrożenie zapisów projektu rozporządzenia może być okresem pojawiania się konfliktów.

Na obecnym etapie trudno jest określić jak będą wyglądać poszczególne postępowania, jednakże prawna obrona zapisów zawartych w projekcie warunków jest zadaniem prawników. Należy podkreślić, iż podstawą merytoryczną i prawną obrony wprowadzonych priorytetów i ograniczeń w ramach warunków korzystania z wód, będą zapisy ustawy Prawo wodne i Ramowej Dyrektywy Wodnej, które wskazują konieczność osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla części wód, w tym dla JCW objętych regulacjami rozporządzenia.

11.4. Sposób wyceny utraconych korzyści wynikających z konieczności zmiany dotychczasowego sposobu korzystania z wód i/lub nieruchomości

Straty wynikające z wprowadzonych priorytetów i ograniczeń w korzystaniu z wód w zlewni, będą dotyczyły następujących zagadnień:

- utracony zarobek użytkowników, którzy użytkowali dotychczas zasoby wód podziemnych w zlewni, a co obecnie zostało objęte ograniczeniami,
- konieczność poniesienia dodatkowych kosztów przez dotychczasowych użytkowników związanych z potrzebą zmiany technologii produkcji, wyposażenia w dodatkowe urządzenia (konieczne inwestycje),
- spadek wartości nieruchomości, z uwagi na brak możliwości lokalizowania inwestycji lub zagospodarowania w sposób, dla którego konieczne jest użytkowanie zasobów wód powierzchniowych, podziemnych ograniczone wprowadzeniem WKW.

W przypadku zaistnienia wskazanych wyżej sytuacji, wyceny utraconych korzyści, powinno się rozpatrywać indywidualnie.

W sytuacji wyceny utraconego zarobku użytkowników, powinno się uwzględniać informacje o dotychczasowym poziomie dochodów użytkownika i o zmianie wielkości produkcji/ prowadzonej działalności w konsekwencji wprowadzonych priorytetów, bądź ograniczeń w korzystaniu z wód.

Kolejną zmienną dla prowadzenia obliczeń powinien być okres czasu, jaki pozostał do zakończenia terminu obowiązywania obecnego pozwolenia. Iloczyn tych wartości, stanowić będzie wartość utraconych korzyści użytkownika.

W przypadku wyceny utraconych korzyści związanych z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów związanych z potrzebą zmiany technologii produkcji i z inwestycjami, powinno się uwzględniać poniesione przez użytkowników nakłady na te cele.

Przy wycenie utraconych korzyści dot. spadku wartości nieruchomości powinno się opierać się o ogólnie obowiązujące procedury wyceny nieruchomości. Powinna być zastosowana metoda obliczeniowa zmniejszenia wartości nieruchomości ustalona, jako różnica pomiędzy wartością nieruchomości w stanie sprzed wystąpienia szkody, a wartością tej nieruchomości w stanie po szkodzie.

11.5. Sposób wyceny korzyści środowiskowych wynikających z wprowadzenia poszczególnych zakazów/nakazów/ograniczeń

Korzyści środowiskowe wynikające z wprowadzenia WKW w zlewni Wieprzy będą przejawiać się w następujący sposób:

- poprawa stanu wód, bądź utrzymanie dobrego stanu wód w konsekwencji poprawa stanu ekosystemów od wód zależnych i wodnych oraz poprawa stanu krajobrazu,
- wzrost wartości rekreacyjnej i środowiskowej nieruchomości,
- zmniejszenie koniecznych nakładów na technologie i rozwiązania zastępcze, np. w zakresie uzdatniania wody.

Korzyści środowiskowe, które przejawiać się będą w postaci poprawy stanu ekosystemów od wód zależnych i wodnych jak również w postaci poprawy krajobrazu, związane są z poprawą

i nie pogorszeniem stanu wód, w obrębie zlewni. Dlatego też wycena korzyści może być przedstawiana, jako jedna wycena korzyści wynikająca z poprawy i nie pogorszenia stanu wód.

Do przedstawienia wyceny korzyści środowiskowych proponuje się zastosować metodę określania jednostkowej korzyści z osiągnięcia dobrego stanu wód dla części rzecznych i jeziornych, która została zawarta w opracowaniu *Analizy ekonomicznej programów działań* zrealizowanej w ramach projektu „Opracowanie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami na obszarach dorzeczy” zrealizowanego w okresie 2014- 2015 na zamówienia KZGW w Warszawie. Metodę tą proponuje się zastosować również w odniesieniu do JCWPd.

W metodzie oparto się na wskaźniku bazującym na skłonności do ponoszenia wydatków (WTP) celem doprowadzenia do dobrego stanu wód. Wskaźnik, który pierwotnie określony został dla roku bazowego 2003, w w/w opracowaniu został zaktualizowany wg stanu na 2012 r.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości wskaźników jednostkowych zróżnicowanych dla Polski i dla województwa zachodniopomorskiego oraz pomorskiego oraz zróżnicowanych dla gmin miejskich i gmin wiejskich:

Tabela 24. Podstawowe wskaźniki do aktualizacji obliczeń jednostkowych korzyści z poprawy jakości wód (stan na 2012 r.), źródło: „Opracowanie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami na obszarach dorzeczy”, Warszawa 2015 r.

kod woj.	obszar	WTP	miasto	Wieś
		zł/os/r	zł/os/r	zł/os/r
	Polska	67,7	76,3	54,4
32	woj. zachodniopomorskie	66,2	74,5	53,2
22	woj. pomorskie	75,3	84,8	60,5

Wskazana metoda polega na obliczeniu korzyści z osiągnięcia dobrego stanu JCW, poprzez wyliczenie iloczynu wskaźnika z analizowanej tabeli i liczby mieszkańców z terenu określonej JCW.

Korzyść środowiskową wynikającą ze zwiększenia wartości rekreacyjnej i środowiskowej nieruchomości, powinno się analizować podobnie jak w sytuacji wyceny utraconych korzyści w odniesieniu do spadku wartości nieruchomości, tj. wykorzystując obowiązujące procedury wyceny nieruchomości. W tym przypadku należy zastosować metodę obliczeniową zwiększenia wartości nieruchomości określoną, jako różnica pomiędzy wartością nieruchomości w stanie po poprawie stanu środowiska naturalnego, a wartością tej nieruchomości w stanie przed tą poprawą.

Korzyść środowiskowa w postaci zmniejszenia koniecznych nakładów na technologie i rozwiązania zastępcze powinna być wyceniona poprzez przyjęcie wprost wartości pieniężnych, jakie należałoby ponieść na te nakłady i inwestycje.

12. Wskazanie napotkanych trudności przy opracowywaniu prognozy, wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Projekt rozporządzenia określa szczegółowe zasady ochrony zasobów wodnych, w celu osiągnięcia dobrego stanu tych wód. Projekt zawiera szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni Wieprzy, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w ww. zlewni oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni lub jej części, niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych. Są to elementy, które powinny być regulowane w ramach tego typu dokumentu, zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne. Rozporządzenie wprowadza zapisy, które odpowiadają na identyfikowane presje występujące w zlewni, a są możliwe do ograniczenia w ramach warunków dla zlewni. Rozporządzenie nie wprowadza uregulowań, które stanowiłyby problem w identyfikacji oddziaływań na poziomie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dlatego stwierdza się, iż nie napotkano na istotne trudności ani niedostatki techniki lub luki we współczesnej wiedzy, uniemożliwiające wykonanie oceny oddziaływania na poziomie oceny strategicznej.

13. Wnioski i rekomendacje

Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy jest wypełnieniem zapisów PGW¹⁸⁹, w którym zlewnia Wieprzy została wyznaczona, jako obszar wymagający określenia szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych, zwłaszcza ich ilości i jakości, w celu osiągnięcia dobrego stanu wód.

W Rozporządzeniu wprowadzono wymaganie dotyczące konieczności niepowodowania ascenzji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego, w celu utrzymania dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w JCWPd nr 10. Rozporządzenie określa również priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni oraz wprowadza ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych.

W obrębie zlewni obowiązuje rozporządzenie nr 3/2014 w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Rozporządzenie nr 12/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, które w pewnym zakresie regulują kwestie korzystania z wód w obszarze zlewni Wieprzy, a oceniane rozporządzenie w myśl Procedury (...) ¹⁹⁰ rozszerza, bądź uzupełnia zapisy warunków dla regionu.

¹⁸⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

¹⁹⁰ Procedura ustalania warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni, (Kancelaria Radców Prawnych CIC, Kraków 2010 r.): „Wskazać również należy, że ograniczenia, nakazy i zakazy wprowadzone w warunkach korzystania z wód zlewni winny być albo dalej idące niż te, które znalazły się w warunkach dla wód regionu albo takie, które w warunkach dla wód regionu nie występują. Warunki dla wód zlewni nie powinny powtarzać w tej materii zapisów warunków dla regionu wodnego, ale rozszerzać je lub uzupełniać.”

Na obszarze zlewni występują następujące rodzaje presji: zrzuty zanieczyszczeń, pobory wód, spływy powierzchniowe, zasolenie wód, które mają wpływ na stan wód analizowanej zlewni.

W projekcie rozporządzenia wprowadzono zapisy regulujące korzystanie z wód, tak by ograniczyć negatywny wpływ na środowisko wodne, jak również na inne elementy środowiska naturalnego powiązane bezpośrednio, bądź pośrednio ze stanem wód (przyroda, krajobraz, gleby, zasoby naturalne) i zdrowie ludzi.

Ustalając warunki korzystania z wód brano pod uwagę ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego, wnioski zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych, dot. zwłaszcza ustalenia zasobów wód podziemnych, czy określenia warunków hydrogeologicznych w wyniku ustanawiania obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, jak również wykorzystano wnioski z analiz/opracowań z zakresu gospodarki wodnej¹⁹¹.

Zaproponowane ograniczenia i uregulowania, które zostały zawarte w rozporządzeniu w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, jak również zawarte w rozporządzeniu ustalającym warunki korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego powinny w znacznym stopniu wpływać na poprawę stanu wód, bądź utrzymanie dotychczasowego odpowiedniego poziomu ilości i jakości wód.

Analizowana zlewnia zlokalizowana jest w całości w obrębie JCWPd nr 10. Rozporządzenie wprowadza uregulowania dot. korzystania z wód z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia ustalonych dla tej JCWPd celów środowiskowych polegających na niepogarszaniu stanu wód podziemnych i utrzymaniu ich dobrego stanu.

W północnej części zlewni występuje problem podwyższonej zawartości chlorków w rejonach, gdzie następuje skoncentrowana, intensywna eksploatacja wód, z poziomu międzyglinowego środkowego, wynikająca z ascenzji wód zasolonych z podłoża. Dotyczy to zwłaszcza okolic Darłówka, gdzie wody podziemne poziomu mioceńskiego charakteryzują się wysoką zawartością chlorków pochodzenia neogenicznego. W rejonie Darłowa i Mońdzanowa wody podziemne piętra kredowego charakteryzują się jeszcze wyższym zasoleniem.

Dlatego w ramach wymagań wprowadzono zapis dotyczący konieczności niepowodowania ascenzji wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego, w celu utrzymania dobrego stanu JCWPd nr 10, będącego jednocześnie celem środowiskowym dla tej JCWPd. Wprowadzono także ograniczenia paragrafem 5 i 6, które zapobiegać będą zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych, związanego z ascenzją wód słonych z wgłębnych poziomów piętra mioceńskiego i górnokredowego. Zapisy projektu rozporządzenia sprzyjać będą ograniczeniu powstawania zanieczyszczenia, które zagraża nieosiągnięciu przez JCWPd nr 10 celów środowiskowych.

W odniesieniu do § 5. 2.: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych*, rekomenduje się zmianę zapisu na: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych*.

Obecna forma zapisu uniemożliwi powstawanie nowych studni w obrębie istniejących ujęć wód podziemnych. W sytuacji konieczności wybudowania nowej studni np.: w przypadku, kiedy obecna studnia ulegnie awarii, pozostawienie zapisu w obecnej formie uniemożliwi utrzymanie poboru z istniejących ujęć.

¹⁹¹ Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy

Dlatego też rekomenduje się zmianę zapisu § 5.2. w następujący sposób: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.*

Egzekwowanie zapisu dotyczącego ograniczenia w zakresie poboru bezzwrotnego wód powierzchniowych ze wskazanych JCWP i ich dopływów będzie pozytywnie oddziaływać na stan wód i ekosystemy wodne i od wód zależne, poprzez ograniczenie nadmiernej eksploatacji zasobów wodnych. Podstawą wprowadzenia ograniczenia są wyniki obliczeń bilansowych wód powierzchniowych, które wykazały, iż w JCWP rzecznych objętych ograniczeniem identyfikowany jest problem z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych.

Ograniczenia i zakazy dotyczące wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi (§ 7-9 projektu rozporządzenia) ograniczą możliwość zanieczyszczenia wód JCWP, jak i wskazanych jezior. Uregulowania sprzyjać będą poprawie jakości wód, jak również osiągnięciu odpowiedniego stanu tych wód.

Zapisy § 7 ocenianego rozporządzenia wprowadzają dodatkowe ograniczenie dla obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, w stosunku do uregulowań dot. wprowadzania ścieków zawartych w warunkach dla regionu. Niniejszy paragraf reguluje kwestie wprowadzania ścieków do JCWP rzecznych i ich dopływów, które w PGW zostały wskazane, jako silnie zmienione części wód, zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do 2021 i obydwie JCWP zostały wskazane do derogacji – odstępstwo czasowe do roku 2027, brak możliwości technicznych. Celem środowiskowym dla tych JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny musi zostać utrzymana wartość wskaźnika BZT₅ na poziomie wartości granicznej nieprzekraczającej poziomu dla II klasy jakości wód powierzchniowych. Zgodnie z wykonanym bilansem jakościowym wód powierzchniowych w zlewni Grabowej występuje przekroczenie wartości granicznej wskaźnika BZT₅ dla stanu dobrego. Wprowadzenie ograniczenia sprzyjać będzie redukcji ładunków wprowadzanych zanieczyszczeń do JCWP objętych uregulowaniem w celu osiągnięcia i utrzymania wymagań dla dobrego stanu wód w zakresie wskaźnika BZT₅.

Egzekwowanie § 8 dot. ograniczenia wprowadzania ścieków do ziemi, sprzyjać będzie ochronie jakości wód podziemnych, poprzez ograniczenie przedostawania się zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych występujących w obszarach płytkiego zalegania o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami.

Paragraf 9 warunków zlewni stanowi uzupełnienie zapisów warunków dla regionu, gdzie uregulowane zostały aspekty wprowadzania zanieczyszczeń do jezior lobeliowych będących JCWP. Projekt wprowadza ograniczenia dot. wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków w odległości mniejszej niż 200 m od linii brzegu jezior (...) w większości niestanowiących JCWP. Umożliwi to ograniczenie degradacji jezior lobeliowych, występujących w obrębie obszarów Natura 2000.

Wdrożenie zapisów projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza na siedliska i gatunki zależne od wód. Nie zidentyfikowano możliwości wystąpienia negatywnych wpływów, w konsekwencji wprowadzenia proponowanych zapisów projektu rozporządzenia. Nie przewiduje się także negatywnego oddziaływania na obszary chronione oraz przedmioty ochrony tych obszarów.

Podczas sporządzania prognozy nie zidentyfikowano istotnych oddziaływań o charakterze negatywnym mających wpływ na oceniane elementy środowiska naturalnego.

Zapisy *Warunków* poprzez dążenie do poprawy stanu wód, bądź utrzymania dobrego ich stanu są zgodne z celami innych przeanalizowanych w ramach prognozy dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym. Wprowadzone ograniczenie dla nowopowstających instalacji oczyszczania ścieków wprowadzających ścieki do ziemi, stanowi dodatkowe ograniczenie dla identyfikowanej presji, w stosunku do zapisów dokumentów planistycznych (które dopuszczają takie rozwiązania), która może przyczynić się do pogorszenia stanu wód podziemnych. Zapis rozporządzenia jest niezbędny w celu ochrony wód podziemnych i utrzymania ich dobrego stanu, co jest celem zarówno *Warunków* jak i innych przeanalizowanych dokumentów.

Uregulowania zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą źródłem negatywnych oddziaływań o zasięgu transgranicznym.

14. Streszczenie

Wykonana prognoza oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy miała na celu przeanalizowanie wpływu realizacji postanowień projektu rozporządzenia na poszczególne komponenty środowiska i ludzi.

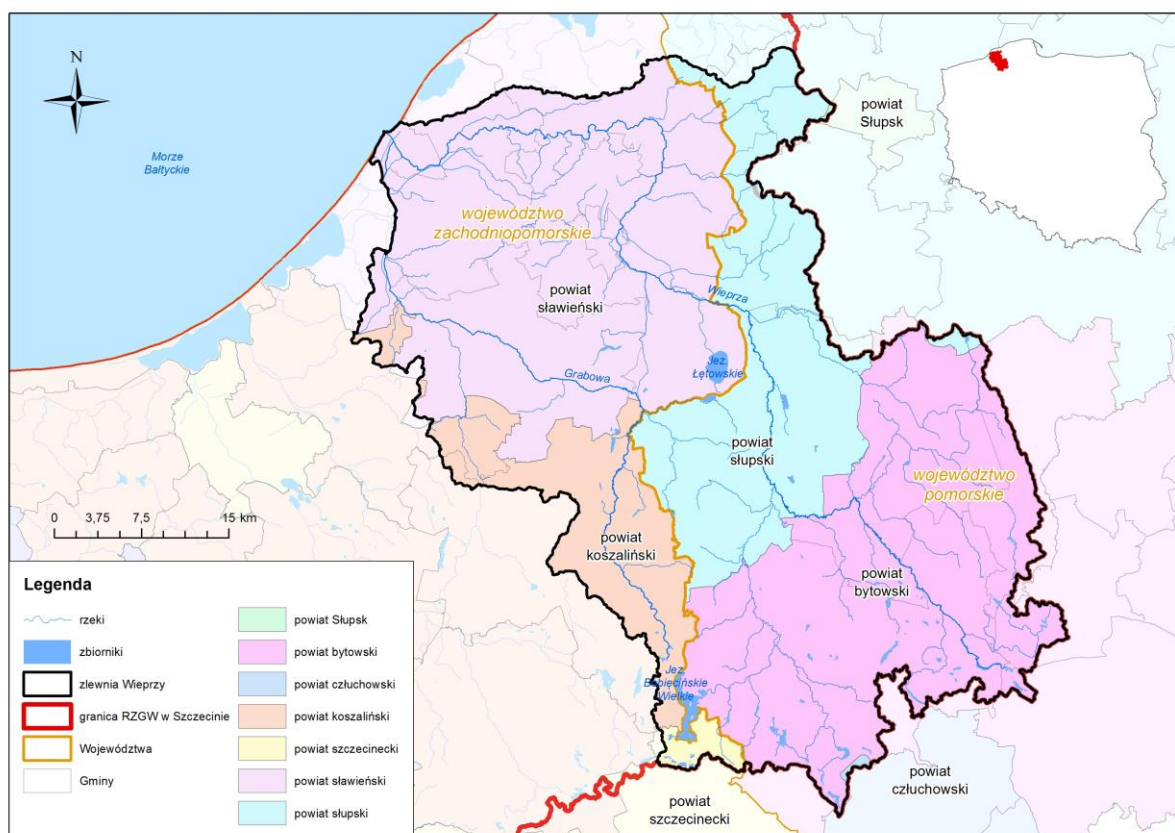
Przy prowadzonych analizach skupiono się głównie na elementach, na które zapisy projektu rozporządzenia mogą mieć istotny wpływ, tj.: wody powierzchniowe i podziemne, środowisko przyrodnicze oraz ludzie i ich zdrowie, dobra materialne. Zakres i stopień szczegółowości prognozy jest zgodny z zapisami *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.)* oraz wskazaniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Gdańsku oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku. Przy opracowaniu prognozy uwzględniono także wskazania zawarte w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia.

Projekt rozporządzenia składa się z 5 rozdziałów, które zawierają 10 paragrafów. Opisują one zarówno, szczegółowe wymagania, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych, jak i ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze tej zlewni lub jej części, niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych. Rozporządzenie zawiera uzasadnienie oraz 4 załączniki. Załączniki stanowią:

- wykaz obrębów i działek ewidencyjnych, na których zlokalizowana jest zlewnia Wieprzy,
- graficzne przedstawienie obszaru zlewni Wieprzy,
- wykaz jednolitych części wód powierzchniowych, o których mowa w § 4 rozporządzenia tj. ograniczenia dot. poborów bezzwrotnych;
- sposób obliczania czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do zwierciadła pierwszego poziomu wodonośnego.

Oceniana zlewnia o powierzchni 2 212,07 km² położona jest w północnej części Polski, w obrębie dwóch województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego i 7 powiatów (bytowski, słupski, sławieński i koszaliński oraz fragmentarycznie w powiatach: człuchowski, M. Słupsk, szczecinecki).

Obszar zlewni pokryty jest w większości obszarami leśnymi i ekosystemami seminaturalnymi oraz terenami rolnymi. Tereny wodne i podmokłe stanowią najmniejszą część analizowanego obszaru. Położenie analizowanej zlewni przedstawiono na rysunku 1.

Rysunek 1. Położenie zlewni Wieprzy na tle podziału administracyjnego Polski (źródło: *opracowanie własne opracowanie własne w oparciu o warstwy Państwowego Rejestru Granic*)

Długość sieci hydrograficznej zlewni Wieprzy wynosi 926,22 km, z czego najdłuższą rzeką jest Wieprza, o długość 126,63 km.

Na terenie zlewni występują 133 zbiorniki wodne, z których 6 stanowi jednolite części wód (Bobięcińskie Wielkie, Łętowskie, Kościelne, Obłęskie, Skąpe oraz Studzieniczno).

W obrębie analizowanej zlewni wyznaczono 43 JCWP rzeczne oraz 6 JCWP jeziornych. Analizując status JCWP największy jest udział JCWP rzecznych naturalnych. Wśród JCWP rzecznych występujących na terenie zlewni:

- 22 JCWP nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych,
- 21 JCWP jest zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Ocena stanu wg PGW¹⁹² wskazuje, iż w analizowanej zlewni znajduje się:

- 20 JCWP rzecznych o dobrym stanie,
- 23 JCWP rzeczne o stanie złym.

¹⁹² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Wśród JCWP jeziornych przeważają JCWP posiadające status naturalnych. Zgodnie z danymi zawartymi w PGW 3 JCWP jeziorne są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a kolejne trzy nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W analizowanej zlewni do najważniejszych oddziaływań antropogenicznych zaliczyć można zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz zrzuty ze stawów hodowlanych, pobory wód powierzchniowych, zrzuty nieoczyszczonych ścieków pochodzące z miejsc nieposiadających połączenia z kanalizacją. Do oddziaływań antropogenicznych obecnych w zlewni Wieprzy zaliczono także depozycję atmosferyczną, spływy wód powierzchniowych pochodzące z terenów zurbanizowanych czy użytkowanych rolniczo, zabudowę poprzeczną rzek i prace regulacyjne na rzekach i potokach.

W obszarze zlewni występuje 1 JCWPd nr 10, charakteryzująca się dobrym stanem ilościowym i chemicznym, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Dla wód podziemnych identyfikuje się problem zasolenia z uwagi na ascencję zasolonych wód z poziomów wgłębnych do poziomu czwartorzędowego, jak również problem zanieczyszczenia wód z powierzchni terenu z uwagi na występowanie płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami.

Na obszarze zlewni zidentyfikowano 55 udokumentowanych złóż kopalin, wśród których przeważają kruszywa naturalne.

W obrębie analizowanej zlewni dominuje krajobraz pól uprawnych, a także lasów iglastych i liściastych (Mapa krajobrazowa Polski). Występują tu liczne formy ochrony przyrody, w tym obszary chronionego krajobrazu i park krajobrazowy, powołane w celu ochrony walorów krajobrazowych analizowanego terenu. Na obszarze zlewni występują:

- 3 obszary Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków,
- 11 obszarów Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty,
- 8 rezerwatów przyrody,
- 1 park krajobrazowy,
- 8 obszarów chronionego krajobrazu.

W ocenianym obszarze występuje flora, charakterystyczna dla terenów nadmorskich (dział Pomorski). W obrębie zlewni występują żyzne buczyny niżowe, grądy subatlantyckie oraz kontynentalne bory mieszane.

Poszczególne formy ochrony przyrody przedstawione zostały na rysunku nr 2.

- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014-2020;
- Powiatowe programy ochrony środowiska;
- Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
- Gminne Programy ochrony środowiska;
- MPZP na obszarze zlewni;
- Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego.

Wykonana analiza nie wykazała istotnych niezgodności pomiędzy celami przyjętymi w projekcie rozporządzenia, a założeniami ww. dokumentów.

Zapisy zawarte w projekcie rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy zostały ocenione w aspekcie wpływu na poszczególne komponenty środowiska: powierzchnia ziemi i gleby, wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, klimat, krajobraz, zasoby naturalne, środowisko przyrodnicze (w tym obszary chronione), zabytki, a także ludzie i ich zdrowie, dobra materialne.

Z uwagi, iż projekt rozporządzenia stanowi uzupełnienie zapisów Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przemyśla Zachodniego, analiza wpływu projektowanego dokumentu została dokonana przy uwzględnieniu zapisów warunków dla regionu.

Jednym z elementów oceny wykonanej w prognozie jest analiza wpływu braku realizacji zapisów projektu rozporządzenia. Z analizy tej wynika, że brak wprowadzenia zapisów projektowanego dokumentu może doprowadzić do pogorszenia stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych, a w konsekwencji oddziaływać negatywnie na siedliska przyrodnicze i gatunki zależne od wód. Brak poprawy stanu wód uniemożliwiać będzie osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych dla poszczególnych części wód. Brak ograniczenia źródeł zanieczyszczeń wód i brak poprawy stanu środowiska wodnego może przyczynić się do zmniejszenia atrakcyjności turystycznej analizowanego regionu, co może przełożyć się na jakość życia ludzi w obszarze zlewni.

Zaproponowane zapisy projektu rozporządzenia, dotyczące szczegółowych wymagań, priorytetów i ograniczeń w korzystaniu z wód, będą głównie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne oraz na środowisko przyrodnicze.

Rozdział 2, Paragraf 2 projektu rozporządzenia stanowią szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni Wieprzy:

„§ 2. Utrzymanie dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w jednolitej części wód podziemnych nr 10 wymaga niepowodowania ascenzji zasolonych wód wgłębnych z piętra neogeńskiego i kredowego”.

Celem wprowadzonego zapisu jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego użytkowych poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego w jednolitej części wód podziemnych nr 10, co pozwoli na utrzymanie dobrego stanu, będącego celem środowiskowym dla tej JCWPd. W północnej części analizowanej zlewni występuje podwyższona zawartość chlorków z uwagi na skoncentrowany pobór

i ascensję wód zasolonych podłoża. By zapobiec ascensji zasolonych wód wgłębnym do użytkowych poziomów wodonośnych niezbędne jest ograniczenie poboru wód w sytuacji wzrostu zawartości chlorków do stężeń, które zagrażają jakości wód podziemnych i mogą być przyczyną spadku ich stanu do stanu słabego.

Rozdział 3, Paragraf 3 stanowią priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych zlewni. Wprowadzony zapis projektu rozporządzenia hierarchizuje użytkowników w sytuacji jednoczesnego zapotrzebowania na zasoby wodne. Przyjęta hierarchizacja wynika z aspektów społeczno-ekonomicznych niedostarczenia wody oraz ze względów ekologicznych. Jako pierwsze wskazuje się wykorzystanie wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na pozostałe cele komunalne. Kolejnym z działań o wysokim priorytecie jest zaspokajanie potrzeb produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych.

Umieszczenie w/w pozycji na dwóch pierwszych miejscach wynika z nadrzędnego interesu społecznego i jest wypełnieniem wymogu art. 32 ustawy Prawo wodne, w którym wskazano iż wody podziemne powinny być przede wszystkim wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę ludności oraz dla przemysłu spożywczego i farmaceutycznego.

Kolejny priorytet dotyczy potrzeb zapewnienia wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych. W zlewni Wieprzy występują licznie obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 dla których utrzymanie odpowiednich stosunków wodnych jest niezbędne do właściwego ich funkcjonowania.

Po tych priorytetach wskazano kolejne: na potrzeby przemysłu; na potrzeby chowu i hodowli zwierząt; na potrzeby upraw rolnych i leśnych; na potrzeby energetyki wodnej; na potrzeby związane z turystyką, sportem i rekreacją.

Wskazane priorytety obowiązują w sytuacji, gdy występuje zapotrzebowanie na jednoczesne wykorzystanie tych samych zasobów przez więcej niż jednego użytkownika.

Rozdział 3 projektu rozporządzenia stanowi ograniczenia dot. korzystania z wód powierzchniowych, podziemnych i wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Paragraf 4 dotyczy ograniczenia możliwości korzystania z wód stanowiącego pobór bezzwrotny z określonych JCWP i ich dopływów. Rozporządzenie dopuszcza korzystania w przypadku użytkowników, którzy posiadają ważne pozwolenie wodnoprawne, bądź wszczęli postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przed dniem wejścia rozporządzenia, pod warunkiem że nie zostanie zwiększony pobór, jak również dopuszcza pobór przez użytkowników, których korzystanie z wód nie będzie negatywnie oddziaływało na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego:

§ 4.1. Korzystanie z wód, stanowiące pobór bezzwrotny, jest niedopuszczalne w jednolitych częściach wód powierzchniowych, których wykaz stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz na ciekach naturalnych i urządzeniach wodnych będących dopływami tych jednolitych części wód.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy użytkowników:

1) którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia korzystali z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1 poprzez pobór bezzwrotny na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego, jeśli nie zwiększą tego poboru;

2) na których wniosek przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostało wszczęte postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód lub urządzeń wodnych, o których mowa w ust. 1, stanowiące pobór bezzwrotny i postępowanie to nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia, jeśli nie zwiększą tego poboru.

3. Dopuszcza się korzystanie z wód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku braku negatywnego jego oddziaływania na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego.

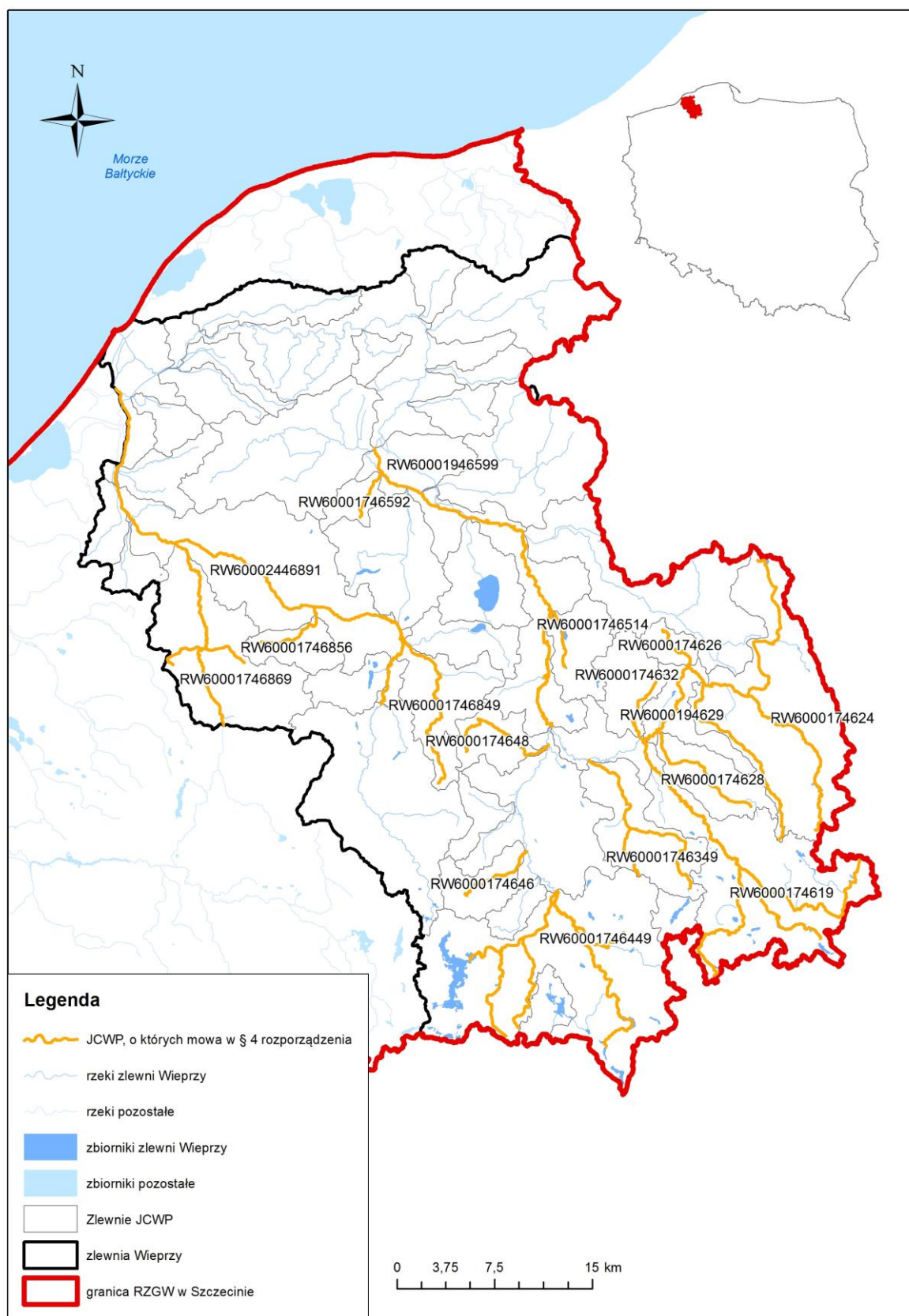
4. Do negatywnego oddziaływania korzystania z wód, o którym mowa w ust. 1, na stopień zapewnienia przepływu nienaruszalnego, o którym mowa w ust. 3, dojdzie w sytuacji gdy gwarancja czasowa realizacji tego wymagania będzie mniejsza niż 95 %.

5. Zawarte w przepisach ust. 1 i 2 określenie „pobór bezzwrotny” oznacza pobór wód, przy którym całość pobranej wody nie zostaje jednocześnie odprowadzona do tego samego zasobu, z którego nastąpił pobór.

Wprowadzone zapisy projektu rozporządzenia wpłynąć będą pozytywnie przede wszystkim na stan wód powierzchniowych. W objętych ograniczeniem JCWP wskazano problem z zapewnieniem przepływów nienaruszalnych (wyniki obliczeń ilościowego bilansu wód powierzchniowych). Zapisy paragrafu 4 będą pozytywnie oddziaływać na stan ilościowy wód oraz przyczynią się do zapewnienia zasobów wodnych niezbędnych do funkcjonowania ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Poprawa stanu wód powierzchniowych wpłynie w sposób pozytywny na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione i krajobraz analizowanej zlewni.

Przestrzeganie ustaleń zapisów projektu rozporządzenia, jak również obowiązującego rozporządzenia dla regionu pozytywnie będzie oddziaływać na środowisko wodne i osiągnięcie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP.

Na rysunku nr 3 wskazano JCWP objęte ograniczeniami przedstawionymi w paragrafie 4.

Rysunek 3. JCWP objęte ograniczeniem wynikającym z paragrafu 4 projektu rozporządzenia

Kolejne paragrafy 5 i 6 stanowią ograniczenia w zakresie poboru wód podziemnych. Wprowadzone zapisy wynikają z konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wyznaczonego dla JCWPd nr 10, zlokalizowanej w obrębie analizowanej zlewni.

Paragraf 5 stanowią ograniczenia w zakresie wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych, w przypadku zasolenia równego, bądź większego niż 188 mg Cl/dm^3 oraz zakazu wykonywania studni do ujmowania wód podziemnych na obszarze miasta Darłowo:

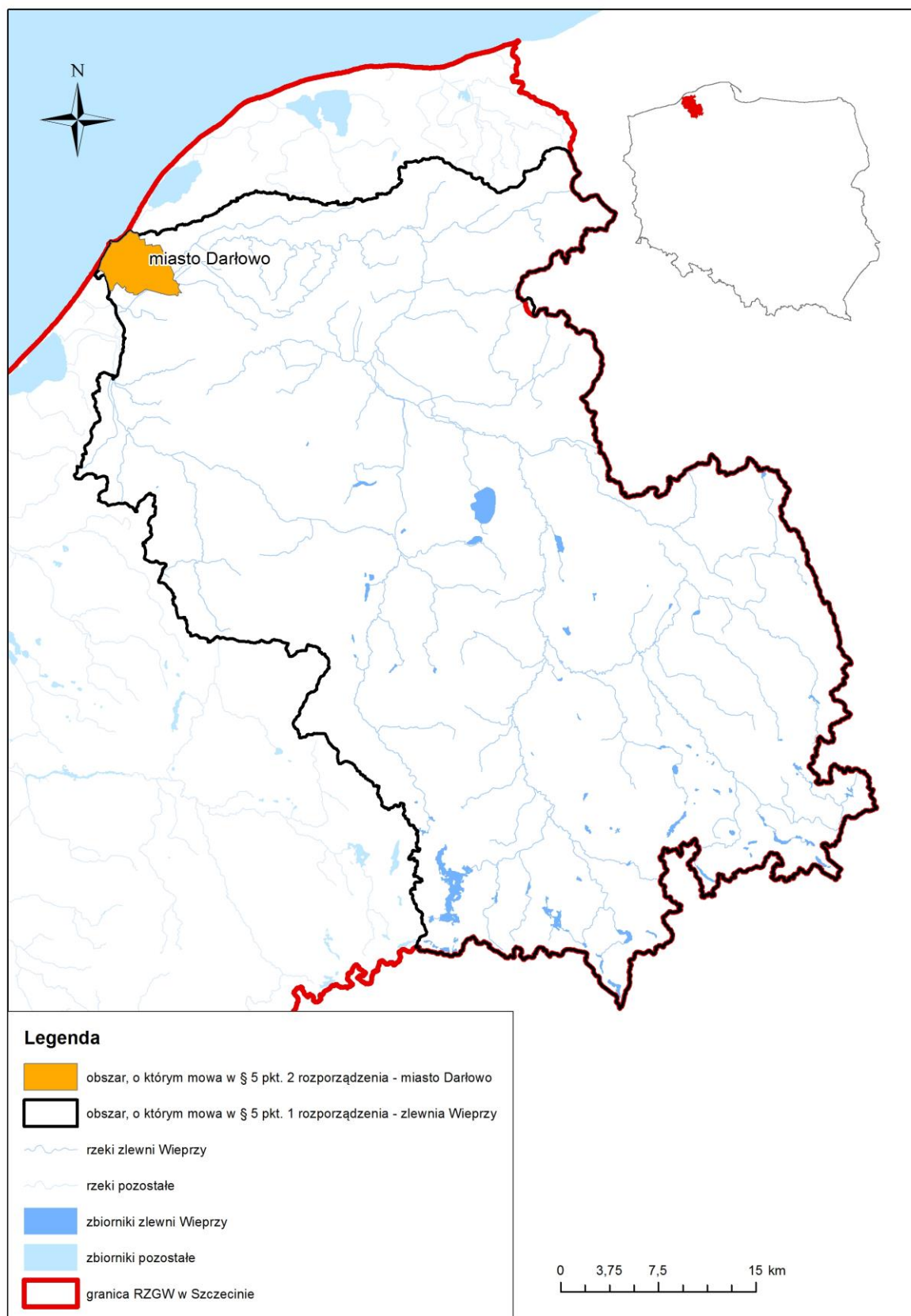
§ 5. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm^3 .

2. Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie studni do ujmowania wód podziemnych.

W prognozie oddziaływania na środowisko rekomenduje się zmianę zapisu § 5. 2, w następujący sposób: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.*

Proponowana zmiana zapisu umożliwi powstawanie nowych studni w obrębie istniejących ujęć wód podziemnych. Pozostawienie zapisu w obecnej formie uniemożliwi utrzymanie poboru z istniejących ujęć, w sytuacji braku możliwości dalszego korzystania z obecnych studni.

Na rysunku nr 4 wskazano miejsca objęte ograniczeniami przedstawionymi w paragrafie 5.

Rysunek 4. Obszar objęty ograniczeniem wynikającym z paragrafu 5 projektu rozporządzenia.

Paragraf 6 stanowi ograniczenie w wykonywaniu ujęć wód podziemnych w zależności od poziomu zasolenia wód, ze wskazaniem możliwości poboru wód, z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia:

§ 6. 1. Niedopuszczalny jest pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 250 mg Cl/dm³.

2. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia równego albo większego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm³, z częstotliwością raz na miesiąc;

3) ograniczenia poboru wody do ilości, przy której sześć następujących po sobie badań wody wykazuje trend spadkowy zasolenia, w którym wyznaczona wartość końcowa zasolenia jest niższa o co najmniej 5% od początkowej i nie przekracza 188 mg Cl/dm³.

3. Pobór wód podziemnych w przypadku ich zasolenia większego niż 150 mg Cl/dm³ ale mniejszego niż 188 mg Cl/dm³ jest możliwy, przy spełnieniu następujących warunków:

1) ustalenia genezy tego zasolenia;

2) prowadzenia obserwacji zasolenia, określanego w mg Cl/dm³, z częstotliwością raz na kwartał.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy poboru wód podziemnych z istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia ujęć wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Celem wprowadzonych § 5 i 6 ograniczeń jest zapobieganie zanieczyszczeniu wód podziemnych użytkowych poziomów wodonośnych związanego z ascencją słonych wód wgłębnych. Zapisy rozporządzenia zakazują poboru wód podziemnych w strefie użytkowych poziomów wodonośnych o zasoleniu, które kwalifikuje je do słabego stanu chemicznego. Umożliwi to powstrzymanie powstawania zanieczyszczenia, które zagraża nieosiągnięciu celów środowiskowych ustalonych dla JCWPd nr 10. Zakaz wykonywania urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych w obrębie miasta Darłowa wynika z konieczności ograniczenia rozwoju leja depresji w czwartorzędowym użytkowym poziomie wodonośnym, który mógłby uruchomić proces ascencji zasolonych wód wgłębnych do piętra czwartorzędowego, jak również pogorszyć warunki eksploatacji z istniejących na terenie miasta studni.

Zarówno zapisy paragrafu 5, jak i 6 będą pozytywnie oddziaływały na stan wód podziemnych, w konsekwencji przyczynią się do utrzymania dobrego stanu JCWPd nr 10 i osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla tej JCWPd.

Pozytywny wpływ na stan wód podziemnych będzie również oddziaływał na ekosystemy zależne od wód, zwłaszcza te dla których istotne jest zachowanie wymaganego poziomu wód podziemnych.

Kolejne paragrafy (7-9) rozdziału 4 projektu rozporządzenia dotyczą ograniczeń w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Paragraf 7 stanowią ograniczenia w zakresie wprowadzania ścieków, stanowiących wody wykorzystywane, odprowadzane z obiektów chowu i hodowli ryb łososiowatych do JCWP rzecznych

Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód. Ograniczenie nie dotyczy użytkowników, którzy mogą udokumentować, iż ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅, jak również użytkowników, którzy wprowadzają ścieki na podstawie ważnego pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia rozporządzenia do czasu obowiązywania rozporządzenia, nie dłużej jednak niż termin osiągnięcia dobrego stanu wód. Zgodnie z PGW objęte ograniczeniem JCWP zostały wyznaczone do derogacji: odstępstwo czasowe do 2027 r.

Poniżej zapisy paragrafu 7 niniejszego rozporządzenia:

§ 7. 1. Wprowadzanie ścieków, stanowiących wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, do jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Grabowa do Wielinki oraz Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo lub do cieków naturalnych lub urządzeń wodnych będących bezpośrednimi dopływami tych jednolitych części wód, jest możliwe pod warunkiem wyposażenia tych obiektów w urządzenia do oczyszczania wód wykorzystanych, w zakresie BZT₅.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do końca okresu obowiązywania tego pozwolenia, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu wód, wskazany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, dla jednolitych części wód określonych w ust. 1.

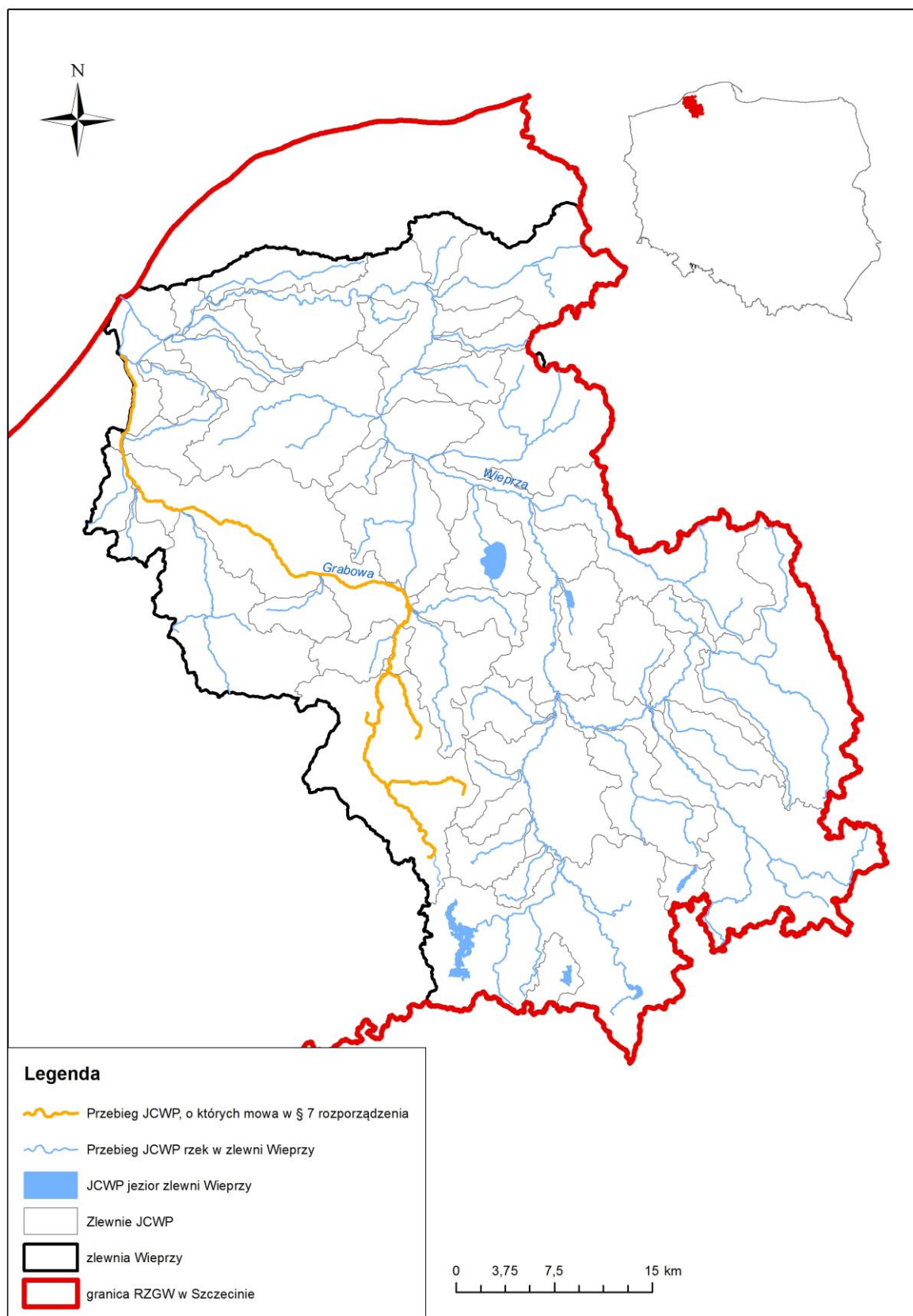
3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy wód wykorzystanych, odprowadzanych z istniejących, w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych, których użytkownicy mogą udokumentować, że ładunek zanieczyszczeń w wodach wykorzystanych, nie powoduje przyrostu BZT₅ w przekroju poniżej zrzutu w stosunku do przekroju poboru wody większego niż 1,5 mg O₂/dm³.

Wprowadzone ograniczenia przyczynią się do redukcji ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych z obiektów chowu i hodowli ryb do wód powierzchniowych, w których stwierdzono problem z utrzymaniem wartości wskaźników zanieczyszczeń biogennych w granicach stanu dobrego. Zgodnie z PGW: JCWP Grabowa do Wielinki oraz JCWP Grabowa od Wielinki do dopł. z polderu Rusko-Darłowo, posiadają zły stan. Wprowadzone ograniczenia pozytywnie będą oddziaływać na stan ekologiczny tych wód powierzchniowych, przyczyniając się do poprawy ich stanu.

Wprowadzenie zapisów analizowanego paragrafu oddziaływać będzie również w sposób pozytywny na środowisko przyrodnicze, gleby i walory krajobrazowe zlewni.

Poprawa jakości wód powiązana jest bezpośrednio z pozytywnym oddziaływaniem na gatunki i siedliska zależne od wód.

Na rysunku nr 5 wskazano JCWP rzeczne objęte ograniczeniami przedstawionymi w paragrafie 7.

Rysunek 5. JCWP rzeczne objęte ograniczeniem wynikającym z paragrafu 7 projektu rozporządzenia

Paragraf 8 projektu rozporządzenia dotyczy ograniczeń w zakresie wprowadzania ścieków pochodzących z instalacji oczyszczania ścieków wykonanych po dniu wejścia rozporządzenia. Ograniczenie nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów oraz ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody, wód opadowych i roztopowych:

§ 8. 1. Na obszarze zlewni Wieprzy wprowadzanie do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w przypadku, gdy potencjalny czas migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego w miejscu wprowadzania ścieków do ziemi, jest krótszy niż 10 lat.

2. Sposób obliczania czasu migracji, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych lub roztopowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wprowadzania ścieków do rowów.

Poprzez wprowadzony zapis projektu rozporządzenia nastąpi ograniczenie przedostających się z powierzchni ziemi zanieczyszczeń do wód podziemnych w obszarach występowania płytkich poziomów wodonośnych o wysokim zagrożeniu zanieczyszczeniami. Obszar zlewni posiada dużą podatnością na zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego (czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu wynosi 5 - 25 lat)¹⁹³.

Wprowadzony zapis będzie miał pozytywny wpływ na wody podziemne, gleby i środowisko przyrodnicze, ograniczając jedną z występujących presji na stan środowiska naturalnego.

Ostatni paragraf w rozdziale 4 projektu rozporządzenia dotyczy ograniczenia wprowadzania ścieków z instalacji oczyszczania ścieków, które zostały wykonane po wejściu w życie analizowanego dokumentu do wskazanych jezior w obszarze gminy Miastko:

§ 9. Wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków pochodzących z instalacji służących do oczyszczania ścieków, wykonanych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, jest niedopuszczalne w odległości mniejszej niż 200 m od:

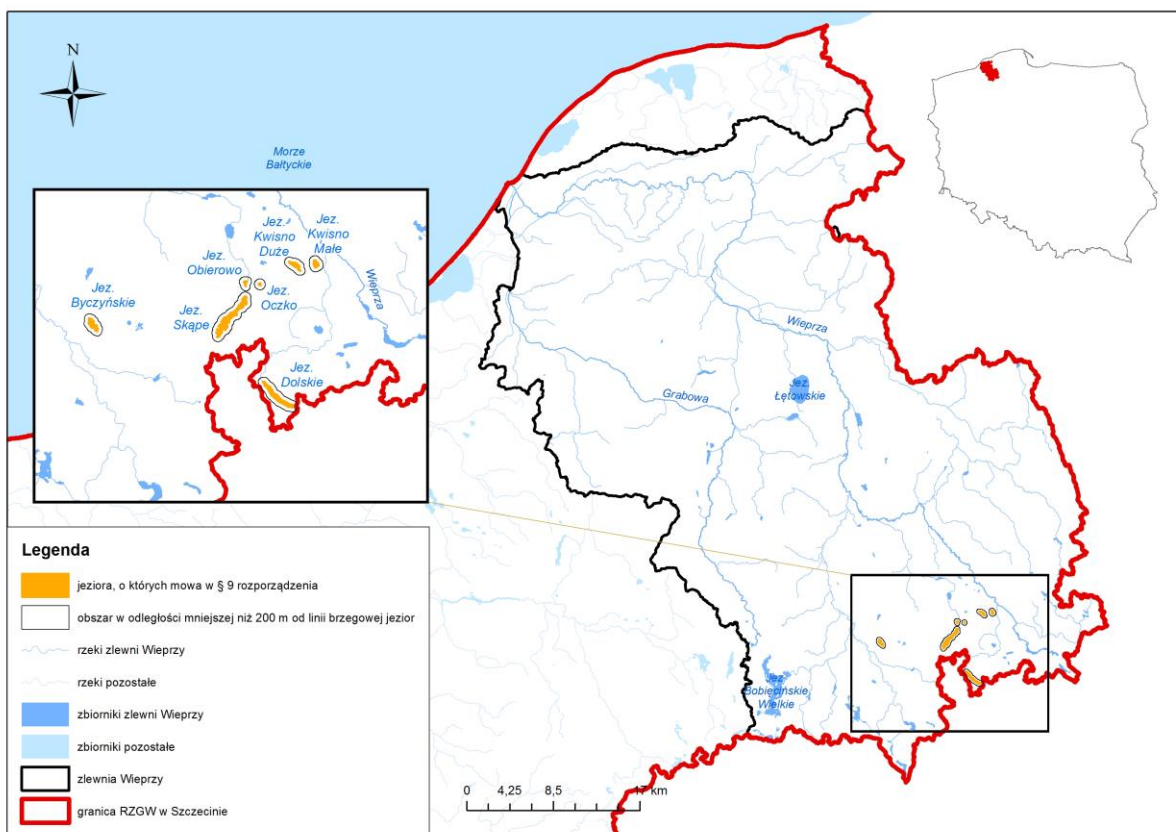
1) linii brzegu położonych na obszarze gminy Miastko jezior:

- o) Byczyńskie,*
- p) Kwisno Duże,*
- q) Kwisno Małe,*
- r) Dolskie,*
- s) Skąpe,*
- t) Obierowo,*
- u) Oczko;*

2) wykazanego w ewidencji gruntów i budynków przebiegu granicy między gruntami tworzącymi dna i brzegi jezior, o których mowa w pkt 1, a gruntami do nich przyległymi, w przypadku nieustalenia linii brzegu tych jezior.

Na rysunku nr 6 wskazano jeziora objęte ograniczeniami przedstawionymi w paragrafie 9.

¹⁹³ Zgodnie z Mapą wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie w skali 1:500 000.

Rysunek 6. Jeziora objęte ograniczeniem wynikającym z paragrafu 9 projektu rozporządzenia

Zapis powyższego paragrafu będzie miał bezpośredni pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza na stan siedliska o kodzie 3110 – jeziora lobeliowe, dla których celem środowiskowym jest m.in. konieczność wykluczenia presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni, w szczególności w zakresie dopływu i przedostawania się biogenów. Wprowadzone ograniczenie będzie pozytywnie oddziaływało na obszary Natura 2000: PLH220041 - Miasteczkie Jeziora Lobeliowe oraz PLH220038 - Dolina Wieprzy i Studnicy, w ramach których zlokalizowane są jeziora lobeliowe objęte ograniczeniem w projekcie rozporządzenia. Pozytywny wpływ zapisu będzie dostrzegalny w odniesieniu do środowiska wodnego, gleb, czy walorów krajobrazowych analizowanego obszaru.

Wprowadzenie i egzekwowanie zapisów projektu rozporządzenia może być przyczyną konfliktów społecznych i gospodarczych. Utrudnienia w uzyskaniu pozwoleń wodnoprawnych we wnioskowanym zakresie dotyczyć będą głównie nowych oraz częściowo dotychczasowych użytkowników wód.

Dlatego podkreśla się potrzebę wskazywania korzyści, które będą wynikać z wprowadzenia warunków, zarówno dla stanu wód, środowiska przyrodniczego, jak i mieszkańców zlewni.

Warunki korzystania z wód są narzędziem wspomagającym osiągnięcie wyznaczonych celów, dlatego muszą zostać wprowadzone i egzekwowane.

Z uwagi na możliwość wystąpienia konfliktów, wskazuje się iż podstawą prawną linii obrony szczegółowych wymagań, priorytetów i ograniczeń wprowadzonych projektowanym dokumentem są zapisy ustawy Prawo wodne oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej, które wskazują konieczności osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla części wód.

Straty, które wynikają z wprowadzenia zapisów projektu rozporządzenia należy rozpatrywać indywidualnie. W celu oszacowania utraconych korzyści niezbędne jest posiadanie informacji o dotychczasowym poziomie dochodów użytkownika, jak również o zmianie wielkości produkcji, która nastąpiła w wyniku wprowadzonych zapisów, czy też okres czasu, jaki pozostał do zakończenia obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego.

Uznaje się, iż wprowadzenie zapisów projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy przyczyni się do poprawy stanu wód, lub utrzymania dobrego stanu, a w konsekwencji poprawy stanu ekosystemów od wód zależnych i wodnych oraz poprawy krajobrazu. Poprzez to nastąpi zwiększenie wartości rekreacyjnej, czy środowiskowej nieruchomości.

Przyjęto metodę wyceny korzyści środowiskowych, polegającą na określaniu jednostkowej korzyści z osiągnięcia dobrego stanu wód dla części rzecznych i jeziornych, bazującą na wskaźniku skłonności do podnoszenia wydatków celem doprowadzenia do dobrego stanu wód. Ostateczne korzyści powinny być liczone jako iloczyn wskaźnika i liczby mieszkańców z terenu danej JCW.

W sytuacji analizy korzyści w zakresie zwiększenia wartości nieruchomości, uznano sposób jej obliczania jako różnicę między wartością nieruchomości po poprawie stanu środowiska naturalnego oraz wartością tej nieruchomości przed tą poprawą. Wycenę korzyści wynikających ze zmniejszenia niezbędnych nakładów na technologie i rozwiązania zastępcze proponuje się przyjmować jako wartość pieniężną jaką należałoby ponieść na nakłady i inwestycje.

Uregulowania zawarte w projekcie rozporządzenia ograniczając wpływ wynikający z różnych form korzystania z wód, będą pozytywnie oddziaływały w skumulowany sposób na stan środowiska naturalnego.

Wprowadzone zapisy projektu rozporządzenia nie będą źródłem oddziaływań negatywnych na środowisko naturalne, w tym obszary chronione i zdrowie ludzi. Dlatego też nie ma podstaw do wprowadzania działań minimalizujących, ograniczających wpływ, bądź kompensujących wpływ.

Proponuje się zmianę zapisu jednego paragrafu rozporządzenia w stosunku do obecnej formy zapisu z uwagi na konieczność zapewnienia możliwości eksploatacji zasobów wodnych istniejącymi ujęciami wód podziemnych.

Rekomenduje się zmianę zapisu § 5.2. w następujący sposób: *Na obszarze miasta Darłowo niedopuszczalne jest wykonywanie urządzeń wodnych stanowiących nowe ujęcia wód podziemnych.*

15. Literatura

1. Bank Danych Lokalnych, GUS.
2. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015 r. PIG, Warszawa, 2016 r.
3. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 118 – Zbiornik międzymorenowy Polanów, Warszawa, 2015 r.
4. Dąbrowski S. z Zesp., Bilans wodnogospodarczy zlewni Wieprzy i Przymorza. Część I - Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza, 1996 r.
5. EKO-LOG Sp. z o.o. „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miastko na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 r.”,
6. Hobot A. i in. (praca zbiorowa): Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i obszarów chronionych, Gliwice, 2013 r.
7. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, 2012 r.
8. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1998 r.
9. Konwencja o różnorodności biologicznej, ratyfikowana w 1996 r. (Dz. U. 2002 nr 184, poz. 1532).
10. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych wraz z aktualizacjami.
11. Kuczyńska A., Palak-Mazur D, Raport o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód podziemnych w dorzeczu w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012, Warszawa 2013 r.
12. Mapa podziału hydrograficznego Polski (MPHP 2010).
13. Mapa krajobrazowa Polski w skali 1:500 000, <http://www.geoportal.gov.pl/dane/mapy-tematyczne>
14. Matuszkiewicz J. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.
15. Matuszkiewicz J. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.
16. Opracowanie projektu warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy, Pracownia Gospodarki Wodnej „PRO-WODA”, 2016 r.
17. Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim za 2015 rok, WIOŚ Szczecin.
18. Paczyński B., Sadurski A., Hydrogeologia regionalna Polski, tom I, PIG, Warszawa, 2007 r.
19. Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (MP Nr 40 z 2011 r. poz. 45).
20. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Polanów na lata 2004 – 2006 i na lata 2007 – 2013.
21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, 2012.
22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030, 2016 r.
23. Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2016 r., GUS, Warszawa, 2016 r.
24. Praca zbiorowa pod red. W. Mroza: „Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część druga”, Biblioteka monitoringu środowiska, Warszawa, 2012 r.
25. Procedura ustalania warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni, (Kancelaria Radców Prawnych CIC, Kraków 2010 r.).
26. Program Ochrony Środowiska Powiatu Bytowskiego na lata 2004-2007.
27. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słupskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku.
28. Program ochrony środowiska Miasta Słupsk na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

29. Program ochrony środowiska dla Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 r.
30. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępice 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 (aktualizacja).
31. Program Ochrony środowiska dla Gminy Trzebielino 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 (aktualizacja).
32. Program Ochrony Środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku.
33. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sławieńskiego na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022.
34. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Malechowo, 2004.
35. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sławno na lata 2009 – 2013 z perspektywą do roku 2017.
36. Program ochrony środowiska dla Gminy Darłowo na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021.
37. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Darłowo na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019.
38. Program Ochrony Środowiska dla gminy Miastko na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.
39. Program ochrony środowiska dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017.
40. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Biały Bór, 2016 r.
41. Program ochrony środowiska dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2013-2016, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.
42. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebielino, 2016r.
43. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Darłowo, 2009.
44. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koczała, 2012 r.
45. Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuchomie, 2008 r.
46. Program ochrony środowiska Gminy Kołczygłowy na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.
47. Program ochrony środowiska dla Gminy Dębica Kaszubska na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021.
48. Program ochrony środowiska dla Gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, 2016 r.
49. Program ochrony środowiska dla Gminy Słupsk na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021.
50. Program Ochrony środowiska Miasta Słupska na lata 2016-2020, z perspektywą na lata 2021-2024.
51. Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Sianów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, 2013 r.
52. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019.

53. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020.
54. Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016).
55. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.
56. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014-2020.
57. Roczna oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok, WIOŚ Szczecin.
58. Roczna oceny jakości powietrza w województwie pomorskim za 2016 rok, WIOŚ Gdańsk.
59. Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Postomino do roku 2020.
60. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód regionów wodnych Dolnej Odry i Przemyśla Zachodniego Kraków, 2013 r.
61. Strzelecki K. "Atrakcyjność krajobrazowa i turystyczna gminy Miastko", Słupskie Prace Geograficzne, 2007 r.
62. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołczygłowy, 2011 r.
63. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska, 2011.
64. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica, 2012 r.
65. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miastko, 2017.
66. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Polanów, 2016 r.
67. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka, 2011-2013 r.
68. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupsk, 2009.
69. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylnica, 2016.
70. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kępice, 2015.
71. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słupsk 2014/2017.
72. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sławno, 2014.
73. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Malechowo, 2010.
74. Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.
75. Uzasadnienie projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.
76. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Szczecin, 2010 r.
77. Załącznik do Uchwały Nr VI/29/2007 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 23 marca 2007 r.
78. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
79. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000.
80. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

81. Rozporządzenie nr 3/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, Szczecin, 2014 r.
82. Uchwała nr XV/145/16 Rady Gminy Postomino z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Postomino oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
83. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.).
84. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 poz. 1121).
85. Ustawa z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.).
86. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 519).
87. www.gdansk.wios.gov.pl/wios/aktualnosci/54-aktualnosci-publikowane-w-2016-roku/493-ocena-jcwp-wykonana-w-2015-roku.html - strona internetowa WIOŚ Gdańsk
88. www.psh.gov.pl – strona internetowa Państwowej Służby Hydrogeologicznej.
89. www.warcino.szczecinek.lasy.gov.pl - strona internetowa lasów państwowych.
90. www.midas.pgi.gov.pl - serwis prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny.
91. www.lubichowo.gdansk.lasy.gov.pl - strona internetowa lasów państwowych.
92. www.nid.pl - strona internetowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz gmin położonych w granicach zlewni Wieprzy (źródło: warstwy Państwowego Rejestru Granic).....	22
Tabela 2. Położenie zlewni Wieprzy względem podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego.....	23
Tabela 3. Wodozależne obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków	27
Tabela 4. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w zlewni Wieprzy (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).....	36
Tabela 5. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w zlewni Wieprzy zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).....	39
Tabela 6. Jednolite części wód powierzchniowych jeziornych w zlewni Wieprzy (źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).....	42
Tabela 7. Ocena stanu JCWP rzecznych w zlewni Wieprzy (źródło: GIOŚ; WIOŚ w Gdańsku; WIOŚ w Szczecinie).....	45
Tabela 8. Zbiorcza ocena stanu JCW rzecznych zlewni Wieprzy	49
Tabela 9. JCWP rzeczne, dla których ocena stanu została wykonana w latach 2012-2012 i 2015	50
Tabela 10. Ocena stanu JCWP jeziornych w zlewni Wieprzy (źródło: GIOŚ; WIOŚ w Gdańsku; WIOŚ w Szczecinie).....	53
Tabela 11. JCWP rzeczne, dla których wprowadzono ograniczenie poborów wód powierzchniowych	57
Tabela 12. Charakterystyka zasobów wód podziemnych w zlewni bilansowej rzeki Wieprzy i Przymorza w podziale na jednostki wodnogospodarcze	62
Tabela 13. Charakterystyka JCWPd nr 10 (źródło: http://www.psh.gov.pl)	67
Tabela 14. Zestawienie punktów monitoringu jakości wód podziemnych w regionie bilansowym Wieprza i przyległe Przymorze	68
Tabela 15. Ocena stanu JCWPd nr 10 w podziale na 161 części wód i 172 części	68
Tabela 16. Wykaz głównych zasobów złóż znajdujących się w granicach zlewni Wieprzy (źródło: „Bilans zasobów złóż kopalin...”)	75
Tabela 17. Wykaz obszarów chronionych położonych na terenie zlewni Wieprzy oraz wybranych obszarów zlokalizowanych poza zlewnią, mogących mieć znaczenie podczas analiz.....	82
Tabela 18. Wykaz gmin, znajdujących się w granicach zlewni Wieprzy wraz z ilością zabytków wpisanych do rejestru zabytków (zabytki nieruchome i archeologiczne).....	84
Tabela 19. Zestawienie liczby mieszkańców na km ² w poszczególnych gminach zlewni Wieprzy	86
Tabela 20. Uwarunkowania realizacji dokumentu na poziomie międzynarodowym i krajowym.....	91
Tabela 21. Dokumenty szczebla unijnego, międzynarodowego i krajowego.....	94
Tabela 22. Dokumenty szczebla regionalnego	98
Tabela 23. Podsumowanie oddziaływań wynikających z realizacji projektu Warunków.....	169
Tabela 24. Podstawowe wskaźniki do aktualizacji obliczeń jednostkowych korzyści z poprawy jakości wód (stan na 2012 r.), źródło: „Opracowanie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami na obszarach dorzeczy”, Warszawa 2015 r.....	193

Spis rysunków

Rysunek 1. Lokalizacja zlewni Wieprzy względem granic Polski (źródło: <i>opracowanie własne w oparciu o warstwę Państwowego Rejestru Granic</i>).....	19
Rysunek 2. Zlewnia Wieprzy na tle podziału administracyjnego Polski (źródło: <i>opracowanie własne w oparciu o warstwę Państwowego Rejestru Granic</i>).....	21
Rysunek 3. Procentowy udział poszczególnych powiatów w całkowitej powierzchni zlewni (źródło: <i>opracowanie własne, na podstawie warstwy Państwowego Rejestru Granic</i>).....	22
Rysunek 4. Położenie zlewni Wieprzy względem podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego (źródło: <i>opracowanie własne</i>)	25
Rysunek 5. Procentowe zestawienie udziału poszczególnych form zagospodarowania terenu na terenie zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2012</i>)	29
Rysunek 6. Zagospodarowanie terenu zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2012</i>)	30
Rysunek 7. Hydrografia zlewni rzeki Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie MPHP 2010</i>)	33
Rysunek 8. Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych w zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie danych z PGW, 2016 r.</i>)	35
Rysunek 9. Ocena stanu JCWP rzecznych za lata 2010-2012, wg PGW 2016 r.	49
Rysunek 10. Ocena stanu 14 JCWP rzecznych za lata 2010-2012	51
Rysunek 11. Ocena stanu 14 JCWP rzecznych za 2015 rok	51
Rysunek 12. Podział regionu bilansowego S-XV na rejony wodnogospodarcze	62
Rysunek 13. Lokalizacja GZWP 118 na tle obszarów i rejonów bilansowych.....	64
Rysunek 14. Jednolite części wód podziemnych na tle zlewni Wieprzy.....	66
Rysunek 15. Procentowe zestawienie udziału złóż naturalnych w zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie portalu MIDAS</i>)	72
Rysunek 16. Granice złóż w zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne w oparciu o dane z portalu MIDAS</i>).....	73
Rysunek 17. Rozmieszczenie obszarów chronionych na tle zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych www.gdos.gov.pl</i>).....	80
Rysunek 18. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 na tle zlewni Wieprzy (źródło: <i>opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych www.gdos.gov.pl</i>).....	81

Spis załączników

Załącznik nr 1 – pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, pisma znak: WOPN-OS.410.82.2017.MP, WOPN-OS.411.25.2017.MP, dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Załącznik nr 2 – pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, pismo znak: WOPN-WOO.410.24.2017.ES.3, dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Załącznik nr 3 – pismo Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismo znak: ONS.9022.2.8.2017.AR, dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko warunków korzystania z wód zlewni Wieprzy.

Załącznik nr 4 – Opis obszarów chronionych występujących w obrębie zlewni Wieprzy.

Załącznik nr 5 – Oświadczenie zgodnie z ustawą OOŚ.